
3 1761 06633556 3

Den gamle Herregaard.

Den gamle Herregaard.

Af

Johanne Schjørring.

Kjøbenhavn.

Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn).

Trykt hos J. Jørgensen & Co.

1881.

Første Kapitel.

Paa en Landtunge, der skyder sig frem i Nissum Bredning, ligger der en stor, gammel Herregaard, opført af røde Mursten, hvis Navn er Fjordendal. Man kan ikke, naar man ser den i nogen Frastand, lade være at tænke paa Røvere, Fribyttere, Overfald og Forsvar, optrukne Vindebroer, Riddere i Harnisk og stive, stolte Ridder-Fruer og Frøkener. Kommer man nærmere, da forstyrres og udslettes dette Indtryk til Dels ved Tegnene paa den nyere Tids Materialisme, ja Vandalisme lige over for Bevarelsen af gamle Minder; disse Tegn findes alle Vegne, lige ned til et Brændevinsbrænderi i Borgegaarden. Fjordendal er en firkantet Gaard paa to Etager. Oprindelig havde den været prydet med fire runde Taarne med takkede Gavle ud imod de fire Verdenshjørner, men saaledes var det ikke mere for omtrent tredive Aar siden, da denne Historie tager sin Begyndelse; da var kun det østlige Taarn tilbage, og desuden var, som alt sagt, hele Hovedbygningen mer eller mindre ramponeret. Imod Nord, Øst og Syd grænsede Bølgerne fra den brede Bugt op til

Gaarden, og imod Vest havde der tidligere ligget en Grav, i hvilken Vandet fra Bugten havde været ledet ind; nu laa Graven tør, men Vindebroen, hvorover Indkjørslen gik, var bevaret.

I det eneste tilbageblevne Taarn, ved Siden af den egentlige Riddersal, som endnu havde holdt sig nogenlunde med alle sine gamle Vægge- og Lofts-malerier, forestillende Riddere, Fruer, Frøkener, Nymfer, Muser, Genier og alle tænkelige og ikke tænkelige Væsener, der nogen Sinde have foresvævet en menneskelig Fantasi, — i dette Taarn laa der et lille Værelse, hvor der var omhyggelig nedrullet.

Det var en kold Efteraarsdag med skarpe, blæsende Vinde, med klamme Taager, som Havgusen sendte ind over Land, i det den ligesom en sukkende Dødsaande lagde sig over Naturens Sotteseng. Det var en Dag, paa hvilken man aander tungt, en Dag, hvorom Englænderne sige: en Dag til at hænge sig i, en Dag, hvor de tilbageblevne, syge eller alderstegne Trækfugle samle deres sidste Rest af Kraft for at drage bort til andre, lykkelige Egne.

Inde i det tæt tilhyllede Taarnkammer stod der en Baare, hvorpaa den nys hensovede Ejer laa, „den gamle Jægermester“, som han var bleven kaldet.

Da Solen gled ned i Vesten, lysnede det ud over Egnen, og det saa' ud, som om Taagen vilde lette sig; men Solen formaaede ikke at vise sig som andet end en ildrød Skive uden Straaler og uden al anden Varme end den, der laa i selve den røde Farve, hvormed den trængte igjennem Taagenettet.

Da Solen halvvejs var gledet ned i Horisonten, rasledes der med et Nøgleknippe uden for Taarn-

kammerets Dør, en Nøgle blev stukket ind i Laasen og drejet om, hvorefter Døren stille gled op; en Mand skred ind og lukkede atter omhyggelig efter sig.

Det var den nye Ejer, Proprietær Morten Sandborg, den afdødes eneste Barn.

Morten Sandborg var lidt over tredive Aar gammel. Han var høj og velvoxen, men holdt ikke Skuldrene ranke, hvorved hans Hoved fik den Bøjning forover med fremrakt Hage, som man ofte ser hos Folk fra Landet, hvorude den evig affilende Omgang med Mennesker ikke saaledes som i store Byer kan gjøre sin Indflydelse gjældende, ved at aabne Øjnene paa de enkelte Individer for alt, hvad der mangler dem i dette Menneskenes comme il faut, der næsten er som en anden Naturlov. Morten Sandborg havde gode Træk, og alligevel var han ikke smuk. Det saa' ud, som om det egentlig havde været Bestemmelsen med ham, at han skulde have haft et smukt og ædelt Ydre; men i det sidste Øjeblik maatte der være sket en Metamorfose, som hvis man kunde tænke sig, at en ødelæggende Hvirvelvind var faret hen over de endnu bløde Træk og bragt dem i en disharmonisk Forbindelse med hverandre.

Som det gik med hans Ydre, gik det med hans Indre; høje smukke Følelser laa Side om Side med smaa, lave, snæverhjærtede. Paa Grund heraf kom aldrig eller dog kun sjældent en enkelt af hine til sin fulde Ret, hvilket da tilsammen blev Skyld i, at Hr. Morten Sandborg var temmelig uberegnelig og ikke ét af de Mennesker, som man føler Tryghed eller Glæde ved at slutte sig til, efterdi man aldrig træffer dem ens og aldrig véd, om man kan stole paa

dem. Det var gaaet med hans Indre som med hans Ydre. Oprindelig var hans Karakter ædelt anlagt, men Opdragelsen havde forkvaklet den. Hans Fader, der i de sidste tyve Aar siden Moderens Død havde været alene herom, var en i mange Henseender ganske god Mand, ikke uden Kundskaber og stor personlig Dannelse; men han var noget paaholdende, og da han ofte led af Stensmerter og altid havde været meget bange for at dø, var den Opmærksomhed, som han havde haft at anvende paa Sønnen, noget spredt og saare forskjellig, stundom helt sygelig. Man maatte, naar man kjendte Forholdene, undre sig over, at Morten Sandborg var bleven saaledes, som han var, og ikke langt værre.

Som et enkelt Træk, der erindres af mange, kan anføres, at da han var et ungt Menneske, kunde man paa de lange, ensformige Veje i hin Egn af Jylland, naar Vinden om Vinteren blæste noget koldt, blive Vidne til følgende Syn: en Vogn fra Fjordendal, hvori Jægermesteren og Morten Sandborg vare placerede, hver i en Doktorstol, lige over for hinanden, indpakkede lige til Næsetippen, og hver med en Nathue trukket ned over Ørene under Kaskjetten; de sad begge med krumme Rygge og nikkede til hinanden, hver Gang en Sten eller en Ujævnhed i Vejen gav et Stød i Fjællevognen, hvis Fjedre vare af en temmelig primitiv Beskaffenhed. Naar de vare landede paa Gaarden og komne ned af Vognen, plantede de sig foran en vældig Bilæggerovn med Shavler om Maven og Nathuerne fremdeles ned over Ørene, indtil disse vare blevne tilbørlig opvarmede. Senere, da Hr. Morten var bleven Mand, aflagde han vel en Del af sine

blødagtige Tilbøjeligheder; men saa stor var Vanens Magt, at han, naar han vidste sig ubemærket, ligesom uvilkaarlig kunde optage noget af det tilvante, f. Ex. Nathuen.

I hans ensformige Liv havde der ikke vist sig andre Uregelmæssigheder end et Par heftige, men kortvarige Forlibelser i et Par af Gaardens Piger og en Rus en Gang i Ny og Næ; hine vare, med Undtagelse af det første Tilfælde, gaaede saa nogenlunde forbi, og de sidste havde ikke givet Anledning til videre Ængstelse.

Saaledes gik det altsaa til, at Hr. Morten Sandborg som en ung Mand, lidt over de tredive Aar, indtog en temmelig ubemærket Stilling i Samfundet, uagtet han var Arving til en meget betydelig Ejendom og dito Formue; heller ikke paa Grund af sine personlige Egenskaber lovede han Fremtiden meget.

Men vi kunne ikke skride videre i Fortællingens Gang uden at beskrive et endnu paa Gaarden værende, meget mærkeligt Individ, som havde sin Bolig i det allerede nævnte Taarn oven over det Værelse, i hvilket den døde Ejer laa, — et Individ, som havde en vis Lighed med den gamle Hex, Walter Scott har skildret i Ivanhoe; det var Jægermesterens Moder, den alderstegne Madam Kirsten Marie Sandborg, som ved dette Tidspunkt var godt paa Vej op mod de to og firsindstyve Aar. Hendes Klædedragt kan man uden Overdrivelse sige, tilhørte langt mere det henrundne end dette Aarhundrede, ligesom den ogsaa havde den for Klæder mærkelige Egenskab, at Tidens Tand tilsyneladende ikke kunde spores, end ikke i de straalende Farver.

Hendes Liv havde været meget mærkeligt; men de sidste tredive Aar havde hun væsentlig tilbragt i sin Stue, der kunde have hævdet sig en Plads i et hvilketsomhelst Museum for Oldsager. Indtil for nogle Aar siden havde hun hver Søndag, naar der var Førstprædiken i Sognekirken, givet Møde. Hvem der har oplevet at se hende skride hen ad Kirkevejen, vil aldrig glemme dette Syn, saaledes som hun viste sig med sine korte, meget vide Skjørter, sine smaa, spidse, højhælede Sko med mægtige Spænder, sin korte Kaabe, forsynet med en smal Skindkant, sin fremstaaende, med en uhyre Skygge forsynede Hat — en sand Kalechehat, som Franskmændene vilde sige —, og sin lille sorte Spaserestok med en blank Sølvknap. Hendes Haar var sølvhvidt, skilt i Panden og omgivet af en Kappe med vældige Piber, og paa den store, noget krogede Næse bar hun et Par Hornbriller med Glas saa store som smaa Karrethjul. I en Afstand fra Kirken af et hundrede Skridt begyndte hun med høj, noget rystende Stemme følgende Vers:

„Forvar Dig vel, som gaar herind,
„Hold Jesum fast i Tro og Sind;
„At frygte Gud og Kongen ære,
„Det er den høje Jesu Lære. Amen!"

Derefter korsede hun sig paa Brystet og skred ind paa Kirkegaarden, hvor hun nikkede til højre og til venstre paa Menigheden, som efter den Tids Skik holdt en meget livlig Bysladder derude, indtil Degnen var i det andet Vers af Indgangssalmen, til stor Ærgrelse for Præsten, der ikke havde formaaet at faa denne Uskik afskaffet.

I de senere Aar taalte hun ikke mere Kirkeluften, i det mindste ikke om Vinteren; og i det sidste Aar havde hun saa godt som aldrig forladt Gaardens allersnævreste Enemærker, men sad for det meste ved sin Rok og spandt. Naar Aftenen faldt paa, gjorde hun en Runde ind i et Sideværelse, hvor hendes Flid for mange Aar fandtes opbevaret i Form af løse Fed („Klavser“, som de kaldes i denne Del af Jylland) og store Net fyldte med Garn, hvor en Snor var trukket ind igjennem en tyve à tredive sirlig vundne Nøgler, der vare omhyggelig afrundede til én og samme Form og Størrelse. Bag ved dette Værelse laa der et Køkken med et uhyre Ildsted, som var opfyldt med mange Slags Kogekar af forskjellig Størrelse og Form, alle indeholdende mer eller mindre forunderlige, meget stærkt lugtende Ingredienser.

Madam Sandborg kogte nemlig Salver og Plastre som nogen Apotheker, og fabrikerede især af det sidstnævnte et sandt Universalmiddel for alle Saar. Hun kogte disse Sager om Natten og i Enrum; ingen List eller Overtalelse kunde bringe hende til at forraade Hemmeligheden ved sine Kompositioner; hun tog den med sig i Graven. Men i den hele Omegn kjendte man hendes „Trolddomslys“ i Taarnet, og mangen en Bondemutter korsede sig i Smug, hver Gang hun passerede hendes Vinduer; thi hvis nogen mener, at Overtro imellem Almuen er forsvundet i vort saa meget oplyste Aarhundrede, da kjender han ikke den egentlige Almue, i det mindste ikke i ensomme Egne af Jylland.

Vi standsede før i Fortællingen ved, at Døren til det stille Ligkammer sagte aabnedes og atter lukkedes

efter Morten Sandborg. Han bøjede sig bevæget hen over Faderens Lig for ligesom efter en gammel Vane at afvente hans Opvaagnen og Befalinger. Men alt som Dødens Stilhed saa at sige mere og mere prægede Stedets kolde Uforanderlighed, foregik den ene Omvæltning efter den anden i hans Tanker. Først var det, som om der laa en tung Byrde hen over hans Skuldre og forhindrede dem i at rette sig, et Billede paa det Aag, han havde baaret, og som havde gjort, at han aldrig fuldt ud havde følt sig som Mand. Derefter bøjedes hans kraftige Skikkelse endnu mere, som om den modløst opgav alle Forsøg paa at rette sig i Vejret. Saaledes sad han længe sammensunken; men pludselig — var det en tilfældig Lyd fra Livet derude, eller var det én eller anden hurtig Tanke fra Forfængelighedens eller Ærgjerrighedens stærke Verden? — rettede han sig i sin fulde Højde, borttørrede en Taare, skuede stolt og frejdig ud i Rummet, gik hen til ét af de tilhyllede Vinduer, tog Forhænget til Side og saa' ud over Egnen, hvor den sidste Solrand forsvandt i Horisonten, medens Stormen jog Skyerne hen over den urolige Himmel. „Det Land, jeg sidder paa, tilhører mig!“ — denne Tanke stod præget i hans Aasyn og Skikkelse.

Med faste, hurtige Trin gik han hen til Liget og saa' ned paa det; nu var Fremtiden hans, han skulde tage Arv. Men til hans Ære skal det siges, at den sønlige Kjærlighedsfølelse endnu en Gang, da han berørte den kolde Haand, forinden han lagde Ligklædet over den hensovede, tog Magten over ham og fremtvang en Hulken i hans Bryst.

Fra sit Besøg her steg Morten Sandborg en Trappe højere op og stod kort derefter inde i sin gamle Bedstemoders Stue; han havde ikke set hende siden Faderens Død, ved hvilken hun var til Stede, og hvorefter hun havde udbedt sig Ro. Hun sad foran sin Rok, men Hjulet stod stille; hun saa' igjennem de smaa Karrethjul ned i Bibelen, der laa opslaaet i hendes Skjød, og læste det første Kapitel i Prædikerens Bog: „Alt er Forfængelighed". Hun havde en særegen Kjærlighed til det gamle Testamentes billedrige og kraftige Ord.

„Gud signe Dig, min kjære Sønnesøn!" sagde hun og saa' over Brillerne paa den indtrædende; „nu kommer Turen til Dig at træde i Din Faders Fodspor. — Jeg gamle faar Lov til at vente længe; men Naadens Tid er forskjellig for Menneskene!"

„Bedstemoder maa se at blive lidt endnu, at jeg dog ikke skal miste alle paa én Gang," svarede hendes Sønnesøn og kyssede hende ærbødig paa Panden.

„Gud hjælpe os for min Bliven!" svarede den gamle. „Du maa nu se at faa Dig en Kone, at her kan blive Liv i Huset, og at Slægten ikke skal uddø. Naar skal han bæres bort? Gud give Fred dertil, og saa et bedre Vejr; for Gigten flyver omkring i mine Arme og det venstre Ben, saa det er rent rædsomt, og i Morgen maatte jeg dog se at komme i Kirke."

„I Kirke! Hvad tænker Bedstemoder paa?" spurgte Morten forbavset; „Bedstemoder har jo ikke været i Kirke i et helt Aar; det kan aldrig gaa!"

„Hvad man skal, det kan man. — Saaledes ville de afdøde det, de kunne nok trænge til en Bøn!" svarede den gamle højtidelig og afgjørende.

„Den kan Bedstemoder jo bede her hjemme," indvendte Morten sagtmodig, han var ikke vant til at sige saa meget imod.

„Bede her hjemme?" spurgte Bedstemoder og saa' skarpt over sine Karrethjul, der med deres nederste Side ligesom borede sig ned i hendes rynkede Kinder. „Blive hjemme, Morten? Du skulde tænke, før Du taler, allenfals nu, da Du skal være Din egen Mand."

Bedstemoder var fornærmet og fordybede sig atter i Prædikeren, som hun læste højt med rystende Stemme:

„Alle Bække løbe i Havet, og Havet bliver ikke fuldt; til det Sted, fra hvilket Floderne løbe, derhen komme de tilbage for at løbe.".

„Alle disse Ting ere møjsommelige," — Bedstemoder saa' vist paa Morten over sine Briller — „at ingen kan udsige det; Øjet mættes ej af at se, og Øret fyldes ej af at høre. Hvad som var, det samme skal vorde" — skal vorde — skal vorde, ja saamænd! — „Og hvad som er sket, det samme skal ske;" — det er meget rigtigt! — „og der er slet intet nyt under Solen."

Morten trak sig hen mod Døren; han vidste ikke, hvad han skulde sige, og kunde ikke overvinde sin Barndoms Angst og Ungdoms Respekt for denne forunderlige gamle Bedstemoder. I dette Øjeblik havde han en Fornemmelse af, at hun stod i direkte Rapport med den Aandeverden, hvortil hans Fader nys var draget.

Aftenens Skygger bleve mørkere og mørkere, og Morten ønskede, at han atter vel sad nede i den lune, hyggelige Dagligstue; men disse Par Trin, der nu

skilte ham fra Døren, vare saa svære at komme over. Han fandt ikke, at han kunde forlade Stuen uden at sige Farvel til den gamle; men at forstyrre hende vovede han ikke, og det saa' jo ud, som om hun ganske havde glemt hans Nærværelse. Han kunde desuden ikke slippe bort ubemærket; thi paa hendes Dør var der en meget højrøstet Klokke, for at man ikke skulde træde ind eller ud, uden at hun fornam det. Naar hun stundom selv ønskede at benytte Døren, uden at man hørte hende, bandt hun Knevelen af Klokken til med en lille Bylt af Klude. Morten havde for længst overbevist sig om, at dette ikke var Tilfældet; der var intet andet for end at tage en rask Beslutning og gjøre en Ende paa Situationen.

„Nej, visselig er der intet nyt under Solen," udbrød den gamle atter, rejste sig, slog Bogen i og saa' med et skarpt Blik ud over Brillerne paa Hr. Morten, som var i Færd med at aabne Døren.

„Har Du i Sinde at gaa uden at sige mig Godnat, liste bort som en natlig Skygge, der tager den svindende Dag? Aabne Veje, min gode! det tjener altid en Mand bedst. Af mig kan Du aldrig vente at faa andet end Sandheden at høre, selv nu, da Du er lovlig Herre til Fjordendal."

Den gamles Ord og Tone vare skarpe, og Morten mærkede gjennem Skumringen, hvorledes hendes Øjne hvilede forskende paa ham. Han følte sig i Begyndelsen af hendes Tale endnu mørkerød; men hendes sidste Ord: lovlig Herre til Fjordendal gjorde deres Virkning, om end paa en anden Maade, end den gamle havde tænkt sig det.

Hun havde aldrig været én af disse Bedstemødre, der vugge deres Børnebørn og med en forgudende Kjærlighed distancere de virkelige Mødre. Hendes Interesse for ham stod ikke tilbage for hine Mødres; men hendes Natur var af en særegen Beskaffenhed, som umuliggjorde alle disse smaa, ydre Kjærtegn, hvormed Kvinder ellers omringe Slægt og Venner og mer eller mindre knytte dem til sig. Hendes Væsen var en Mands, og hvor blidt man end kan tænke sig et saadant, tager det sig dog ikke ud i Fruentimmer=klæder.

At blive tituleret af den gamle som Herre til Fjordendal, var derfor i dette Øjeblik af Virkning paa Morten. Det gøs igjennem ham, han følte paa én Gang en Slags overtroisk, halv barnagtig Vigtighed og en Mands berettigede Selvfølelse over at være den, han er.

Den gamle vinkede ham hen til sig, og i Maaden, hvorpaa han efterkom hendes Opfordring, saa' det ud, som om han havde Følelsen af, at han dog kun var noget halvt; han kæmpede med sig selv for at vise sig større, men det er ikke et Øjebliks Sag at for=andre sin Natur.

„Sørg nu for," sagde den gamle myndig, da han var naaet hen til hende, og under Indflydelsen af hendes mægtige Blik saa' ud, som om han fik en Ordre i Stedet for, at han hørte et kjærligt, moderligt Raad; „Sørg nu for, min gode, at alt kommer til at gaa sømmeligt til; og glem ikke at spænde de sorte for Vognen, der skal kjøre ham til Kirken, og at Mads Jensen faar Flor om Hatten, og at Folkene og de fremmede Kuske blive ordentlig beværtede, saa

de, der have kjendt den gamle Herre til Fjordendal, ikke skulle faa noget paa den nye at sige."

Kun lidt vidste den gamle, i sin snævre Stue, om, hvor meget Ordet gik om hendes afdøde Søns Karrighed; og omtrent lige saa lidt vidste hun om, hvad Hr. Morten vilde blive, naar han nu blev sin egen Mand. Som de fleste gamle, der leve et afsondret Liv, forstod hun ikke, at Tiden gik sin ustandselige Fart; hun talte om Verden og Livet, saaledes som det var for tredive, fyrretyve Aar siden. En enkelt Gang trængte vel Rygtet sig ind over hendes stille Dørtærskel og fortalte om ét eller andet der ude fra; men det var kun om de store Begivenheder, der gaa deres evige Gang og i Tidernes Løb kun afvige lidt fra hverandre; paa dem passer Prædikerens Ord gjennem alle Tider: Der er intet nyt under Solen.

„Hvorfor just de sorte Heste?" spurgte Morten; „jeg mente at tage Kjøreheſtene."

„Nej!" svarede den gamle; „Hestene have altid været sorte, hver Gang her har været Fest, baade naar Rejsen er gaaet til, og naar den er gaaet fra Fjordendal; og jeg lider heller ikke disse røde Heste, som vi nu have faaet, det er noget af dette nye, som man nu til Dags har indført her."

„Ja men kjære Bedstemoder! Farven gjør dog . . ."

„Farvel, min gode! nu er jeg træt," sagde den gamle kort og afvisende, i det hun gav ham Haanden til Afsked. Hun holdt ikke af at blive sagt imod.

Det faldt ikke med en Stavelse Morten ind at sætte sig op mod hende, han bøjede sig over hendes Haand med sønlig Ærbødighed og sagde hende Godnat.

Paa Tærskelen vendte han sig endnu en Gang om og sagde:

„Hvis der er mere, Bedstemoder ønsker, saa haaber jeg, at De lader mig det vide saa betids, at det kan blive efterkommet.“

Den gamle gav en snurrende Lyd fra sig, ikke ulig en Kats Spinden, til Bevis paa, at hun havde hørt det; eller maaske gav hun sit Bifald til Kjende derved?

Da Døren var lukket imellem de tvende, rettede Morten sig i Vejret og gjentog halv højt: „Herre til Fjordendal!“ Og der var noget i ham, som jublede.

Andet Kapitel.

Otte Dage efter sin Død blev Jægermester Sandborg ført til sit sidste Hvilested ved Hylden ind til Kirkemuren, under saare mange og meget lange Lovtaler. Paa samme Dag blev Pastor Frits Knudsen, som nylig var bleven kaldet til Fjord og Orsløv — i hvilke Sogne Fjordendal laa —, i én af Hovedstadens Kirker viet til sin unge Brud, Frøken Nelly Dal.

Han var en tynd, spinkel Mand, som Præstekjolen med sine tunge Folder gav en større Anseelse. Hans Ansigt var skarpt og magert, Næsen noget skjæv og

meget tynd, Munden noget for lang efter Skjønhedens Regler, Overlæben kort, men med et Udtryk af Vilje og Energi, Tænderne store og uregelmæssige, og den hele Mund omringet af mange Træk, der i lange Folder paa begge Kinder bleve dybe, naar han smilede, og aldrig helt tabte sig, naar Ansigtet var i Ro; ved denne Vexlen af Lys og Skygge fik hans Fysiognomi noget vist interessant, der faldt i Damernes Smag, hvilket ligeledes gjaldt om hans meget funklende, graa Øjne, hvorom de sagde, at de „ved Gud næsten vare yndige".

Mændene fandt ham snarere grim, Damerne snarere smuk.

Hans Gang var kort og bestemt, hvorfor han bevægede sig med en vis Anstand i sit lange Klædningsstykke, hvad der ikke alt for ofte er Tilfældet.

Hans unge Brud var, som Folk er flest; men hun besad en Skjønhed, som man strax bemærkede, nemlig et blødt, mørkt Haar, der var saa blankt og glinsende, at man kunde spejle sig deri, og desuden smukt tegnede Øjenbryn af samme Farve som Haaret. Selve Ansigtet var ikke smukt; men naar hun talte, blev det livligt og bevægeligt og udøvede en ikke ringe Tiltrækning.

I Brudeparrets Følge tildrog et Par sig fornemlig alles Opmærksomhed, saaledes som personlig Skjønhed altid og paa alle Steder vil gjøre det; det var Brudens Søster, Frøken Bennet Dal, og dennes forlovede, Fabrikejer Høst.

Han var en høj, mørk, meget smuk Mand, som vilde have været endnu smukkere, dersom man ikke altid saa' paa ham, at ingen bedre end han selv vidste

Besked herom. I sin Paaklædning var han en Løve, som man ser dem paa Østergade, snart i lyse, snart i mørke Dragter.

I sidste Henseende dannede hans Dame en stor Modsætning til ham, hvorfor hun ogsaa af sit eget Kjøn blev beskyldt for altid at ville være aparte, anderledes end andre Mennesker; det er udlagt: hun vilde følge sit eget Hoved og sin egen Smag, ingen Slave være af Moden, denne Naturlov, som man kan kalde den, uagtet den som oftest er gaaende mod al virkelig Natur. Ved denne Lejlighed var hendes Dragt en hvid, glat Molskjole uden alle Garneringer, dertil nogle rosenrøde Baand, som slyngede sig om hendes smalle Liv og dannede en Kant paa den nedringede Kjole, tæt ind til Halsen, der havde Svanens hvide Blødhed. Hun var smuk og vilde tillige have været yndig, dersom hendes Mund med en lidt trodsig Underlæbe ikke alt for ofte havde haft et overmodigt, stundom spottende Smil.

Brudeparret med Følge tog hjem til Brudens Forældre i et velhavende Grossererhus, hvor alt straalede til Festen. Stemningen blev snart animeret, og den meget pyntede Grossererfrues Velbefindende kulminerede, da den ved Vielsen fungerende, højærværdige Herre ved Bordet udbragte en humoristisk Skaal for sin kjære, unge, nyformælede Kollega, som han haabede at se en Gang som Provst, maaske som Biskop. Den kjære Svigermoder var nemlig meget fortvivlet over den højst absurde Ide af Pastor Knudsen, at han frem for at søge Ansættelse ved én af Stadens Kirker — Indtægterne behøvede jo ikke at hindre ham — gik til en Afkrog af Jylland, som man aldrig

nogen Sinde havde hørt Tale om og næppe kunde opdage paa Kortet; hvad vilde han paa et Sted, hvor man næppe kunde finde hen? Og fandt man der hen, da maatte man ønske, at man aldrig havde været dér, kunde kun drømme om at komme der fra og tilbage igjen til Verden, forudsat at man ikke døde forinden af Sorg og Græmmelse over en saadan levende Begravelse.

Forunderligt nok, havde den unge Pastor staaet for denne Ild, som tilmed trolig blev sekunderet af Frk. Bennet med alle de Spottegloser, hun kunde raade over, og Oplaget var ikke ringe; ja, i en lille Tid havde selv hans egen Nelly, halvt under den moderlige Indflydelse, været temmelig oprørsk imod ham. Men trods alt dette, trods sine Venners Raad og Opfordringer, der altid gik i samme Retning, blev han dog tappert ved sin Beslutning. Og Grunden hertil var ingenlunde, som Bennet bemærkede, „en Stædighed, hvorom man ingen Forestilling kunde gjøre sig“, men en fast og mandig Overbevisning om, at han med sin unge Hustru maatte bort fra disse tusende Slægtninge og Venner, baade for hendes og sin egen Lykkes Skyld; fordi han følte, at han maatte ud, netop til de stille Steder, for at kæmpe sig frem til Sikkerhed og Fasthed i sin Fremtids Gjerning og til den Overbevisning, som kun Ro og ensomme Betragtninger — derom var han forvisset — kunde give ham. Han arbejdede tungt og grundig, og kunde ikke altid samle sig under hurtig vexlende Indtryk og bevægelige Omgivelser; derfor var han vis paa, at han her havde grebet det rette.

Henimod Slutningen af det lange, elegante Maaltid, da Sangene og de vigtige Taler vare besørgede, faldt Samtalen atter paa det fjærne Hjem; man afhandlede, om Jyderne paa den Egn, man her havde for Øje, vare Grød-, Flynder- eller Kronjyder, og utallige vare de Pile, som den smukke Bennet og hendes comme il faut Fæstemand afskød paa de fraværende, meget uskyldige Beboere.

„Siden min smukke Svigerinde i en saa særlig Grad," begyndte Pastor Knudsen med Glasset i Haanden, „har valgt min Hustrus og mine tilkommende Landsmænd til Skive for sin lige saa lystige som dybsindige Opmærksomhed, saa opfordrer jeg herved meget indtrængende hende og hendes Fæstemand til, naar de gjøre deres Bryllupsrejse, at begynde den hos os, for at de i fuldeste Maal maa komme til at gjøre Sammenligning imellem Ørkenens Sand og den levende, bevægede Verden, som det lader til, de begge i saa høj Grad foretrække."

Disse Ord kunde ikke saare paa Grund af den venlige Tone, hvori de bleve sagte; Høst rejste sig strax meget smilende og stødte sit Glas mod Præstens, i det han sagde:

„Ideen er ypperlig; jeg takker paa Forhaand og skal udfærdige Rejseplanen med dette Formaal for Øje."

„Jeg tillader mig at gjøre opmærksom paa," tilføjede den nygifte Kone, „at i Ørkenen er der Oaser; og jeg haaber, skjønt endnu ubekjendt med de stedlige Forhold, at Fjord Præstegaard vil blive en Oase, hvorfra man ikke behøver at længes ud i den øvrige

Verden. Heri er jeg uenig med min Mand — for første Gang."

Hendes Mand takkede hende med et talende Blik, og der lød begejstrede Udbrud til den unge Kone. Hendes Moder slog med Nakken; men Bennet, der ellers aldrig lod sig slaa af Marken, blev stille og satte sit Glas fra sig uden at drikke.

„Bedste Bennet! jeg venter paa, at Du skal se op!", sagde Pastor Knudsen og rakte paa ny sit Glas frem.

„Jeg drikker ikke en saadan Skaal," svarede hun kort.

„Og hvorfor ikke?"

„Fordi jeg tror, jeg rejser med Eder, — hvis jeg maa," svarede hun med et tvungent Forsøg paa at være lystig.

Det ene Udbrud overdøvede det andet, men mest hørte man Ordene:

„I Morgen!" — „Det er umuligt!" — „Højst aparte!" o. s. v.

Alle disse Udbrud gjengav hende hendes Naturlighed; nu var hun i sit sædvanlige Farvand, den beundrede Skjønheds Element.

Der fulgte en Række Skaaler, hvori hun mer eller mindre var Centrum; man spurgte, hvad Jyderne vilde tænke om hende, hvad hun vilde tænke om Jyderne; hvad Kjøbenhavn vilde finde paa, hvis hun saaledes fløj bort; det var kun en daarlig Trøst, at Solen nu gik op for Jyderne o. s. v.

Ak, der hører stærke Nerver og brede Skuldre til at bære Skjønhed gjennem Livet, det første, som man — saaledes er det nu en Gang — spørger om hos en

Kvinde. Imidlertid maa det udtrykkelig anføres, at jo mere der taltes, og jo flere Skaaler der kom om dette Emne, desto tavsere blev den smukke Bennet, og Overgangen var saa overordentlig, at den blev bemærket. I Begyndelsen rettede man sine Forundringsudbrud til vedkommende selv; men da dette ikke blev vel optaget, forandrede man Taktik, man tav og undrede sig i Stilhed. Herved blev Stemningen noget trykket, og det var velgjørende, da Vært og Værtinde hævede Taflet. Men tydeligt var det, at Bennets mindre gode Stemning ikke forsvandt under Dansen, som i et Par Timers Tid fulgte efter, samt at Misforholdet bredte sig endog mellem de forlovede selv.

Det var et rigt Stof for mange Tunger, og hyppige vare de Blikke, der tog den smukke lunefulde i Betragtning. Heldigvis for hende klædte hendes Tavshed og pludselige Melankoli hende saa godt, at hun ganske sikkert raadede over det stærkere Kjøns udelte Beundring og Sympati; det andet Kjøn gjorde sit til at skaffe Balance i Situationen.

Det kunde være ret interessant, i Fald det ikke ledede for langt bort fra den egentlige Historie, at give et lille Udkast af de forskjellige Kjøns nærmere Maade at være paa, og ikke mindst den Variation, med hvilken Damerne leverede deres i Udtryk og Væsen forskjellige Bidrag. Der var især en rig Overflødighed paa meget, der saa' uskyldigt og venskabeligt ud, meget, der uvilkaarlig mindede om en stor Mands Ytring: „Alle kjærlige Ord ere ikke altid sande Ord, og alle sande Ord ikke altid kjærlige Ord; kun naar de ere sande og kjærlige, blive de til gode Ord“; her vare kun faa af gode Ord.

Mod Slutningen af Dansen gav Høst sig til at gjøre Kur til en ung, lyshaaret Frk. Jensen, noget som Bennet aldeles ikke bemærkede, endsige brød sig det mindste om, efter hvad man kunde skjønne.

„Du gjør til sidst Høst aldeles rasende med Din Lunefuldhed," hviskede Fru Dal meget irriteret sin Datter i Øret, just som denne havde trukket sig tilbage i en Krog af Kabinettet.

„Saa frygter jeg, at vi blive to om Buddet, Mama!" svarede den skjønne koldt; „kan hænde, jeg bliver først kjed."

„Det blev i saa Fald anden Gang, min Ven!" bemærkede Fruen skarpt. „Det er allerede meget, alt for meget af en ung Pige."

„Sammenlignet med den Tomhed, jeg føler, kan Folks Mening være mig ligegyldig," svarede Bennet med hele et forkjælet Barns Sikkerhed.

„Gud forbarme sig, sikken Tale! Du bliver nok ligesom hende i Eventyret fra Muddergrøften, der til sidst vilde være Pave, men som kom tilbage til sin Begyndelse," svarede Moderen rystende af Heftighed.

„Det er en daarlig Lignelse, Mama! For det første er jeg ikke fra nogen Muddergrøft . . ."

„Ja Gud véd . . .," afbrød Moderen.

„Og for det andet," vedblev Bennet med uforstyrret Ro, „søger jeg kun en Mand, — en rigtig Mand, ikke en Snakker, ikke en Vendekaabe, ingen Nathue, ingen Filister, ingen for klog, ingen for dum, især ingen Modejunker, men ene og alene en Mand, en virkelig Mand."

Hun rejste sig og begav sig ind imellem de andre uden at vente paa Svar eller videre Tiltale.

„Hvad gaar der af Dig, min lille Bennet?" spurgte Pastor Knudsen sagte, i det han gik hen imod hende, tog hendes Arm og lagde den ind i sin; „Du er mig saa forknyt. Hvem skal nu give Dig de jævnlige Tilrettevisninger, naar denne Svoger her er gaaet i Jyderne?"

„Det var endelig et godt Ord; Tak, kjære Frits!" svarede Bennet med en for hende usædvanlig Betoning. „Men det skal Du fremdeles; det er nemlig mit Alvor, at jeg vil med, om Du og Nelly tillade det."

„Hvad er det for en Snak? Nej, vist ikke, nej; saaledes kan det ikke være," svarede Pastor Knudsen.

„Jo saadan skal det være!"

„Kjære Bennet!" — det var Høsts Stemme — „dans denne sidste Vals med mig."

„Nej Tak, jeg er træt og vil ikke danse mere," svarede hun kort.

„Jeg beder Dig derom," vedblev han og trak i det samme et stærkt parfumeret Tørklæde op af Brystlommen.

„Uh! det modbydelige Patschouli! — Nej Tak!" svarede hun ærgerlig og vendte sig om.

Han fulgte hendes Exempel og var et Øjeblik derefter i fuld Dans med den blonde.

„Det var Uret, Bennet!" sagde Knudsen meget misbilligende, „stor Uret, en gal Maade at være paa lige over for Din forlovede, ingen kunde finde sig deri."

„I Morgen Klokken ti maa Du sige mig, om I ville have mig med; det er virkelig mit Alvor,"

svarede hun og slap hans Arm for at ile hen til sin Søster, hvem hun gjorde den samme Bøn.

Denne Anmodning var ikke strax Nelly aldeles behagelig, og det af flere Grunde. For det første troede hun, at Bennet ikke kunde udholde at blive paa et saa afsides Sted som Fjord Præstegaard mere end nogle enkelte Dage, og at disse vilde blive opfyldte med hendes Veklager over, at det var et rædsomt Liv, et gyseligt Øde o. s. v. Dernæst vilde hun rimeligvis spotte over alle Mennesker og alle Ting, og Nelly var ikke sikker paa, at hun selv kunde blive aldeles uberørt heraf, hvorimod hun vidste, at alt dette vildè krænke og irritere hendes Mand. Endelig var hun ikke utilbøjelig til at mene, at hun og hendes Mand havde bedst af at være alene for ret at begynde Livet paa den for dem lykkeligste Maade.

Imidlertid stod Nelly og Bennet saaledes over for hinanden, at en Misforstaaelse eller Skygge imellem dem kun kunde være aldeles forbigaaende. De beundrede hinanden hver paa sin Vis og havde altid levet sammen i deres Hjem, saa den Tanke, at det var rart at have Søsteren hos sig, at kunne udtale sig til hende og ikke paa én Gang blive skilt fra, hvad der tidligere havde udfyldt og glædet hende, snart hos Nelly fortrængte alle de første Stemninger.

„Ja, rejs Du med og vær hjærtelig velkommen, Du lille uberegnelige, lunefulde! Men det er jo umuligt; Mama tillader det aldrig i Evighed! og — Høst?"

„Det sidste Faktum bliver især vigtigt!" udbrod Bennet spottende.

„Bennet! Bennet! Nu tror jeg, Du har godt af at rejse med!" svarede Bruden hurtig, thi man nærmede sig fra flere Kanter. —

Da Brudeparret den næste Morgen samledes ved Thebordet med Familien, var der et kjendeligt Tryk over denne. Grossereren blandede sig sjældent eller aldrig i, hvad der foregik inden for Husets Døre, men gjorde han det en enkelt Gang, gjorde han det desto eftertrykkeligere, og man maatte være baade blind og døv, dersom man ikke kunde se, at der netop nu havde været en Storm. Han var en lille, fed Mand med smaa, ubetydelige Træk, men med en livlig Ansigtsfarve, der ofte vexlede fra det dybeste røde til fint blegrødt; undertiden gik den over i hvidgult, hvad der gav ham noget voxagtigt. I Øjeblikket var han mørkerød og pustede stærkt.

„Det er dog, min Salighed! en besynderlig Kaprice, maa jeg sige!" udbrød han og slog i Bordet, saa Kopperne dansede, just som Brudeparret traadte ind; „det har megen Lighed med en Slags Flugt! Da min Kone i Gaar Aftes foredrog denne Historie for mig, troede jeg, at det var en Roman, i Gud véd hvilken Stil, som jeg hørte, og tog ingen Notits deraf . . ."

„Maa jeg takke Dig for Din Artighed!" svarede Fruen med en rap Betoning af Ordene. „Men lad os nu holde inde med videre Talen og lykønske Brudeparret, det foreslaar „jeg"!"

Hun var én af de Kvinder, som ere bedst paa deres Plads i Selskabslivet og tage sig fordelagtigst ud dér. Hjemme naar der ikke netop var store Selskaber, saa' hun ikke videre godt ud, skjønt hun i

Grunden var en smuk Kone; den daglige Dragt, der kan være saa behagelig og yndefuld, klædte hende ikke. Heller ikke hendes Maade at være huslig paa, var tiltalende; hun var forceret, talte for højt og for meget, især til sine undergivne, rettede paa alt og paa alle og gjorde selv mange Ting meget forkert, fordi hun stedse fandt, at alt det daglige var saa smaat og kjedsommeligt, at man enten saa vidt muligt maatte ignorere det eller ogsaa flyve over det i den størst mulige Fart. Hun var udgaaet fra et rigt Grossererhjem, havde altid levet i Verden og stedse fundet, at det at have en fremragende Plads i den Kreds, hvori man hørte hjemme, var det største, man havde at leve for.

Til hendes Undskyldning tjente, at den eneste Gang i sit Liv, hvor hun maaske kunde have haft Lejlighed til at være bleven bedre, havde hendes Forældre handlet for hende. Da hun var ung, elskede hun en fattig Student Ernst, som studerede Medicin; hun forlovede sig hemmelig med ham, og ved deres faa Stævnemøder, følte hun for første Gang i sit Liv, at der var noget højt og stort at tragte efter, noget, der beslægtet paa det inderligste med alt det evige, ligesom fløj hende i Møde og indbød hende til at følge med. Da traadte Skæbnen op imod hende i Skikkelse af hendes Faders Kompagnons eneste Søn, som naar han blev forenet med hende, kunde samle al den ophobede Rigdom i sin Person. Den Pression, som de to Par Forældre ved denne Lejlighed udøvede paa hende, var mere, end hun formaaede at bære. Hun blev offentlig forlovet med Grosserer Dal, der var en

meget beundret, ung Mand, og et Fjerdingaar derefter viet til ham. Da Brudevognen kjørte fra Kirken, standsedes den paa et Gadehjørne af et Opløb. Bruden og Brudgommen lænede sig ud hver af sit Vindue for at se, hvad der kunde være Grunden hertil. Han saa' intet uden et Hav af Mennesker; men forbi hende bar fire Mænd en ung, bleg Skikkelse, som var besvimet; da de drejede om Hjørnet ved Lygten, saa' hun, at det var Student Ernst. Hun tumlede tilbage i sin Mands Arme; hendes høje Syner sagde hende Farvel, hun saa' dem aldrig mere.

Senere hen i Fortællingen vil man komme tilbage til den unge Mand.

Tusenders Historie have lignet hendes; men derfor glemme man ikke de tusende Muligheder, der kunde have ligget for, hvis Livet havde føjet sig anderledes for den enkelte.

„Hvad er der paa Færde, kjære Venner?“ spurgte Pastor Knudsen og slap sin unge Kones Arm.

„Aa, Vennet er bleven gal!“ svarede Grossereren kort og med pustende Aandedrag. „Og der er, som det lader, noget vist smittende ved Galskaben!“

„Nu har jeg aldrig kjendt Mage!“ raabte Fruen og slog Hænderne sammen; „jeg siger jo allermest, at det er Galskab; men Du vil nok ikke høre, det vil Du sjældent i det Lune.“

„Malvine, stille! Hvem er Herren her? Er det mig, eller er det ikke mig?“

Naar dette Spørgsmaal fremsattes, var Hr. Dal paa Højdepunktet; og skjønt han gik for at være en god Mand, er det vist, at alle, der kjendte ham, helst

holdt inde, naar dette Punkt var naaet. Vreden gjør tavs, og den gjør talende. Begge Dele kan have sine store Skyggesider; men naar Talen bliver et opramsende Register paa, hvad der af skjævt og kroget, mørkt og skrinlagt har tildraget sig i et Menneskes Liv, da maa man vel prise den tavse Vrede, i det mindste naar rette vedkommende ikke ere ene.

„Stille for Dig, nej ellers Tak!“ svarede Fruen bleg af Harme. „Jeg er tit nok gaaet af Vejen, nu gjør jeg det ikke mere!“

„Nu, det maa jeg høre!“ brølede Grossereren; „jeg har kun én Gang oplevet det, i Brudevognen, da Din Elsker blev baaret forbi. — For Resten! — nu kommer han tilbage, har Du hørt det? — Det er noget sent, — sent bedre dog end aldrig. — Han kommer virkelig tilbage, som en stor Mand; — men han kjendes vel næppe ved Dig, er jeg bange. Lad mig se! Aa ja, ret vel konserveret, noget graa! noget gul! noget gammel! . . .“

Hun hørte intet, hun var faldet om.

Pastor Knudsen, som var bleven bleg, gik med sine faste, korte Trin hen over Gulvet, tog Svigerfaderen haardt i Armen og sagde med en hvislende Stemme:

„Tag Dem sammen! De gaar for vidt! Lad mig følge Dem ind i Deres Stue.“

„Præstehund! Præker!“ hvæsede han og stødte til Knudsen. Men denne lod sig ikke behandle saaledes. Han tog ham med et Jærngreb om Haandleddet og trak ham hen imod Døren, i det han sagte sagde til ham:

„Spar Deres smukke Ord til mig; tror De, at De kan krænke mig i den Tilstand, De er i. Enten De vil eller ej, saa kommer De nu med mig, det tjener os alle bedst."

Og han førte ham med sig ud af Stuen og lukkede Døren, i det han sagde til de maalløse Døtre, at de maatte blive hos Moderen, stænke hende lidt koldt Vand i Ansigtet og se at faa hende til at komme til sig selv; ellers maatte der sendes Bud efter Lægen, men Skandale dog undgaas, om det var muligt.

Under alt dette havde Bennet opført sig med megen Takt, ikke blandet sig i Striden eller ægget nogen af Parterne ved med en Mine at gyde Olje til Ilden. Men da Moderen sank om, gik der noget forunderligt igjennem hende, dyb Sorg og Trods og Harme; Sorg over at være Vidne til et saadant Optrin, Trods imod Faderen, der kunde vise en saadan Raahed, og Harme over, at alt dette i Grunden ramte hende, der blot havde villet have sin Vilje, som om det ikke fulgte af sig selv, at hun fik den.

Det kolde Vand bragte snart Fruen til Besindelsen; da hun kom rigtig til sig selv og erindrede alt, brast hun i Graad.

„Og det paa Din Bryllupsmorgen, lille Nelly! det vil jeg aldrig glemme," sagde hun og klappede denne.

Dette Udbrud glemte Nelly heller ikke. Hverken hun eller Bennet vare vante til, at deres Moder tog det Slags Hensyn; Nelly fandt det navnlig rørende, at Moderens første Udbrud var til hende og ikke engang til Bennet, der dog altid — som det sig hør og bør for Skjønheden — blev taget først i Betragtning.

Smaa Træk have tit de største Resultater, og dette lille Udbrud kastede en Forglemmelsens Kappe over mange Fortidsminder og hjalp saa forunderlig til, at Nellys Hjærte, der altid før havde foretrukket Faderen, nu droges til Moderen. Afskeden stod jo ogsaa for Døren, og Afskeden har det til fælles med Døden, at den mere og mere lader det gode hos den bortdragende træde frem. Moder og Datter sank i hinandens Arme, og det var ikke før hændet Fruen, at hun havde fældet Taarer af Rørelse ved sin Datters Bryst.

Bennet stod lidt der fra og saa' med forundrede Øjne paa denne Scene. Hun forstod den ikke. Hun tænkte paa Faderens Heftighed og rødmede ved Tanken derom. Kunde Høst nogen Sinde vove at byde hende sligt, dersom . . .? Nej, det skulde aldrig ske.

Men mer end alt andet var hun optaget af Betragtninger over Menneskene. For første Gang stod det klart for hende, hvilken Betydning en Kvindes Udseende har for hendes Liv. Hun løb i et Nu alle sine Bekjendtskaber igjennem og samlede Resultatet af disse Betragtninger i en Sum; det var ikke tilfredsstillende, efter det Smil at dømme, som fuldt af Spot og Harme lejrede sig om hendes Mund og borttog en stor Del af hendes ellers saa tiltalende Skjønhed. Hun var saa aldeles optaget af disse Tanker, at hun befandt sig ligesom i Feber; og hun fór sammen og bævede, da Nelly kom hen til hende og hviskede: „Gaa hen og tal med Moder!"

„Med Moder!" sagde hun forbavset, som om hun pludselig vaagnede op og endnu ikke vidste, hvad det var, man sagde til hende . . . „Det er sandt! — Stakkels Mama!"

Hun gik hen til hende, lagde Armen om hendes Hals og gjentog: „Stakkels Mama!“

„Ja, der kan I se, hvad man kan vente sig!“ svarede Moderen, hvis milde Stemning nu var henvejret. „En Kvinde har ikke Lov til noget; selv det, at hun ikke altid kan blive ved at se ud som en ung Pige, er en Forbrydelse og nok til, at man kan vende hende Ryggen og fornærme og foragte hende!“

„Saaledes maa Mama ikke tale,“ svarede Nelly; „saa blev der jo mindre end intet for de utallige, der aldrig, selv ikke i Ungdommen, have besiddet nogen Skjønhed. Dette alene er nok til at vise, at Mamas Paastand ikke er rigtig. Nej!“ og hun truede skjælmsk med Fingeren, „man maa tragte efter at besidde den, om jeg saa maa sige, „aandige“ Skjønhed, der ikke forgaar.“

„Aa Gud!“ svarede Moderen spottende, „kunne ikke alle have Skjønheden, saa kunne de endnu mindre have Aandrigheden. Nej, det er, som jeg siger: Livet er uretfærdigt; alt for Mændene, for Kvinderne — intet!“

„Kvinderne maa, tænker jeg, selv tage Vare paa, at de ikke sættes til Side; saaledes vil jeg gjøre,“ erklærede Bennet og knejsede med Nakken.

„Du er saa overmodig nu, lille Bennet! Men Din Tid til at gjøre bitre Betragtninger kommer ogsaa; vent blot lidt!“ svarede Moderen skarpt.

„Jeg synes ikke, det er værd nu mere at fortsætte denne Samtale, den lader sig ikke uddebattere i kort Tid; alligevel havde jeg meget at sige i denne Anledning,“ bemærkede Nelly. „Men jeg vil gaa ind til Fader og Frits og se at faa alle disse

Misstemninger bort; vi have jo kun nogle faa Timer tilbage."

„Det er sandt! Mit Tøj!" raabte Bennet. „Søde Mama, jeg maa med, jeg maa med."

„Du tænker bestandig kun paa Dig selv," svarede Moderen; som om hun nogen Sinde havde lært Bennet andet.

I det samme som Bennet vilde komme med en mindre vel motiveret Bemærkning, aabnedes Døren, og Pastor Knudsen traadte ind med sin Svigerfader under Armen.

Det var let at se, at der havde været en haard Kamp imellem de to Mænd. Pastor Knudsens blege, skarpe Ansigt saa' endnu mere blegt og skarpt ud; de dybe Folder, der fra Munden trak sig op om Kinden, vare tydeligere tegnede, end de plejede at være, og de blide, smukke Øjne havde et mørkt og skinnende, næsten truende Blik.

Grossereren var tyk og oppustet i Ansigtet, og det hvide i hans Øjne var gjennemtrængt med røde Aarer; paa hans Blik kunde man dog se, at den værste Storm var forbi; Ilden i det havde tabt sig, og i hans underste Ansigt var der noget hængende. Han saa' ud som en Mand, der har forløbet sig og nu med eller mod sin Vilje gjør sig Umage for at tage sig sammen.

Med usikre Øjenlaag, der plirede op og ned, og gnidende sig i Hænderne, gik han hen til sin Kone, der saa' aldeles kold og tilfrossen ud. Med nogle Skrabud, der gjorde Indtryk af at være halv spøgende, bøjede han sig ned til hende og sagde halv højt:

„Bedste Malvine! undskyld mig min Heftighed; jeg haaber ikke, at den oftere skal gjentage sig. Jeg véd ikke — — ja, jeg véd virkelig ikke, hvorledes det gik til."

„Da véd jeg det saa meget desto bedre," svarede hun skarpt. „Dog, nu er det heldigst ikke at tale mere herom, i det mindste ikke i Dag; det er dog alt for uhyggeligt for Nelly og hendes Mand."

„Det uhyggelige er det ikke værd at lægge mest Vægt paa ved en Lejlighed som denne; der er andre, langt vigtigere Ting at tage Hensyn til, kjære Svigermoder, end Nellys og min Nærværelse," sagde Pastor Knudsen varmt og trykkede hendes Haand. „Hovedsagen er, at slige Scener aldrig mere maa komme igjen, og især, at de ingen Bitterhed maa efterlade. Svigerfader har nu lovet mig, at der fra hans Side . . ."

„Aa ja, den, der vælter sig ind med Fornærmelser, er jo meget ædelmodig, naar han lover at tilgive," afbrød Fruen spottende og med luende Øjne.

„Men saa er det som oftest lettest for den Part, der føler sig forurettet, at tilgive; under alle Omstændigheder er det større," indvendte Pastoren mæglende.

„Den Rolle kan man ogsaa blive træt af . . ."

„Kjæreste Mama og Papa!" faldt Bennet hurtig og feberagtig ind; „Timerne løbe, snart er der kun et Par forinden Afrejsen. Lad mig dog faa Lov at tage med."

„Aa ja, hvorfor ikke?" svarede Dal. Han troede, at hans Kone som sædvanligt holdt med Bennet, og vilde nu herved gjøre hende en Indrømmelse, skjønt han i Hjærtet ingenlunde bifaldt denne fixe Idé.

„Tak, min allerkjæreste Fader!" raabte Bennet og tog ham om Halsen og kyssede ham.

Derefter fløj hun hen til Moderen, gjorde lige saa mod hende, og derpaa ud af Stuen med det Udraab: „Ja nu maa jeg pakke ind; der er saamænd ingen Tid at spilde! Jeg skulde jo ogsaa underrette Høst herom!"

Fru Dal havde efter denne sidste Katastrofe med Manden mere end nogen Sinde imod paa én Gang at blive skilt fra begge sine Døtre. Imidlertid var det hele gaaet saa hurtigt, at hun, fortumlet som hun var, ikke havde haft Tid til at samle sig eller faa talt ud, hun var jo end ikke bleven spurgt. Men der trak et Uvejr sammen paa hendes Pande.

Tredje Kapitel.

Fabrikken Sfinx, som tilhørte Bennet Dals forlovede, laa omtrent en halv Times Vej uden for Østerport; den leverede Chokolade, Konfekturer og Likører, og var for en halv Snes Aar siden bleven anlagt af tre Brødre Vulf, som havde tjent en Formue i Amerika, hvor hen de atter vare dragne efter at have afhændet Fabrikken til Høst.

Da Høst blev Ejer af Sfinx, anvendte han en Maaned til at studere dens Maskiner og Drift; han var ingenlunde uden praktisk Dygtighed, ej heller

blottet for Sagkundskab, men det skortede ham paa Udholdenhed, og frem for alt kunde han ikke undvære Selskabslivet, hvor han paa Grund af sin Skjønhed og Modekundskab altid imellem Damerne spillede en fremragende Rolle. Der fandtes ogsaa mange, som spaaede, at Sfinx aldrig i Evighed vilde kunne bestaa under denne nye Chef, og den maatte ganske vist efterhaanden mere og mere undvære hans Nærværelse; men heldigvis havde han en udmærket dygtig Bestyrer i den unge Olaf Hansen, som allerede under Brødrene Wulf havde været knyttet til Fabrikken.

I den allersidste Tid havde Sfinx mindre end nogen Sinde set sin Chef; han var saa optaget af Selskabslivet og sin smukke forlovede, som det var lykkedes ham at vinde for et Par Maaneder siden. Forlovelsen var kommet i Stand ved Indvielsen af den elegante Villa: „La superba", som han havde ladet opføre tæt ved Fabrikken, paa et Bal, han ved denne Lejlighed havde arrangeret, og det nyforlovede Par havde ved deres Skjønhed gjort al den Opsigt, de kunde ønske sig.

Rundt om i Krogene sad vel én og anden og regnede efter, hvor længe det nu var siden, at Frk. Dals forrige Forlovelse med Lieutenant Oxford var gaaet i Lyset; og én og anden Oversidder tilføjede med mer eller mindre Venskabelighed, at „den sidste" havde holdt i næsten et Aar, „Gud véd, hvor længe „denne" vilde vare?"

Man kan ikke svare paa alt i denne Verden, og undertiden kan det blive en besværlig Lod at være en bekjendt og feteret Skjønhed; men heldigvis, som Englænderne sige, er der det humoristiske ved Rygtet,

at hele Verden taler og véd Besked, undtagen den Part, hvem Sagen angaar.

Ved denne Lejlighed havde Bennet nydt hele Fordelen af sin Uvidenhed. Det eneste, der imellem havde generet hende, var, naar hendes Moder i et slet Lune havde givet hende en Finte; men i det hele taget levede hun i temmelig Sorgløshed angaaende sin tidligere Forlovelse. Denne havde været en Bal-inklination, som ikke havde haft Spor af Livskraft i sig. Han var en stor Kurmager, som ikke kunde finde sig i at være bunden, i det mindste ikke til en Personlighed som Bennet, der ingenlunde var tilbøjelig til hos den, som skulde være hendes Livsledsager, at lade sig nøje med mindre end alt. Skulde han være forenet med nogen, maatte det være med en lille fordringsløs Skabning, der vilde være saa indtaget i ham, at hun aldrig turde gaa i Rette med ham, men altid være glad og taknemlig over de Smuler, han vilde være saa god at tilbyde hende.

Bennet, der var i Besiddelse af en god, naturlig Sans med et ikke ringe Anstrøg af Lune, fortalte ham dette en Aftenstund, medens de sad i Kabinettet efter Theen, i det hun gav et lille slaaende Fremtidsbillede af deres Liv, saaledes som det absolut maatte blive. Han lo med og erkjendte, at Billedet var meget træffende, men . . .

„Aa, ikke noget: Men," svarede hun og rejste sig. „Vi ere begge to for meget af en Personlighed til, at vi vilde kunne forandre os, med mindre Kjærligheden blev saa stærk, at den gjorde Underværker. Og i dette Tilfælde gjør den det nu ikke."

Hun kastede en lille sammenrullet Lap Papir med stor Behændighed hen i hans Haand, og gik hurtig ud af Stuen.

Billetten var snart læst; der stod kun de ti Ord: „Vi passe aldeles ikke for hinanden; lad os derfor skilles."

Uden at betænke sig videre længe skrev han underneden: „Jeg samtykker!" og sendte den med en Tjener efter hende.

I en Maanedstid blev der i den muntre Officerskreds, hvortil Oxford hørte, talt meget om, at han var tungsindig, maatte omgaas som et skrøbeligt Glasnips o. s. v.; men det hele glemtes snart over en ung Skuespillerinde, som den Gang var meget i Orde og ikke uimodtagelig for en smuk Uniform og et Par levende Øjne.

Næppe et Aar herefter holdt Høst sit før omtalte Bal, hvor Bennet for anden Gang blev forlovet under Omstændigheder, der ikke vare de forrige meget ulige. Dagen efter, at det var sket, vilde hun ikke have kunnet gjøre Rede for, hvordan det var gaaet til; og en Uge efter var hun paa det rene med sig selv om, at de to passede om muligt endnu daarligere sammen end hun og Oxford. Og lige fra det Øjeblik til denne Dag, hvorpaa Søsteren og Svogeren rejste bort, havde hun utallige Gange givet Høst dette at forstaa, dels direkte, dels indirekte; men Maaden hvorpaa han, saa vel aabenlyst som under Dække, havde afvist hendes Hentydninger, maatte bringe hende til at antage, at et Brud vilde gjøre ham ulykkelig. Alligevel kunde hun ikke i sit Hjærte tro derpaa; en Stemme i hende sagde stadig: „Det er

kun af Forfængelighed, han elsker mig, og hvorfor skulde jeg af Hensyn til den holde Sandhedens Røst tilbage?"

Det være nu, som det være vil, Situationen var paa dette Stadium af Fortællingen den, at Høst mere end nogen Sinde fremskyndede deres Bryllup og trængte ind paa Bennet om at bestemme Tiden for denne lykkelige Forening, medens hun mere end nogen Sinde snoede sig bort fra ham og agiterede imod ham for at faa ham til selv at fremkalde et Brud. Men forgjæves! Hendes Stilling var den erklærede Skjønheds, hvem alt er tilladt. Ethvert Paafund, ethvert Stikleri, enhver Udtalelse, nu vel! det var kun et lille Lune, som altsammen klædte hende saa fortryllende og strax kunde tilgives, saa snart hun blot behagede atter at se lidt mildt. Og da nu Høst, naar Tilstanden blev alt for trykkende, stedse havde den kjære Fabrik at ty til — den trængte heldigvis til hans Nærværelse én eller flere Dage, som det nu forekom ham bedst —, og da han stedse forinden sin Atterkomst havde beredet sin udkaarede én eller anden Overraskelse i de forskjelligste Former, lige fra en elegant Ridehest til den nydeligste lille Buket, undertiden indeholdende en Juvel eller Gemme; saa gik Forholdet ud ad til ganske godt og trodsede tilsyneladende alle Skumlerier om, at „det" dog vist næppe holdt.

Imidlertid stod det kun saa som saa med Høst's Anseelse paa Fabrikken. Ikke én af Arbejderne, fra den højeste til den laveste, betragtede andre end Olaf Hansen som den egentlige Chef. Alt som Tiden gik, fik Høst mere og mere Øjnene op herfor og følte sin Forfængelighed saaret.

En otte Dags Tid før det beskrevne Bryllup var det kommet til et voldsomt Sammenstød mellem de to Mænd, den saakaldte og den egentlige Chef. Striden begyndte over et Fagspørgsmaal. Høst, som her var uden praktisk Erfaring, mente, at den store Maskine, der besørgede Kakaoen opløst og blødgjort, ikke behøvede saa stor en Ophedning, som den nu fik. Olaf Hansen gjorde ham i al Høflighed opmærksom paa, at Følgen heraf vilde blive, at Kakaomassen saa ikke vilde være opvarmet nok, naar den kom i Formerne, hvilket vilde gaa ud over Kagernes Façon; desuden gjorde han ham bekjendt med de forskjellige Forsøg, der var blevet gjort for at finde det rette Resultat. Men uden at sige et eneste undskyldende eller venligt Ord til Hansen, havde Høst i alle Arbejdernes Nærværelse givet Ordre til at sætte Maskinen i Gang paa den Maade, han vilde.

Da Høst kort efter var steget til Hest — han skulde nemlig til en stor Middag samme Dag —, kom der en skriftlig Begjæring fra Hansen om Afsked. Høst sendte sin Tjener hen efter ham for at bede ham om strax at komme op til Villaen, hvilket han ogsaa gjorde.

Høst, der var for klog og beregnende til ikke at vide, at han i dette Øjeblik for ingen Pris kunde undvære Hansens Indsigt og Dygtighed og hans Forstandighed til at lede Folkene, der vare noget vanskelige, gjorde ham en Undskyldning og bad ham om at tage sin Afskedsbegjæring tilbage.

„Jeg vil gjøre det paa én Betingelse og endda kun binde mig for et Aar," erklærede Hansen.

„Og Betingelsen, hvad er den? Højere Gage, kan jeg tænke; dertil er jeg ogsaa villig,“ svarede Høst glad over at slippe for saa godt Kjøb.

Just da Hansen vilde svare herpaa, fór en Skikkelse som en Stormvind ind paa den nys revne Plæne foran „La superba“; det var Bennet paa sin nye Ganger, den smukke, lysebrune Freja, hendes Fæstemands sidste Gave. Hun var for første Gang ude at prøve den og havde lovet sin Moder kun at ride ud til Villaen for at følge ind til Byen med sin forlovede; den Tjener, der ledsagede hende, var endnu langt tilbage.

„Ah, hvilken Overraskelse, min bedste!“ udbrød Høst aldeles glædestraalende, medens Hansen traadte et Skridt tilbage og hilste hende med mandig Anstand.

Freja dansede under hende, som om den var stolt af sin Rytterske; den svang sig rundt med hende, ligesom for at man kunde faa hende at se fra alle Sider. Det var et smukt Syn, og det tænkte ogsaa de to Mænd, hver paa sin Maade.

„Min højre Tømme generer mig lidt, der er et Spænde, som er gaaet op,“ sagde Bennet og holdt Hesten an; „det har ikke været mig muligt at rette det selv.“

„Men, min søde Bennet! hvorfor kaldte Du da ikke paa Otto? dér er han jo,“ svarede Høst og vinkede ad Tjeneren, som nu endelig kom til Syne.

„Tillader De?“ spurgte Hansen og var i et Nu ved hendes Side. „Der er desuden mere end det; den ene Saddelrem er ikke paalidelig spændt, det saa' jeg strax.“

„Guds Død!“ udbrød Høst, „det var eller kunde være blevet en slem Historie! Du kommer vist til at staa af, min egen Bennet?“

Alle disse Tillægsord, som Høst havde saa megen Brug for, især i andres Nærværelse, vare altid en Rædsel for Bennet, og hendes Mund fik uvilkaarlig sit misklædende, spottende Smil.

„Mener De, Hr. Hansen, at jeg maa staa af?“ spurgte hun uden at bryde sig om Høst, der selv var sprunget af og nærmede sig med sin Hest ved Tøjlen.

„Det tror jeg ikke,“ svarede Olaf; „thi Spændet er i Orden paa det nær, at det ikke er i Krampen og derfor let kunde gaa op. Men De sidder jo fast i Sadlen,“ tilføjede han med et Smil op til hende.

Det er saa forskjelligt, med hvilken Betoning, i hvilken Stilling og i hvilken Situation et Smil, et enkelt Ord kan falde for at blive af en stor Virkning.

Bennet, der var saa bevandret i at høre fagre Ord og Komplimenter, at de saa at sige vare hende som dagligt Brød, og derfor aldrig mere betog hende eller rev hende med sig, blev blussende rød ved dette: „De sidder jo fast i Sadlen!“ Hun saa' ned paa den talende og fordybede sit Blik i et Par mørkeblaa Øjne, hvori hun i et kort Minut med en forunderlig Tydelighed saa' det klareste Miniaturbillede af sig selv, lige til den rosenrøde Sløjfe, der var hæftet midt under hendes Hage.

„Godt, saa bliver jeg!“ svarede hun.

Han gik om paa den anden Side af Hesten. Hun drejede Hovedet efter ham og saa' atter i det

eneste Minut, som han brugte til at bringe Spændet i Orden, en rigtig mandig, vel bygget Skikkelse.

Pludselig gjorde Freja, der var lige saa uberegnelig som sin Herskerinde, et kort Omkring, hvorved Bennets lange, tunge Ridekjole rev Hatten af den unge Mand, som strax, da han saa', at det kun var som en Leg for dem begge, gjorde en let Bøjning for at tilkjendegive, at han var færdig.

Det klædte ham saa smukt, og Bennets Øjne gjorde et lille Regnestykke op, i al Skjælmskhed, imellem Høst's meget bevidste og Hansens aldeles ubevidste Anstand.

„Tak, Hr. Hansen!“ sagde hun og vendte sig om imod ham med et yndigt Smil. „Freja maa godt kunne lide Dem; jeg tror ikke, den ellers kan taale, at nogen rører ved den.“

„Det er godt, at Frøkenen siger mig dette nu, og ikke før jeg havde den Ære at rette Spændet,“ svarede han fint.

„Hvorfor?“

„Hvorfor? Hvis den var bleven fornærmet, — aa, De havde nok formildet den,“ lo han.

„Hr. Hansen! ere vi saa enige?“ spurgte Høst sukkersødt og var igjen i Sadlen.

Den tiltalte fik med ét et ganske andet Udtryk af Kulde i sit Ansigt, saa Bennet saa' ganske forbavset paa ham.

„I Fald De tillader det og vil ride et Øjeblik til Siden, Hr. Høst, skal jeg sige Dem det. Om Forladelse, Frk. Dal, men det er et Øjebliks Forretning.“

„Bevares! Jeg morer mig med at ride rundt om Plænen saa længe,“ svarede hun smilende og

strammede Tømmerne paa Freja. Hun havde atter spejlet sig i disse store, mørkeblaa Øjne og satte nu af Sted i Fart.

Et Øjeblik efter stod Olaf ved Siden af Høst; han havde atter det kolde, næsten haarde Ansigt og sagde kort:

„Jeg forlanger, at De i Folkenes Nærværelse, paa det samme Sted, hvor De fornærmede mig, gjør mig en Undskyldning."

„Er De gal! det gjør jeg aldrig i Evighed!" brusede Høst op; men tilføjede strax i en forsonligere Tone: „De maa huske paa min Stilling, det er for haard en Betingelse."

„Jeg bliver ikke paa min Plads for mindre. For mit eget Vedkommende vil jeg ikke lade mig nøje med en ringere Oprejsning, og min Anseelse over for Folkene vil ellers have lidt et Knæk, som jeg ikke vil finde mig i, eftersom jeg aldeles ikke har fortjent det," svarede Olaf bestemt.

„Jeg skal paa mange andre Maader, og naturligvis ved højere Gage, give Dem Oprejsning," svarede Høst indsmigrende.

„De har én Gang tidligere antydet en Gageforhøjelse; nu igjen at gjøre det, er en Fornærmelse imod mig. Jeg har selv bestemt, hvor høj en Løn jeg vilde have som „Bestyrer" af Fabrikken" — han lagde et eget Eftertryk paa dette Ord, som bragte Blodet op i Kinderne paa Høst —; „heri attraar jeg for Øjeblikket ingen Forandring, allermindst hvor der er Tale om en Æresoprejsning."

Det var tydeligt for Høst at se, at Bennet var bleven opmærksom paa deres temmelig højrøstede Sam-

tale. Han var alt andet end tilbøjelig til at faa hende ind i denne Sag, fordi han vidste, at hun med sin Selvstændighedsfølelse og Uforfærdethed til at sige sin Mening, strax vilde stille sig paa Modpartens Side og derefter med sin ustandselige Spot vende hele sit Skyts imod ham, aldeles uførlsom for, hvem eller hvor mange der hørte derpaa. Nu holdt hun sin Hest an i en truende Nærhed; han maatte for enhver Pris stoppe Munden paa den stolte underordnede og opsætte Hævnen til bedre Tider.

„Vil De behage at følge mig," svarede han myndig, steg af Hesten og kastede Tømmerne til en Tjener, som paa disse Individers Vis havde sine Øren og Øjne med sig.

Bennet holdt bestandig stille og saa' med opmærksomme Øjne efter dem.

Høst var, som alt bemærket, en sjælden smuk Mand, men alt for optaget af nye Moder og sit eget kjære Jeg. Olaf Hansen var ikke i Besiddelse af nær saa megen personlig Skjønhed; men til Gjengjæld havde han noget saa fast, bestemt og mandigt over sig, at af ti Kvinder vilde de ni foretrække hans Ydre frem for Høst's. Dertil havde han, ja det var maaske hans Hovedstyrke, en ualmindelig smuk, sonor Stemme, hvis Velklang man ikke kunde lade være at føle sig henrevet af.

Hvad Bennet, hvis Øjne fulgte dem, til de drejede om Hjørnet ved Indgangen til Fabrikken, tænkte, er ikke let at vide; men umuligt er det ikke, at hun anstillede en Sammenligning mellem de to Mænd, Hendes Tanker maa have grebet hende meget, thi hun rødmede dybt derved. Derpaa kastede

hun Hovedet tilbage, smilede spottende og red atter rundt om Plænen.

„Hvad er det saa egentlig for en Slags Undskyldning, De forlanger?“ gjentog Høst med rystende Stemme, i det han standsede uden for Døren til Fabrikken; han saa' ikke paa den tiltalte.

„Jeg forlanger, at De siger til Folkene, at Driften er i bedste Stand, og at De har anmodet mig om at vedblive at bestyre den som før,“ svarede Olaf med Øjnene hæftede paa Høst; dennes Mund trak sig ned til den ene Side paa en meget uskjøn Maade, i det han svarede i samme Tone som før:

„Kan mindre ikke gjøre det?“

„Nej, og for sidste Gang nej!“ svarede Olaf med en Betoning, som ikke lod Høst nære mindste Tvivl om, at Forholdet var paa sin yderste Spids, saa hvis han ikke uigjenkaldelig vilde miste ham, maatte han slaa til.

Det var en haard Nød for Høst at knække, at aabne Døren og træde ind imellem Arbejderne; men han overvejede ved sig selv alle Følgerne, hvis Hansen nu tog bort. De svære Udgifter ved „La superbas“ Opførelse, hans egne store Fornødenheder o. s. v. gjorde den højeste Paapassenhed nødvendig, og ingen kunde i dette Øjeblik bestyre det hele med den Orden og Indsigt som Hansen, fordi denne, foruden sin fremragende Dygtighed, tillige var aldeles inde i hele den finansielle Status.

Da Høst lukkede Døren op, saa' han i de første Øjeblikke intet uden lutter forvirrede Billeder; Blodet steg ham saa voldsomt til Hovedet, at hans Øjne vare som underløbne dermed og ude af Stand til at

skjelne Gjenstande og Mennesker fra hverandre. Olaf derimod oversaa' med ét Blik alt, og saa stor var hans Energi og Vane til at se og herske, at han øjeblikkelig gav nogle højst paatrængende Ordrer om den vigtigste Maskines Virksomhed, som i den korte Tid, der var hengaaet, var kommet i Uorden.

Intet var i dette Øjeblik mere skikket til at bringe Høst til sig selv. Da Folkene saa' begge deres Herrer for sig, „ham af Navn og ham af Gavn“, som de imellem sig titulerede dem, betænkte de sig ikke et Øjeblik paa at adlyde den sidste. Herved blev en Del af de vigtigste Arbejdere beskæftigede, og dette Øjeblik benyttede Høst til at træde frem og sige, stadig dog uden at se paa Hansen:

„Jeg takker Dem, Hr. Hansen, for Deres Paapassenhed og Konduite og beder Dem om fremdeles at vaage over Fabrikken paa samme Maade som hidtil.“

„Naar det er Deres Ønske, Hr. Chef,“ svarede Olaf højt og alvorlig, „saa skal jeg med den samme Samvittighedsfuldhed som før vedblive min Gjerning.“

Høst gav et bejaende Nik og fjærnede sig lidt efter, glad som en Skoledreng, der paa en lettere Maade, end han havde tænkt sig, har undgaaet noget meget ubehageligt, medens Olaf, efter flere strænge Ordrer og nogle drøje Irettesættelser til forskjellige, tog fat, hvor han før slap, skjønt ikke fuldt tilfredsstillet. Han saa', hvor let Høst havde skubbet det hele af sig, og besluttede i Stilhed kun at forblive her aldeles midlertidig.

Da Høst endelig arriverede ud til den ventende Bennet, havde han atter faaet sit sædvanlige, sorgløse

Væsen, og med en kavalermæssig Undskyldning svang han sig i Sadlen og red hen paa Siden af hende, hvor han blev modtaget af hendes spottende Smil og følgende Spørgsmaal:

„Hvad var det? Jeg hørte Hr. Hansen sige, at han forlangte Æresoprejsning."

„Aa, min Engel!" svarede han flot, „det var kun en Talemaade; — det var lidt Vrøvleri om Maskineriet, — kun en Talemaade; det er gaaet i Orden igjen."

„Det er mærkeligt," svarede Bennet, „men Hr. Hansen ser ikke ud, som om han holdt af at bruge Talemaader. Han var desuden fornærmet, det var let at se."

„Aa, det har intet at sige, min bedste," lo Høst; „alt er i Orden igjen, det hele var en Bagatel."

„Naa saaledes! Aa ja, én ser paa Overfladen, en anden ser paa Indholdet. Hr. Hansen var ved denne Lejlighed næppe paa Overfladen, om han nogen Sinde er det," svarede Bennet med Latter.

Ordene vare i sig selv slemme, men Latteren gjorde dem værre; den bragte en brændende Rødme op i Høst's Kinder. Han strammede Tømmerne paa sin Hest, saa den stejlede, for at give det Udseende af, at han stredes med Hesten, men Bennet var aldeles ubarmhjærtig; hun vedblev, fremdeles leende:

„Det skikkelige Dyr!" — Høst var en elegant men ingenlunde nogen dristig Rytter — „Lad den dog have Ro; hvis den nu blev lystig for Alvor?"

Trods denne Advarsel tabte Høst — hvad han ellers vogtede sig vel for — sin Sindsligevægt og gav Hesten et Rap af Pisken. Denne, der aldeles

ikke forstod, hvorfor den pludselig blev saaledes behandlet, gjorde omkring med ham. Dette forbitrede ham endnu mere; han brugte anden Gang Pisken; Hesten stejlede, og et Sekund efter laa han i Grøften. Det gik saa hurtigt, og der var noget saa uendelig komisk for Bennet i hele Situationen, som hun saa fuldt ud forstod, at hun opslog en ligefrem Skoggerlatter, i det hun, forinden Tjeneren kom til, foranstaltede en lille Jagt paa den herreløse Hest og lykkelig fangede den.

„Jeg maa tilstaa, Du er meget deltagende; Du kunde da ikke vide, om jeg havde stødt mig. — — Det forbandede Dyr!"

„Du er alt for behændig til at støde Dig! — — Aa, men skaan dog Hesten, den har aldeles intet gjort; — Du strammede Tøjlen saa voldsomt og umotiveret; — jeg tænkte, Du vilde gjøre Kunster, — og —" Bennet lo fremdeles, skjønt hun kjendelig anstrængte sig for at blive Herre over sin Latter.

Høst var klog nok til at beherske sig, steg hurtig igjen op i Sadlen og red videre; men af og til bed han Tænderne sammen og mumlede: „Ja bi lidt, Forlovelsesdagene ere lige saa lidt evige som nogetsomhelst andet i Verden."

De red saaledes videre i Tavshed, medens Høst ved hemmelig at pine Hesten lod sin Harme faa Luft; hans Ridt var derfor en Tid lang noget uregelmæssigt paa Grund af hans Gangers ufrivillige Bevægelser, saa ofte den følte hans straffende Haand eller skarpe Sporer. Bennet, som endelig var bleven mæt af at le, saa' det altsammen gjennem de lange Øjenhaar og følte Afsky derved.

Da de nærmede sig Staden, red han tæt hen til hende, rolig og atter Herre over sig selv, og hviskede:

„Gjør mig nu lykkelig, min egen, elskede Bennet, og bestem Bryllupsdagen, saa vil jeg begynde at lægge en Plan for vor Bryllupsrejse. Jeg tænker mig hele Tiden, at vi først gaa til Sydfrankrig og tilbringe en Maaned ved Middelhavet i Nærheden af Cannes; Du har aldrig set Middelhavet med sine dejlige Kyster, det er noget saa ubeskriveligt. Der fra gaa vi til . . .“

Bennet samlede utaalmodig sin Tømme af den ene Haand i den anden. Flere Gange havde hun søgt at afbryde ham, snart ved den ene, art snved den anden Gebærde; nu brast hendes Taalmodighed, der under alle denne Formiddags Hændelser var end yderligere bleven prøvet, og det ganske vist ikke til Fordel for hendes Sidekammerat; hun afbrød ham midt i hans Udkast til deres Bryllupsrejse med den Bemærkning, ledsaget af et meget talende Skuldertræk:

„Har Du endnu mere Tid nødig for at lære at indse, at vi passe sammen — som Dag og Nat, og . . .“

„Kjære, tal dog ikke saaledes! — Som Dag og Nat! Nu ja, de hænge jo uadskillelig sammen, kunne ikke undvære hinanden, supplere bestandig hinanden,“ svarede han ivrig, „siden Du nu netop vælger en saadan Lignelse.“

„Nej, nu maa jeg le,“ og hun lo, saa det gjenlød gjennem den klare Luft; „kan Dag og Nat ogsaa bruges om noget, der skal forenes, saa kan paa den Maade ganske vist alt høre sammen; men det er

komisk at sige, at det hører sammen, der evig løber efter hinanden i et Kredsløb uden nogen Sinde at komme hinanden et Haarsbred nærmere. Er den Forening tilfredsstillende, saa er jeg meget vel til Mode!"

„Der gives intet mellem Himmel og Jord, som ikke kan vendes og drejes og ses fra forskjellige Sider; som Du fremstiller det, saa maa jeg tilstaa — — nu ja, Ligheden gjør jo intet til Sagen; lad os komme til Hovedpunktet: „naar" skal det være?"

„At vi blive til Dag og Nat?" spurgte hun med komisk Alvor.

Hvis han ikke vilde blive rasende, maatte han le, og han valgte det sidste.

„For at vedblive med dette Spørgsmaal, har Du altsaa endnu ikke lært nok?" fortsatte hun. — „Vi maa vist skynde os, jeg skal klædes om, ja endogsaa pyntes; det véd Du af Erfaring, tager Tid," tilføjede hun og gav sin Hest et lille Rap.

Den fór ham et Par Alen forbi.

„Hvad skal det sige, Bennet?" spurgte han, da han atter havde indhentet hende. „Jeg finder virkelig ikke, at denne besungne Forlovelsestid er tilfredsstillende; den er alt og intet, som man vil."

„Hvis den var alt, synes mig, at den maatte være værd at blive besunget, var den intet, kunde man jo ikke synge om den; mig forekommer den at være noget; men hvad er noget, er det godt, eller er det ondt?", spurgte hun med et Skjælmeri, der var uimodstaaeligt, fordi alt hos hende ligesom talte med; der var noget sprudlende, sydlandsk over hende, som ofte gjorde endnu mere Virkning end selve hendes

Udseende. Og hendes Stemme stod i nøjeste Forhold hertil; den kunde være hurtig og fejende som en Stormvind, dyb og tiltalende, smeltende blød og indsmigrende, kold og fornem, alt som den bar den ene eller den anden Stemning med sig. Det vilde være Uret imod Høst ikke at tilstaa, at han havde i høj Grad Øje og Øre for Bennets tiltalende og i mange Henseender sjældne Egenskaber; og saa stor var hans Beundring eller — som han selv mente — Kjærlighed til hende, at han strax, saa snart der faldt et eneste Naadens Solskin til ham, øjeblikkelig glemte eller dog tilbagetrængte Mindet om det langt overvejende Antal Gange, hvor hun saarede og frastødte ham.

Men aldrig har nogen Mand været bunden til en mere uberegnelig Kvinde — saaledes tænkte han i det mindste —; for blot en Tilkjendegivelse af, at han følte sig glad eller lykkelig, vips! saa var det forbi, og hun kunde i et Minut vende og dreje det, saa det altsammen opløste sig i Spot eller dog noget, der grænsede nær dertil.

Nu forekom det ham, som om hendes sidste Ord vare mere imødekommende end alle tidligere paa denne Tur, og han sendte hende et meget talende Blik.

„Se paa den Fugl! se, siger jeg!" raabte hun og pegede med sin Ridepisk op i Luften efter en lille sort Prik. „Den er kun en lille ubetydelig én, men den er fri, føler det og glæder sig derved. Hvorfor? Fordi den hører hjemme dér. Og se saa paa denne Hest, hvor stolt den gaar;" — hun drejede sin Hest om paa tværs foran hans og tvang ham til at holde stille — „hvorfor føler den sig saa vel? Fordi den

akkurat som Fuglen føler sig hjemme dér, hvor den færdes. Men tænk nu, om Hesten her fandt paa at elske Fuglen, vilde have den, eje den, ikke leve den foruden. Tænk end videre, at den tryllede Fuglen til sig, at de fulgtes sammen et lille Stykke; længe kunde det dog aldrig vare. Hvorfor? Fordi de tilhøre to forskjellige Verdener; Hesten kan ikke følge Fuglen paa dens lette, sorgløse, evig vexlende Veje, og Fuglen vilde dø af Kjedsomhed hos Hesten, fordi denne, selv i sin vildeste Flugt, aldrig vilde kunne mætte dens Længsel eller bringe den en Tusendedel af alle de lette Farter, den selv kunde foretage sig. — Hvad mener Du herom?"

Hun vendte Hesten med et eneste Ryk og red videre ved Siden af ham. Hun drejede Hovedet til den anden Side, for at han ikke skulde se, at hun var bevæget over sin egen Historie, som var bleven fortalt saa smukt, at den vilde kunne have gjort Lykke hvorsomhelst, saaledes passede Ord og Stemme til hinanden.

„Hvad jeg mener, aa, det er en tosset Historie, hvad skal jeg med den?" spurgte han og vilde lave, som om han ingen Sammenhæng fandt deri.

„Ja vel," svarede hun, vendte sig og lo med sit spottende Smil, „det er en tosset Historie, ret en dum Historie; for en Hest elsker ikke en Fugl og en Fugl ikke en Hest; den ene bliver i Luften, den anden i sin Baas og traver hen ad Jorden. Alligevel er der nogle forunderlige Mennesker, som mene, at de kunne høre sammen, uagtet de ikke have mere Lighed med hinanden end min Fugl og min Hest. Historien er ikke saa tosset endda; sig, at den er slet ikke tosset?"

Hun bøjede Hovedet udfordrende hen imod ham. I det samme red de ind paa Stenbroen og befandt sig i den første Gade.

Hun var febrilsk, han var alvorlig og lagde ikke engang Skjul derpaa.

En Time senere mødtes de i et Middagsselskab hos en udenlandsk Konsul. Hun var meget sorgløs og munter og blev meget beundret; han følte sig beroliget og mente, at Historien fra om Formiddagen var ét af hendes tusende Luner. Alligevel dukkede denne Fortælling om Fuglen og Hesten hvert Øjeblik op i hans Tanker. —

Da han vaagnede Morgenen efter Pastor Knudsens Bryllup, var Bennets Brev allerede naaet ud til „La superba", og blev bragt ham sammen med Morgenkaffen.

„Hvorfor er denne Billet ikke bragt mig strax? Er den maaske først kommet nu?" spurgte Høst, saa snart han saa', at det var Bennets lette, flydende Haandskrift.

„Herren sov, da den kom for en Times Tid siden," svarede Tjeneren.

„Jeg ønsker nok, at alt hvad der kommer fra min forlovede, bliver bragt mig strax, uden Hensyn til om jeg sover eller ej," svarede Høst kort.

„Jo, Herre!"

„Sæt Kaffen her og gaa!"

Høst rev Billetten op og læste:

„Husker Du, at jeg har sammenlignet mig
„med en Fugl, en ganske lille, ubetydelig én? Nu
„vel, en Fugl maa flyve, i det mindste undertiden;

„saaledes ogsaa jeg, og derfor flyver jeg i Efter-
„middag med min Søster og Svoger til Jylland,
„Jydernes Land, Spitsbergen, Siberien, Lapland,
„Fjord i Nord eller hvad det nu er, det hedder.
„Maaske rider jeg et Øjeblik til „La superba“,
„maaske ikke. Maaske ses vi, maaske ikke. Farvel!

Bennet
eller en fanget Fugl,
der maa ud at røre sine Vinger!“

„Det var jo en artig Historie, maa jeg sige! — Ja saa!“ udbrød han; han kjendte Bennet saa godt, at han vidste, at enhver Overtalelse vilde være spildt.

Han sprang op og ringede.

„Min Hest — paa Øjeblikket!“ befalede han.

„Jo, Herre!“

Han gjorde et meget hastigt Toilette, drak et Par Mundfulde Kaffe, greb sin Hat og ilede hen mod Døren; men i sin hurtige Fart løb han imod Toilettespejlet, saa det vippede fremad og i et Nu gjengav ham hans Billede. Han saa' med et eneste Kjenderblik, at Halssløjfen ikke var bundet rigtig, at Flippen sad skjævt, og at Vesten — det var dog det værste — manglede en Knap. Det var for meget; han standsede og gav sig sindig til at klæde sig om; man kan ikke saaledes fornægte sin Natur.

Medens han var beskæftiget hermed, red Bennet langsomt forbi „La superba“; hun havde sendt Tjeneren, der ledsagede hende, bort, fordi han skulde besørge en Mængde Smaating for hende og derefter vente paa hende paa Østerbro ved at ride et bestemt Stykke frem og tilbage.

Hun drejede først ind ad mod Villaen; men da hun ingen fik Øje paa, og da Vejret var saa behageligt, gjorde hun pludselig omkring og red videre ud ad Vejen i dybe Tanker.

Hun var allerede et godt Stykke forbi Bakken og Omdrejningen ved „La superba“, da Høst blev færdig og steg til Hest; han red først et Øjeblik ind paa Fabrikken, hvor han i sin irriterede Sindsstemning vexlede et Par temmelig ubehagelige Ord med Olaf Hansen, der intet havde forsømt og mindre end nogen Sinde var oplagt til at lade sig overfuse af Høst, hvis kostbare Levemaade lagde mere og mere Tryk paa alle Udbetalinger og paa Driften i det hele.

Høst tænkte aldeles ikke paa, at Bennet havde skrevet, at hun mulig kom ridende ud til ham; han var optaget af — saa meget som han kunde være optaget af noget, der var uden for hans Person —, at hun vilde rejse bort, saa umotiveret, uden saa meget som at sige et Ord til ham derom. Han begyndte med en forunderlig Tydelighed at begribe, at alle hendes utallige Hentydninger, alle hendes Luner, alle hendes mer eller mindre hensynsløse Handlinger maaske dog omsider vare lige saa mange Forløbere for det overordentlige Skridt, at rive sig løs fra ham. Hvilken Skandale, især for hende, der én Gang før havde baaret sig saaledes ad, noget, der som Gud og Hvermand véd, saa ofte har ødelagt en Piges Fremtid! Vel var hun rig, ja meget rig, — det maatte hun absolut være; — meget smuk, og feteret derefter! Men hun kunde dog ogsaa spille for galt op! — En saadan Mand som han! Ja, det vilde være en utaalelig Ydmygelse. Han trak i Bidslet,

saa Hesten ligesom en Gang tidligere begyndte at faa nogle foruroligende Tilbøjeligheder. Han blev ærgerlig herover og brugte Pisken for derved at give sine oprørte Følelser Luft; den lille, elegante Pisk med sit Koralgreb, der var en Gave fra Bennet, gik midt over, og begge Stykkerne faldt ud af hans Haand.

„For Satan!“ mumlede han, holdt stille, sprang ned og greb det kostbare Haandtag, der havde slaaet en lang Revne. Dette Uheld berørte ham i højeste Grad ubehageligt, men gjorde ham tankefuld.

Hansens sidste Ord: „Da bliver det vist bedst at tage Reb i Sejlene, hvis det hele ikke skal ryge; jeg for min Part siger snart Farvel til hele Historien, da et Sisyfusarbejde ingenlunde er efter mit Sind!“ lød atter med en ubehagelig Tydelighed i hans Øren og mindede ham om, at han mere og mere gled ud i en Afgrund, der var uhyggelig at tage nærmere i Betragtning.

Og disse Tanker ledede atter ind i Hovedsporet; det var nu vigtigere end nogen Sinde for ham ikke at miste Bennet, han maatte for enhver Pris se at holde Forholdet gaaende. Var han først gift med hende, kunde han tænke paa at faa hende omdannet; for Øjeblikket maatte man tage paa hende med Fløjelspoter.

Han greb sig til Panden; ja, nu havde han det! Han vilde paa Vejen tage ind i en Butik med kostbare Luxusartikler og sende hende f. Ex. et elegant Rejse-Toilette, der paa én Gang kunde overraske og behage hende, samtidig med at det vidnede om hans Omtanke og udmærkede Smag. Lidt efter drejede han af til højre og red i hurtig Trav ind ad en Sidevej.

Omtrent samtidig hermed snarere fløj end red Bennet ind paa „La superba“; hun havde fordybet sig i Ensomheden og nær forglemt Tiden derover.

Da hun og Freja lige forpustede holdt stille, kom Olaf Hansen gaaende i dybe Tanker op mod Husets Dør. Han saa' hende ikke, før hun tiltalte ham, og forbavset og overrasket gjorde han hende sin Undskyldning.

„Jeg véd virkelig ikke bedre, end at Hr. Høst er redet Dem i Møde,“ svarede han paa hendes Forespørgsel; „men jeg skal strax søge nærmere Underretning.“

„Det behøves ikke, dér er Mikkelsen!“ raabte hun hurtig og henvendte sig til Tjeneren, der nu ærbødig traadte til.

„Har Frøkenen ingen Ledsager?“ spurgte Hansen, saa snart Beretningen var til Ende. „Maa jeg have den Ære at ledsage Dem, indtil De naar Deres Tjener?“

„Det tør jeg ikke tage imod,“ svarede Bennet med et Smil; „det gaar nok ikke an at tage baade Chef og Bestyrer bort paa én Gang.“

„I Reglen ikke; men for en enkelt Gangs Skyld.“

Bennet var alt for godt underrettet til, at hun ikke skulde vide, hvem det var, Fabrikken ikke kunde undvære; ikke desto mindre satte hun stor Pris paa Olafs Svar, næppe dog af Hensyn til Høst's Ære, men fordi det tydede paa stor Hensynsfuldhed og meget lidt Forfængelighed hos den talende.

„Jeg takker Dem for Deres Venlighed; — jeg skjønner paa den, men vil paa ingen Maade modtage

den, eftersom det ikke i mindste Maade generer mig at ride dette Stykke Vej alene; var jeg bange herfor, kunde jeg vel ogsaa opnaa at blive ledsaget af Mikkelsen."

Hun hilste ham med Pisken og lod Hesten gaa nogle Trin, men holdt pludselig stille, vendte sig og sagde:

„Jeg rejser bort i nogen Tid. — Farvel saa længe!"

Det var et underligt Blik, hun mødte, i det hun vendte sig om. Hun blev meget rød, bøjede sig derpaa ud over Frejas Manke, hilste hurtig og fór af Sted uden at høre den Hilsen om lykkelig Rejse, han raabte efter hende.

Og hun saa' eller hørte intet, før hendes ventende Tjener red hen imod hende ved Udkanten af Byen. Mod Sædvane havde hun ikke et eneste venligt Ord at sige, nikkede koldt og red hurtig til.

Da hun kom hjem, gik hun op paa sit Værelse og tog efter nogen Tids Forløb fat paa sin Paaklædning til Rejsen. Før hun var bleven færdig, kom der et Bud op til hende med en Pakke samt den Hilsen, at hendes forlovede ventede og ønskede at tale med hende. Hun aabnede ligegyldig den store Pakke og blev, uagtet hun var saa forvænt, forbavset over det deri indeholdte Toiletteskrins Elegance.

I Laaget laa der en Seddel med de Ord:

„Til min dyrebare Bennet til hendes Rejse
„med det Ønske, at hun, hver Gang hun smykker
„sig, et Øjeblik maa mindes sin længselsfuldt ven-
„tende Ven Louis Høst."

Hun trak paa Skulderen, lagde Sedlen paa det samme Sted, lukkede Skrinet og skrev inden i Omslaget, før hun bandt det til:

„Der kom den Dag, da jeg ikke kunde bruge „det! Bennet."

Derpaa aabnede hun et Skab, som var fyldt med en Mangfoldighed af Pakker, store og smaa og i alle mulige Omslag, satte Skrinet derind og lukkede til for det altsammen.

Før hun endnu var færdig, kom der et Ilbud op til hende, som meldte, at Høst uden Ophold havde maattet tage ud til Fabrikken, hvor der var sket en Ulykke med en Maskine, som var sprunget; et Par af Arbejderne vare forulykkede, og man havde maattet bære Bestyreren bevidstløs ud. Imidlertid haabede han aldeles vist at kunne være tilbage forinden Afrejsen.

Et Øjeblik efter kom Fru Dal op til sin Datter. Hun var heftig bevæget og en Del exalteret, ellers maatte hun have lagt Mærke til Bennets overordentlige Bleghed og forunderlig adspredte Væsen.

„Hvorledes har han det? véd man intet om ham?" spurgte Bennet, da hun saa sin Moder.

„Om hvem?" spurgte Fru Dal; men tilføjede øjeblikkelig: „Hvilken Guds Lykke dog, at Høst ikke var nærværende, da det skete! Det er den store, nye, engelske Maskine, som han saa ofte har talt om, og ved hvilken han altid opholdt sig, naar han var derude. Aa ja, det er, hvad jeg altid har sagt; disse Pokkers Maskiner, som man nu skal have til alle mulige Ting, det er dog ogsaa noget — Tøjeri."

„Lykken har jo været meget god mod Høst ved denne Lejlighed," svarede Bennet med bortvendt Ansigt. „Men de andre, hvorledes — — hvordan har — Bestyreren det?"

„Ja—a, — det véd man ikke; han blev baaret ud ganske som død, og Lægen tumlede med ham, da Buddet afgik. En af Arbejderne blev skoldet ihjel, og en anden lemlæstet. — Jeg kommer for at henstille til Dig, Bennet, om Du ikke, i Betragtning af dette, bør tage saa meget Hensyn til Høst, at Du opgiver denne tossede Rejse, nu især, da Vinteren staar for Døren."

„Jo — ja — nej, nej, min søde Mama;" det var usædvanligt, at Bennet tiltalte sin Moder saaledes, endnu mere usædvanligt, at hun kjærtegnende lagde sin Arm om hendes Hals; men ligefrem forbavsende var det, at Fruen mærkede en varm Taare paa sin Hals.

„Du græder, Bennet! Gode Gud, Barn, hvad kan der være paa Færde? Vær glad, at det ikke var Høst, der blev lemlæstet eller skoldet; og bliv saa kjønt hjemme hos os."

Der var noget i Moderens Ord, som bragte hende til at ryste af undertrykt Heftighed; men hun svarede med ganske sagte Stemme — hun var bange for at hæve den, at dens Klang skulde lyde fremmed —:

„Nej, Mama, nu er det afgjort, at jeg rejser med, jeg trænger virkelig til at samle mig lidt. Jeg kommer jo igjen, Mama."

„Ja, ja da," svarede Fruen uden mindste Forsøg paa at dæmpe sin Overraskelse; „det er jo ikke andet,

end hvad jeg vidste. Børn ere kun føjelige en ganske lille Tid, — medens de ere smaa."

Kort efter gik hun. Da Bennet var alene, løb hun op og ned med en sælsom Heftighed; ét Øjeblik græd hun, et andet vred hun sig i sære Fagter, og én Gang udbrød hun: „Var han redet med mig, havde jeg ikke afslaaet det, saa var der ikke hændet ham noget." Der blev ringet til Bords; hun tog sig sammen og gik ned. —

Et Par Timer efter vare hun, hendes Søster og Svoger gaaede om Bord. I den sidste halve Time havde hun ikke bestilt andet end spørge, om Høst endnu ikke var kommen.

Dette hævede hendes Aktier i Hjemmet lige over for Faderen, der nu atter var bleven velvillig og behagelig, og især over for Moderen, der stødte til sin gifte Datter og hviskede:

„Nu er jeg næsten glad over, at hun rejser, at hun kan faa at vide, hvor svært det er at skilles; det kan hun have godt af, thi nu er jeg vis paa, at hun snart kommer tilbage."

Bennets Uro over, at Høst ikke kom, steg til en saadan Højde, da hun var gaaet om Bord, at der kun manglede meget lidt i, at hun pludselig havde forandret sin Bestemmelse; hun talte noget om at forsøge paa at ride ham i Møde.

Det havde ringet anden Gang, og Kaptejnen gav allerede Befaling til, at der atter skulde ringes, da Høst endelig kom kjørende i en Droske. Stor var hans Forbavselse og Henrykkelse, da han saa' Bennet storme sig i Møde med alle Tegn paa den heftigste Længsel; det svimlede næsten for ham, og han saa'

sig triumferende om, som om han vilde kalde Verden til Vidne paa dette Særsyn.

Noget afkølet blev han, da hun utaalmodig spurgte:

„Hvorledes gaar det? — Er det slemt? — Er han kommet til sig selv igjen?"

„Hvem? — Jeg? — Kjære, jeg har intet fejlet uden Skrækken," svarede Høst, til hvis Undskyldning dog maa bemærkes, at Bennet undertiden, naar hun var venlig eller overgiven, konstruerede et eget Sprog, hvori hun ofte brugte „han" i Stedet for „Du" i Tiltale.

Bennet gjorde kun en Grimace; men den var saa betegnende, at den øjeblikkelig rev Høst ud af Situationen, og med en stærk Rødme svarede han:

„Du mener, kan jeg tænke, én af Folkene, min Bestyrer maaske? Han er bedre, men Lægen frygter, at det vil blive én langvarig Historie." Og for at skjule sin Ærgrelse tilføjede han:

„Det er godt, at Du rejser en lille Tid; thi nu bliver jeg meget optaget af Fabrikken, saa længe min Bestyrer har Forfald."

Der var allerede ringet, og man maatte skilles; der var kun Tid til den allerflygtigste Omfavnelse.

Da Skibet gled ud i Sundet, faldt Historien om Fuglen og Hesten Høst ind; han gik frem og tilbage og havde en Fornemmelse af, at hun var fløjet fra ham for stedse.

Fjerde Kapitel.

Et godt Stykke ud ad Nørrebro, hvor der den Gang kun fandtes saa, spredte Bygninger, laa der et snurrigt, lille Træhus, omgivet af en lille, tarvelig Have. En høj Trappe af Træ førte op til Indgangsdøren, foran hvilken der var en lille Altan, hvorover et stort, gammelt Valnøddetræ bredte sine løvrige, duftende Grene og gav hele Stedet et Præg af Hyggelighed og Ynde. Huset havde fire smaa Værelser og et meget lille Køkken; det beboedes af Enkepastorinde Hansen og hendes Datter.

Fru Hansen var en høj, tynd Kone med en lidt foroverbøjet Figur. Hendes Ansigt, der var en Del koparret, var meget alvorligt, næsten strængt, hvortil især hendes mørke, kuglerunde Øjne bidrog; hendes Stemme havde ogsaa en haard Klang. Hun hørte i det hele til den Slags Mennesker, som man sjældent eller aldrig føler sig tiltalt af, og som man kun kan indlade sig nærmere med ved at gjøre en Kraftanstrængelse imod sin Smag og sine Tilbøjeligheder. Og alligevel lønnede det sig at indlade sig med hende. Hun var en meget forstandig og respektabel Kone med fortrinlige Grundsætninger; kun maatte man ikke vente sig af hende nogen blidere eller mildere Imødekommen, endnu mindre — hvad Damer ofte sætte saa stor Pris paa — en vis, usikker, ubestemmelig Skiften Meninger, med andre Ord: Gliden over, snart i den ene Smag eller Dom, snart i den anden, som det kan falde sig og passer bedst ind i

Situationen. Fru Hansen var en Kone, der vidste, hvad hun vilde; naar hun havde sagt, at noget var sort, kunde det ikke nytte, at man kom og fortalte hende, at det i Grunden var hvidt.

I sit Ægteskab havde hun efter sit eget og sin afdøde Mands Udsagn været meget lykkelig, skjønt deres Bekjendte altid vare parate til at fortælle om, hvor skrækkelig „hun" havde regeret. Imidlertid er Sandheden den, at den afdøde Pastor var meget svag og meget vankelmodig, hvorfor han altid, som det i profan Tale hedder, trængte til at „stives op"; og da nu Skæbnen havde indrettet det saa viseligt, at hans Ægtehalvdel var i fuld Besiddelse af de Evner, som han savnede i sin Karakter, saa kan ingen fortænke ham i, at han først og fremmest søgte Hjælp og Støtte dér, hvor den fornemlig var ham anvist; lige til sin tidlige Død levede han i lykkelig Uvidenhed om alle de kjære Slægtninge og Venners venskabelige Domme om ham og hans Hustru.

Hun sørgede dybt og oprigtig over hans Bortgang, og var en god og forstandig Opdrager af deres to Børn, hvoraf Sønnen, Olaf, allerede er os bekjendt. Olaf havde i en lykkelig Grad faaet forenet i sin Natur Moderens Energi, Vilje og Handlekraft med Faderens Godhed og store Evner. I en Alder af tre og tyve Aar blev han polyteknisk Kandidat med en fortrinlig første Karakter, var derefter kommet i Forbindelse med de tre Brødre Vulf, som havde ansat ham paa deres Fabrik, Sfinx; senere havde han i to Aar berejst en stor Del af Evropa, været over Atlanterhavet i Chikago, og havde nu i henved et Aar været Bestyrer af Sfinx under Høst.

Datteren, Anna, der i enhver Henseende kun havde faaet en Søsterlod til Arv i Livet, var sig dette fuldt bevidst og tog det ikke alle Tider paa den for hendes Omgivelser elskværdigste Maade. Alligevel havde hun mange gode Sider, men var ogsaa i Besiddelse af den Egenskab, at Sandheden maatte frem, om den saa skulde ud af Sidebenene, en Egenskab, der har sine varme Tilhængere og sine lidenskabelige Modstandere.

Det havde været en travl Dag i det lille Hus, der var aldeles gjennemtrængt af den syrlige Luft, som øjeblikkelig fortæller om, at der syltes Asier. Datteren havde fundet, at der brugtes alt for urimelig meget Sukker, og Moderen, som især tænkte paa den kjære, fraværende Søns Smag, kunde ikke faa dem søde nok. Herover havde der været et lille Mundhuggeri imellem de to, som selv besørgede Husgjerningen og kun en Gang imellem havde en Kone til Hjælp; det sidste skarpe Ord, at „alting blev jo dog kun lavet til med Hensyn til én, hvis Besøg bleve færre og færre", var faldet fra Datterens Tunge og var blevet temmelig blidelig besvaret med et: „Naar Du en Gang kommer ud, min Pige, skal Du faa at se, at jeg ogsaa vil være betænkt paa Dine Livretter."

„Det er tungt nok, at man først skal bort for at blive paaskjønnet, naar man dog daglig udretter alt det, man kan," svarede Anna og forlod Stuen for at gaa lidt ned i Haven og blive kølet af.

„Se saa!" sagde Moderen og saa' efter hende, medens hun for tiende eller ellevte Gang lagde et Klæde til rette over Krukken med de færdige Asier. „Af alle de mange Skabninger paa denne Jord er

der ingen, som kunne være saa unøjsomme som Børn. Smaa Børn, det er ingen Ting; men naar de blive store, og især, naar det ikke gaar dem, som de have drømt sig det, saa er det, at alle Vanskeligheder strømme ind paa de stakkels Forældre; og naar man saa desforuden har den tunge Skæbne, at man er bleven alene — — alene — ja alene."

Nu var Fru Hansen ude paa sin evige Skraaplan, hvor hen hun altid gled, naarsomhelst en Sorg eller Ubehagelighed ramte hende. Men man maa holde hende det til Gode; thi ingen forstaar i Virkeligheden hele den smertelige Betydning i dette Ord: alene, uden den, der har prøvet det efter først at have levet en lykkelig Tid, hvor dette Ord var ukjendt.

Undertiden stemte disse Tanker hende bittert, undertiden vemodig, saaledes som nu. Hun satte alle de brugte Gjenstande til Side, aftog sit Køkkenforklæde, pyntede og glattede sig og gik ind i den lille, tarvelige, men meget hyggelige Dagligstue. Paa en Skammel midt i Stuen sad der en stor, graa Missekat og spandt og vaskede sig. Da Fruen kom ind, kastede den sig til Ære for hende ned paa Gulvet paa Ryggen i hele sin Længde med alle fire Poter i Vejret, saa silkebløde og fine, at man ikke skulde tro det muligt, at der nogensteds var gjemt en skarp, hæslig Klo. Den strøg Hovedet frem og tilbage, saa op til Fruen med Øjne, der snart vare halvt lukkede, snart ikke mere synlige end en fin Streg; men det hjalp intet, Fruen var ikke oplagt til at se efter „Mirse", meget mindre sige den et venligt Ord. Den

sprang da op og strøg sig hen ad hendes Kjole, medens den udstødte et lille, beklagende Mjav.

„Aa gaa, Mirse, gaa!“

Det lod den til at forstaa, thi strax gik den hen og lagde sig.

Imidlertid svandt Solen ned i Horisonten; men pludselig kom den i Tanker om, at den havde været saa sparsom mod den sommerforladte Jord den hele Oktoberdag, og for ligesom at oprette dette, samlede den hele sin Styrke og gjennembrød Skyerne, saa der trængte en Strøm af røde Flammer ud over den hele Jord. Den indhyllede Dampskibet, hvorpaa Pastor Knudsen, Nelly og Bennet sejlede bort, saa at de stod som i en Glorie for alle de hilsende Slægtninge og Venner; og den skinnede ind til Fru Hansen og oplyste hver en Vraa i den lille. pæne, propre Stue; den bragte Missekatten paa Benene, saa den igjen begyndte at vaske sig og slikke Solskin, noget den rent havde maattet undvære den hele, lange Dag. Fuglene i det store Valnøddetræ, der vare gaaede til Ro, vaagnede og kunde ikke ret besinde sig paa, om det var Aften eller Morgen; de begyndte at kvidre og gjøre Visitter til hverandre, medens det ene gule Blad efter det andet dryssede ned, ude af Stand til at modstaa selv den letteste Berøring af en lille Fuglevinge. —

Der kom en Mand gaaende op af Trappen; Fru Hansen gik hen imod Døren for at høre, hvad han vilde.

Han meddelte i faa Ord, hvad der var sket paa Fabrikken, og skulde spørge fra Chefen, om Hr. Hansen

skulde føres hjem eller til Hospitalet, som Lægen havde tilraadt.

Fru Hansen blev meget bleg; men hun var en stærk Kone, som altid havde hersket over sine Nerver, der maaske dog aldrig mere end i dette Øjeblik havde været ved at tage Herredømmet fra hende. Hun tav et Øjeblik; derpaa steg Blodet hende voldsomt til Hovedet, hun syntes, at det var, som om det hvirvlede ud i hendes Øjne, og i et halvt Minut var det, som om hun intet kunde se. „Gud forbarme sig! hvad kan det være?“ hviskede hun.

Derefter saa' hun op paa Buddet med et fast Blik og sagde: „Jeg vil have min Søn her hjem og kommer selv og henter ham.“

Hun var ikke den Kone, som kunde begribe, at der var et Menneske i Verden, der vilde kunne passe hendes Søn — hendes eneste Søn — en Enkes Søn — saa godt, som hun selv; og havde Verdens første Læge afvist hende, hun vilde ikke et eneste Øjeblik have troet ham, eller ænset hans Udsagn.

„Gaa kun! jeg kommer strax,“ svarede hun Buddet.

Hun kaldte paa sin Datter, og skjønt hele hendes Indre var opfyldt af Angst og Bekymring, glemte hun ikke at anordne en eneste lille Ting, som hun kunde tænke sig, maatte være ved Haanden, naar hun kom tilbage.

Anna, der ikke var i Besiddelse af Moderens Aandskraft, tabte strax sin Sindsro; en Hær af Samvittighedsskrupler stormede ind paa hende over hendes mange uvenlige Ord og Tanker om Tilsidesættelse, og hun skammede sig over al den Bitterhed, hun ofte

havde følt imod sin Broder. Hun gav sig til at græde, saa Fru Hansen endogsaa maatte trøste og tale hende til Rette, før hun ilede bort. —

Omtrent to Timer efter var Olaf hjemme og laa i en snehvid Seng inde i sin Moders Soveværelse; han havde Feber og var ikke kommet til sig selv endnu.

Han fik kølende Mixtur og havde Is paa Hovedet; Lægen formodede, at han, naar den foreløbige Rystelse havde sat sig, vilde faa Nervefeber, rimeligvis af langvarig Beskaffenhed, efterdi han længe havde været overanstrængt og meget nervøs.

Ud paa Aftenen sendte Fru Hansen Datteren i Seng, meget imod dennes Vilje og Bønner; men Fru Hansen var vant til at blive adlydt og vilde denne første Nat vaage alene ved Sønnens Leje.

En Moder har mangen en Uro, som ingen kjender, og mangen en lønlig Nøgle til meget, hvorom ofte ingen drømmer. Hvem formaar at forstaa, hvad en Moder kan udgrunde, naar Talen er om hendes Barn, hun, der kan føre Traaden tilbage til det første Udgangspunkt, da hun levede sit eget, kun af hende fuldt ud kjendte Liv, hvor hun følte den første Spire bevæge sig under hendes Hjærte, og var ét tilsammen dermed i Sorg og i Glæde? Fru Hansen havde i nogen Tid fulgt sin Søn med undersøgende Blikke; hun kunde mærke, at der var noget i Vejen med ham, men hun vidste ikke, hvad det var. Derfor vilde hun være ganske alene med ham; maaske kom han til sig selv og vilde tale, maaske ytrede han i Vildelse noget, som hun kunde forstaa; under alle Omstændigheder kunde ingen pleje ham som hun, saa

længe han endnu var saa syg. At Forholdet med Høst ikke var godt, vidste hun nok noget om, men hun syntes, at der foruden dette maatte være andet og mere, noget, der gik dybere.

Hun sad taalmodig og angstfuld hos ham; oftest laa han og døsede og kjendte hverken Stedet eller hende.

„Stands! sluk!“ raabte han nogle Gange; „den Stakkel, han har baade Kone og Børn!“

Ud ad Natten blev han mere rolig, kastede Tøjet af sig og vilde op. Pludselig saa' han lige ud i Luften, men aldeles vild, og hviskede:

„Hørte Du, at hun sejlede bort? — Men det var godt — jeg er glad derover; — — hun hører til Gudernes Slægt!“

Derefter fulgte en lang, forvirret Tale om Høst, som ikke kunde se, og derfor fandt han aldrig Ilden. — „Men Ilden — ja, det er hende!“

„Det tænkte jeg jo nok, at der var en Kvinde med i Spillet,“ sagde Moderen urolig; „saa er det først, at det bliver rigtig galt! Min stakkels, stakkels Olaf!“

Og hun nævnede ganske sagte et Par kvindelige Navne, som hun tænkte sig, muligvis kunde være den „hende“, hvorom hans Tanker drejede sig; men det var aabenbart ingen af dem, og nu vidste hun hverken ud eller ind mere.

Tungt gled Nattens Timer hen, og da den uhyggelige Tid kom, hvor det første, graalige Dagskjær bryder frem, medens Lyset brænder med en lang Tande og ikke véd, om det kan leve eller dø, lagde der sig en knugende Uro og Angst over den stakkels, ulykkelige Moders Hjærte. Hun saa' i Aanden

en forfærdelig Fremtid for sig, hvor Ensomheden ganske anderledes var kommet over hende end i de mange tilbagelagte Aar, hun havde kæmpet sig igjennem med sine to Børn. Hun saa' en Gravhøj der ude paa Kirkegaarden, en stille Plads, hvorover hun bøjede sig; thi dér havde man begravet den største Del af hendes Hjærte, hendes eneste Søn. Hvad havde hun da kæmpet og lidt og stridt for? Hun saa' det altsammen saa klart, at det var, som om hun oplevede det; hun rejste sig maalløs af Fortvivlelse, gik hen til det gammeldags Bogskab, tog Biblen frem, slog den op paa Lukas 7de Kap.: Enkens Søn af Nain.

„Ja, den Gang kom der Frelse; men nu er Turen kommet til mig, der har tabt saa uendelig meget, der har set saa mange Illusioner briste, der kun havde ham tilbage, den bedste, Perlen, mit Livs fagreste Glæde, min Trøst, naar Sorgen og Tomheden overvældede mig, min Støtte, naar min Fod blev træt, og min Haand ikke mere kunde arbejde, mit Haab, naar Døden selv kom til mig for at bøje mig i sin Smerte! Hvad har jeg dog gjórt, at ogsaa dette skulde komme over mig?"

Hurtig og lydløst lagde hun Bogen og ilede atter hen til Sengen, i det en befriende Tanke hviskede til hende: „Endnu er det jo kun Drøm, endnu lever han jo!"

Ak, han laa saa stille, som om han var død.

„Du barmhjærtige Gud, er det da sandt, at Du straffer saaledes, at Du knuser? Knuser dem, der ikke have det allermindste at sætte imod Din Vælde? Tag mit Hjærte — mig —, der er gammel og træt af Sorg, men luk dog ikke hans Øjne, at jeg ikke mere

skal se dem, thi jeg kan ikke bære det! — ikke endnu! — — Maaske kan jeg lære det — men ikke endnu! — — Ikke endnu — ikke endnu — —"

Han rørte sig ikke.

„Ja, nu skjønner jeg, at det er blevet min Lod ogsaa at lide dette; alligevel føler jeg, at jeg kan ikke komme over det, ak nej, nej — nej! — Ikke endnu — maaske — maaske kan jeg lære det — —"

Han laa aldeles uforandret.

Nu tabte hun den sidste Rest af Ligevægt. Hun løb ud og vækkede Datteren, i det hun jamrede:

„Han dør! — — han dør! — hent Lægen! — han dør!"

Den stakkels Anna ilede ind til Broderens Seng og vendte tilbage i den dybeste Fortvivlelse; hun kastede noget Tøj om sig og skyndte sig ud i den graa og kolde Morgen.

Femte Kapitel.

Det var temmelig højt op paa Dagen, der havde været det ene Bud efter det andet fra Fabrikken Sfinx til Hr. Høst, som endnu sov.

De første otte Dage efter Olaf Hansens Sygdom havde han levet nede paa Fabrikken i dennes Værelse, men denne overordentlige Anstrængelse var ophørt, da der havde været et stort Bryllup i hans Omgangskreds,

som han ikke vilde undslaa sig for at give Møde ved, og hvor fra han var kommet sent hjem; han var da taget ind paa „La superba“, og da han atter befandt sig i disse for ham næsten uundværlige Omgivelser, hvor Luxus omringede ham paa alle Kanter, kunde han ikke mere forlade Villaen.

Heraf blev Følgen den, at man paa Sfinx saa' mindre og mindre til Chefen, hvorfor ogsaa hele Tilstanden dér forværredes Dag for Dag. Og jo mere Høst følte det, desto mindre blev hans Lyst til at indfinde sig; Forholdene voxede ham over Hovedet, og han var ikke Mand for at tage Kampen op imod dem og komme dem til Livs. Da der var gaaet en Maaned, gik alt, som det bedst kunde.

Til hans Undskyldning maa dog anføres, at Situationen lige over for Bennet, blev mere og mere vaklende, noget der i høj Grad optog ham og vanskeliggjorde hans Stilling i Svigerforældrenes Hus. Særlig spændt blev hans Forhold over for Svigermoderen, i det hendes Adfærd mod ham, der før var beundrende med et lidt beskyttende Anstrøg, nu forandrede sig og blev overlegen, stundom næsten spottende, i det hun snart direkte, snart indirekte lod ham forstaa, at han hørte til den store Kreds, der en Gang imellem forstod at sejre, men ingenlunde til den mindre, men udvalgte Flok, der formaaede at bevare Sejrens Palmer til Hæder og Ære.

Høst havde af og til stor Lyst til at svare med en Hentydning om et forkjælet og forvænt Barn; at han i sit Forhold til Bennet maaske ikke var særlig uheldig, eftersom det før var gaaet paa lignende Maade; men trods sin store Lyst til at svare saaledes

var han — for fejg. Han var en varm Tilhænger af det Princip, at man ikke for nogen Pris skal erklære Krig, uden naar man har Udsigt til at sejre; én Spurv i Haanden er bedre end ti paa Taget, og man skal ikke vove sin Pels, med mindre man er sikker paa, at der ingen Fare er forbundet med Foretagendet. Hvis ikke mange havde saadanne Anskuelser, vilde der ikke, som nu, blive lagt Mærke til de langt færre anderledes tænkende, og Verden vilde faa et nyt, forunderligt og fremmed Udseende.

I de første otte Dage af Olaf Hansens Sygdom havde Høst regelmæssig forhørt sig til hans Befindende og gjort, hvad han formaaede, for at vinde Fruen, et Forsøg, han dog efter den Tids Forløb opgav. Fru Hansen var ikke den Kone, der var tilbøjelig til at tilgive en hvilkensomhelst Mangel paa Hensyn over for sin Søn. Og skjønt hun, da hendes Søn var meget faatalende, ikke kjendte videre til det nærmere Forhold mellem ham og Chefen, kunde hun i den Maade, hvorpaa han stedse havde afvist hendes Spørgsmaal desangaaende, skjønne, at han i det mindste ikke var bleven behandlet efter Fortjeneste. Dertil kom endnu den Omstændighed, at Høst var hende meget for moderne, for ikke at sige ligefrem lapset. Hun tog aldeles ikke i Betragtning højt og lydelig at erklære, at en Mandsperson, som duftede af Essenser og Pomader i tyve Skridts Afstand, var hende en Vederstyggelighed, selv om hans silkebløde, hvide Hænder ikke i Forvejen havde indgydt hende Affky. Om hans Negle, der vare lange og tilspidsede som Kattekløer, vilde hun aldeles ikke tale; hvis der

fandtes en Lejlighed, vilde hun have anbefalet ham at bære dem i Futteraler, o. s. v.

Summa summarum: Fru Hansen og Høst trak sig tilbage fra hinanden ligesom i Følge fælles Overenskomst, for yderligere at bekræfte det gamle Ord, at Sympathi og Antipathi næsten stedse ere gjensidige. —

Paa denne Maade var der, som alt sagt, gaaet en Maaned siden Bennets Afrejse, da der frembrød en Dag, som i flere Henseeder blev en Mærkedag for Høst.

„Saa, hvad er der nu igjen? Det er da ogsaa en evig Forstyrrelse! Har jeg ikke sagt, at jeg vil have min Morgensøvn respekteret, naar jeg, som i Gaar Aftes, er kommet sent i Seng?“ vrissede Høst til den indtrædende Tjener, Mikkel eller Mikkelsen, som han i den sidste Tid havde ladet sig kalde; dette „sen“ ansaa han nemlig for en aristokratisk Tilgift til sit Fornavn, som han vel kunde fortjene. For Resten skal det siges til hans Ros, at han under den senere Tids Forviklinger havde været sin Herre meget hengiven og efter Lejlighed forstaaet at holde flere Ubehageligheder borte fra ham.

Og saaledes ogsaa denne Formiddag! Mikkelsen havde med et Heltemod og en Vigtighed, der søgte sin Lige, holdt den ene Melding efter den anden Stangen, og de ganske enkelte, han ikke turde tilbageholde, havde han overbragt saa lemfældig som muligt. Nu sidst var der kommet en Herre kjørende, som absolut vilde tale med Hr. Høst, og han maatte igjen forstyrre denne.

„Hvordan ser denne Herre da ud?" spurgte Høst, da han havde erfaret Grunden til denne nye Afbrydelse.

„Som en Greve, Herre, hvis da ikke en Hertug er meget mere — for saa er han en Hertug!"

„Det er godt; før ham ind i Salen og bed ham om at vente. Læg saa mit blaa Tøj frem, det, der i Gaar kom fra Skræddderen."

„Ja men Knapperne, Herre?"

„Død og Ulykke! har det Asen af en Skrædder da endnu ikke forandret dem og sendt Klædningen op? Afsted strax, Mikkelsen!" raabte Høst og var ved Tanken om denne vigtige Begivenhed i et Nu paa Benene.

„Tror Herren ogsaa, at det gaar an at lade denne — Hertug vente? Skal jeg ikke lægge det fine, graa Tøj frem?" spurgte Mikkelsen meget ængstelig og interesseret.

„Giv mig min Slobrok og lad mig være fri for nogen Ræsonneren! Afsted, siger jeg; hvor lang Tid skal han være om at hente den?"

Mikkelsen forsvandt med en Bøjning, der gav hans Skikkelse en Lighed med et enkelt V, i det han passerede gjennem Døren.

Høst begyndte et omhyggeligt Toilette, som snart bragte hele Værelset til at dufte som en Parfumehandlers Butik; han var endnu ikke helt færdig, da Mikkelsen stakaandet kom tilbage med den meget ventede Klædning.

En halv Snes Minutter derefter traadte Høst ind i sin Sal, som han nu, i Forventning om det nære Bryllup, havde monteret paa en ganske anderledes

fuldstændig Maade end før. Der var Rigdom paa alle kostbare Sager, men paa intet dog i den Grad som Spejle; de straalede én i Møde, hvor hen man vendte sig, og onde Tunger havde nok at gjøre med at tale om dette Arrangement. Høst saa' sig med et meget velbehageligt Smil omkring i Salen, men Blikket standsede pludselig ved en Figur, der traadte ud af én af de dybe Vindueskarme, og hans hele Holdning tabte sin store Sikkerhed.

„Det lader til at være en højst ubelejlig Tid, jeg har valgt til at hilse paa Dem; jeg tænkte dog, at det for en Forretningsmand maatte være den bedste," sagde denne Skikkelse og traadte frem paa Gulvet med et let Buk.

Det var en høj, slank Mand med en krum Næse og et Par store, blaagraa, meget levende Øjne. Hans Ansigt var glat raget; Panden var smuk og fri og omgivet af et blondt, krøllet Haar, der var vel plejet og begyndte at graane; hans Mund var meget smuk med et paa én Gang stolt og velvilligt Smil. Skjønt han sikkert maatte være et halvt hundrede Aar, var der noget næsten ungdomsfriskt ved ham og en let Elegance i hans Paaklædning og over hans Væsen; han gjorde Indtrykket af at være en fri Mand, der havde forstaaet at beherske Forholdene, og tænkt og vundet Erfaring igjennem dem.

„Tag Plads, Hr. . . . .", sagde Høst og greb en forgyldt Stol med lyseblaat Atlaskes Betræk, som han rullede frem til sin Gjæst.

„Dr. Ernst," svarede denne og præsenterede sig selv. „Men om De behager, lad os hellere vælge

Deres Kontor; mit Besøg drejer sig udelukkende om Forretninger."

„Som De vil!" svarede Høst, der kjendelig følte sig imponeret og strax føjede sin Gjæst.

Da de vare komne til Sæde i det Værelse, som Høst kaldte Kontor, men som snarere fortjente Navn af Boudoir, kunde man se, at Doktoren følte sig mere og mere forbavset.

Han lænede sig tilbage, for at Blikkets Skarphed, hvormed han betragtede Høst, ligesom skulde dæmpes, og sagde i en Verdensmands lette Tone:

„Deres Fabrik arbejder under trange Forhold, den hele Drift er trykket, og Opsynet meget mangelfuldt."

„Hr. Doktor, De forbavser mig," faldt Høst hurtig ind, i det Blodet farvede hans Kinder.

„Om Forladelse," vedblev Doktoren i samme Tone som før, men rejste sig op i Stolen og saa' den anden stift i Øjnene; „jeg burde strax have underrettet Dem om, hvad der giver mig Ret til at tale saaledes. I Chikago er jeg bleven bekjendt med Brødrene Vulf, og disse have overdraget mig den første Prioritet, de havde i Fabrikken; den beløber sig, som De véd, til lidt over Halvdelen af Fabrikkens daværende Værdi;" — Doktoren lagde særligt Eftertryk paa „daværende" — „Denne Prioritet kan jo opsiges med meget kort Varsel; bliver den opsagt nu, ser De Dem vel næppe i Stand til at skaffe det paagjældende Beløb til Veje og De maa derfor være interesseret i, at den ikke opsiges; det er netop i denne Anledning, jeg er kommet herud; saaledes som Fabrikken nu bliver bestyret, kan det ikke gaa."

„Jeg formoder, at Doktoren er ubekjendt med, at Hansen, min Bestyrer, er syg, og at det altsaa kun er aldeles særegne Grunde . . .", svarede Høst halv undskyldende, halv brøsig.

„Ja vel! jeg har truffet Olaf Hansen i Chikago, en meget vakker og dygtig ung Mand; men hans Sygdom undskylder ingenlunde en saadan Tilbagegang i en saa stor Forretning. Det er en Fejl, at sligt kan finde Sted, og det maa øjeblikkelig forandres; Fabrikken maa drives paa en ganske anden Maade. Aanden mellem Arbejderne er heller ikke god, enhver skubber af sig; en saadan Tilstand i en Stat vilde betyde, at denne nærmede sig en Revolution, og enhver stor Forretning er som en lille Stat."

„Jeg maa dog sige Dem, at jeg selv siden Olaf Hansens Sygdom har tilsét Fabrikken, og at det er en ren Tilfældighed, at der i de sidste Dage har været lidt Forvirring til Stede, — jeg har været en Del fraværende," svarede Høst med et uheldigt Forsøg paa at vildlede Doktoren.

„Ja undskyld mig," svarede denne med et næsten umærkeligt Smil; „men i enhver Forretning, den være stor eller lille, maa der aldrig være nogen Stilstand eller Tilbagegang, og især aldrig nogen Mangel paa Tilsyn, det er en umaadelig Fejl."

Høst rødmede og svarede noget flot:

„Ja, De har jo Ret, jeg indser det — og skal holde mig mere bundet, mere fængslet til den kjære Fabrik."

„I Fald De tillader det, vil jeg foreslaa en ganske anden Ordning, som jeg maa betragte som en nødvendig Betingelse, for at mine Penge fremdeles

skulle blive staaende i Fabrikken. Jeg er saa heldig at kjende en Mand, som med faa Dages Varsel kan overtage Olaf Hansens Plads, og han vil ikke vige af den Plet, hvorpaa man sætter ham," svarede Ernst i en alvorlig Tone.

„Hvor vil De hen?" udbrød Høst meget afficeret; „naa ja, midlertidig, thi Olaf Hansen har lovet at komme tilbage, saa snart han bliver rask."

„Olaf Hansens Sygdom er meget betænkelig og vil maaske i længere Tid holde sig paa samme Stadium; dernæst vil han faa en overordentlig lang Rekonvalescenstid, hvori han skal have fuldstændig Ro; endelig tror jeg ikke — efter hans Fru Moders Udsagn —, at han er saa overordentlig tilfreds med sin Stilling, og jeg vil, qua Læge, raade ham til ganske at opgive enhver Fabrikvirksomhed for Fremtiden paa Grund af hans Helbredstilstand. Følgelig, Hr. Høst, kan De spare Deres Betænkeligheder ham angaaende," svarede Doktoren med sit rolige Blik stift fæstet paa Høst, som befandt sig alt andet end vel under disse Øjnes Indflydelse.

„Ja," svarede han endelig, atter i denne blaserede Tone, som han paatog sig, naar Situationen voxede ham over Hovedet. „Jeg kan jo betænke mig og skylder Dem vel Tak for Deres Forslag."

Doktorens Ansigtstræk forandrede sig ikke, men der blinkede et Lyn i hans Øjne, da han svarede:

„Lad mig gjøre Dem opmærksom paa, hvorledes Stillingen er. Min Prioritet kan jeg opsige, naar jeg vil, og Følgerne af dette Skridt kjender De vel lige saa godt som jeg. Endvidere har jeg overtaget alle

Kravene paa denne Villa, som i øvrigt, saa vidt jeg skjønner, er bygget dyrt og temmelig ubekvemt."

„Hvorledes?" spurgte Høst og næsten tumlede tilbage; „De har undermineret mig?"

„Undermineret Dem?" svarede Doktoren med et flygtigt Træk af Spot; „sig hellere, at jeg har frelst Dem. De staar lige ved Randen af en aldeles uundgaaelig Fallit; jeg træder til og tilbyder Dem paa det Vilkaar, at De tager en anden Bestyrer, at være Kompagnon sammen med mig, hvorved De vil opnaa langt større og sikrere Indtægt, end De nogen Sinde har haft eller vil faa af Fabrikken, selv om Olaf Hansen vedblev at være Bestyrer. Jeg forlanger blot et bestemt Svar af Dem i Dag."

„Men jeg forstaar ikke — — skal det være Ædelmodighed?" spurgte Høst.

„I saa Tilfælde vil De maaske ikke modtage mit Tilbud?" spurgte Doktoren med den samme rolige Mine, som det ikke var muligt at gjennemskue.

„Jeg ønskede kun at vide Grunden til Deres Godhed? I vor Tid faar man virkelig intet forærende."

„Undertiden dog maaske, for — andres Skyld," svarede Doktoren. „Vi ere altsaa enige?

Nu greb Høst hans Haand og overvældede ham med Tak og Talemaader, som Doktoren imidlertid afbrød, i det han bemærkede:

„Op ad Dagen skal jeg sende Dem mine Betingelser, kort og klart; i Morgen tager den ny Æra sin Begyndelse. Farvel!"

Da Doktoren gik ud af Døren, traadte Postbuddet ind og overrakte Høst et Brev. Det var fra Bennet og lød:

„Det nytter ikke længere med vor Forlovelse; „den maa have Ende. Vi passe ikke sammen; jeg „har aldrig lagt Skjul derpaa, men De har ikke „villet forstaa mig. Jeg maa da sige det, for jeg „kan ikke længere udholde at leve under det Tryk, „som denne usande Forbindelse kaster over mit „Liv. Var det muligt, at De kunde blive lykkelig „ved, at jeg paa den Maade opofrede mig for „Dem og ganske glemte min egen Lykke, var „det maaske min Pligt ikke at bryde dette Forhold; „men dertil er min Karakter hverken høj eller „ædelmodig nok. Sligt læser man i Romanerne, „maaske gjennemføres det i Livet; jeg kan det ikke. „Jeg véd, hvorledes Verden vil dømme mig, — „om Dem vil der intet blive at sige; det er mig „paa en Maade en Trøst, at alt hvad der kan „siges, kun vil ramme mig. Foreløbig bliver jeg „nu i et ubekjendt Land, hvor hen „Verden" og al „dens Tale ikke kan naa, og snart, det er mit „Haab, ville ikke engang Deres Tanker naa mig. „Jeg er ikke værd, at De tænker paa mig; det, jeg „har følt for Dem, har aldrig været Kjærlighed. „Af den Grund vil jeg ogsaa sørge for, at De „faar alle Deres kostbare Gaver tilbage, hvad „skulde jeg dog med dem? Levvel, og glem mig, „saa hurtig og saa fuldkomment, som jeg for- „tjener det!

Bennet."

Medens Høst læste dette Brev, blev han blussende rød og kastede sig ned i sin Sofa; og til Ære

for ham maa det bemærkes, at den Sorg, han følte over Tabet af Bennet, var én af de dybeste, han nogen Sinde havde huset.

Sjette Kapitel.

De unge Ægtefolk havde nu været en Maaned i deres Hjem i Fjord Præstegaard. Pastor Knudsen tænkte ikke uden lidt Bekymring paa Fremtiden, naar det omværende ikke mere havde Nyhedens Interesse, hvorledes alt da vilde stille sig. Det, der havde været en Anstødssten strax, var Præstegaarden med dens lave Loft, de smaa Vinduer og skjæve Gulve, noget, der især havde opvakt Bennets dybeste Forbavselse. Et Øjeblik havde hun fundet, at det var, som om de vare i en Kaleche, et andet, som vare de i en Kahyt eller under en uhyre Solskjærm, og saa fremdeles.

Nelly havde ikke den Gave at kunne tage saa let paa disse og andre Ting som Bennet. Derfor var Knudsen nu helt lykkelig over, at Bennet var draget med dem; hun havde ligesom mildnet de første Indtryk og derigjennem udrettet meget godt med Søsteren; han følte, at han ikke nær saa let vilde have kunnet bekæmpe alle disse smaa Misstemninger.

Det var virkelig forunderligt, saa godt Bennet fandt sig til rette i alt muligt. Navnlig var hun

næsten genial i at kunne opfatte Sproget, forstaa Bønderne og Folkene og give sig i Snak med dem, saaledes at hun indgød dem Tillid; enhver, der har et om end kun svagt Bekjendtskab til den vestjydske Bondestand, véd, hvor meget dette har at sige.

„Du gjør Dig for megen Umage, Nelly; vær blot Dig selv, aldeles naturlig, saa forstaa de Dig udmærket," sagde Bennet, hver Gang Nelly besværede sig over, at hun ikke kunde tale med Sognefolkene nær saa godt som Bennet, der dog kun var en flygtig Gjæst iblandt dem.

„Jeg begriber ikke, hvad jeg skal tale med dem om," svarede Nelly; „jeg kan ikke komme efter det."

Det havde i flere Dage været Rusk og Regn, men Bennet, der var mere stille, end hun plejede at være, havde ikke desto mindre været sød og elskværdig, og det lod ikke til, at hun et eneste Øjeblik havde længtes efter Hovedstadens mange Adspredelser. Den større Stilhed, der var over hende, var Nelly vis paa, hidrørte fra hendes Forlovelse; hun ventede stadig paa, at Bennet selv skulde begynde at tale til hende derom.

Nu var der endelig oprundet en smuk, klar Eftermiddag, der var meget velgjørende oven paa de tunge, taagede Regndage. Ud paa Eftermiddagen gik Bennet i Haven, en lille, tarvelig én, som dog laa smukt uden for Stuehuset ved Enden af Kirkegaardsmuren og næsten grænsede ned til Limfjorden. Solen var ved at dale og kastede klare Straaler ud over de blinkende Bølger, og de lange Skygger, som tegnede sig fra alle større Gjenstande, gav et smukt og vexlende Spil igjennem den lille Haves Gange.

„Mage til Solnedgang har jeg dog aldrig set! Hør, véd Du hvad, Svoger, jeg forelsker mig i dette underlige, triste, vemodige Land med dets Ensomhed og de store Vandbugter," raabte Bennet til Pastor Knudsen, som stak Hovedet ud af Vinduet i sin Studerestue. „Jeg véd ikke, hvad der gaar af mig, men jeg forsikrer Dig, at jeg hvert Øjeblik kan faa Taarer i Øjnene; somme Tider, naar jeg sidder nede ved Vandet, forekommer det mig, at Jorden lige er bleven færdig, og at ingen har gaaet før dér, hvor jeg netop gaar. Ja, le Du kun, hvad tror Du, jeg bryder mig derom! Jeg véd godt, at Du tænker: „Se saa, nu har Bennet faaet en lille Passion, som har varet omtrent en Maanedstid; men om en Maaned til, er den forbi!""

„Det er den maaske ogsaa," svarede Præsten med et Smil.

„Maaske! — Der er virkelig endnu et Æble, ser jeg, rødmusset og dejligt; Farvel saa længe, jeg vil se at faa fat i det."

Stammen var lav, og Træet hældede imod Øst, bøjet af den evige Vestenvind, saa det var en let Sag for Bennet, hurtig som hun var, at naa op i det, ud i den Gren, hvor Æblet sad, og plukke det.

Faa Minutter efter var hun nede og viste sin Fangst til sin Søster og Svoger, der begge betragtede hende, som hun stod og saa' efter, om der ikke skulde være endnu et eneste lille ét tilbage. Hendes grundige Eftersyn havde et heldigt Resultat; thi et Øjeblik efter besteg hun atter det gamle Træ.

„Hvad mener Du om Bennet, lille Frits?" spurgte Nelly og lagde Armen om sin Mands Hals;

„er det dog ikke mærkværdigt, hvor godt hun synes om at være her?"

„Jo; — men paa den anden Side synes jeg ikke om, at hun befinder sig saa vel, at hun glemmer alt andet herover; det er enten en utrolig Letsindighed eller en total Mangel paa Trofasthed hos hende," svarede Præsten med rynkede Bryn.

„Det er for strængt, min kjære Frits, alt for strængt; hun er jo blot én af disse Naturer, som kan tømme Glædens og Nydelsens Bæger ud til Bunden," svarede Nelly undskyldende.

„Naa, og saa?" spurgte Knudsen.

„Naa ja, — saa gaa de til noget nyt; der er jo enkelte lykkelige, som tilsyneladende kun have den Opgave i Livet altid at skulle nyde. Et Menneske tager Livet, som det falder; deri er jo intet ondt, synes mig."

„Jo, deri er noget, som ikke er godt, ej heller rigtigt; et Menneske skal ikke saaledes altid være nydende, det beviser, at det er egenkjærligt. Er det nu f. Ex. ret af Bennet, at hun, siden hun kom her — nu er det over en Maaned siden — ikke har skrevet en Tøddel til Høst, uagtet hun har hørt fra ham, i det mindste ti Gange? Hvorfor skriver hun ikke? Hun morer sig og finder Behag i disse nye Omgivelser, og derfor lader hun de andre vente; er det ret?" spurgte Knudsen ivrig.

„Ja," svarede Nelly, „hendes Kjærlighedshistorier har jeg aldrig kunnet begribe. Du maa nu sige, hvad Du vil, saa paastaar jeg, at hun ikke bryder sig en Døjt om Høst, og jeg kan ikke, saa nødig jeg ser endnu et Omslag af hende, ønske, at de maa faa hinanden."

„Ikke maa faa hinanden, Nelly?"

„Ja, det siger jeg, og nu mere end nogen Sinde, kjære Frits;" — hun lænede sig kjærlig til sin Mands Skulder — „nu, da jeg fuldt ud véd, hvor stor og inderlig Kjærligheden maa være imellem to Ægtefolk, er jeg vis paa, at Bennet ikke — jeg véd ikke engang hvad jeg skal sige om Høst — har de rette Følelser for ham; og saa maa de hellere skilles, medens det endnu er Tid."

„Aa, denne evige Skillen er mig ufordragelig; Folk skulle vide, hvorpaa de indlade sig, og at man skal holde ud, naar man først har indgaaet en Forbindelse af en saa dyb Natur," svarede Knudsen.

„Det er ganske vist det heldigste; men det er da bedre at skilles før Brylluppet end efter dette eller ogsaa leve et ulykkeligt Ægteskab," indvendte Nelly.

„Ulykkeligt! hvem siger, at det vil blive Tilfældet, fordi man maaske først har noget at overvinde?" spurgte Knudsen heftig. „Du maa vel indrømme mig, at Bennet under alle Omstændigheder, hvis hun nogen Sinde vil gifte sig, maa lære at blive trofast; og for at blive trofast, maa hun overvinde meget af det, hun nu behager at kalde sin Natur."

„Jeg tror ikke, at Bennet endnu har elsket nogen," svarede Nelly.

„Ikke har elsket nogen?"

„Jeg mener, at hun ikke har truffet den rette."

„Hvad kalder Du da, maa jeg spørge, hendes to Forlovelser? Ere de fra hendes Side kun en Leg, en lille Morskab, et Tidsfordriv?"

„Kjære Frits," — Nelly havde næsten Taarer i Øjnene — „Du er virkelig haard imod Bennet."

„Nej, jeg holder netop af hende, saa at jeg ikke kan finde mig i, at der skal være noget at udsætte paa hende; jeg har i alle disse Dage gaaet og ventet paa en rigtig god Lejlighed til at holde en alvorlig Dommedagstale for hende, jeg finder virkelig, at det er min Pligt," svarede Knudsen alvorlig.

„Men tag saa ikke for tungt paa hende; skjønt hun er baade mild og kjærlig, er hun paa den anden Side saaledes, at man aldrig vinder hende tilbage, naar man en Gang har stødt hende bort," svarede Nelly ivrig.

„Jeg véd ikke alt det, Bennet er og ikke er; men derimod véd jeg, at hun har Evner i sig til at kunne blive noget udmærket, naar hun ikke gik og ødelagde sig selv. Alting kan ødsles, jaskes bort, ogsaa éns Følelser, Karakter og indre Liv; og Bennet er nu paa en Afvej."

„Ja, jeg tror nok, at det er godt, at hun er kommet herover, især da hun synes om at være her, og Du maaske kan indvirke gavnlig paa hende," svarede Nelly og saa' paa sin Mand med al den Forelskelse, som man kunde vente af en ung, nygift Kone.

Bennet havde nu sonderet alle Frugttræerne og vendte tilbage med sin Fangst i en opsamlet Kjolefold.

„Jeg forlanger til en Begyndelse, at hun skal skrive til Høst," hviskede Præsten til sin Kone.

„Uh, den Høst, jeg kan nu ikke lide ham," svarede denne.

„Ja, jeg elsker ham just heller ikke; men nu er han én Gang for alle forlovet med hende, og har man sagt A, saa . . .“

Nu var Bennet kommet helt hen til dem.

„Tre! der er tre, hele tre! Det vil sige det samme som ét — det største — til Deres Velærværdighed; det næststørste til Deres Velærværdigheds Frue, og det tredje til Deres Velærværdigheds ubetydelige Svigerske! Naa, sig Tak; ere de ikke pæne? Nr. 1 har da de dejligste, røde Kinder, og hør, hvor Kjærnerne rasle; det ser rigtignok indbydende ud. Nr. 2 er lidt blegere; men Adam fik saamænd nok det bedste, om jeg kjender Eva ret. Nr. 3 er ogsaa pænt, og jeg tror, at det er det sødeste, selv om det ogsaa maa kaldes det mindste. Sig saa, at det var godt opdaget af mig?“

„Ja, gid alle Dine Opdagelser vare lige saa gode,“ svarede Knudsen, medens han og hans Hustru smilende tog imod deres Del af Høsten.

„Hvad mener Præsten med det? Skal det være en lille, behagelig Spidskugle?“

Hun saa' saa sød ud der uden for Vinduet i sin næsten elegante, mørkerøde Silkekjole, der, som hun sagde, var permitteret fra Selskabslivet og nu skulde gjøre Nytte, at det var umuligt, endog for en prædikende Svoger, at være vred paa hende, end sige begynde paa en Tale. „Jeg er sandelig bange for, at Kuglen — hvis det var en Kugle — ikke nænner at gaa igjennem Dit røde Silkeskrud,“ svarede han.

„Mange Tak!“ svarede hun og nejede dybt; „Kuglen er da ret artig; den kunde jo ellers, da den

har Ærbødighed for min Kjole, have truffet f. Ex. mit Ansigt."

„Det havde været Synd!" faldt Nelly ind; „saa maatte den dog hellere ramme mig."

„Du mener, at Du nu har gjort Din Lykke," svarede Bennet hurtig.

„Som om Du ikke havde gjort Din!" svarede Knudsen ligesaa.

Bennet saa' stift paa ham, men svarede intet.

Der kjørte en Vogn for Døren, og et Øjeblik efter meldtes der, at det var Proprietær Sandborg fra Fjordendal.

Nelly og hendes Mand, der først tog imod ham, kunde aldrig glemme den overordentlige Virkning, det gjorde paa Hr. Morten, da Bennet traadte ind i Stuen. Han blev et Øjeblik ligesom maalløs, men det maa ogsaa udtrykkelig anføres, for det første, at han ingen Forestilling havde om, at Bennet var en smuk og indtagende Personlighed, og dernæst, at han næsten intet havde hørt om hendes Existens. Thi paa Grund af de mange Omvæltninger, der i den senéste Tid havde fundet Sted paa Fjordendal, havde han ikke haft noget videre Øje for, hvorledes den nye Præst og hans huslige Forhold vare beskafne, skjønt Rygtet her som alle Tider havde været meget paa Færde; det, der mest, ja næsten udelukkende havde lydt i Mortens Øren, vare Beretningerne om Præstens mange Rigdomme, dels fordi en rig Præst er en Sjældenhed, og dels fordi der derved bliver endnu meget mere at lægge Mærke til hos ham og hans Hus. Anledningen til hans Besøg i Dag var ogsaa kun ene og alene Forretninger, nemlig en Fattigsag

og en Forespørgsel om nogle Tiendeforhold, han ikke kunde klare selv.

Da Morten Sandborg havde overvundet sin første Overraskelse, indtog han den Position, at han kun ved stjaalne Øjekast iagttog Bennet; men disse Øjekast vare meget hyppige og saa komiske, at den lille, opmærksomme Præstekone ret i Hjærtet gottede sig derover.

Ogsaa ved hans Person var der meget, som faldt i Øjnene paa de to Damer, lige ned til hans Paaklædning; men man maa heller ej forglemme, at de vare to elegante Modedamer direkte fra Hovedstaden.

Kort efter hans Ankomst arriverede Maren Ibsen, en velstaaende Bondekone, som vilde hilse paa Præstefolkene. Da Bennet saa', hvilken Nød Nelly havde med at faa en Underholdning i Gang, tog hun Maren Ibsen paa sin Samvittighed og forsvandt snart med hende for at vise hende omkring i Lejligheden; og da Præsten gik ind i sit Studereværelse for at anstille nogle Efterforskninger, Fattigsagen vedkommende, blev Nelly ene i Stuen med Hr. Sandborg.

Hun begreb ikke, hvad hun skulde tale med ham om, efter at et Par Bemærkninger vare vexlede om hans gamle Gaard, dens mærkelige Bygninger o. s. v.; af gammel Vane spurgte hun, om Hr. Sandborg holdt af Theatret, et Spørgsmaal, som vakte den dybeste Forbavselse hos ham, før han kunde besinde sig paa et Svar. Men dette blev da ogsaa saa omfattende, at Nelly var nær ved at tabe Forstanden derover; hun fik en nøjagtig Beskrivelse over hver enkelt Gang, han havde været i Theater i Aalborg, Thisted, Lemvig,

Grenaa, Kjerteminde, Odense og to Gange i Kjøbenhavn; han fortalte hende, hvad hvert Stykke hed, Gangen i det og fornemlig, hvorledes han havde befundet sig efter hvert enkelt. Nelly søgte nogle Gange at forandre Thema, men det viste sig umuligt. Til sidst varierede hun mellem at forestille sig, at hun legede Panteleg og var ved at udholde en meget langvarig Straf, eller at hun paa en eller anden gaadefuld Maade var bleven Opsynskone hos en svagelig Patient, som havde den fixe Ide at tale i timevis over et eller andet Æmne.

Dersom nogen, som havde kjendt Morten fra Barns Ben, havde hørt fortælle, at han i gode tre Kvarter havde talt udelukkende om Theatre, Skuespil og personlige Indtryk deraf, da vilde ikke en eneste have troet derpaa, han selv maaske allermindst.

Morten Sandborg kom til sidst paa det Punkt, at han af Forlegenhed vedblev at tale. Nelly sad og forestillede sig, at hendes „Patient" talte saaledes, fordi han vilde berolige hende; maaske tænkte han paa at „bryde ud", og hun skottede mere end nogen Sinde hen imod Døren, om der dog ingen kom. Hun hørte Fodtrin og Stemmer; men naar hun troede dem nære, bleve de atter fjærne, og hun sad fremdeles med sin snakkesalige.

Endelig blev der Spektakel i Gaarden og Hundeglam, som bragte den talende til at standse og se ud. Det var Landposten, som bragte Breve og Aviserne.

Et Øjeblik efter sad Sandborg med en af disse, som han dog ikke læste, medens Nelly ivrig slugte et Brev fra sin Moder, som interesserede hende i den Grad, at hun glemte sin Mission som Opsynskone.

Ellers vilde hun ogsaa have følt sig foruroliget ved sin „Patients" Forslagenhed, i det han sad med Avisen og lod, som om han ivrig læste, medens han var aldeles optaget af noget, han saa' igjennem den aabne Dør til Spisestuen; var det Herlighederne der inde paa Buffeten eller Frk. Bennets mørkerøde Silkekjole ude i Haven?

Da Nelly lukkede sit Brev og ganske bestyrtet saa' op og ihukom sin Gjæst, sin „Patient", traadte Bennet leende ud. Hun var alene og fortalte, at Maren Ibsen ikke havde været at formaa til at komme med ind. Ligesom vi gik allerbedst, sagde hun: „Ja, nu sejer a Faaval og Tak, a skal ellesens hjem og sørge for æ Nætter*)." Saa bad jeg hende igjen om at gaa med og drikke The, men hun sagde kun: „Nej, ellesens Tak!" Og da jeg spurgte hende, om hun ikke vilde sige Farvel til min Søster, fik jeg det geniale Svar: „Nej, Tak, det kan være det samme!"

„Ja, men det skal sige saa meget som, at det bryder Fruen sig ikke om; det er Beskedenhed, som udtrykkes deri," svarede Hr. Sandborg, i det han for første Gang henvendte sig direkte til Bennet.

Hans Akcent var meget jydsk, og hans Manerer, som alt sagt, kejtede. Bennets første Følelse var ogsaa at trække paa Smilebaandet; men da hendes Øjne mødte hans trofaste og lige over for hende beskedne Blik — ellers trykkede det just ikke Hr. Morten at være beskeden —, holdt hun uvilkaarlig Smilet tilbage og svarede venlig:

---

*) Nadver, Aftensmad.

„Saa det betyder Beskedenhed; Tonen var saaledes, at det lige saa godt kunde være Arrogance; men De maa jo kjende Deres Landsmænd bedre end jeg."

„Kan Frøkenen nok forstaa at tale med Bønderne?"

„Aa, saa udmærket! langt bedre end jeg," forsikrede Nelly.

„Ja saa," svarede Morten forundret.

Nelly tænkte: „Nu bliver han jo ganske normal! Maaske hans Snakkesalighed kun er periodisk, ligesom fixe Ideer."

„Jeg skal hilse Dig mange Gange hjemme fra, Bennet," sagde hun og rakte hende Moderens Brev. „Det er tungt med Olaf Hansen, der vedblivende er saa slet, at Lægen næsten har opgivet ham."

„Lad mig se," svarede Bennet og greb Brevet med nervøs Hast.

Hun gik hen ved Vinduet, i det hun gjorde en undskyldende Bevægelse til Sandborg.

Noget efter traadte hun frem og rakte Søsteren Brevet; hun var rød og gav sig til at konversere Hr. Morten. Snart drejede deres Samtale sig om hans Bedstemoder, som hun havde set i Kirken, og som hun var meget nysgjerrig efter nærmere at lære at kjende. Han tog deraf Anledning til at invitere hende til Fjordendal.

Nu kom endelig Pastor Knudsen ind.

„Kan De huske, Hr. Sandborg, eller ved De, om der her i Fjord har været en Pastor Ernst, som havde en Søn?"

„Ja, meget vel," svarede Sandborg. „Det er fire eller fem og tyve Aar siden, Pastor Ernst døde; hans eneste Søn, Louis Ernst, studerede den Gang Medicin; han er senere gaaet til Amerika."

„Jeg har nemlig," vedblev Præsten og fremtog et Brev, „med Posten i Dag faaet dette Brev fra en Doktor Ernst, som fortæller, at han er født her i Præstegaarden; han spørger, om han maa tage ind hos mig i et Par Dage, da han længes efter at se dette Sted en Gang igjen, sine Forældres Grave og det gamle Fjordendal."

„Kommer han nu?" spurgte Bennet, „paa denne Aarstid? Det kan jeg godt lide."

„Hvorfor, om jeg tør spørge? Om Sommeren er her dog meget smukkere," indvendte Sandborg.

„Smukkere? Det tror jeg næppe. Alle mulige Belysninger ere netop saa fortræffelige paa denne Aarstid; dette ensomme Land med sine store, sørgmodige Udsigter egner sig saa ypperlig til Efteraaret."

„Da haaber jeg dog, maa jeg sige," indvendte Præsten, „at her maa være livligere, naar det er Sommer, og man ser Korn og grønne Agre; thi Egnen forekommer mig, sandt at sige, noget trist nu."

„Det synes jeg virkelig med," tilføjede Nelly; „Bennet, der kun er en Trækfugl, som atter tager bort, kan jo sagtens finde, at det altsammen er interessant."

Der trak en Sky hen over Præstens Pande. „Man kan jo ogsaa lære at faa et Sted kjært, naar man blot er lykkelig dér," svarede han.

Nelly søgte at gjøre det godt ved at give ham Medhold. Hendes Bemærkninger lød altid skarpere end Bennets, selv om Ordene vare mere hensynsfulde.

„Her er en god Jagt om Efteraaret,“ faldt Sandborg meget velgjørende ind. „Jeg erindrer, at min Fader har fortalt mig, at den unge Ernst allerede som Dreng var en artig Skytte; holder Præsten af Jagt?“

„Som Dreng gik jeg ogsaa paa Jagt hjemme i min Faders Præstegaard; men siden jeg blev Student, har jeg ingen Lejlighed haft til at drive denne Idræt. Herovre kan Lysten maaske vaagne hos mig paa ny,“ svarede Knudsen. „Men, kjære Nelly, hvad skal jeg svare denne fremmede Doktor?“

„Skriv, at vi naturligvis kunne og ville have ham, det kan jo blive morsomt,“ svarede Nelly.

„Ja, meget morsomt,“ sagde Bennet. „Han gaar vel ogsaa paa Jagt; jeg tror ogsaa, jeg vil med. Naar kommer han? I Morgen?“

„I Morgen,“ lo Knudsen; „Bennet tror altid, at alt muligt kommer strax. Nej, han skriver: i Løbet af en Maanedstid; han kunde da heller ikke komme, uden at han først havde faaet Svar.“

„Hvorfor ikke det? Paa Landet er man vel altid gjæstfri, ikke sandt, Hr. Sandborg?“ spurgte Bennet.

„Man er altid glad over at faa en Gjæst,“ svarede denne.

„Det var pænt! — Enten saa vedkommende er behagelig eller ikke?“ spurgte hun skjælmsk.

„Jeg tænker, man er gladest ved det første,“ svarede Hr. Morten paa samme Maade.

„Men man har dog ogsaa Taalmodighed i sidste Tilfælde?“

„Ja, det forstaar sig. Hvad Gjæstfrihed angaar, da tror jeg ikke, Jylland kommer sidst,“ svarede Morten med et vist Velbehag.

„Jeg kjender det ikke endnu. Men min Jagt! Det er ingen Spøg for mig, at jeg maa vente paa den en hel Maaned, maaske mere,“ vedblev Bennet med hele en Verdensdames Forkjælethed.

„Det behøver De virkelig ikke. Dersom De vil tage til Takke med mig og min Ejendom, som har den bedste Jagt her paa Egnen, saa kan De begynde, naar De vil; jeg er til Deres Tjeneste!“ svarede Morten med et Galanteri, der for ham var lige saa ualmindeligt som Veltalenheden før.

Pastor Knudsen trak umærkelig paa Skuldrene og saa' til Nelly.

„Du skal vel først til Harboøre? Det er jo Dit første Sværmeri,“ spurgte han Bennet.

„Ja, det er sandt, Harboøre!“ svarede hun muntert; „mit fjærne Land! — mit Drømmeland, som Solen hver Aften allersidst forlader!“

„Dér er saamænd ikke videre muntert, langt mere trist end her; men der er Klitter og en evig Brusen af Vesterhavet,“ bemærkede Morten.

„Det er jo netop dejligt!“ svarede Bennet. „Kan man sejle til Harboøre, Hr. Sandborg?“

„Meget godt; men paa denne Aarstid vil det være koldt,“ svarede denne. „Jeg skal imidlertid i næste Uge over til Harboøre Kirke, som hører ind under Fjordendal, i Anledning af en ny Altertavle samt forskjellige Reparationer, saa jeg kan tilbyde

Frøkenen at tage med, saa meget mere, som jeg gjerne vilde have, at Pastor Knudsen gjorde mig Følgeskab for at give mig gode Raad, samt Fruen."

Hr. Morten overgik sig selv.

Tilbuddet blev modtaget, og Turen foreløbig berammet til den førstkommende Torsdag.

Da Morten kom til Præstegaarden, vilde han næppe have sine Heste spændte fra; nu glemte han helt Tiden, og Klokken blev over ti, forinden hans Kusk fik Befaling til at spænde for og kjøre frem.

Da Sandborg var taget bort, gik Bennet strax op paa sit Værelse, saa Præsten og Nelly bleve ene. De talte om Bennet; thi i Moderens Brev var der en meget indtrængende Opfordring til dem om at formaa Bennet til i det mindste dog at skrive til Høst.

„Ja, jeg forstaar mig ikke paa hende," sagde Knudsen. „Man kan ikke nægte, at hun er det mest indtagende Menneske, man kan se, god, sand og elskværdig; men vægelsindet og forunderlig med sit eget Liv. En Gang tænkte jeg, at hun ikke var trofast, men det er hun jo, endog i en sjælden Grad. Hun maa være letsindig. Vist er det, at jeg bliver vred paa hende, om hun nu gaar hen og bryder med Høst; hendes Rygte lider jo ogsaa derved."

„Høst faar hende aldrig, den Pjalt!" udbrød Nelly.

„Du burde holde Dig meget for stolt og god til en saadan Ytring," svarede Knudsen strængt; „det harmer mig, at min Hustru kan komme med den, den er baade uden Fornuft og Hjærte, den er ukristelig."

„Ukristelig!" gjentog Nelly, medens hun dog i sine Tanker var mere saaret over Bemærkningen om, at hendes Ytring var uden Hjærte, en Beskyldning, der sjælden falder i en Dames Smag.

„Ja, ukristelig. Jeg har før sagt Dig, at naar man har sagt A, skal man ogsaa sige B; ellers er man selv en Pjalt. Bennet bliver maaske aldrig lykkelig selv, hun er en urolig Aand; men derfor har hun ikke Lov til at gjøre andre ulykkelige."

„Lieutenant Oxford forvandt meget snart sin Sorg," svarede Nelly; „ligesaa vil Høst."

„Jeg forstaar Dig virkelig ikke; jeg kan dog ikke antage, det kan være Din Mening at give Bennet Ret i hendes Opførsel, hvis hun nu ogsaa hæver med Høst."

„Jo, i mit Hjærte giver jeg hende Ret! — Forstaa mig vel, kjære Frits, og vend Dig ikke bort! — Hun er jo nu en Gang bleven forlovet med ham; bedre naturligvis, om det aldrig var sket," svarede Nelly modig.

Det kom til et stærkt Sammenstød imellem de unge Ægtefolk; det var, som Verden vilde sige, den første Scene imellem dem, og det var den første Aften, Nelly ikke tog sin Mand om Halsen og kyssede ham, forinden hun slumrede ind.

Syvende Kapitel.

Den følgende Morgen var det en dejlig Dag. Luften var ren og blaa; det havde frosset let om Natten, og Solen brød rød og klar igjennem de svævende Rimtaager, der bølgede mellem Himmel og Jord og gjorde Afstanden imellem dem mindre. Vandet var klart og blaat som Himlen og saa stille, at de enkelte Fiskerbaade, der bevægede sig der ude, næppe for Øjet syntes at gynge, men ligesom Svaner kun at glide hen igjennem Overfladen.

Stemningen ved Thebordet i Præstegaarden var noget trykket. Nelly fandt, at hendes Mand kunde gjøre hende en kjærlig Undskyldning; paa Grund af sin Lyst til at lade sit mindre gode Lune gaa ud over andre, var hun pirrelig imod den intet anende Bennet, der var frisk som en Rose og som sædvanligt det oplivende Element. Pastor Knudsen var mørk; han spekulerede paa en god Anledning til at komme til at holde sin Dommedagstale til Bennet; han vidste ikke, at denne Anledning saa at sige var under Opsejling.

Endelig rejste Bennet sig og erklærede, at hun gik en Tur, rimeligvis til Fjordendal, hvor hun vilde hilse paa den snurrige, gamle Frue, eller rettere Madam Sandborg.

„Det finder jeg ikke ganske passende, lille Bennet, eftersom Hr. Sandborg er Ungkarl; og da han nu var her i Gaar, ser det næsten endnu mere besynderligt ud, at Du allerede i Dag gjør ham en Gjenvisit,“

sagde Pastor Knudsen med endnu mere Alvor, end han plejede.

„Hr. Sandborg!“ svarede Bennet med sit spottende Smil, der altid misklædte hende; „hvem tænker paa Hr. Sandborg? Det er dog næsten komisk; jeg trænger til at gaa en lang Tur og har Lyst til at se den snurrige, gamle Madam.“

„Det kan jo altid ske,“ vedblev Knudsen; „vi ville alle tage derover forinden Turen til Harboøre; jeg synes ikke om, at Du gaar alene.“

„Det er kjedeligt, Deres Velærværdighed!“ svarede Bennet med sin sædvanlige Stemme. „Saa faar jeg vel at vælge en anden Vej; eller maa jeg maaske slet ikke gaa en Tur?“

„Med Fornøjelse! Vil Nelly ikke ogsaa ud i det dejlige Vejr? Jeg har desværre ikke Tid i Formiddag.“

„Nej,“ svarede Nelly.

„Nu saa gaar jeg alene, „ensam“, som Svenskerne sige,“ svarede Bennet og gik smaanynnende ud.

Pastor Knudsen var længe om Avisen og skottede hemmelig til Nelly, der dog havde saa travlt med at være huslig, at hun hverken kunde se eller høre. Han trak sig noget efter tilbage til sin Studerestue.

Paa hans Bord laa der et sirligt, lille Brev; han skar Konvolutten op, udfoldede det og læste:

„Kjære Svoger!

„Jeg har ofte villet tale med Dig, men har „aldrig kunnet faa begyndt.

„Nu maa der gjøres en Ende derpaa. Jeg „kan lige saa godt strax i faa Ord sige Dig, at „jeg har hævet med Høst.

„Det er svært for mig at meddele Dig dette, „eftersom jeg véd, hvorledes Du betragter den „Slags Sager; alligevel foretrækker jeg at tale til „Dig frem for til nogensomhelst anden Moders „Sjæl, og saa tage, hvad der følger paa.

„Min eneste Undskyldning først og sidst er kun „— mig selv; ham har jeg intet at bebrejde uden „hans Forfængelighed, som jeg kan blive syg over „at tænke paa. Men takket være den, véd jeg, at „han vil forvinde Tabet af mig; han elsker sin „pæne Person over alt i denne syndige Verden.

„Mama vil blive dygtig vred, men det faar „ikke at hjælpe. Og Papa vil kun tænke paa mit „Rygte; men mit Rygte er dog — naar alt kom„mer til alt — ikke vigtigere end jeg selv.

„Du vil ogsaa fortælle mig en hel Del om en „ung Piges sarte Rygte; men jeg bryder mig ikke „om Rygter, men kun om den egentlige Hovedsag, „og den bliver altid forvanſket, stundom gjort „ukjendelig i Rygtet. Ved denne Lejlighed er det „mig alene om at gjøre, at Du og Nelly forstaa „mig, og jeg beder Jer saa inderlig om, at jeg „maa blive hos Jer, i det mindste i Vinter, „allerhelst i et Aar. Hjælp mig hos Mama og „Papa at faa Lov dertil. Saa kan I maaske „en Gang lære mig rigtig at kjende, noget, som „hverken Du eller Nelly gjør nu.

„Allerede da jeg var en lille Pige, laa jeg tit, „saa lang jeg var, under Træerne ude paa Land„stedet, især om Efteraaret, og saa' op i Luften „efter alle de smaa, funklende Punkter, der flyve „frem og tilbage. Ofte hørte jeg, at der blev

„kaldt paa mig, men jeg rørte mig ikke, jeg drømte. „Altid var min Drøm den, at jeg stod paa et højt „Bjærg og saa' ud over udstrakte Herligheder, „Skove, Søer, Marker, Aaer og Bække, Høje og „Dale; altsammen var det mit; Ære og Højhed „var min Lod. Saa græd jeg over, at det ikke „opfyldte mig, at der ikke var noget i Verden, „hvorefter jeg længtes. Mama og Nelly har altid „sagt, at jeg kunde ikke græde; Du kan tro, at „jeg heller aldrig kom frem, forinden ethvert Spor „af Taarer var udslettet. Allerede herved, det véd „jeg vist, begyndte jeg at faa dette store Herre= „dømme over mig selv, som jeg nu har. Men „tillige kom der en vis Dobbelthed ind over mit „Væsen, som voxede og voxede og til denne Dag „aldrig har forladt mig, og som gjør, at jeg midt „i mit paa en Maade glimrende og meget be= „mærkede Liv, alligevel er en ensom og sørgmodig „Skikkelse.

„Ofte er jeg — vel egentlig altid — bleven „galt bedømt, selv af Jer to, som dog tro, at I „kjende mig saa saare vel. Undertiden har jeg „tænkt, at jeg vilde tale; men saa kommer der — „jeg véd ikke, om det er Hovmod eller Indolence „— den Tanke flyvende hen over mig: „Aa, ville „de tro, at jeg er denne legende, forfængelige „Dukke, dette evig glade Verdensmenneske, denne „meget veltilfredse, vær saa artig! lad dem saa „tro det! Naar jeg kun selv véd, at det ikke er „sandt, kan jeg bære det." Og jeg har ladet dem „og Eder alle snakke, medens jeg med mig selv „har levet mit eget Liv, et underligt, sørgmodigt,

„søgende ét, trods alt dét straalende ydre, der „omgiver mig.

„En Gang forestillede jeg mig — det var, da „jeg havde hævet min Forlovelse med Lieutenant „Oxford —, at jeg skulde have været til Kunsten, „nærmest været Skuespillerinde. Om Aftenen, naar „jeg var alene, klædte jeg mig i alle Slags „Dragter, tændte Lys alle Vegne i mine to Stuer „for at citere og deklamere alle mulige Digte, „Scener og Roller. Jeg oplevede da i Tankerne „hele Hæderens og Berømmelsens Fylde; men „stedse endte det med min evige Drøm, at jeg kom „op paa Bjærget, blev bedrøvet — og græd.

„Jeg kastede mig saa atter ind i Livet og blev „forlovet med Høst. Allerede den første Aften var „jeg fortvivlet og saa', at det var om muligt „endnu værre end alt andet, og lige fra først af „— den Retfærdighed maa I indrømme mig —, „viste jeg Høst det paa alle Maader. Havde han „været en rigtig Mand med Hjærtet paa det rette „Sted, hvad vilde han da have gjort og gjort strax?

„Hvor indtaget Mama altid har været i Høst, „det vide I; ja, selv Papa, der jo ellers er saa „sorgløs og nem at komme ud af det med, prote- „gerede ham alle Tider og alle Vegne. Den eneste, „der imellem har kunnet smile ad ham og hans „Toilette, er Nelly, tør hun nægte det? Alligevel „have vi aldrig talt om ham, ej engang her.

„Kan Du nu forstaa, hvor nødig jeg rejser „hjem? Jeg vil hertil endnu minde om den lidet „hyggelige Scene imellem Papa og Mama Dagen „efter Eders Bryllup. Om denne have vi heller

„ikke talt; men desto oftere og mere har jeg tænkt „paa den, især den Beskyldning, som Papa kom „med imod Mama, om en gammel Kjærlighed.

„Ja, lad mig endelig blive hos Eder, kjære „Svoger! Her er noget, der gjør mig godt, baade „i Eders Hus, i Eders Selskab og i Eders store, „vemodige, saa underlig tiltalende Natur. Jeg „har meget at tænke paa, meget at bekæmpe, „meget at overvinde og meget at drømme om, og „her er Tid og Ro dertil; ja især Ro, nu véd jeg, „at det er den, jeg har længtes efter.

„Og jeg har meget at indhente. Jeg kan ikke „sige Dig, hvad jeg føler — jeg véd det næppe „selv — ved at se og høre alt det, hvorom Livet „her drejer sig. Alene denne daglige Bordbøn! ja, „Du véd selv, at jeg næppe før i mit Liv har „hørt tale om Bordbønner, højst kun paa denne „raillerende Maade, som jeg selv har været den „første til at antage. Og den første Søndag, jeg „var i Kirke — hvilken en Kirke! saa nøgen, kold „og tarvelig! Hvilken en Sang! saa monoton, søvn„dyssende og forunderlig! Og hvilken en Menighed! „saa primitiv (jeg taler jo kun om alt det ydre)! „— var jeg meget tilbøjelig til at le, især af den „snurrige, skéløjede Degn, der traadte frem og „læste — naa ja, Du har vel selv lagt Mærke „til hans Tone. Men da jeg gik ud af Kirken, „kunde jeg have græddt, jeg følte, at dér var noget, „som var gaaet mig forbi, eller rettere: som jeg „var gaaet forbi. Og her kan ingen bedre end „Du, kjære Svoger, hjælpe mig frem ad.

„Du vil maaske i første Øjeblik lægge dette „Brev fra Dig, ja, maaske gjøre det mere end én „Gang, og tænke ved Dig selv, at det er Sværmeri eller en ny Grille, en ny Passion af Bennet; „men det er min Tro og mit Haab, at ingen, der „som jeg i denne Stund har lagt sit Liv og sin „Sjæl frem for et andet Menneske, kan have den „Skæbne at blive misforstaaet.

„Maaske bliver jeg ikke bedre, saa ingen Umage „lønner sig; men prøv derpaa!

„Naar jeg kommer hjem, kommer jeg ind til Dig.

Bennet."

Da Knudsen havde læst Brevet, trak hans Ansigt sig sammen i Rynker; der var Rynker baade paa langs og paa tværs i Panden, og lange Rynker ned ad Kinderne, fra Mundvigene halvvejs til Ørene, og Øjnene traadte ligesom dybere ind i Hulingerne, hvor de lyste med en uhyggelig Glans. Hans Aandedræt var kort og hurtigt; han sprang op fra sit Sæde, og snarere fløj end gik en halv Snes Gange op og ned. Derefter satte han sig igjen, tog Brevet og læste det endnu omhyggeligere igjennem, i det han med sin Blyant satte forskjellige Mærker hist og her.

Just som han var færdig med dette Arbejde og i Ro og Mag vilde sætte sig til at overtænke den Tordentale, han vilde holde, bankede det paa hans Dør.

Han var overbevist om, at det var Nelly, der kom og vilde gjøre alting godt igjen; men hvor forbavset blev han ikke, da Bennets indtagende Stemme sagde:

„Her er Synderen! Kjære Svoger, vær nu ikke alt for stræng! Paa den anden Side kan Du heller ikke være rigtig god imod mig, da jeg ikke fortjener det.“

Ottende Kapitel.

Naar man har en vanskelig Opgave, er det ingen Sag, medens man sidder alene i sin Stue, at forestille sig, hvorledes man vil tage Situationen, naar man f. Ex. konfronteres med den skyldige. Hvor nøje kan man da ikke udregne, hvor salvelsesfuldt man vil tage Ordet, og med hvilken Vægt man vil betone enhver Post? Man tænker sig Synderens Svar og har strax paa Haanden alle de Argumenter, man agter at bruge, stadig i den nøjeste Forbindelse med alle de Kølleslag, man vil føre, og som alle ere beregnede paa at knuse den paagjældende, indtil han er malet ud i det fineste Pulver, aldeles uskikket til at tænke mere, endsige da at kunne føre sin Sag eller forsvare sin elendige Stilling!

Men hvor omstyrtes ikke alle disse store, gjennemtænkte Planer, naar Situationen i en Haandevending faar et andet, aldeles ikke ventet Udseende? Hvor vanskeligt bliver det da ikke at iføre sig denne Salvelse og faa begyndt med den rette Tone og med de rette Ord? Og dobbelt vanskeligt bliver det hele,

naar den, der skal tiltales og knuses, er en fortryllende, ung Pige, som halvt kjærtegnende, halvt overbevist om sine Synders Mangfoldighed, selv indleder Sagen og omstyrter mer end Halvdelen af de omhyggelig opstablede Argumenter ved at bede om, at der dog ikke maa tages for tungt paa hende.

Hvem skulde have troet om Pastor Knudsen, naar man for nogle Minutter siden havde set hans mange, dybe Rynker og vrede Øjne, at to bløde, smaa Hænder kunde i et Øjeblik faa glattet en stor Del af de første og meget formildet de sidste?

Alligevel forholdt det sig saaledes. Men han var ikke den Mand, der skulde blive sig dette bevidst og ikke strax prøve paa at overvinde sin „Svaghed", som han i Hjærtet kaldte det. Paa den anden Side var Bennet ikke den Pige, hun var, om hun ikke øjeblikkelig skulde have bemærket, at Svogeren ikke var saa slem, som han saa' ud til, og som hun havde tænkt sig det.

„Tag Plads, Bennet," begyndte han imidlertid med al ønskelig Alvor og Værdighed, „og lad os tale sammen; det er en slem og en sørgelig Historie og kan ikke andet end virke skadeligt paa Dig og Dit . . ."

„Rygte," fortsatte Bennet; „ja det skrev jeg . . ."

„Ja, vel!" afbrød Svogeren hende. „Lad mig tage Dit for Resten mig i mange Henseender kjære Brev frem, det trænger til at imødegaas paa det alleralvorligste; Du nævner strax ét: Rygtet. Undskyld mig, min kjære! men Din Mening herom er noget flot og holder ingenlunde Stik. Det kan aldrig

være nogen, mindst en ung Pige ligegyldigt, hvad Rygtet siger om hende."

„Mig er det nu ligegyldigt, hvad enten Du tror mig eller ikke," svarede Bennet og satte sig; „jeg maa alligevel gjentage, at Rygtet er mig ligegyldigt, naarsomhelst jeg véd, at jeg intet har at bebrejde mig."

„Kan Du for det første, altid have den rigtige Overbevisning herom, min gode Bennet? Og for det andet, et Rygte har altid en Grund, snart en stor, snart en mindre, men stedse dog noget; efter min Overbevisning kan ingen helt og holdent stille sig uden for, ej heller over sit Rygte."

„Da kan enhver det efter min Overbevisning. Desuden maa Du lige saa godt som jeg have oplevet, at Rygtet har talt ligefrem Usandhed. Tænk paa Mamas Amme, som det blev fortalt om, at hun havde taget Livet af sig af Sorg over Manden; vi kom der hen og traf dem lykkelige og glade ved deres Æggekage. Nej, jeg foragter Rygter!"

„Exemplet, Du nævner, kjender jeg ikke; men hvem véd, hvad eller hvor meget, der laa til Grund derfor? Lad os imidlertid ikke nu føre denne Strid videre; den komme vi altid tilbage til. Vi ville tale om Dit — ja, undskyld mig — meget uoverlagte Skridt . . ."

„Uoverlagte!" udbrød Bennet med lynende Øjne og fór op af sin Stol; „og det kan Du sige efter at have læst mit Brev!"

„Ja, uoverlagte, Bennet! For det første naturligvis uoverlagt, fordi Du i det hele knyttede det Baand med Høst, naar Du ikke var vis paa, at Du

holdt af ham; og dernæst meget mere uoverlagt efter saa lang Tids Forløb atter at hæve det."

„Vilde Du virkelig synes, at det var smukkere og bedre af mig, om jeg blev gift med ham og plagede ham og mig til Døde?" spurgte Bennet.

„Nej! men jeg vilde derimod have syntes om, at Du giftede Dig med ham, søgte at faa en god Indflydelse paa ham og lærte selv at blive bestandig og trofast; — saa afgav Du et smukt, et godt, et kristeligt Exempel."

„Du kjender mig ikke, Frits, naar Du et eneste Øjeblik kan tro, at den Slags Opofren og Omvenden ligger for mig," svarede Bennet.

„Dér nævnede Du noget, Du har Ret i, at jeg ikke kjender Dig; nej, det er ganske sandt, og jeg tilstaar, Bennet, at Du med al Din personlige Elskværdighed og sjældne Skjønhed er mig en Gaade. Thi hvad er det egentlig, Du vil? Hvad er det egentlig, Du ønsker? Og hvad sætter Du i Grunden Pris paa? De fleste Mennesker have noget, de særlig ønske og jage afsted efter, et Livsmaal; det maa Du vel ogsaa have; men hvad er det? Jeg har ofte tænkt derpaa, kjære Bennet."

„Jeg har intet andet Livsmaal haft end at søge efter Lykken. Men jeg har aldrig fundet noget, som gjorde mig lykkelig, saa der er maaske heller intet at jage efter; tror Du vel?"

„Jo vel tror jeg det; men Du har sikkert ikke søgt paa rette Maade, Bennet," svarede Præsten. „Jeg véd i Forvejen, at jeg i min Samtale nu vil komme ind paa Omraader, hvor Du vil smile over mine Ord og Begreber, men jeg maa alligevel sige det.

Ser Du, Bennet, saadanne varme, stærke, drømmerige Naturer som Du kunne kun hvile ud i noget, der helt og fuldt optager dem, enten i Kjærlighed, eller i Kristendom, én eller anden stor Ide, ét eller andet Maal, som de kunne bryde paa med al deres Kraft, kæmpe og lide for, enten bukke under eller sejre for. Hvis Du nu til Exempel i Stedet for at skilles fra Høst ved at løbe fra ham paa Halvvejen, gav hele Din Sjæl hen til det Maal, at Du vilde bringe ham op, ud af hans latterlige Forfængelighed, ikke hvile, før Du fik ham omvendt — hidtil har jeg kun set Dig raillere og spotte over ham —, derefter arbejde paa at elske ham, støtte og hjælpe ham; saa havde Du jo et Fremtidsbillede saa rigt og stort, som Du kunde ønske Dig. Tænk paa hele den store Virksomhed, han sidder i, hvor Du ogsaa dér kunde virke til Velsignelse og Glæde for en Mængde Mennesker og arbejde baade Dig og ham fremad og opad til et stort Maal. Du har — det maa være alle indlysende — sjældne Gaver til at vinde Kjærlighed og Fortrolighed; kunde Du da ønske Dig et rigere Felt end dette, som Vor-Herre netop havde lagt Dig for?"

„Hvis jeg elskede ham eller nogen Sinde kom dertil, kunde alt dette tænkes; uden den Forudsætning er alt umuligt," svarede Bennet.

„Der er intet umuligt for Vor-Herre, naar to Mennesker foresætte sig noget i Kjærlighed; og at Høst i alt Fald elsker Dig, derom nærer jeg ingen Tvivl," svarede Knudsen.

„Han elsker sig selv højere, langt højere end mig eller noget andet Menneske; og det kan Du med Din fine Menneskekundskab ikke se?" spurgte Bennet.

„Vor-Herre kan gjøre store Underværker, Bennet, med Mennesker, naar de selv ville tillade ham det."

„Jeg har aldrig bedet Vor-Herre om at hjælpe mig i dette," svarede hun mørk.

„Nu ere vi ved Knudepunktet, Bennet; det er netop Sagen. Hvis Du forstod mere at hengive Dig i Tro og Tillid, saa havde Du langt større Fred og Glæde, saa kjendte Du ikke denne ufrugtbare Uro og Higen uden Maal, med andre Ord: saa var Du lykkelig og behøvede ikke at jage efter Lykken, snart i den ene, snart i den anden Skikkelse."

„Noget sandt er der i det, Du siger, Svoger, men ikke helt; noget Sandhed er der ganske vist. Jeg har følt her, at hele, om jeg saa maa sige, Kristenlivet har opfyldt mig alt for lidt. Jeg har paa en Maade sonderet mit Liv; den Del var der, som angik det sjælelige eller kristelige, om Du vil, og den Del, som angik mit daglige, det jeg kalder mit virkelige Liv ...."

„Dit virkelige Liv!" afbrød Knudsen hende; „er det sjælelige da det uvirkelige? Det er en anden Sag."

„Du maa lade mig tale ud paa min Maade," svarede Bennet rolig. „Altsaa, der var stedse disse to Dele, den ene Del maaske uforholdsmæssig stor, hvorfor jeg kalder den den virkelige Del; den anden maaske uforholdsmæssig lille, altid dæmrende svagt, stundom næsten helt borte, hvorfor jeg kalder den den lille og den uvirkelige. Nu har jeg endelig faaet Øjet op for dette Misforhold, og derfor takker jeg Dig. Men saa er det ogsaa Din Pligt — i Fald jeg da til Dig tør tale om Pligt imod mig — at lede mig

paa bedre Vej; men ganske let, lille Frits, ellers slaar Du mig ihjel, mig, det vil sige, den lille Del, der trænger til Opkomst. Kan Du forstaa mig?"

„Jeg forstaar Dig ikke ganske; jeg kan saa daarlig med noget halvt," svarede Knudsen.

„Saa er Du ingen dygtig Læge; thi han véd, at der er Sygdomme, som skulle behandles med en varsom Haand frem for mange andre, hvor han ikke behøver at tage saadanne Hensyn. Desuden véd Du jo, at jeg har den farlige, „bestemte" Egenskab, at hvis jeg til Gavns bliver saaret, „smækker jeg mig i", som jeg udtrykker mig, det vil sige, saa findes der ingen Maade at vinde mig tilbage paa."

„Det er omtrent Din største Fejl, Du dér nævner, Bennet, og uforklarlig ved Siden af Din Mildhed og Elskværdighed; jeg har set denne Fejl med Undren og med Sorg, saa jeg er nødt til at tro paa den," svarede Knudsen saa ivrig, at man kunde se, han mindedes bestemte Kjendsgjerninger.

„Der skal meget til at bringe mig saa vidt," sagde Bennet med det spottende Træk om Munden, der en enkelt Gang kom og misklædte hende.

„Ja, vi have vel alle forskjellige, eller i Grunden to Naturer, en god og en ond; men hos ingen har jeg set en saa bestemt Skillemur som hos Dig, Bennet!"

„Vi komme fra Sagen, Svoger. Jeg mener altsaa, at det er mig saa gavnligt at blive hos Dig, ikke for at faa det Syn paa Livet angaaende Høst, som Du mente; men for — ja, for at faa lidt mere Klarhed paa mig selv. Kommer jeg nu hjem, — det

maa Du vel indrømme — vil det være alt andet end gavnligt for mig; ikke sandt, det maa Du kunne se?"

„Ja vel, det kan jeg se," svarede Knudsen i dybe Tanker.

Hun gik hen og lagde sin Haand paa hans Arm; hun havde en egen Maade at kikke op til den talende paa, som var meget indtagende.

„Finder Du mig meget ubetydelig, Frits? — meget verdslig? — meget ufuldkommen? — meget halv?"

„Det er saa mange Spørgsmaal, Du maa gjøre mig ét ad Gangen," svarede han mere venlig end før.

„Nu ja da; finder Du mig meget halv, Frits?"

„Du tager nok det sidste først, altsaa var det sidste det vigtigste Spørgsmaal," svarede han med et spøgende Smil, der hos ham, som hos alle meget alvorlige Mænd, var af Virkning.

„Du er mig fremdeles Svar skyldig," vedblev hun rødmende af Utaalmodighed.

„Ja vist finder jeg Dig halv; jeg har jo netop nu talt for, at Du skulde forenes med en anden Halvdel, saaledes at Du kunde blive hel. Dog al Spøg til Side; den Halvhed, Du spørger mig om, er paa en vis Maade til Stede hos Dig, paa en anden ikke. Du er jo i Grunden en stærkt udviklet Personlighed, for saa vidt alt andet en halv; men paa den anden Side ser man alligevel forholdsvis lidt af Dit virkelige, indre Liv; for saa vidt er Du altsaa halv. Du nævner det jo selv i Dit Brev. Hele den Verden, der kjender Dig — og den er ikke saa lille endda —, mener, at den straalende, feterede Bennet Dal er en meget lykkelig, især en meget veltilfreds Person. Det

ser saaledes ud, derfor tror man det, nu vel! Dit Brev viser mig, at der bag ved denne — jeg vil kalde den — ydre Skikkelse staar en anden, sørgmodig, meget tvivlende og søgende, én, om hvem ingen har drømt. Er det ikke en Halvhed? Hvorfor viser Du Dig ikke saaledes, som Du er, at man fuldt ud kan se Dig og tro paa Dig?"

„Ja, hvorfor gjør jeg ikke? Véd jeg det selv?" svarede Bennet vemodig; „der er dog ingen Egenskab, jeg hos andre sætter højere end Aabenhed og Trofasthed. Synes Du, at jeg — det har jeg ogsaa tænkt — gjør mig bedre, end jeg er?"

„Før har jeg maaske troet det, nu véd jeg, at Du ikke gjør det. Men hvorfor gjøre sig værre eller dog anderledes, end man er? Det er en Fejl, jeg kan ikke se andet. Du trænger, kjære Bennet, til Befæstelse, til noget klarere, kristelige Begreber," svarede Pastor Knudsen ikke uden en vis, liden Salvelse i Tonen.

Bennet opfattede med sin fine Jagttagelse strax dette Tonefald, og med den lette Maade, paa hvilken hun kunde sige alle mulige Ting, naar hun vilde, trak hun paa Skuldrene og svarede med sin friske Stemme: „Du tænker nu kun hele Tiden paa min kristelige Ufuldkommenhed; den komme vi nok til — en anden Gang."

„Ja, naturligvis! Det kan jo altid opsættes," svarede Knudsen og rejste sig; „det skal jo stedse være det sidste."

„Kjære Svoger," svarede Bennet indtagende, „man gjemmer ofte det bedste til sidst."

„Aa, de Kvinder, de Kvinder! naar blive de én Svar skyldige?"

I det samme blev der banket meget beskedent paa Døren, og Nelly traadte ind. Hun studsede lidt over at se Bennet, som hun troede langt der fra, ude paa en Spaseretur, men gik hen og hviskede sin Mand noget i Øret, hvorover han kjendelig blev fornøjet.

Det var en Undskyldning for den foregaaende Aftens lille Sky.

Æmnet Høst kom nu atter i en langt livligere Debat. Nelly kunde ikke fornægte sin Natur og udtalte i djærve Ord sin Glæde over, at Partiet var blevet hævet, eftersom Høst aldrig i Evighed var den rette Mand for Bennet, selv om han havde fyrretyve Fabrikker.

Det holdt haardt for Knudsen at bevare Balance i denne Strid; og havde han ikke, som Bennet en Gang saa modig erklærede, sin „præstelige Værdighed" at ty til og ligesom indsvøbe sig i, saa at ingen Pile kunde naa ham, var han bleven aldeles overfløjet af de to.

Imidlertid skal det siges, at han holdt tappert ud, og kæmpede endnu en Gang en Kamp for Høst, der stod som hans Princip i denne Sag; men det skal ogsaa bemærkes, at havde han ikke været Bennets Svoger, vilde hun ikke have faret saa lempelig, især ikke imod den Salvelse, som af og til kom frem.

Et opnaaede Bennet, og det var, at baade Frits og Nelly lovede at ville gjøre alt for at faa Lov til at beholde hende, noget, der var meget egenkjærligt af dem, forsikrede de.

Niende Kapitel.

Vi forlod den syge Olaf Hansen i det Øjeblik, da det syntes, som om Livet hos ham var ved at udslukkes; den hele Formiddag laa han saaledes hen, at Lægen, der behandlede ham, flere Gange var ved at opgive ham. Og i henved sex Uger var hans Tilstand saa slet, at man hver Dag maatte befrygte, at han vilde gaa bort.

Hans Moder veg næsten aldrig fra ham og led, som hun senere fortalte, mere i disse sex Uger end nogen Sinde før. I Begyndelsen var han stille, laa og døsede; senere tog Feberen til og grænsede undertiden til en Art Vildskab, der var meget besværlig for de omværende, især naar Anfaldene indfandt sig i de lange, mørke Nætter. Fru Hansen kunde da hen ad Morgenstunden være i en Tilstand af Slappelse, som var ubeskrivelig. Men hendes Moderkjærlighed bestod sin Prøve, og det gamle Ord, at den, der hjælper sig selv, hjælper Gud, afgav her et nyt Exempel; thi da Nøden var saa stor, at hun følte, hvorledes Kræfterne begyndte at svigte, fik hun en aldeles uanet Støtte og Hjælp.

Denne Hjælp var hverken mere eller mindre end den amerikanske Dr. Ernst og hans Datter Grace, som begge kjendte Olaf Hansen fra hans etaarige Ophold i Chikago hos Brødrene Bulf, de forhenværende Ejere af Fabrikken Sfinx.

Den fjerde Uge af Sygdommen var netop begyndt, og Olaf havde om Natten haft ét af sine værste

Anfald. Baade hans Moder og Søster vare halv døde af Engstelse og Træthed, og Fru Hansen, der havde sendt Datteren til Sengs, sad den næste Formiddag og overtænkte, om hun igjen skulde prøve at sende Bud til én af de tre Vaagekoner, som hun enkeltvis havde prøvet, men vejet og fundet for lette. Da blev der banket med Dørhammeren paa den yderste Dør. Hun skjønnede strax, at det hverken var Lægen, ej heller den rengjørende Kones Slag; hun rejste sig, gik ud og lukkede op.

Uden for stod en høj, smuk, ældre Mand; det var Dr. Ernst. Da han havde præsenteret sig og hilst paa Fruen, fortalte han, at da han stod i Underhandlinger med Hr. Høst om Fabrikken Sfinx, ønskede han gjerne at gjøre sig bekjendt med Olaf Hansens Befindende for at have en Ide om, naar der kunde være Spørgsmaal om at træffe nogen nærmere Aftale med vedkommende selv.

„Gud bedre det", svarede den stakkels Moder og brast i en nervøs Graad; „han ser ikke ud til hverken nu eller siden at komme til at sige Besked mere om nogen Verdens Ting."

„Det kan man aldrig vide. Tillader De, at jeg, da jeg selv er Læge, maa se ind til ham?" spurgte Doktoren i en venlig Tone.

„Ja, vær saa god; denne Dør;" — og Fru Hansen vandrede ind foran ham.

Den syge laa stille hen. Doktoren forsøgte ikke at tale til ham; med sit Ur i Haanden følte han Pulsen, og derefter fulgte en nærmere og omhyggelig Undersøgelse. Moderen spejdede i Doktorens Træk for at læse dér, hvad Resultat han maatte være kommet

til; men disse Træk sagde intet, og hun kunde ikke fremføre noget Spørgsmaal.

Endelig var Doktoren færdig; han pakkede den syge til, spurgte, hvor ofte Lægen kom, eftersaa Medicinen uden at ytre noget derom og beredte sig til at gaa. I Døren vendte han sig om og sagde:

„Han er naturligvis meget slet, men han kan komme sig, især hvis man kan faa Bugt med de svære Feberanfald; jeg kan se, at han nylig har haft ét."

„Tror De, kjære Doktor — man siger, at De er saa klog! — tror De virkelig, at han kommer sig? De synes, det kan jeg se, at der ikke er meget Haab;" — og den gamle Kone hulkede.

„Om Liv og Død véd jeg ikke mere end De; men jeg har behandlet et Par lignende Tilfælde, hvoraf det ene med heldigt Resultat; det vil tage lang Tid, især med at komme til Kræfter," svarede Doktoren venlig og klappede hende paa Skulderen. „Det er en stræng Tid for Dem, og det forekommer mig, at det var bedre, han blev bragt paa Hospitalet."

„Sig, hvad De vil — alt hvad De vil, undtagen dette; — saa maa jeg dø først!" udbrød Fru Hansen fortvivlet.

„Om Forladelse! Jeg vidste ikke, at det kunde berøre Dem saa smertelig; jeg taler i Følge min Overbevisning."

„Ja, det sige de alle; maa jeg da ikke ogsaa have min?" spurgte hun.

„Vi ville ikke strides, jeg er jo ikke Deres Læge. I Fald De tillader, vil jeg atter se til ham; hans Sygdom interesserer mig, og jeg vilde gjerne tale med Deres Huslæge."

Fru Hansen gav ham Underretning om Tiden, naar Lægen kom, og fulgte ham helt lettet til Døren.

Et Par Timer senere slog Dørhammeren atter nogle Slag, som hun ikke kjendtes ved. Denne Gang var det en ung Dame, simpelt men elegant klædt; hun talte med fremmed Akcent og fremstillede sig som Grace Ernst, en Datter af Dr. Ernst.

Der var kun ét paa hende, som var smukt, nemlig hendes Øjne; strax da hun nævnede sit Navn, kunde Fru Hansen gjenkjende disse store, funklende, graa Øjne, som hun for et Par Timer siden havde set hos Dr. Ernst og følt sig tiltalt af. Hendes Træk vare store og uharmoniske, hendes Skikkelse lille og en Smule sammentrukket af en Skjævhed i venstre Skulder og Side; men Udtrykket i hendes Ansigt var godt og sjælfuldt, saa at man uvilkaarlig følte sig tiltalt af hende.

„Min Fader har fortalt mig om Deres store Sorg," begyndte hun, „og har givet mig sin Tilladelse til, at jeg, som ingen Pligter forsømmer derved, ganske stiller mig til Deres Tjeneste. Tag imod min ringe Hjælp! Jeg er saa lykkelig at kjende Deres Søn fra Amerika."

Fru Hansens første Tanke var at tilbagevise denne unge, fine Dames Hjælp; men hendes bønfaldende Blik i Forbindelse med det Faktum, at hun var Doktor Ernst's eneste Barn, gjorde i dette Øjeblik Underværker. Forinden hun vidste af det, stod Grace i hendes Stue, afførte sig sit Overtøj, fremdrog en lille, elegant Arbejdstaske og sagde med en Bestemthed, der gjorde sin Virkning, at nu skulde Fru Hansen gaa hen

at hvile sig, saa vilde hun sidde hos den syge, om hvis Pleje hun havde faaet Underretning af sin Fader.

Det Underværk skete virkelig, at Fru Hansen blev pakket til Sengs ved Siden af sin sovende Datter, medens Grace begav sig ind til den syge efter at have givet det bestemte Løfte at kalde paa Fru Hansen, naar Lægen kom.

Denne kom kort efter sammen med Dr. Ernst, og begge tilsaa længe og omhyggelig den syge, medens Grace listede sig ind til Fru Hansen, som ved Siden af sin Datter sov en dyb og vederkvægende Søvn; hun vogtede sig vel for at forstyrre dem, løst som hun blev af begge Lægerne fra sit Løfte til Fru Hansen.

Da Lægerne vare tagne bort efter at have givet Grace de omhyggeligste Instruxer, satte hun sig atter ind ved den syges Seng. Han laa saa stille, som om han var død; kun en Gang imellem saa' man én eller anden flygtig Trækning. Grace foldede sine Hænder, medens Taarerne trillede ned ad hendes Kinder.

„Saaledes skulde jeg se ham igjen, ham, som jeg aldrig har glemt, min Faders unge Landsmand, som jeg fik saa kjær, saa kjær!" — saaledes talte hun med sig selv. „Pappa siger, at hans Liv hænger i en Traad, at der nu er en Krise, som i Løbet af meget kort Tid vil bringe Frelse eller Død. Pappa aner intet om den Smerte, jeg lider, naar han siger, at Døden er det sandsynligste; Døden, dette Uhyre, som ingen skaaner, selv om man vilde ofre sit Hjerteblod. Ak, Døden, Døden! Hvis han dør ..."

Hun lagde sig paa Knæ ved Siden af hans Seng og gjemte sit Ansigt i Puden, at ikke Lyden af hendes Graad skulde vække hans Opmærksomhed.

Nogen Tid derefter løftede hun atter Hovedet op, og da hun saa' ham ligge lige uforandret, græd hun over, at han intet kunde bemærke eller opfatte.

„Intet mere — intet mere!"

Pludselig slog han Øjnene op, lukkede dem hurtig, men aabnede dem atter og saa' vist paa Grace.

„Er Du endelig kommet tilbage?" hviskede han. „Véd Du, at jeg har længtes efter Dig? — Hvorfor saa' Du saadan paa mig der ude paa Hesten? — Jeg har været syg saa længe; men nu er det godt, jeg ser Dig. — Tal til mig; kjender Du mig ikke mere?"

Saa kort er der fra den dybeste Smerte til den højeste Glæde, tænkte Grace, i det hun atter kastede sig ned paa Knæ, men denne Gang med Ansigtet vendt frejdigt og straalende imod ham. Han gjorde en Bevægelse for at rejse sig, men formaaede det ikke, og Hovedet sank tungt tilbage. Derpaa stirrede han atter vist paa hende og sagde:

„Ak, jeg kjender Dig ikke! — Var det vel Dig, jeg hjalp paa Hesten?"

„Jo, det var mig; husker De det endnu?" svarede Grace bævende, i det hun mindedes en Ridetur, de havde haft sammen i Chikago, hvor hun var ved at falde af Hesten, der blev sky, og hvor Olaf Hansen havde grebet hende ved en hurtig Vending.

„Ak nej!" sukkede den syge, „Du havde et andet Ansigt! Og dog, jo — det er jo Dig, Dig, min egen — egen — —"

Hun kunde ikke høre, hvad han mere hviskede, Feberen tog atter til; men hvad mere behøvede hun at høre, den lykkelige Grace!

Hun havde været daglig sammen med ham i over sex Maaneder, og hun elskede ham. Derfor havde hun bestyrket sin Fader saa meget i at tage hjem til Danmark for at blive dér, noget, som Doktoren dog kun foreløbig havde givet sit Samtykke til. Hun havde med Glæde hørt, hvorledes han en Dag havde talt om muligt helt at overtage Sfinx; heraf sluttede hun, at han befandt sig vel og mulig vilde bestemme sig til at slaa sig til Ro i sit fordums Fædreneland.

Olaf Hansen var atter faldet hen i en Døs. Efter nogle Timers Forløb saa' hun igjen ind til Fru Hansen; denne slumrede fremdeles trygt, men vaagnede pludselig, og fór forskrækket op, da Grace forsigtig vilde lukke Døren til. Det var imidlertid let at trøste og berolige hende, og dette gjorde Grace med en saa sand, naturlig Venlighed og Godhed, at Fru Hansen fra denne Stund fik hende kjær og begyndte at slutte sig til hende med en Varme, som var meget sjælden hos hende; thi alt, hvad hun ejede og havde af Følelse og Kjærlighed, var i disse Aar stedse gaaet til hendes to Børn, og deraf blev saa vel de to Tredjedele Sønnens Part. Hun var en retskaffen og en god Kone, men med sin Kjærlighed ødslede hun lige saa lidt som overhovedet med noget, hvad enten det var i Praxis eller Theori; hun aagrede ikke med sit Pund.

Fra nu af kom Grace daglig, hendes Fader i det mindste hver anden Dag, ud til Hansens, og skjønt Sygdommen endnu i over en Uge stod paa

Haabløshedens Nulpunkt, blev der dog ligesom lysere i det lille Hus; Grace forstod meget bedre end Anna at opmuntre den gamle Frue; og da hun tog Del i deres Sorg og Uro, knyttedes de i disse sorgfulde Dage bestandig nærmere til hverandre.

Endelig indtraadte der en kjendelig Bedring. Grace kom lige saa ofte og længe som før, men hun var ikke mere alene inde hos den syge saaledes som tidligere; han havde gjenkjendt hende og var nu fuldstændig ved sin Bevidsthed. —

Lidt over halvanden Maaned efter Sygdommens Begyndelse sad alle tre Damer i Værelset uden for det, hvori Olaf laa, da Dr. Ernst i Skumringen uventet traadte ind. Han gik efter at have hilst paa dem strax ind i Sygeværelset, hvor han følte Patientens Puls.

„Endelig er Pulsen da ganske ordentlig," udbrød han fornøjet; „og Appetiten hører jeg, begynder at vise sig. Ja, nu kan De faa Lov at høre lidt fra Omverdenen," vedblev han, i det han tog Plads; han fortalte i faa Ord Situationen med Fabrikken Sfinx og sagde til Hansen, at naar han blev rask, kunde han komme ind i sin tidligere Stilling paa langt heldigere Vilkaar end før.

Tilbuddet, han gjorde Olaf, var saa favorabelt, at denne taknemlig og glad greb Doktorens Haand; i det samme sagde denne:

„Min endelige Beslutning bliver vistnok den at kjøbe Høst ud, snarest muligt; men da han nu i disse Dage er ulykkelig over, at hans Forlovelse er bleven hævet, har jeg troet at skylde ham det Hensyn ikke strax at fortælle ham, hvorledes han egentlig sidder i det"

Det havde givet et Sæt igjennem den syge, som Doktoren mærkede i det lette Haandtag; han vendte strax sit Blik opmærksomt hen imod Olaf, i det han vedblev:

„Det er nok temmelig tidligt, at jeg begynder at tale om Forretninger med Dem, kan jeg mærke; ja, ja, vi kunne fortsætte en anden Gang." Og Dr. Ernst stod op og gav ham et beroligende Pulver, hvorefter han fjærnede sig.

Damerne havde hørt en Del af disse Nyheder, og Anna spurgte nysgjerrig, om Forlovelsen med den smukke Bennet Dal var hævet. Doktoren bejaede det, hvorpaa Fru Hansen med sin skarpe Tunge udbrød:

„Naa, har hun nu igjen gjort én til ulykkelig! Det er mærkeligt, som Skjønhed og Letfærdighed ofte følges ad!"

„Man kan aldrig dømme i saadanne Sager, undtagen naar man er godt underrettet," indvendte Dr. Ernst; „og ikke engang da, thi man véd aldrig fuldkommen Besked om de Forhold, hvori to Mennesker ere implicerede."

„Det er smukt af Dem at undskylde, kjære Doktor," svarede Fruen; „men naar en Pige ved sin Skjønhed fanger den ene Mand efter den anden for strax igjen at give dem Løbepas, saa maa De tilgive, at jeg kun har én Dom om hende."

„Men De maa ogsaa tilgive mig, at jeg ikke alene vægrer mig ved at underskrive Deres Dom, men endog atter maa gjentage, at uvedkommende ingen Mening kunne have om den egentlige Sag, eftersom de ikke kjende den. Jeg f. Ex. kjender kun Hr. Høst, men er alligevel mest tilbøjelig til at holde med Frøken

Dal; De kan da se, hvor vanskeligt det er at vide det rette."

„Ok Gud," svarede Fru Hansen, „var hun grim og pukkelrygget eller klodset, saa vilde hun have faa, maaske ingen Forsvarere. Men nu er hun — ja, jeg har da ikke set hende, men véd, at hun er det — en bekjendt Skjønhed, indsmigrende, koket og behagelig; saa kan hun naturligvis gjøre, hvad hun vil, saaledes er jo Verden!"

„Hvis De, min kjære Frue, regner mig og min Dom med i denne samlede Verden, saa skal jeg just ikke rose mig af, at De smigrer mig."

Han tog sin Hat og gik.

„Deres Fader blev da ikke fornærmet? Det vilde jeg tage mig nær, og det var ikke min Mening," sagde Fru Hansen.

„Nej; men Pappa kan aldrig lide, at man taler ondt om Folk," svarede Grace; „han siger altid: Kan man ikke sige noget godt, saa kan man holde sin Mund. For Resten tror jeg, at Pappa har Lyst til at se Frk. Dal; vi have hørt megen Tale om hende. Pappa har set hendes Billede hos Hr. Høst og siger, at det er meget smukt. Jeg gad ogsaa nok set hende."

„Ja, jeg med," tilføjede Anna; „Olaf har ogsaa sagt, at hun var meget smuk og meget forunderlig."

„Forunderlig!" svarede Fru Hansen; „aa ja, saadanne Damer ere da, Gud ske Lov, ikke de almindeligste; som vel er, ellers blev Verden endnu galere, end den er; man kan se, hvor mange Ulykker en eneste kan afstedkomme."

Den syge begyndte nu atter at fantasere som i den værste Tid, og Bennet forsvandt fra alle tre Da-

mers Tanker. Olaf talte om Hesten, som „hun" sad paa, og om hendes Blik. — „Hvorfor ser Du paa mig?" spurgte han og saa' sig omkring. „Og Du er virkelig fri?"

„Nu begynder han igjen at tale om denne Hest," tænkte Fru Hansen; „hvad kan det dog være?" Hun havde i de forsvundne lange Nætter og Dage idelig hørt ham tale herom; men aldrig havde han nævnet noget Navn.

„Han blander, hvad han hørte lige nu, sammen med vor Ridetur," tænkte Grace og foldede sine Hænder i stille Bøn for hans snarlige Helbredelse.

„Grace, har Du nogen Sinde redet sammen med Olaf?" spurgte Anna, som allerede, med unge Pigers stærke Tilbøjelighed til at blive intim, var bleven Dus med Grace.

Denne rødmede og hviskede: „Ja! nogle Gange i Chikago."

Der skete det saare mærkelige, at Grace pludseligen blev omfavnet af Fru Hansen og trykket ind til hendes Bryst. —

Fra denne Dag blev det stedse vanskeligere for Grace at slippe hjemme fra; hendes Fader havde nu bestandig saa forunderlig megen Brug for hende.

Da en fuldstændig Bedring var indtraadt med Olaf Hansen, sagde Dr. Ernst en Dag til sin Datter:

„Du har hørt mig tale om, kjære Grace, at jeg længes efter at besøge mit Barndomshjem, Fjord Præstegaard; jeg har for flere Dage siden tilskrevet Præsten dér, om jeg kunde være hans Gjæst, og har nu faaet hans meget venlige Svar. Vi rejse i Over-

morgen; jeg antager nemlig, at det vil interessere Dig at tage med?"

„Det er en underlig kold og død Aarstid, Pappa, at rejse til et øde, nordligt Land; lad os hellere vente til Foraaret," svarede Grace ivrig.

„Jeg holder netop af Efteraaret, jeg har Lyst til at se min Fødeegn igjen i den vemodige Efteraarsbelysning, som altid har været mit Sværmeri; hertil kommer, at Jagten er ypperlig, det var den i det mindste den Gang. — Vi skulle især besøge Fjordendal; Du véd nok, at det stedse har været min Drøm fra Dreng af, at jeg, naar jeg blev stor, vilde tjene mange Penge og kjøbe Fjordendal, for derefter at sætte den i al sin gamle Herlighed igjen."

„Ja, Pappa, det kan blive en hel Fryd at faa alt dette at se, naar det kun var en anden Aarstid," svarede Grace som før.

„Du lille Nar!" lo Doktoren; „naar er Du bleven saa bange for at rejse? Jeg pakker Dig i Huder og Skind, saa ingen Vind skal røre Dig. Det er desuden ikke Grunden; Grunden er den, at Du ikke vil forlade Dine Venner."

„Pappa!" svarede Grace blodrød. „Nu ja, jeg tilstaar, at jeg vil det nødig, saa meget mere som jeg har set dem saa forunderlig lidt i den sidste Tid, ja, saa lidt, at man har bebrejdet mig, at min Interesse var bleven svækket."

Grace var ikke langt fra Graad.

„Hvem har bebrejdet Dig det?" spurgte Doktoren rolig.

„Anna; og jeg tror at have mærket det ogsaa hos Fru Hansen."

„Naar det ikke forholder sig rigtigt, er der jo intet for Dig at bryde Dig om," svarede Doktoren; „det giver sig da atter med Tiden."

„Med Tiden, Pappa? Ja men Tiden er saa lang."

„Nej, vist er den ikke lang. Vi blive kun ganske kort borte; nu er det afgjort," svarede Doktoren venlig, men dog med en saadan Betoning, at Grace ikke kom med flere Indvendinger.

Da Grace den følgende Dag kom ud en lille Tur til sine Venner, sad Olaf oprejst i Sengen, kunde smile til hende, takke hende for hendes store Venlighed imod dem og tale lidt om de muntre Dage i Chikago. Fru Hansen var som gjenfødt, og Grace var næsten smuk af al den straalende Glæde, hun følte.

Med lidt Besvær rykkede hun ud med Meddelelsen om Rejsen, der den følgende Dag skulde gaa for sig.

„Du almægtige!" udbrød Fru Hansen og havde nær tabt Medicinflasken, som hun stod og aftørrede. „Men det er jo dér, hvor Grosserer Dals Datter og Svigersøn bo, i Fjord Præstegaard."

„Og tænk, Bennet er der jo ogsaa," supplerede Anna. „Aa, fortæl os endelig, naar Du skriver — hvis Du skriver — hvordan hun er, søde Grace!"

„Bliv blot ikke fortryllet af hende," bemærkede Fru Hansen koldt.

„Vil De ikke hilse hende fra mig?" spurgte Olaf.

„Det skal jeg; — jeg troede ikke, at De kjendte hende," svarede Grace ikke uden Hjertebanken.

„Vist ikke nok til at sende hende Hilsen," sagde Fruen skarpt.

„Lad mig om det," svarede Olaf. Ligesom Dr. Ernst havde han en egen Betoning, som ikke indbød til Modsigelse.

Kort efter kom Doktoren for at hente sin Datter, og man tog Afsked. Olaf trykkede et Kys paa Graces lille Haand, i det han fremsagde sin varme Tak, Fru Hansen omfavnede hende, og Anna og hun tog en Afsked, som om Talen var om en Adskillelse paa tyve Aar.

Tiende Kapitel.

I Grosserer Dals Hus var Tiden gaaet langsomt siden Døtrenes Afrejse, og baade Herren og Fruen imødesaa med stor Længsel Bennets Tilbagekomst; det føltes ret nu, at det var hende, der var Hjemmets bedste Blomst.

Høst gik ud og ind og var dem til megen Trøst, skjønt han altid kjendelig var forstemt; men det laa meget nær, at han savnede Bennet og var bedrøvet over hendes underlige Luner. Hun havde jo ikke skrevet et eneste Brev til ham.

Fru Dal skrev da ogsaa flere Gange til hende, at hun meget jævnlig burde skrive til ham for at opmuntre ham. De faa Breve, hun fik fra Bennet, indeholdt bogstavelig ikke et Ord om Høst; egentlig

talte hun kun om Fjord og om sin Henrykkelse over alt, hvad hun saa' og oplevede derovre.

„Gud, hvor Børn dog ere utaknemlige!“ udbrød Fruen den ene Gang efter den anden; „og uberegnelige! Kun et nyt Legetøj, saa kaste de alt det foregaaende til Side. Medens de ere smaa, lade de sig nøje med smaa Ting; naar de ere blevne store, lege de med Hjærter, Følelser og alt, hvad de kunne faa Fingre i. Men Legen med at kassere det gamle for det ny, den vedbliver; det er kun Gjenstandene, der skifte.“

„Ja, hvad skulde hun ogsaa paa den forbistrede Rejse for?“ svarede Grossereren. „Var hun endda taget syd paa; men over til et saadant Hul! — det er ogsaa noget for en Pige som Bennet, maa jeg sige.“

„Jeg kunde virkelig ikke holde hende tilbage,“ svarede Fruen og trak paa Skuldrene.

„Kunde maaske jeg?“ spurgte Dal.

En Aften, som Ægteparret sad og kjedede sig over hinanden, traadte Høst ind, mere mørk end nogen Sinde.

Efter flere forgjæves Forsøg paa at faa en Samtale i Gang, bad Høst, der gik urolig op og ned ad Gulvet, om at man maatte faa Lys.

Da Lamperne vare tændte, fremlagde han Bennets Brev.

Begge Forældrene vare maalløse. Paa Fru Dals Ansigt saa's dog et spottende Smil; det var jo hendes Udsagn, at Høst maaske forstod at vinde, men ikke at bevare det vundne.

Høst fortalte, at han ikke havde set en Tøddel fra Bennet siden hendes Afrejse, og at omsider dette var et Svar paa hans mange Breve til hende.

Alt, hvad han anførte, var, uden at han tilsigtede det, ligesom lige saa mange Angreb paa Bennet. Dal fløj op og ned og talte om den fjantede Opdragelse, Døtrene havde faaet. Det blev dog for meget for Fru Dal, hun begyndte at undskylde Bennet.

„Hvormed kan Du undskylde hende, maa jeg spørge?" spurgte Dal og stillede sig op lig en kalkunsk Hane. „Hvad var der at udsætte paa Oxford? Og hvad nu paa . . ." Han brød pludselig af, han havde glemt Høst's Nærværelse.

Denne havde sine Grunde, hvorfor han holdt af, at Sagen tog denne Retning; thi afset fra sin virkelige Bedrøvelse og sin saarede Forfængelighed over at se sig forsmaaet, havde han endnu tilbage at rykke ud med de seneste Begivenheder angaaende Fabrikken og sit Arrangement med Dr. Ernst, noget, som maatte opvække Dals Forbavselse, baade fordi han ikke var bleven raadspurgt, og fordi hans Pengeforbindelser med Høst i den sidste Tid vare blevne negligerede af denne. Saa snart der blev et Ophold, tog Høst Ordet og fremstillede hele denne Sag. Grossereren blev øjeblikkelig opmærksom, lagde Striden om Bennet til Side og udbrød:

„Hvorfor, hvorfor i al Verdens Riger slog De til med denne, denne Amerikaner? — Især uden at underrette mig, der har saa mange Tusender staaende i Sfinx. Det maa jeg sige, er mig en helt besyn=

derlig Historie, som jeg strax maa udbede mig Forklaring paa."

Høst befandt sig i høj Grad ilde og mumlede noget om, at de skulde gaa ind paa Kontoret for at tale nærmere derom.

„Nej!" — og Grossereren satte en drøj Ed paa — „Tal De kun frit, lige ud af Posen, forstaar De. Paa den Maade — om jeg ellers har forstaaet Dem rigtig — er han, Amerikaneren, i dette Øjeblik fuldstændig Herre over Fabrikken?"

„Ikke fuldstændig — halv — vi ere lige," svarede Høst stammende.

„Det er Pokker til lige, maa jeg sige, naar det er ham, der har Hals og Haand over Driften, foruden Prioritet i Bygningen, ikke sandt?"

„Jo — noget."

„De nævnede ogsaa „La superba", — er det maaske ogsaa hans?" spurgte Grosseren paa Kogepunktet, medens Fruen sad maalløs over, hvad hun saa' og hørte.

„Endnu ikke; men jeg afhænder den maaske til ham," svarede Høst.

„Hvorledes, om jeg da maa spørge? Trækker De Dem da ud af det hele?" spurgte Dal meget ufint.

„Deres Part er gaaet over til Doktoren, der er vederhæftig som faa i Staden. Og hvad mig selv angaar, da har Deres Datter nu løst mig fra enhver Forpligtelse over for Dem," svarede Høst med alt det Heltemod som saaret Forfængelighed kunde give.

„Ah!" udbrød Fruen spottende, „De skal virkelig ikke genere Dem, Hr. Høst!"

Der fulgte en meget ubehagelig Scene, hvori Høst lod Forældrene høre om alle de Luner og Indfald, han havde maattet døje af dem, men mest dog af Bennet; hvorimod disse mente, at han ikke havde forstaaet at vinde hende, samt at han havde udgivet sig for mere, end han kunde gjøre Fyldest for, eftersom han hverken var dygtig eller nær saa rig, som han havde ladet sig forstaa med, og næsten ingen Ting havde Sans for, hans egen kjære Person undtagen.

Vreden gik her langt ud over Sømmelighedens Grænser.

Den, der først tog sig sammen, var Fruen, som derefter prøvede paa at mægle imellem de to Mænd; men efter gjentagne Forsøg opgav hun det og trak sig tilbage. En halv Times Tid senere kom Dal ind til hende i Kabinettet i en Sindsstemning, der mindede hende om hin Bryllupsmorgen, da han busede op imod hende; det gøs igjennem hende at tænke derpaa.

„Sikke Historier! Sikken en Karl! At tænke sig, at jeg nu er i Kløerne paa denne amerikanske Doktor, hvis blotte Navn jeg afskyer!" begyndte han. „Hvorfor gik Du og lod mig alene med ham? Var Du uvidende om alt dette?"

„Hvorfor jeg gik?" svarede hun; „fordi vi alle vare gaaede for vidt, og fordi mine Forsøg paa at skaffe Fred til Veje alle strandede."

„Véd Du, at jeg nu igjen mister Penge ved denne Lejlighed, og at det maaske kan blive føleligt for mig? Mig, der aldrig har drømt om, hvad Indskrænkninger ville sige. Og imidlertid gaar min Datter

og afstedkommer den ene Skandale efter den anden," vedblev han i samme udfordrende Tone.

„Efter hvad Høst har præsteret, finder jeg ikke, at man mere kan bebrejde Bennet hendes Handlemaade," svarede Fru Dal meget forsigtig; „og Du er for god en Fader til at ville bebrejde hende noget. Hvad Pengene angaar, staa de vist lige saa sikkert nu som før."

„Gaas!" mumlede han mellem Tænderne. „Jeg har jo næsten bygget „La superba" og har ikke tilstrækkelig Sikkerhed for mine Penge; jeg tænkte altid, at det var til Bennet. Fordømt dog, at hun ikke er bleven gift med ham, før dette skete!"

„Kjære Dal, jeg synes dog, at det er en Lykke, at hun ikke er bleven det," svarede hun med den største Møje for at holde sin Harme tilbage.

„Hun kunde jo være bleven skilt fra ham og saa beholdt Villaen, eftersom den Abekat vilde have givet hende Skjøde paa den i Morgengave."

Det var næsten mere, end hun kunde bære. Til al Lykke kom der netop et Brev fra Pastor Knudsen; det kom som et Fredens og Kjærlighedens Oljeblad, medens Dal tillige ved det blev mindet om sin Samtale med Knudsen paa dennes Bryllupsmorgen.

Medens han brød Seglet og i hele den Utaalmodighed, hvormed det skete, ligesom fik en anden Retning for sine oprørte Følelser, gik der en Indskydelse gjennem hans Hustrus Tanker. Hun bøjede sig hen imod ham og sagde:

„Du kan jo, naar jeg giver mit Samtykke, disponere over min Formue indtil Halvdelen. Det er

dog alle Tider tyve tusende Daler; kan det være Dig en Hjælp?"

„Kjære Malvine! Det var et stort Bevis paa Dit Sindelag, som jeg aldrig havde ventet, men som jeg heller aldrig skal glemme," svarede han med en Overraskelse, som glædede hende.

„Hvorfor har Du ikke for længe siden talt til mig, hvis Du føler Dig i Pengeforlegenhed?" spurgte hun; „paaholdende tror jeg i det mindste ikke, at nogen kan kalde mig."

Hendes Mand kom med en lang og vidtløftig Forklaring om alle de utallige Uheld og Sammenstød af uforudsete Tilfælde, der i Løbet af det sidste halve Aar var styrtet ind over ham; og hvis nu alt hans udestaaende hos Høst var tabt, vilde det i dette Øjeblik maaske være mere, end han godt kunde bære. Under endog almindelige Omstændigheder kunde det altsammen indvindes; i alt Fald var Summen, hun stillede til hans Disposition, mere end tilstrækkelig, og viste det sig, at Høst var paalidelig, behøvede han den ikke.

Hans Punktlighed i Pengesager var hævet over enhver Tvivl, den hørte sammen med Firmaet; men selv om saa ikke var, vilde Fru Dal — som de fleste Mennesker, der ere uvidende om Penges virkelige Værd — strax have handlet, som hun gjorde, og kun fundet, at hun opfyldte sin Pligt.

„Jeg kan ikke begribe, at Du ikke før har talt til mig, naar Du har følt en Pengeforlegenhed," gjentog hun baade undrende og noget misbilligende.

Dal, der var Forretningsmand fra øverst til nederst, var slaaet over dette smukke Træk af sin Hustru,

fra hvem han mere og mere havde fjærnet sig i de sidste Aar. „Kan Du ikke forstaa," svarede han, „at kun Nød kunde bringe mig til at søge Hjælp hos Dig? Erindre Dig, at det var min Faders Kompagnon, der traf disse Pengebestemmelser ved mit Ægteskab med hans eneste Barn; det er da let at begribe, at jeg ikke kan og vil røre disse Penge, for det første uden at Forslaget kom fra Dig selv, og for det andet kun, som jeg har sagt, i et meget alvorligt Tilfælde. Men Tak imidlertid endnu en Gang, min kjæreste Malvine; det er mit Haab, at jeg ikke behøver at modtage Dit ædelmodige Tilbud."

„Aa ti dog stille!" svarede hun. Saa lidt var hun vant til at udtale sig for ham, at dette, der i et lykkeligt Ægteskab vilde have ligget for som den naturligste Ting af Verden, spændte alle hendes Nerver, saa at hun ikke var langt fra at briste i Graad. Men gjorde hun det, vilde han tro, at hun græd over Pengene og de lidt trykkede Forhold.

Saaledes tænkte hun. Hun kunde ikke indse, at hendes Sorg og Uro kun var Mangel paa den rette Kjærlighed; thi Kjærligheden forstaar alt. Og den er Livets Blomst; men ingen Blomst kan springe ud fra tørre Grene.

Dal læste Pastor Knudsens Brev, der var kort og klart. Om Bennet skrev han:

„Skjønt jeg aldrig billiger disse Brud mellem
„Mennesker, der have bundet sig til hinanden, maa
„jeg dog sige, at Bennet ved denne Lejlighed har
„min Sympathi, fordi jeg tror, at hun er i Be-
„greb med at faa Øjnene op for meget, som hun
„før var blind for . . ."

„Det er vist Kristendommen, han prædiker om," sagde Dal, der aldrig undlod at give den og Præsterne et Hib, naar der var den mindste Anledning dertil; „naa!"

„. . . som hun før var blind for, og da hun „giver gode antagelige Grunde for, at Høst og hun „aldrig havde kunnet finde nogen Lykke med hin„anden, vil jeg for mit Vedkommende tro hende „og ikke mere plage hende hermed. Hendes Bøn „til sine Forældre er imidlertid nu denne, at hun „maa forblive her hos os i Vinter . . ."

„I Vinter! Er han gal?"

„Nu har jeg aldrig i mine Dage kjendt Mage!" sagde Fruen og slog Hænderne sammen; „nej, aldrig faar hun mit Samtykke dertil! Læs videre!"

„. . . forblive her hos os i Vinter, fordi hun „trænger til Stilhed og Ro for at samle sig, . . ."

„Det lader til, at det er et heldigt Sted, hun er kommet hen! — Hvorfor kan Præster aldrig tænke og tale som andre fornuftige Mennesker? For at samle sig! Skal hun maaske til at prædike? Uh, denne præstelige ‚Salvelse!" og han gjorde en Grimace, som om han fik ondt.

„Knudsen er med alt et prægtigt Menneske; men han har jo sin Rem af Ruden," sagde Fruen, som i dette Kapitel ikke var meget uenig med sin Mand. „Læs nu ud, Dal!"

„. . . for at samle sig, hvortil Nelly og jeg „føje vore varmeste Bønner."

„Amen! Det var en net lille Bøn, den."

„Vi skrive selvfølgelig," sagde Fruen koldt, „at hun strax har at vende tilbage; jeg antager dog ikke,

at hendes Selvraadighed gaar saa vidt, at hun ikke gjør det."

„Du har ikke Lyst, min kjære, at hente hende?" spurgte Dal. „Paa Grund af disse presserende Forretninger med Høst tør jeg ikke tage bort.

„Oprigtig talt, er Aarstiden ikke meget indbydende; jeg er heller ikke meget derfor, jeg vil rent ud tilstaa, at jeg finder det strængt at være én mod tre."

„Vi kunne jo ogsaa skrive; saa kan jeg sende én af mine Kontorister, hvilken Dag det skal være, for at følge hende," svarede Dal.

Og Ægteparret besluttede strax samme Dag at skrive.

Medens de endnu ventilerede herom, bragte man Grossereren et nyt Brev med en fremmed Haandskrift, som var fast og meget tydelig. Da han lukkede det op, undersøgte han først Underskriften og udstødte et kort: Ah!

Brevet indeholdt kun nogle faa Linjer. Hans Kone saa', at han bestod en Kamp med sig selv om, hvor vidt han skulde vise hende det eller ikke; han rakte hende det dog med de Ord:

„Det er kun en Forretningssag, men efter hvad der nylig er passeret imellem os, vil jeg vise Dig det."

Brevet lød:

„Højstærede!

„Jeg sender Dem disse Linjer for at spørge
„Dem om jeg kan træffe Dem i Deres Bolig om
„en halv Times Tid? Deres Kontor var lukket,
„da jeg for lidt siden søgte Dem dér, og da jeg

„i Morgen tidlig tiltræder en lille Rejse, paa „hvilken jeg vil ofre en halv Snes Dage, var det „meget ønskeligt, om jeg forinden kunde træffe Dem „i Anledning af mit Mellemværende med Hr. Høst „angaaende Fabrikken og „La superba“.

Ærbødigst

S. u. Louis Ernst.“

Der var ikke en Mine i Fru Dals Ansigt, som forraadte hvad hun følte; kun det forræderske Blod gled op og farvede hendes Kinder røde. Hun rakte ham tavs Brevet.

„Sig til det Bud, der venter,“ sagde Hr. Dal til Tjeneren, „at Doktoren kan træffe mig lige til Kl. ti.“

„Havde det ikke været rettere at skrive til ham?“ spurgte Fruen forsigtig.

„Det faldt mig dog ikke ind,“ svarede hendes Mand; og i det han venlig gik hen til hende, tilføjede han: „Det var i en belejlig Stund, Du talte til mig for lidt siden, da Du gjorde mig det smukke Tilbud. Jeg var saa forfærdelig oprørt over den Karls Uforskammethed; nu har Du gjort mig rolig og glad. — Vil Du se den fremmede — — Doktor?“ spurgte han, det sidste Ord fik han i Halsen.

„Nej Tak!“ svarede hun stille, og i det hun rejste sig, trillede en Taare ned ad hendes Kind; men hun klappede sin Mand paa Skulderen, da hun gik forbi ham.

En god halv Time senere traadte Dr. Ernst ind i Grosserer Dals Kontor.

De to Herrer hilste fremmed paa hinanden. I faa Ord fortalte Doktoren, hvad der havde tildraget

sig mellem ham og Høst; han føjede dog endnu dertil, at det var hans Hensigt, naar han kom tilbage, at kjøbe Høst ud af Fabrikken. Da Grossereren havde Penge staaende i den, vilde han først gjøre ham bekjendt dermed, samt tilbyde ham højere Andel i det eventuelle Overskud, dersom han var villig til at lade disse Penge blive staaende i Fabrikken i f. Ex. ti Aar.

Dal sammenlignede i sine Tanker denne fremmede Mands Hensynsfuldhed med den Mangel derpaa, som Høst for ganske nylig havde vist ham ved at handle paa egen Haand.

„Det var et smukt Tilbud," udbrød han fornøjet og gned sine Hænder; „jeg gaar ind derpaa med Glæde."

„Ja, foreløbig er der ikke Tale om Overskud, eftersom der skal foretages en Del store Forbedringer; men jeg har den Tro, at „Sfinx" skal komme til at gaa godt fremad," svarede Doktoren, hvis hele Person indgød Tillid.

„Hvorledes gaar det med „La superba"?" spurgte Dal; „har jeg misforstaaet Høst, eller kjøber De ogsaa den?"

„Ja—a," svarede Doktoren, „jeg har baade Lyst dertil og ikke Lyst; meget behager mig, men meget er mig ogsaa imod. For den Sum, Høst holder den i, vil jeg i ethvert Tilfælde ikke have den."

„Hvor meget forlanger han?" spurgte Dal.

„Hvorledes?" svarede Doktoren; „jeg véd bestemt, at han til mig har udtalt, at han i Følge Deres Dom og bestemte Raad ikke vil lade den gaa for mindre end 35,000 Rd.; jeg vil give ham 30,000 og ikke mere."

„Mere er Villaen heller ikke værd," svarede Dal indigneret; „jeg vil bestemt benægte, at jeg har været med til at vurdere den højere."

„Det er ikke første Gang, at jeg har truffet paa Uefterretteligbed hos Høst; denne Gang er det dog maaske kun en Hukommelsesfejl. Jeg tror ikke, at hans Stilling er videre god; jeg véd, at han skylder flere tusende paa „La superba".

„Jeg har ogsaa spædet mange Penge til samme Anstalt," faldt Dal ind; „de staa formodentlig godt."

„Som jeg sagde Dem, kjøber jeg rimeligvis Fabrikken af ham; — jeg véd, at han er kisteglad herover. De maa da varetage Deres eget Tarv."

Lidt efter tog Doktoren Afsked, men vendte sig i Døren og sagde:

„Jeg kan tilbyde Dem at tage Hilsener med til Deres Datter og Svigersøn i mit Barndomshjem; min Datter og jeg skulle være deres Gjæster i nogle Dage."

Aldrig saa snart var Døren lukket efter ham, før Dal, der var saa henrykt over hans Elskværdighed, at han aldeles glemte hele Fortiden, ilede ind for at opsøge sin Hustru; men hun var gaaet ud og havde sagt, at hun først kom tilbage om et Par Timer. Han kom pludselig til at tænke paa Fortiden; men efter et Øjebliks Overvejelse snurrede han sig rundt paa Hælen og udbrød:

„Aa, blæse være med det! Saadanne gamle Historier, hvem tænker paa dem nu; det er naturligvis hos begge gaaet over for mange, mange Aar siden. Det er maaske kun én af en Million, der bliver ved at gjemme paa en saadan gammel Følelse; ja kun én

af en Million, maaske af ti Millioner, maaske slet ingen; saadan Snak træffer man vel i Grunden kun i Bøger."

Dal vilde aldrig være bleven den ene blandt Millionerne.

Ellevte Kapitel.

Da Høst kom hjem fra den store Scene hos Dals, var han meget oprørt, og i Mangel af en anden værdigere, meddelte han sig til Mikkelsen, der afvexlende udstødte et: „Fy!" eller: „Det var godt!"; alt eftersom han kolorerede en Bemærkning af Dal eller sanktionerede et Udfald af Høst. Og da Beretningen var til Ende, svarede han med Hovedet lidt til den venstre Side, som det var hans Vane, naar han bestemt-ærbødig tillod sig en længere Sætning:

„Ok! Hvad vil Herren bryde Dem om alt det „Pak" for? Herren skal saamænd ikke sørge over den Frøken! Der er Piger nok foruden hende, som se op til Herren og hellere end gjerne vilde være i hendes Sted."

„Mener Du nu, Mikkelsen, eller før?" spurgte Høst med et Udtryk, der halvt var selvbehageligt, halvt vemodigt, og ikke uden et Anstrøg af Ironi.

„Jeg mener begribeligvis baade før og nu, kan Herren tænke," svarede Mikkelsen med en uforstyrrelig

Alvor, enten han nu ikke vilde eller ikke kunde forstaa Spotten, der var gjemt i Høst's Spørgsmaal.

Men denne kunde ikke lade være at tænke paa Bennet, som hun var, naar hun kom ridende ud til „La superba“, og især hin Dag, paa hvilken hun havde fortalt ham sin uforlignelige Historie om Hesten og den lille Fugl. Nu saa' han, hvorfor denne Fabel afficerede ham saa stærkt; hun var selv den lille Fugl, nu var hun fløjet fra ham!

„Hun har da et farlig spodsk Smil,“ svarede Mikkelsen, da han saa', at hans Herre faldt hen i dybe Tanker, en Tilstand, der ellers var helt usædvanlig for ham, og maaske derfor ængstede den gode Tjener.

„Hun har det sødeste Smil, jeg kjender,“ sagde Høst som i Samtale med sig selv.

„Ja—a, jeg nægter ikke, at hun jo somtid var mer „smok“ end somtid,“ svarede Mikkelsen diplomatisk. „Men det kunde være forbi saa hurtig, som Vinden, springer om, for det har jeg selv set.“

„Jeg forvinder det aldrig,“ sagde Høst med en Følelse, man ikke skulde have tiltroet ham.

Men denne Sorg med al sin Bitterhed og med sit Tillæg af skuffet Forfængelighed blev netop hans Redning, og Mikkelsen med sin fortrinlige Maade at tage ham paa, havde sin store Del i, at Høst ikke gik til Grunde i en Omgangskreds af daarlige Venner. Det, om man vil, barnagtige, der fandtes i hans Natur, og hvori Forfængeligheden, forinden den antog saa kolossale Dimensioner, havde sin oprindelige Rod, forstod Mikkelsen i al sin Naturlighed saa udmærket at gaa ind paa for derefter at faa sin Herre bort fra.

Det gik til paa den simpleste Maade af Verden, eftersom Høst ikke tog det saa nøje med at blotte sine Svagheder over for Mikkelsen uden at nære mindste Frygt for at blive kjendt eller udforsket, endsige da opdraget eller omvendt.

Mikkelsen, der var en Kronjyde, havde hele den Sejhed og Kjærlighed til det sømmelige i alle udvortes Forhold, der er et Særkjende for dette Folkefærd; han lirkede og lirkede for sin Herre saaledes, at han til Held for denne fik den største Indflydelse paa ham.

For at nævne et Exempel paa den Taktik, han fulgte, skal anføres, at da Høst fortalte om det sidste Optrin hos Grosserer Dal, maatte han tro, at hans Tilhører ganske holdt med ham og følte al den Indignation derved som han selv. Men da de begge havde sovet derpaa, begyndte Mikkelsen den følgende Dag at tale om, hvor Ufred var en kjedsom Ting, og hvor man narrede sig selv og sin egen Fordel ved at komme i Fjendskab med stabilerede Folk. Disse spredte Bemærkninger gik snart over til en Samtale mellem Herre og Tjener, som endte med, at den første tiltraadte den sidstes væsentligste Anskuelser. Men om noget bestemt talte Mikkelsen ikke; hver Gang hans Herre opfordrede ham til f. Ex. at nævne noget specielt, svarede han naivt eller undselig, at det kunde han nu ikke, dertil var han alt for ulærd.

Der hengik da atter et Par Dage, hvori der end ikke blev hentydet til denne Samtale. Mikkelsen havde tilsyneladende været saa opfyldt af Bagateller, at han havde forglemt sine Strejftog ind paa alle højere liggende Enemærker; han havde mønstret Skabe og

Klædedragter paa en saa minutiøs Maade, at Høst oftere havde rystet paa Hovedet og halv højt sagt til sig selv: „Herregud! hvor han dog i Grunden er et Fæ; men et uhyre skikkeligt Fæ!"

Men pludselig fremstillede Mikkelsen sig en Dag stiv og stram, forinden han skulde i Byen, og spurgte, om Herren ikke havde flere Breve?

„Nej, ikke andre end dem, der ligge fremme."

Mikkelsen tog dem og læste alle Udskrifterne med megen Omhu. Derpaa sagde han:

„Mig Tilladelse! men skulde Herren ikke skrive et lille Brev til Grossereren, saadan om, at Herren er kjed af, at det røg saa meget ud den anden Aften?"

„Er Du bindegal, Mikkel?" spurgte Høst rasende; „tror Du, at jeg har i Sinde at tigge ham om godt Vejr, den — den ..."

„Jeg tykkes dog, sær da Herren har en Del Penge staaende af hans, at det var saa meget bedre, ogsaa for Herrens Anseelse, at der ikke skulde være noget at sige Herren paa."

„At sige mig paa! Det skulde jeg mene, at der heller ingen Grund er til nu, naar han blot faar sine rigtige Renter," svarede Høst meget fortaandet.

„Ja—a, Herren skulde ikke være kjed af at give ham et Ord, al den Stund han dog var saa villig sidst imod Herren med de Penge til „La superba"," sagde Mikkelsen med stor Kraft.

„Hvad kommer det Dig ved? Afsted! Naar jeg beder Dig om Raad, saa skal Du have Tak; men jeg taaler ikke et saadant Misbrug af den Fortrolighed, som jeg imellem har vist Dig."

Uden at fortrække en Mine, tog Mikkelsen sig et „fint" Væsen paa, bukkede og gik for at besørge sine Ærender.

Høst fløj op og ned ad Gulvet, som han imellem stampede i, og lovede sig selv, at han skulde frigjøre sig for Mikkelsen med samt hans dumme, utaalelige Herredømme.

Derefter satte han sig, begyndte paa den ene Ting efter den anden og ærgrede sig over, at han ikke strax havde sagt Mikkelsen op. Midt under dette kom der et Par Visitter; da den sidste var forbi, traadte Mikkelsen ind, tilknappet og værdig, og gjorde med den største Punktlighed Rede for alt. Høst tænkte nu ikke et Øjeblik paa at skille sig ved ham.

Den hele Dag overgik Mikkelsen sig selv. Men hen ad Aften fremstillede han sig for Høst med et Udseende af Tungsindighed og tilmeldte ham i faa Ord, at desformedelst Herren ikke var ret tilfreds med ham længer, saa mente han, at han vilde tage hjem og faa den afdøde Peder Jensens Hus i Fæste; hans Moder, der var gammel, kunde ogsaa nu trænge til ham. Høst var ikke langt fra at faa et Tilfælde og gjorde Mikkelsen overordentlige Tilbud for at han skulde blive; Mikkelsen følte sig imidlertid bundet og kunde ikke give noget bestemt Svar førend om nogle Dage, naar han fik talt med en Barndomsven, der var i Staden i Besøg.

Den følgende Dag indrettede Mikkelsen sin Adfærd og hele Tale, som om en Skilsmisse stod for Døren, og udtalte, hvad han vilde raade Herren til, naar han var borte.

Høst lagde en Sum paa Bordet, som han bad Mikkelsen om at modtage, hvad han dog ikke kunde formaa sin undergivne til.

„Nej," sagde denne ærbødig, „da vilde jeg langt hellere, om Herren skrev det Par Ord til Grossereren; for saa fik Herren igjen hele den Anseelse, som Herren satte til ved det Ordskifte den Dag, da Herren dog forløb Dem noget."

„Jeg skriver gjerne tre Breve, hvis jeg saa beholdt Dig, Mikkelsen; jeg har aldrig daarligere kunnet undvære Dig end nu," svarede Høst.

„Jeg forlanger kun ét, om det ellers kunde skikke sig saaledes, hvad det vel knap kan," svarede Mikkelsen med Øjnene stift hæftede paa Platfonden i Loftet, som om Hjælpen i denne gaadefulde Situation maatte komme fra den. „Men," lagde han til, „det vilde ogsaa være helt godt at tænke paa, om Herren gjorde det, inden jeg var borte; for jeg kan saa daarlig med" — nu gik Øjnene ned til en Blomst i Gulvtæppet lige under Platfonden — „at nogen skal sige Herren noget paa."

„Ja," svarede Høst sagtmodig, „jeg kan ogsaa daarlig med at skrive et saadant Brev; men jeg skal saamænd gjøre det. Og Du skal selv faa Lov til at gaa med det."

„Om Herren da kunde være saa venlig," vedblev Mikkelsen uden at fortrække en Mine, blot med et flygtigt Blik op fra den mærkelige Blomst, „at have det færdig om en halv Times Tid; for saa skal jeg netop den Vej ind med Herrens Saddel."

„Det kan jeg ogsaa; lige saa gjerne springe som krybe i det," svarede Høst, hvorefter Mikkelsen blev

færdig med sine dybe Betragtninger og skyndsomst trak sig tilbage.

En Time senere var Mikkelsen paa Vejen med det Brev, som det havde kostet ham saa mange Anstrængelser at faa udfærdiget. Grossereren var ikke til Stede; men det brød Mikkelsen sig ikke om, naar han blot fik Brevet afleveret, og det gjorde han.

Da han var kommet hjem, fortalte han, at hans Søskendebarn, som han „rent uventet" var stødt paa, havde været saa god at ville overtage Stedet; og saa kunde det jo blive ved det gamle, al den Stund Herren helst vilde beholde ham.

Høst var henrykt og lovede sig selv, at han skulde passe godt paa denne sin uvurderlige Perle. Og det maa atter anføres, at Mikkelsen ikke rørte Hvid eller Skilling af, hvad hans Herre gjentagne Gange tilbød ham.

Dagen efter kom der Svar fra Grossereren, hvori han takkede Høst, fordi han havde indset, at han, baade som den yngste og som den, der havde forløbet sig mest, var den nærmeste til at gjøre Afbigt; deres Pengemellemværende forbeholdt han sig i en mundtlig Samtale at komme nærmere ind paa; sluttelig beklagede han, at han i Følge Bennets udtrykkelige Ordre var nødt til at sende hans Gaver tilbage, som alle fulgte med.

Nu blev Mikkelsen igjen en Slags Trøstermand. Han maatte pakke alle Sagerne ud og lægge dem til Side, under hvilken Forretning han ledsagede hvert enkelt Stykke med en lille Ligtale, som dog stedse endte med en Forjættelse, f. Ex.: „Det kan Herren

skjænke til en anden, der er det mere værd og vil holde anderledes af Herren end som saa!"

Høst tænkte under alt dette mindre paa sig selv, end han nogen Sinde før havde gjort. Hans Bitterhed og saarede Forfængelighed opløste sig mere og mere i noget, der nærmede sig til virkelig Sorg og kunde løfte ham lidt op over hans snævre Synskreds.

„Ak, hun var den lille Fugl — nu er hun fløjet bort!" sagde han, da Mikkelsen som Slutstenen lagde det elegante Rejseetui hen mellem det øvrige.

„At hun har kunnet skille sig af med disse dejlige Ting!" udbrød Mikkelsen med dyb Forundring, da han saa' det alt samlet og efter sit Skjøn beregnede det til en rundelig Sum.

Men Høst var saa optaget af hendes Fabel, at han gav sig til at fortælle Mikkelsen den saa godt, som han formaaede at gjengive den.

Da han var færdig, bemærkede hans Tilhører:

„Ja, hvad saa? Skammer hun sig ikke ved at ligne sig ved en Fugl, der er fløjet væk, saa véd jeg da, at Herren ligesom en Hest kan løbe sin Vej; og det kan hun have godt af."

Tolvte Kapitel.

Alt inden Døre paa Fjordendal var ligesom vendt paa den anden Ende; der blev kogt, og der blev braset, som om der ventedes en hel Bataillon. Bedste-

moder kom ned i Køkkenet, hvor hun i en stiv Klokketime sad paa en Stol midt paa Gulvet, med sine Karrethjul blankt polerede og sin sølvknappede Stok i højre Haand, den hun idelig brugte til at pege og vinke med.

Anledningen hertil var, at man den næste Formiddag ventede Besøg af Præsten, Fruen, Frøkenen samt den amerikanske Doktor ogsaa med en Frøken; det kunde nok gjøre Hovedet kruset paa en langt betydeligere Person end Morten Sandborg.

Det var første Gang efter Faderens Død, at han, som Bedstemoder stadig bemærkede, skulde vise sig, og det var sandelig for ham, hvad man i gamle Dage kaldte „en artig Historie". Han havde aldrig før kjendt til saa meget som at byde en fremmed en Stol, uden at hans Fader først havde givet ham et Vink derom; nu skulde han alene tage imod en fin, forvænt, lille Hob, sørge for dens baade aandelige og materielle Vel, ganske alene. Vel havde han en Husjomfru, men hun var alt for lidet vel opdragen til, at der kunde være Tale om at have hende til at repræsentere Huset; og vel havde Bedstemoder lovet ham, at hun skulde hjælpe ham at tage imod de fremmede; men Bedstemoder var uberegnelig, saa det var kun lidt, som Morten havde at stille op til Rygstød for sig selv.

Det eneste Sted, hvor han ret var paa sin Plads, det var i Spidsen for Jagten; saa vel hans Hunde som Bøsser vare udmærkede, og ingen var hans Mester i at jage en Hare eller træffe Agerhønsene i den belejligste Stund. At underholde Mændene, det var heller ikke saa svært; men tre unge Kvinder, hvoraf én var hende i den mørkerøde Silkekjole, det var

noget, som nok kunde bringe Sveden frem paa Mortens Pande.

Man maatte undre sig over al den Omtanke, han alligevel, da Dagen oprandt, kunde byde over. Vejret var meget smukt; det havde frosset lidt om Natten, men alt som Solen brød frem, smeltede den faldne Rim. Hr. Morten lod Gaarden, Trappen og den lille Haves Gange endnu en Gang feje og bestrø med fint Strandsand; ja, da det vedblev at dryppe ned fra de to Lindetræers Grene paa Trappen, lod han denne belægge med gamle Hestedækkener. Da Bedstemoder saa' dette, slog hun Hænderne sammen og udbrød:

„Nu skjønner jeg, at her er noget svært paa Færde; nu har Morten faaet Giftetanker, siden han viser sig saa omhyggelig, den Skjælm!“ Og Bedstemoder trallede med rystende Stemme et Par Vers af en Kjærlighedsvise, der havde været paa Gang, da hun var ung, og hvor Omkvædet var: „Jeg breder Vadmel for Din Fod, hvor Du skal træde“.

Da Klokken slog ni om Formiddagen, traadte Morten ind i den store, gamle, hyggelige Dagligstue, hvor der efter Aarstiden var en behagelig Varme. Midt paa Gulvet stod dækket et Bord, som bugnede af solide, vel tillavede Retter; der var Kalvesteg og Andesteg, Gaasesteg og Haresteg, Agerhøns og Kalkuner, foruden en stor Mangfoldighed af saltede og henkogte Sager, Bagværk og hjemmebagt Hvedebrød. Morten gik op og ned og tog det i Øjesyn med al den Kritik, han formaaede at opbyde. Han var iført en graa Mundering, et Slags Jagtdragt, der klædte ham ualmindelig godt, men hvis grønne Opslag og

Besætning ikke talte om, at han bar Sorg for sin gamle Fader. Han havde med den Følelse for det passende, som man ofte finder hos Folk paa ensomme Steder, først taget sin nye, sorte Dragt fra Begravelsen frem, og det skal udtrykkeligen siges, at det omtrent var det største personlige Offer, han kunde byde; men lykkeligvis erindrede han, at der paa hans yderste Brakmark befandt sig en Flok Agerhøns, som han vilde foreslaa Herrerne at tage i nærmere Øjesyn efter Frokosten; han vidste jo, at den fremmede Doktor var en ivrig Jæger. Det faldt da meget naturligt, at han var iført denne Dragt.

Da Klokken var halv ti, arriverede Bedstemoder ned i Stuen. Hun havde en sort, meget vid og meget kort Kjole paa, der sad i tætte Rynker omkring i Nederdelen, sorte Strømper, Sko med mægtige Sølvspænder og en Kappe med de sædvanlige, brede Piber og sorte Baand; den havde ligget vel indbalsameret i hendes Linnedskab imellem Lavendler og Krusemynte, og havde, siden hendes Søster for femten Aar siden var gaaet bort fra denne Verden, kun været rørt den Dag, da hendes Søn, Mortens Fader, blev stedet til Hvile; alligevel saa' den ud, som om den lige havde forladt Strygebrædt og Pibejærn, paa det nær, at den var en Smule gul. Om Livet havde hun et bredt, sort Baand med Sølvspænde og lange nedhængende Ender, og paa venstre Side tillige en stor ciseleret Sølvkrog, hvori der hang en Mængde Nøgler. Hendes Briller, Stok med Sølvknap og et Par halve, sorte Silkehandsker fuldendte denne i Midten af det nittende Aarhundrede meget mærkelige Dragt.

„Er det en Sørgedragt for Din Fader, min gode Morten, som Du har iført Dig?" spurgte hun skarpt, saa snart hun fik Øje paa Morten, der allerede var saa ophedet som en nykogt Krebs over at tage Vare paa alt det, der paalaa ham. For et Øjeblik siden havde Husholdersken været i Døren og meddelt, at Kaffen og Chokoladen vare færdige, og at den sidste traf Skind over al den Venten, samt at Flødeskummet til Krumkagerne nu var det bedste, det kunde blive.

„God Morgen, kjære Bedstemoder! Det var kjønt af Dem at komme saa tidlig ned og være mig til Hjælp. Vi skulle jo paa Jagt, Bedstemoder; saa kan jeg da ikke løbe omkring i sorte Benklæder og Spidskjole, véd jeg."

„Men Du kunde klæde Dig om, min gode, at man dog først fik at se, hvad Flag Du førte," svarede Bedstemoder lidt mildere.

„Hvad, tænker Bedstemoder, at jeg skulde gaa og klæde mig om som en Jomfru, der skal til Middagsbordet? Det gjør jeg min Sandten ikke."

„Ej, ej! Du er nok hel Karl nu, kan jeg skjønne," svarede den gamle og saa' paa ham med en vis Beundring. „Ja, Du er da ogsaa nu Din egen Mand, saa klæder det godt nok. Og jeg ser ogsaa den farlig Staahej, her er, baade ude paa Trappen med de tærnede Dækkener, som jeg har ladet sætte i Væv, og saa her inde; man kan da se, at her skal være Gjæstebud, og saa følger der vel mere efter."

Morten blev blussende rød; denne Insinuation traf ham just, som hans Tanker vare fast beskæftigede med at overveje, om ikke en mørkerød Silkekjole i

Grunden var den mest klædelige Dragt, nogen Dame kunde bære.

„Jeg forstaar ikke, hvad Bedstemoder sigter til," svarede han dog med sædvanligt Alvor.

„Jeg tror sandelig, at de har sat Smør i Saltkarrene, ja, det kan jeg da se! Og saa er der Sukker i Smørkanden! Det er meget forkert, min gode. Ak ja," vedblev Bedstemoderen inspicerende og hovedrystende, „det staar kun daarligt til, hvor der mangler en Kone!"

„Det er jo rent rædsomt," udbrød Morten; „nu skal jeg kalde paa Jensen;" — det var Husjomfruen.

Han ilede hen imod Døren, men i det samme svingede en Vogn op for Trappen. Det var en elegant Landauer, foret med grønt Klæde og forspændt med et Par graa Skimler, Grossererens Brudegave til sin Datter. Bedstemoder bevægede sig ud i den hvælvede Entré, hvor store Hjortetakker vare anbragte til Rejsetøjet, og hvor et stort, forgyldt Spejl i gammeldags, foroverbøjet Snabelramme allerede ude fra Trappen optog de ankommende i sit Gjemme for ligesom at byde dem Velkommen.

Damerne tabte baade Næse og Mund over den gamle, stive, statelige Bedstemoder. Som sædvanligt var Bennet den første, der kom til sig selv og gik hende med sin indtagende Venlighed i Møde.

„Jeg kjender Dem fra Kirken, hvor jeg har set Dem en eneste Gang," sagde hun; „hvorledes har De det?"

„Jo Tak!" svarede Bedstemoder og nejede med gammeldags Gravitet, hvad der bragte Nelly til at fnise halvhøjt, saa komisk forekom det hende.

„Det er min Søster, Deres Præstekone,“ vedblev Bennet, da ingen sagde noget; „og det er Frk. Ernst, som er fra Amerika.“

Man hilste paa hverandre, Bennet præsenterede dem alle og vandt i samme Øjeblik Bedstemoders trofaste, gamle Hjærte.

Da Bennet skred over Dørtærskelen, slugte Morten hende med Øjnene; hun havde en mørkegrøn, moderne Dragt paa, der sluttede tæt om hendes Figur og klædte hende fortryllende. De andre to Damer vare iførte mægtige Krinoliner; Morten kunde saa godt lide, at Bennet ikke bar en saadan, og han saa' med Velbehag, hvor gratiøs og slank hun gled ind i Stuen, medens de andre ligesom klemte sig igjennem Dørene.

„Jeg kan ikke sige Dem, Hr. Sandborg, hvor meget det interessérer mig at se denne gamle, ærværdige Gaard igjen,“ begyndte Dr. Ernst, saa snart Selskabet var samlet i Stuen. „Men jeg er meget indigneret over det Brænderi, der er indrettet i Borggaarden. Tør jeg uden at være ubeskeden, spørge Dem, om det er Dem, der har etableret det?“

„Nej, det er min Fader; men det er bortforpagtet, saa jeg endnu i fire Aar maa finde mig deri,“ svarede Hr. Morten.

„De skulde kjøbe Forpagteren ud,“ svarede Doktoren; „det er Synd for den gamle Gaard.“

„Ja, men et tusend Specier finder man ikke paa Marken,“ indvendte Morten, som gjentog en Talemaade, han havde hørt af sin salig Fader en Gang, da Provsten og Stiftamtmanden gjæstede Fjordendal. Endnu vidste han ikke selv, om han var flot eller gjærrig, eftersom han kun havde haft liden Anledning til

at „vise sig"; men paa Gaarden vare alle enige i, at der nu vilde komme andre Tider end før.

Bedstemoder bød de fremmede at gaa til Bords. Morten var rent ulykkelig over at tænke paa Saltkarrene, der vare blevne til Smørkander; saaledes at skulle gjøres latterlig i „hendes" Øjne, det var virkelig ingen Smaating!

Men takket være den gamle! Hun fik aldrig saa snart Gjæsterne placerede, førend hun med et Barns hele Naturlighed gjorde Selskabet opmærksom paa Fejltagelsen. Bennet, hvem Undskyldningen fornemlig var stilet til, svarede strax:

„Det kan jeg godt forstaa, at man kan finde paa; Smørret ser saa nydeligt ud i disse smaa Spande, at det er en hel Fornøjelse. Dr. Ernst, maa jeg byde Dem min Spand, eller foretrækker De maaske Deres egen?"

Doktoren foretrak selvfølgelig sin Naboerskes.

Bennet lo og gjorde Narrestreger til alle Sider, saa at Morten aldeles ingen Bekymringer behøvede at have angaaende Underholdningen. Han følte sig ogsaa som beruset af Glæde og kunde ikke, uagtet det store Herredømme, han havde over sig selv, under det hele Maaltid tage sine Øjne bort fra hende. Da hun til sidst tilbød Bedstemoder, der rystede stærkt paa Hænderne, at servere Kaffen og Chokoladen, blev den gamle saa begejstret, at hun udbrød:

„De er dog en herlig, ja ret en velsignet Pige er De!"

Morten takkede hende med Øjnene; hans Undselighed forbød ham at fremføre et Ord.

„Maa jeg bede Dem om Tilgivelse, Frk. Dal," sagde Doktoren og stødte til hendes Glas, „fordi jeg kom nogle Uger tidligere, end jeg oprindelig havde tænkt, og forstyrrede Deres Tur til Harboøre."

„Aa, jeg be'er! Naar Forstyrrelsen var en endnu større Behagelighed og Glæde, saa er jeg Deres Skyldner."

„Jeg slutter mig i dette Tilfælde ganske til min Svigerinde, og jeg véd, at min Hustru er af samme Mening som jeg. Harboøre løber desuden ikke fra os," tilføjede Præsten og klinkede med.

„I Fald De tillader," faldt Morten ind, „saa bestemme vi en anden Dag. Vil Frk. Dal ikke afgjøre, naar Turen skal gaa for sig?"

„Det var en god Ide! Jeg vil ogsaa til Harboøre, og det var rart, om vi alle kunde følges ad der hen," bemærkede Doktoren.

„Det er et fælt Sted, hvor det altid stormer, og hvor Vand og Sand overstænke én fra alle Kanter, som om man skulde forgaa," sagde den gamle. „Hvad vil De dog dér?"

„Der er netop saa interessant, Bedstemo'er, — maa jeg ikke sige Bedstemo'er?" svarede Bennet, medens hun fyldte Mortens Kop til Randen.

„Jo, det maa De, gode Barn," svarede den gamle fornøjet.

„Maa vi ikke allesammen faa Del i den Tilladelse?" spurgte Knudsen; „ellers blive baade min Hustru og jeg skinsyge paa Bennet. Og maa jeg hertil knytte Ønsket om, at De maa leve lykkelig og glad i nogle Aar endnu paa dette gamle, kjære Sted, sammen med Deres Sønnesøn!"

Man klinkede og drak.

En halv Times Tid efter gik Herrerne paa Jagt efter de omtalte Agerhøns, medens Damerne af Bedstemoder bleve viste om paa den gamle Gaard, hvormed de tilbragte et Par meget behagelige Timer, indtil Herrernes Tilbagekomst.

Morten var ikke til at kjende. Han havde en Fornemmelse, som om han havde været indestængt hele sit Liv og nu var naaet ud, hvor han kunde aande frit. Paa en Maade forholdt det sig ogsaa saaledes, som vi tidligere have set; det Aag, hvorunder han havde levet, var maaske aldrig blevet forstaaet af ham saaledes som nu. Da han i Præstegaarden havde faaet sit Anfald af Veltalenhed, var denne Tanke først gaaet op for ham, men endnu uklart; den fulde Følelse deraf havde han aldrig haft før paa denne Dag, der i mer end én Henseende var som en Igjenfødelsens Stund for ham. Og hvem andre end Bennet havde sin store Andel heri? Havde han nogen Sinde følt en saadan Fryd i Selskab med nogen anden Kvinde, eller haft en saadan Lyst til at behage nogen, som han nu havde over for hende?

Alligevel følte han næsten Frygt og Bæven over sig, naar han kom i Nærheden af hende eller betragtede hende nøje, og den stolte Tanke, at han var Herre til Fjordendal, blev til et forunderlig skrøbeligt Glar, naar han var sammen med hende. Hun var ung, rig, smuk, feteret, venlig, mild og omgængelig; hvad havde han at sætte herimod? Allertungest følte han nu, at hans Bondeopdragelse maaske var det, der skilte ham mest fra hende; vilde han kunne lære at tale til hende om alt, hvad han følte, i et let, dannet

Sprog, saaledes som hun kunde det? Og vilde hun stige ned og høre efter ham? Foreløbig kunde han se paa hende, en Gang imellem være sammen med hende; nu skulde de til Harboøre, det var for det første nok til at gjøre Livet rigt og skjønt. At tænke sig, som hun kunde tale med Bedstemoder og forstaa at omgaas hende! Ja, det var vistnok saare mærkeligt, at en saadan Pige skulde være faldet ned i denne Afkrog.

Saaledes snurrede det rundt i Mortens Tanker den hele Formiddag; og det vidunderlige, der er den sande Kjærligheds Særkjende, gav ham et saadant Præg, at de alle syntes, han i sit Hjem var en meget behagelig og forekommende, ung Mand, hvis kantede Væsen mere og mere tabte sig, jo oftere man saa' ham.

Selv Nelly maatte indrømme, at hendes Dom om ham hin Aften var noget forhastet, og hun og Grace, der paa alle Formiddagens Expeditioner vare mest sammen, talte flere Gange anerkjendende om ham, naar de vandrede bag efter Bedstemoder og Bennet og morede sig over at se disse „to Aarhundreder" saa venskabelige imod hinanden.

„Kjære Bennet," hviskede Nelly en Gang til sin Søster i én af Vindusfordybningerne, der vare som smaa Stuer, „vær forsigtig med Sandborg, at der ikke skal gaa Ild i ham."

„Tal ikke derom! Du kan ikke begribe, som jeg interesserer mig for den gamle; hun er saa morsom og forstandig," svarede Bennet. „Hvem bryder sig om ham? Jeg taler jo aldeles ikke til ham."

„Jeg kan ikke sige Dem, som jeg er indtaget i Deres Søster," sagde Grace lidt efter til Nelly. „Jeg har hørt saa megen Tale om hende, især, at hun var en Verdensdame med Liv og Sjæl. — Jeg forstaar ikke, hvad der menes dermed, hun er ligefrem, naturlig og omgængelig; og hun er jo tillige saa fordringsløs og ens imod alle."

„I mine Tanker er hun en sjælden Pige," svarede Nelly. „Det er kun saa kjedsommeligt med disse to Forlovelser! — Da jeg véd, hvem De har været sammen med i Hovedstaden, kan jeg begribe, at dette ikke er Dem fremmed."

„Nej, det er mig ikke fremmed."

„Til hendes Undskyldning kan man anføre, at hun alle Tider og alle Steder er omsværmet," vedblev Nelly. „Hun er ikke koket, men har altid haft Ord for at være det. Jeg tror, at hun for meget lader sig rive hen af sine Stemninger og aldrig tænker paa Følgerne."

„Ja, det kan nok være," svarede Grace. „Paa den anden Side er det saa velgjørende at være sammen med nogen, der paa den Maade som Deres Søster viser sig, som hun er. Hun er saa underholdende."

„Det er hun," svarede Nelly. „Men se til Exempel her; nu er den snurrige, for Resten interessante gamle Kone aldeles indtaget i hende, og omvendt synes Bennet ogsaa godt om hende. Hvor let kan dette nu ikke misforstaas? Ja, jeg er ikke vis paa, at det ikke allerede misforstaas. Hr. Sandborgs Øjne følge hende i enhver Krog; tror han, at Bennet gjør dette for hans Skyld?"

Grace løftede paa Skuldrene. „Saa maa han om det.“

„Ja, men nu sætter jeg f. Ex., at den gamle beder Bennet om ét eller andet, ligegyldigt hvilket, som at besøge sig meget tit, læse højt eller lignende; Bennet gjør det strax og er henrykt derover, hvad vil saa ske? — Jeg tror, jeg kjender det,“ svarede Nelly.

Det var en højst interessant Duo for de to Damer, og Themaet blev ogsaa belyst og varieret paa alle mulige Maader.

Da Klokken var tre, brød Selskabet fra Præstegaarden op med mange gjensidige Udtalelser og Løfter om at forny Besøget. Lystrejsen til Harboøre var bleven bestemt til ottende Dagen derefter; Doktoren og Grace vilde da der fra tage over Vestervig og Thisted hjem.

Trettende Kapitel.

Om Aftenen paa den Dag, da Præstegaardens Beboere havde gjæstet Fjordendal, trak Bennet sig tidlig tilbage; hun var træt, men erklærede, at hun skulde skrive Breve.

Da hun var kommet ind paa sit Værelse, drejede hun omhyggelig Nøglen om, ja stak en lille Papirstut i Nøglehullet, at ikke Lyset der igjennem skulde røbe hende. Hun trængte til at være alene.

Hun kastede sig paa Gulvtæppet, saa lang hun var, og laa længe med lukkede Øjne uden at røre sig. Saaledes havde hun ofte ligget og forestillet sig, hvorledes det maatte være aldrig mere at kunne rejse sig, aldrig mere at skulle tale med nogen, aldrig mere se Dagens Lys og aldrig mere blande sin Røst med nogen andens paa denne Jord; hun kunde føle Dødens hele Rædsel og næsten fortvivle over, at alle disse levende Lemmer, der tilhørte hende, skulde sættes ud af Stand til at fungere mere for at blive et Maaltid for Orme og det forfærdeligste Kryb, der ene tilhørte Mørket. Hun kunde derefter fare op og ligesom besat af Dæmoner rive sig i Haaret og føle den dybeste Fortvivlelse over Livet.

Andre Tider kunde hun, som hun skrev til sin Svoger, drømme om dette Bjærg med alle dets Herligheder og tænke sig i Besiddelse af, hvad Mennesker kunne opnaa i denne Verden, for derefter at føle den dybeste Sorg over, at intet mættede, og intet formaaede at fængsle og opfylde hende. Eller hun kunde drømme sine Ærgjerrighedsdrømme om at erhverve sig et Eftermæle. — Hvor længe varede det dog altsammen? Og gjorde det nogen lykkelig?

Men saaledes var det ikke i Dag. Hun laa med Kinden begravet i sit Lommetørklæde, som blev vaadt af Taarer. Hun græd over sit Liv, hele dette lange, lange Liv, der havde varet i samfulde tyve Aar! og hvorpaa Blomsten, som det forekom hende, allerede var knækket. Hun gjennemgik i Tankerne sin Barndom med al dens kolde Verdslighed, sin Ungdom med alle dens utallige, ydre Beruselser, Forlystelser og — Fejlgreb. Hvorfor var hun bleven saaledes? Og hvorfor

kunde alt dette ikke leves om? Som om det ikke ofte nok sagdes og skreves, tænktes og hørtes, at intet var umuligt.

Der var intet, som kunde gjøres om; hvorfor sagde man, intet er umuligt, i Stedet for at sige, at alt er umuligt; det kom Sandheden meget nærmere.

Der er Øjeblikke, hvor en enkelt Tildragelse staar præget i Erindringen med en vidunderlig Tydelighed; andre Tider, hvor ligesom det hele Liv glider én forbi Billede for Billede, saaledes som det er levet.

Paa denne Aften gled alting forbi Bennet, saaledes som hun havde levet det. Sidst kom Historien med Høst. Hun saa', hvorledes hun havde været imod ham, og følte næsten Sjælekval derved. Nu var det for sent og kunde aldrig oprettes. Havde hun ikke været bundet til ham, vilde hun aldrig have bedrøvet ham. Hendes Svoger havde sagt, at hun skulde have rettet, styrket og arbejdet ham fremad; kunde og burde hun ikke have gjort det? Hvorfor kunde hun ingen Ting uden at følge sin Lyst og sine Tilbøjeligheder? Hendes Svoger havde sagt hende Grunden; først hendes hele Opdragelse, og dernæst hendes Kristenliv, eller rettere: hendes Mangel derpaa; det var det, der gav hende denne Uro, denne Feber, denne utilfredsstillede Higen.

Og denne bestandige Forstillelse, denne Væren anderledes, end hun var! Men hvem vilde forstaa hende og tro paa hende, dersom hun viste sig, som hun var? Hvem brød sig om hendes Sorg? Nej, saa hellere skabe en anden Skikkelse for Verden, én, som den kunde forstaa, og gjemme sit egentlige Liv

for sig alene, arbejdende paa at komme fremad med sig selv.

Hvorfor var det nu blevet en Trang for hende at komme videre? Hvorfor var hendes Sorg over sig selv nu større end nogen Sinde? Hvorfor følte hun Angst for, at hun aldrig skulde komme videre med sig selv? Var det Arbejdets Uoverkommelighed, der forskrækkede hende? Denne Kamp mod Feil og Sædvaner, tillærte og indgroede Tilbøjeligheder? Alene dette, at skulle sige, hvad hun tænkte og følte, hun, der var som Kvægsølvet, saa bevægelig og modtagelig, som følte enhver Overgang af Kulde og Varme; det vilde jo i Menneskers Øjne blive en evig Lidelsens eller — hvad man maaske hellére vilde kalde det — en Lunefuldhedens og Uberegnelighedens Historie. Tilbage blev at „overvinde" denne Modtagelighed, med andre Ord, blive mere jævn, mere besindig, mere rolig. Det tiltalte heller ikke, denne Almindelighed; det var dog vel ikke Meningen, at Mennesker skulde være som Lys, der støbes i én og samme Form.

Atter laa hun en Tid lang stille og tænkte over Svogerens Ord. Hun var vis paa, at han havde Ret i, at Manglen udgik fra Hjærtet, og at det var hendes indre Liv, der ikke havde faaet den rigtige Retning; Manglen havde fra hendes første Tid ligget i Opdragelsen. Hun følte, at var hun bleven født og opvoxet i et Hjem som det, hvori hun nu levede, vilde hun være bleven anderledes.

Det bankede sagte paa hendes Dør, og en Stemme spurgte:

„Maa jeg komme lidt ind; jeg kan se gjennem Dørsprækken, at De har Lys."

Bennet sprang op, glattede sit blanke Haar med Haanden og viskede omhyggelig sine Øjne, som det strammede i efter den stærke Graad. Hun havde den største Lyst til ikke at lukke op, men kunde ikke finde paa nogen Undskyldning og drejede Laasen om.

Døren blev sagte aabnet udvendig fra af Grace, som stod med et Lys i Haanden.

„Bliver De vred? Jeg vilde saa gjerne passiare lidt med Dem, hvis De da ikke befinder Dem ilde; Deres Søster sagde, at De var lidt træt. De har grædt, Frk. Bennet! Om Forladelse!"

Hun gjorde Mine til at trække sig tilbage.

„Nej, bliv De kun — det var meget venligt —" svarede Bennet, medens hendes indvendige Stemme sagde: „Her er strax et Bevis paa Dobbeltheden, eftersom jeg helst vilde være alene."

„Kjære Frk. Bennet, maa jeg virkelig blive? Men De er bedrøvet?"

„Det har intet at sige, vær saa god!" Bennet satte en Stol til hende.

Først talte de om den henrundne Dag; Grace kunde ikke noksom fortælle om, hvor dejlig den havde været, og hvor hun havde moret sig. Dernæst gled Talen hen til det mere specielle, saaledes at Turen kom til Personerne. Den gamle Kone fik en lang og fra Bennets Side meget rosende Paategning; Hr. Sandborg derimod blev en Del medtaget, dog mente Grace, at han vist var meget godmodig.

„Ja, jeg tror, at han bilder sig en hel Del ind," svarede Bennet, „naar han trasker — thi hans Gang er en Trasken — hen ad sine Agre og ser ud over sine Enemærker."

„Han er baade gjæstfri og venlig," mente Grace; „men kejtet."

Bennet var i Færd med at skulle have sagt en lille, ondskabsfuld Bemærkning om hans Holdning med den fremrakte Hals, men hun bed sig i Underlæben og tav.

Grace saa' det og tænkte, at hun maaske ikke skulde være gaaet ind paa at tale om ham, eftersom hun var saa fremmed for Bennet; men da hun saa' ind i hendes klare, mørke Øjne, følte hun sin Frygt forsvinde, rykkede sin Stol nærmere, greb hendes Haand og sagde:

„Hvorfor er De bedrøvet? — De kan tro, at jeg tager levende Del i, hvad der angaar Dem."

„Det er meget smukt af Dem, Frk. Ernst," svarede Bennet med sit vindende Smil; „men De kjender mig ikke og kan vel for Resten kun have hørt mig omtale paa en temmelig opsigtvækkende, jeg mener, just ingen — tiltalende Maade."

Grace havde ét af disse aabne Ansigter, hvorpaa ethvert Indtryk spejler sig, og Bennet med sin fine Iagttagelsesevne saa' strax, at hun ikke havde ventet en saadan Ytring; hun svarede ogsaa forlegent og stammende:

„Jeg har især hørt Dem omtale paa Grund af Deres Ydre og Deres — Elskværdighed."

„Og endnu ét, min — Letsindighed, ikke sandt?" spurgte Bennet og saa' paa hende.

„Nej, ikke Letsindighed," forsikrede Grace rødmende.

„Nu ja, Lunefuldhed maaske? Det er vel ogsaa bedre," svarede Bennet.

Grace led under Bennets klare, faste Blik og ønskede, at hun havde overvundet sin Tilbøjelighed til at træde ind i Stedet for at have givet efter for den.

„Hvorfor vil De tale saaledes?“ spurgte hun forlegent.

„Hvorfor vil De ikke sige Sandheden? Jeg har netop, lige før De kom, anstillet dybe Betragtninger over, at man burde være langt mere sand, end man saa mangen Gang er, og De kan ikke sige mig noget nu, som jeg ikke tillige kan sige mig selv,“ svarede Bennet med den Varme, som hun, naar hun vilde, kunde lægge i sine Ord.

„Ja, men hvad skal jeg sige? Jeg er fremmed i Danmark og kjender kun faa; hvoraf slutter De, at jeg skulde have hørt noget ufordelagtigt om Dem, som beundres af alle?“

„Beundres!“ svarede Bennet spottende. „Det staar vel paa den ene Side af Medaillen, der betegner mig; men den har en Revers, paa hvilken der er langt mere indgraveret, og den kan De ikke være uvidende om.“

„Nu ja, hvis De mener,“ — Grace var nær ved at kvæles — „hvis De mener, at De har — at De var — forlovet med Hr. Høst?“

„Nu vel?“ spurgte Bennet.

„Ja, det har jeg hørt tale om ude hos Hansens.“ Grace blev blussende rød, hvoraf Bennet sluttede, at denne „Talen“ havde været meget nærgaaende.

„Hvad er det for Hansens?“ spurgte hun ligegyldig.

„Pastorinde Hansen; hendes Søn . . .“

„Hendes Søn?“ faldt Bennet ind.

„Har været Bestyrer af . . .“

„Af Fabrikken Sfinx, det véd jeg,“ supplerede Bennet, som maatte opbyde al sin Kraft for at beherske sig. „Kjender De ham? Jeg mener Sønnen.“

„Ja, fra Chikago,“ svarede Grace med en Rødme, der ikke kunde undgaa Bennets Opmærksomhed.

„Fra Amerika!“ gjentog hun med lav Stemme. — „Han har været meget syg.“

„Ja,“ svarede Grace; og opfyldt, som hun var, af Tanken om ham, fortalte hun lidt efter lidt alt, hvad hun havde oplevet i det lille Hus, alt, lige til Olafs Feberdrømme om Hesten.

Bennet var bleven meget bleg og talte ikke, undtagen naar hun kastede ét eller andet Ord ind i Samtalen, for at Grace skulde fortsætte sine Meddelelser.

„Har De redet med ham i Chikago?“ spurgte hun, medens hun i Aanden saa' det hele Optrin uden for „La superba“, da han spændte Remmen paa hendes Hest, og hun spejlede sig i hans Øjne.

„Ja, en halv Snes Gange; han er en fuldendt, elegant Rytter,“ svarede Grace med straalende Øjne.

Bennet sad og snoede en Guldkjæde om Hænderne. Der lød et Knæk.

„Hvad var det?“ spurgte Grace. „Aa! Deres Kjæde!“

„Det var kun et Led, der sprang,“ svarede Bennet.

„Den er ovre?“

„Ja, den er ovre. Men selv om Leddet er borte, kan den atter sættes sammen; — en Smule kortere bliver den; men den var saa lang.“

„Saa gjør det ingen Ting,“ sagde Grace fornøjet.

„Nej, det gjør ingen Ting, naar ingen kan se det,“ svarede Bennet med en let Betoning.

Grace fortalte videre, og Bennet snoede Kjæden fastere og fastere om den lille Haand, saa denne til sidst blev saa rød og mishandlet, at hun gjemte den under sin Kjoles Folder.

Da Grace var færdig, og de havde talt lidt om ligegyldige Ting, sagde Bennet:

„Nu er det nok bedst, vi komme til Ro. Jeg skal jo i Morgen med Deres Fader over til min gamle Veninde paa Fjordendal, hun vil vise mig sine mærkelige, gamle Sager oppe paa sit Værelse; tager De med?“

„Nej Tak,“ svarede Grace; „hun venter jo kun Dem, og jeg har et Par Breve at skrive til nogle Veninder i Chikago, og desuden til Frk. Hansen; jeg har lovet hende at fortælle om Dem, om Deres Elskværdighed; de have et galt Billede af Dem.“

„Af mig?“ udbrød Bennet og rejste sig; „de have aldrig set mig og kjende mig altsaa højst igjennem Hr. Hansens Beretninger.“

„Han har netop saa ivrig forsvaret Dem,“ svarede Grace uforsigtig.

„Dér ser De, hvad der ligger i Deres Ord: saa ivrig forsvaret mig! Jeg trænger saa meget til at forsvares.“

„Frk. Bennet, kjære Frk. Bennet! Det trænger De slet ikke til. Men De ser saa bleg, rigtig træt ud; jeg bør gaa. Godnat, kjære Frk. Dal!“

Grace vilde gjerne, før hun gik, have taget hende om Halsen; men hun saa' saa stolt ud, som hun stod

dér i Baggrunden af Værelset med de mørke Øjne i det blege Ansigt. —

„Nu kommer Nemesis!" sagde Bennet til sig selv, da hun atter var bleven ene. „Han er den eneste Mand, jeg har set, som jeg kunde fuldt ud tro paa. Havde jeg mødt ham, førend jeg saa at sige, fik begyndt mit Liv, da var det blevet anderledes. Men det var for sildigt, vi mødtes. Eller Dumhed — vi kunde aldrig have mødt hinanden; naar han elsker Frk. Ernst, vilde han aldrig have syntes om mig."

„Nej, han vilde aldrig have syntes om mig!" gjentog hun flere Gange.

Og denne Tanke blev hende saa klar, at hun til sidst igjennem den saa' sig selv med saadanne Øjne, at hun var ved at fortvivle derover.

Saaledes sov hun omsider ind, træt og sorgfuld.

Fjortende Kapitel.

Den næste Morgen følte hun sig tung i Hovedet og syg paa Sjælen; mange Forsøg gjorde hun for at komme til at faa sit sædvanlige, livlige Udseende.

Hun kom lidt sent ned; men alle de mange Spørgsmaal, der bleve henvendte til hende, bragte en livlig Rødme op i hendes Kinder, og hun slog over i en Munterhed, der strax havde en oplivende Virkning paa Selskabet.

Der var kun ét Par store, rolige Øjne, som en Gang imellem mødte hendes, der ikke lod sig skuffe.

Da man var færdig med Frokosten, kom den paatænkte Spaseretur til Fjordendal paa Bane. Dr. Ernst, Pastor Knudsen og Bennet skulde følges ad. Men medens Bennet var oppe at klæde sig paa, kom der Bud efter Pastor Knudsen til en syg, og da hun kom ned, iført sin klædelige, mørke Vinterdragt med den brune Skindkant, der fremhævede hendes Skjønhed paa en særegen Maade, fandt hun kun Doktoren ventende paa sig.

„Jeg haaber ikke, at De ogsaa faar Forfald, Frk. Dal," sagde han; „Vejret er smukt, og De har inderlig godt af en rask Spaseretur."

De tog Afsked og gik med Løftet om at være hjemme til Middag.

Samtalen gled let og livlig imellem dem, og det var oplivende for Bennet at indaande den friske Luft. For hvert Trin, hun gik, var det, ligesom det lettede noget paa den Byrde, der siden Graces Fortælling havde lagt sig paa hendes Bryst.

„Nu har De det bedre end i Morges," sagde Doktoren, da Samtalen en Gang et Øjeblik var gaaet i Staa; „De var ikke vel, da De kom ned med betyngede Øjenlaag og et tungt Aandedrag."

„Det er dog forfærdeligt at have saadanne Øjne," svarede Bennet overrasket.

„Og forfærdeligt at være Gjenstand for dem, ikke sandt?" spurgte Doktoren.

„Jo!"

„Jeg er glad over, at jeg har den Ære at gaa denne Tur med Dem, Frk. Bennet," vedblev han i en

helt faderlig Tone. „Jeg maa sige Dem, at jeg har ønsket en Gang at træffe Dem. Som De maaske véd, har jeg nemlig i den senere Tid staaet i meget nær Berøring — ja, undskyld mig! — med Hr. Høst, og er i dette Øjeblik næsten Ejer af Fabrikken Sfinx, som jeg agter i en nær Fremtid helt at overtage. De kan heraf slutte, at Deres Navn oftere er kommet for mine Øren.“

„Naa og saa?“ spurgte Bennet; „De har da næppe hørt mig fordelagtig omtale, vel?“

„Altid fordelagtig; men stundom med ét eller andet lille Tilbehør. Jeg bryder mig dog kun sjælden om andet end min egen Dom; det Resultat, man igjennem sin egen Opfattelse kommer til, kan man tro paa, aldrig paa andres; dertil er Menneskers Dom og Smag alt for forskjellig.“

„Nu vel! Men hvad vil De saa sige mig hermed,“ spurgte Bennet alvorlig.

„Jeg vil sige,“ svarede han paa samme Maade, „at dersom De — det kunde tænkes — nu gav Dem til at sørge over, hvad der er sket, saa maa De kun gjøre det paa en god og en forstandig Maade. Jeg tror f. Ex. ikke, at De skal tage alt for meget Hensyn til Folks Dom ved en Begivenhed som den, der lige har fundet Sted i Deres Liv. I Øjeblikket er Høst vist ingen Mand for Dem, om han er det for nogen; alligevel er der en Del godt hos ham, som mulig kan bringes op til at blive mere, end man skulde tro, og han vil netop have saa godt af den Sorg, som jeg véd, at Tabet af Dem er for ham.“

„De er helt fremmed for mig, men De kunde

aldrig have sagt noget, der mere var i Stand til at gjøre mig godt," svarede Bennet bevæget.

„Man er jo ikke Læge for intet," vedblev han rolig. „Jeg saa' strax, at De var forpint, og da jeg var noget inde i Forholdene, kunde jeg jo nok tænke mig Grunden dertil; og det vilde kun daarlig stemme med mine Principer, om jeg forholdt mig aldeles passiv. Det er godt for Dem, at De er kommet ud af denne Forbindelse, hvori De ikke følte Dem lykkelig; og han vil have særdeles godt af en virkelig Sorg, som han kan komme til at glemme sig selv over."

„Jeg begriber ikke," svarede Bennet, „nej, jeg begriber alligevel ikke, hvor det kunde falde Dem ind at tale saaledes til mig; men Tak derfor."

„Begriber De ikke det?" spurgte Doktoren. „Ser De, min Opfattelse af Livet er i Korthed denne: Man kommer ind i Verden som den mest hjælpeløse Skabning, bliver madet, plejet, ledet, derefter opdraget, oplært, affilet. Endelig er man færdig; saa kommer der for nogle en Del Nydelsens Aar, for andre maaske det modsatte; derefter komme de arbejdende Aar, hvori man, hvis man ikke bærer Bind for Øjnene eller med Vilje lukker dem til, ser en aldeles overvældende Gjerning, hvor hen man vender sig. Er man samvittighedsfuld og ønsker at udrette noget, da tager man sit Parti, beslutter f. Ex. at hjælpe efter Evne paa alt, hvad der kommer inden for éns Synskreds uden Hensyn til Møjen og mangen Gang det utilfredsstillende derved; mislykkes ni Forsøg, saa lykkes maaske det tiende, og man maa være glad og taknemmelig derover. De forstaar altsaa, for at tale tydelig, at nu er De kommet ind under min Rækkevidde, og

i Følge mit Princip forsøger jeg, da jeg ser, at De er bedrøvet, om det ikke skulde staa i min Magt at trøste og opmuntre Dem lidt. Det er det hele."

„Hvis der var mange, der tænkte og handlede som De, Dr. Ernst," svarede Bennet, „vilde Verden faa et andet Udseende; min Erfaring i den korte Tid, jeg har anstillet Betragtninger, har snarest lært mig, at enhver faar Lov at skjøtte sig selv, og at der oftere skubbes til den Vogn, der hælder, end forsøges paa at hjælpe den op og fremad."

„Det er en Betragtning, som aldeles ikke forbavser mig i Deres Mund," svarede Doktoren. „Jeg har et Par Gange studset over Bemærkninger af Dem; De har tænkt meget, skjønt De er saa ung."

„Jeg har unægtelig tænkt mere, end jeg har talt," svarede hun, „og det er vist netop en Fejl."

„At have tænkt for meget eller talt for lidt?" spurgte Doktoren.

„Det sidste," svarede hun; „derfor kjender ingen det første, og derfor har jeg maaske aldrig rigtig været mig selv."

„Dersom De sagde andet, end De tænkte, saa kunde De have Ret, ellers ikke; det ligger jo ikke for alle at udtale sig, og i det hele mener jeg sandelig, at man helst skal tænke meget og tale lidt."

„Deri har De Ret," svarede hun med et Smil; „der maa da ogsaa være nogle, som høre til, og jeg tror, at det er langt sjældnere at kunne høre til end at kunne tale."

„Det er sandt, i det mindste er der mange, om jeg saa maa sige, mer eller mindre hensynsfulde Maader at forstaa at høre til paa, og De har denne,

jeg vil kalde det, smukke Gave at forstaa at „høre“. Derfor synes alle saa godt om Dem; man holder af at blive vist den Interesse og den Opmærksomhed,“ sagde Doktoren.

Bennet stod stille og lagde sin Haand paa hans Arm; det slog hende, hvad han sagde.

„Tror De virkelig,“ spurgte hun ivrig, „at det er derfor, fremmede Folk ofte synes om mig?“

„Altid,“ svarede han. „Som nu f. Ex. denne gamle Kone, De vil besøge; hvorfor tror De, at hun strax udmærkede Dem, uden fordi De var venlig mod hende, saa venlig, at De med Opmærksomhed hørte de Historier, som baade Deres Søster og min Datter gabede over i Smug.“

„Men de morede mig virkelig, jeg forsikrer Dem; ellers var jeg jo aldeles falsk,“ udbrød hun næsten heftig.

„Ja, om De ikke morede Dem, saa hørte De derpaa med en Opmærksomhed, der var saa ægte, at man troede den.“

„Dr. Ernst!“ — hun var saa ivrig, at hendes Stemme næsten dirrede — „Tro dog ikke, tro dog endelig ikke, at jeg er saa forunderlig, fordi jeg føler mig grebet af Deres Ord; men De berører ved denne Samtale nogle Strænge hos mig, som sætte alle mine Følelser i Bevægelse. Jeg har netop i disse Dage været bedrøvet over, at det ofte ser ud, som om jeg var anderledes, end jeg virkelig er; og hvad De her nævner, denne ydre Venlighed, den tror man ofte, ikke er sand. Jeg mener netop, hvad jeg siger, og siger netop, hvad jeg føler; jeg kan, synes jeg, omslutte alle, der komme mig i Møde, fordi der altid

hos dem er ét eller andet, som særlig behager eller tiltaler mig, noget, der opvejer, hvad jeg ikke synes om, endog føler mig frastødt af. Men sig mig, er det maaske helt galt at være saaledes? Skal man kun synes om bestemte Ting, bestemte Former og en bestemt Slags Mennesker? Det forekommer mig nemlig, at jeg næsten passer sammen med alle."

„Hvad er det for en Tale? Hvorfor kommer De til at tænke saaledes?" spurgte Doktoren venlig. „Man maa have bebrejdet Dem noget. Tal De kun frit; jeg kunde jo være Deres Fader og opkaster mig nu til at være Deres Læge. I vore Dage maa en Læge helst være et godt Stykke af en Sjælesørger tillige, og Deres Sjælstilstand er ikke normal."

„Det er ogsaa trist at blive lagt saa meget Mærke til," svarede Bennet; „og nu kommer hertil, at jeg, som De siger, føler mig lidende paa Sjælen paa Grund af disse Forbindelser, som jeg saa uoverlagt, hver Gang, har sluttet. Og alligevel — ja, det siger jeg Dem — foragter jeg Rygter."

„Man kan ganske vist foragte Rygter, eftersom mange af dem ere tomme; men dog kun til en vis Grad; thi Rygtet kan jo stundom være ligesom en Skygge af éns Person, der betegner, hvorledes denne er udad til. Men hvis De altsaa foragter Rygter, hvorfor bryder De Dem da saa meget om, hvad der siges om Dem?" spurgte Doktoren.

„Ikke om hvad der siges, men hvorledes det siges, med andre Ord: om det siges med eller uden Grund," svarede Bennet.

„Ja, dér ser De selv," svarede Doktoren; „De foragter Rygter, for saa vidt de aldrig ere aldeles

paalidelige; men De føler Dem trykket over Rygter, for saa vidt der virkelig ligger noget til Grund for dem. Og for nu at tage i dette Tilfælde det personlige, saa er De kjed af, at Rygtet, naar det nævner Dem, med virkelig Grund kan nævne et Par Kjendsgjerninger af Deres Liv, om end den virkelige Sammenhæng ikke bliver nøjagtig fortalt, ikke sandt?"

„Jo," svarede Bennet sagte; „det er forunderligt, som De forstaar mig. Men kan De saa ikke ogsaa begribe, at det er rimeligt, at jeg er bedrøvet, baade herover og over, at man tillige, som jeg før sagde, ikke tror ret paa mig, men mener, at alt hos mig er mer eller mindre flygtige Indfald, der fylde mig i Dag og i Morgen ere forbi; og kan det undre Dem, at jeg, skjønt jeg véd det bedre, alligevel næsten taber Troen paa mig selv?"

„De mener, at Skinnet er imod Dem?" spurgte Doktoren.

„Ja netop!" udbrød Bennet glad.

„Det kan jeg nok se," svarede Doktoren; „men De maa arbejde Dem op over dette flygtige Skin. — Sligt tager altid Tid, men jeg tror, at De har baade Kraft og Udholdenhed til at kunne gjøre det; De bør virkelig gjøre det."

„Jeg vil arbejde derpaa; især naar jeg kunde faa Lov til at blive her i Vinter hos min Søster og Svoger", sagde Bennet med et taknemmeligt Blik paa den fremmede Mand.

„Kan De da ikke det?" spurgte Doktoren.

„Maaske, hvis Mama og Papa kun vilde tillade det; men de savne mig meget."

Doktoren spurgte, om der ikke var flere Søskende.

„Nej, ikke levende," svarede Bennet; „mine tre ældste Søskende — ældre end baade Nelly og jeg — ere døde."

„Ah! Ja saa!" svarede Doktoren.

Man nærmede sig de gamle Grave, som de kaldtes, skjønt de nu kun bestod i en Sænkning af Jordsmonnet, hvor Bunden var moseagtig.

Doktoren begyndte at tale om sin Barndom paa disse Steder og betroede hende, at han vilde gjøre Hr. Sandborg et Bud paa Fjordendal, da det smertede ham at se, hvorledes Gaardens gamle Minder bleve forsømte. Det var noget for Bennet at høre ham fortælle om, hvorledes her havde været i gamle Dage, og hvorledes han vilde frede og oppudse den gamle Gaard, hvis den kom i hans Eje.

De gik rundt om Voldene og stod ofte stille for at se ud over de blinkende Vande, der rullede i lette Bølger ude i Bugten.

„Jeg er bange, at Hr. Sandborg ikke vil sælge Fjordendal," sagde Bennet pludselig; „han er nok rig, og Gaarden har, sagde den gamle, været i Familiens Besiddelse i over firsindstyve Aar."

„Jeg venter mig heller ikke synderlig Imødekommen fra hans Side, med mindre jeg vilde have den for enhver Pris," svarede Doktoren; „jeg tror, at den unge Mand er noget paaholdende, og han er vistnok heller ikke videre resolut, saa det kan blive temmelig kjedsommeligt at forhandle med ham."

„Aa, kjøb den, Dr. Ernst!" sagde Bennet; „det var saa dejligt for Nelly og min Svoger at have Dem her. — Men sørg endelig for, at den morsomme

gamle med alt sit Inventarium følger med," tilføjede hun skjælmsk.

„Hvem skulde gjøre hende Selskab?" spurgte Doktoren. „Jeg vilde ikke opholde mig her uden en Del af Sommeren og Efteraaret."

„Ah, De vilde ikke bo her."

„Nej, ikke til Stadighed; det kunde jeg ikke af mange Grunde."

Lidt efter traadte de ind i Forhallen, hvor Hr. Mortens store Hønsehunde meget højrøstede modtog dem.

Bennet kom strax op til den gamle, der sad ved sin Rok, som hun satte til Side for med stor Gravitet og Hjærtelighed at hilse paa Bennet. Og nu fulgte der en stor Forevisning af gamle Sager, dels Klæder og Smykker, dels Møbler og Snurrepiberier, Husflidsgjenstande etc., alt det, som Bennet ikke forrige Gang havde faaet med.

Kun sit Køkken foreviste hun ikke, det Bennet brændte af Utaalmodighed efter at lære at kjende. Hun havde hørt Folkene hjemme i Præstegaarden tale om „Madammens" Lys, der brændte i mørke Nætter og kunde ses i en Afstand som intet andet Lys. Det ledte stundom Folk paa Vildspor, og saaledes var det nylig gaaet Husmand Kristen Mikkelsen. Han var kommet fra Marked og skulde til sit Hus, der laa paa Fjordendal Mark, nogle Bøsseskud fra Gaarden; det var en kulsort Nat, i hvilken man ikke kunde se længere end et Par Alen for sig. Da fik han endelig Øje paa „Madammens" Lys; men nu viste sig den Mærkelighed, at ligesom det var i Øst, saa' han det i Vest, og efter at Kristen havde gaaet efter dette Lys

i flere Timer, saa Sveden randt ham ned over Ansigtet, lagde han sig til sidst udmattet ned og faldt i Søvn. Den næste Morgen fandt Kusken paa Fjordendal ham sovende et Par Alen fra Stranden; var han bleven liggende dér en halv Time til, vilde han være bleven overskyllet af den indtrædende Flod.

Men det var kun en enkelt Historie af de mange, man havde om „Madammens" Lys paa Fjordendal. Endnu, over tyve Aar efter at den gamle Kones Skikkelse selv er forsvundet, skal det vise sig en Gang i Ny og Næ, især naar der forestaar en Begivenhed paa Fjordendal Gods. Og mangen én korser sig, naar han i mørke Nætter skrider forbi den gamle Gaard igjennem Havgusens tætte Taager, naar Taarnuglerne sidde og hyle, sekunderede af de store Lænkehunde, og Bølgerne sprøjte deres Skum ind over Voldene.

I de Dage, da denne Fortælling foregaar, taltes der netop i Egnen om, at Lyset brændte med en Flamme saa rød, som om Gaarden stod i Lue; Bennet havde derhjemme sagt, at hun maatte ud en Aften at se det, til stor Forundring for Pastor Knudsen, der ikke kunde begribe, at hun kunde være saa barnagtig at høre efter saadanne Røverhistorier.

Bennet gjorde et Par smaa Forsøg paa at faa at vide, hvor hen den lille Dør med Tæppet for førte; men den gamle vilde slet ikke forstaa hende. Derimod fortalte hun om sin Søn og Sønnesøn og sagde, at hun kunde unde den sidste en saadan Kone som hende, og at det var en statelig Lod at være Husmoder et saadant Sted som Fjordendal, noget, som mangen en Pige kunde sukke efter uden at naa.

Bennet gjorde Gjengjæld og lod, som om hun ikke forstod den gamles Hentydninger; men i sit Hjærte lovede hun at passe paa sig selv. Det var hende en stor Beroligelse, at hun ikke var kommet alene til Fjordendal.

Medens hun sad hos den gamle, aabnedes Døren, og Morten traadte ind.

„Du kommer, som Du var kaldet," sagde den gamle meget fiffig; „Du kan nu følge den unge Jomfru ned."

„Frøken," stammede Morten rettende, ildrød i Hovedet.

„Gamle Folk bruge gammeldags Talemaader," svarede Bedstemoder; „det kan en ung, smuk Pige ikke undre sig over."

Og hun tog Afsked med Bennet, som om hun havde kjendt denne i mange Aar. Morten var henrykt herover.

Da de kom ned — en Fart, paa hvilken Mortens Hjærte bankede meget urolig —, fortalte Doktoren, at han havde gjort et Bud paa Fjordendal Gaard og Gods.

„Naa, hvad siger De dertil, Hr. Sandborg?"

Morten svarede undselig, at det var et godt Bud; men han vilde betænke sig i to Dage.

Lidt efter kom Pastor Knudsen kjørende, og Doktoren og Bennet tog hjem med ham.

Da de vare borte, begav Morten sig op i Taarnet paa ny.

„Naa, min gode?" spurgte Bedstemoderen og skød sine runde Karrethjul op paa Panden; „nu er det vist paa Tiden, at Du viser, hvad Lykke Du kan vente

Dig hos Kvindfolk; og det maa jeg sige, at der er ikke en eneste Ting at udsætte paa hende, om Du ellers kan faa hende."

Morten rettede sig, og den livlige Rødme paa hans Kinder røbede noksom, at han forstod Bedstemoders Tale, skjønt hans Ord modsagde hende.

„Men jeg har andre store Nyheder, Bedstemoder," sagde han, „og det er, at den fremmede Doktor vil kjøbe Fjordendal."

„Vil — vil kjøbe Fjordendal," udbrød den gamle og satte sig stiv af Forundring. „Saa maa han være meget rig."

„Han har budt 200,000 Rd., med 50,000 Rd. Udbetaling i de to første Terminer," vedblev Morten.

„Ej, ej!" sagde den gamle; „nu skjønner jeg, hvorfor hun kom i Følge med ham."

„Hvem?" spurgte Morten og blev bleg. — „Han er jo gammel imod hende."

„Gammel!" lo Bedstemoder; „naar finder en Mand, at han er gammel, for gammel til den smukkeste Pige, han kan se paa Jorden?"

Morten vendte sig om og gik. Kort efter stormede han ud af Gaarden.

„Nu er der Ild i ham," sagde Bedstemoder efter ham. „Men mangen en Ild bliver kvalt og faar aldrig nogen Flamme." —

Sent ud paa Aftenen kom Morten hjem; han havde været paa Jagt og førte en lille, tyk, rødhaaret Mand med sig, som han havde truffet i Fjord Kro; det var Prokurator Frederiksen fra Lemvig. Han havde et stort Hoved, højt og spidst bag til og bredt, næsten firkantet for til; Øjnene vare store og lyse, hvilket var

endnu mere paafaldende derved, at man saa' en Rand af det hvide under Øjestenen; Munden var stor og bred, Ørene meget lange og fremstaaende. Udtrykket i dette Ansigt var ikke meget mere tiltalende end Ansigtet selv; han saa' med sine urolige Øjne ud, som om han altid var paa Rov, noget man paastod, virkelig ogsaa var Tilfældet. Han havde mellem Bønderne et vist Ry for at være en „Fandens Fyr", som de udtrykte sig, naar noget kroget eller tvivlsomt skulde have et af dem forønsket Udseende.

Hr. Morten havde, som sagt, truffet ham i Kroen, hvor han længe forgjæves havde ventet paa en bekvem Lejlighed at komme til Byen, eller i det mindste et Stykke af Vejen; nu inviterede han sig selv til at følge hjem med Morten for at hvile ud Natten over ved Fjordendals Kjødgryder.

Da de vare komne ind i Stuen, saa' han snart, at Morten var forstemt og foreslog ham et „Slag Trekort", et Spil, der i Jylland, i afsides Egne, spiller en stor Rolle.

Efter Aftensbordet tog man fat paa ny. Morten fik den ene Bét efter den anden og drak mere, end han plejede, af den stærke Toddy, som Jomfru Jensen var en Mester i at lave.

Prokuratoren listede det ene ud af Morten efter det andet og blev snart bekjendt med den overordentlige Begivenhed, at der var blevet gjort et Bud paa Fjordendal. Han mente, at det var et kongeligt Bud og raadede Morten til at slaa til; og anbefalede ham et Hus, han havde bygget i Lemvig.

„Et Hus i Lemvig?" udbrød Morten spottende og omtaaget af de stærke Toddyer; „det var ogsaa

noget at byde Herren til Fjordendal! — til Fjordendal — Herren til Fjordendal, som nu agter at — at — formæle sig."

„Fanden heller!" udbrød Prokuratoren halv højt; „hvem kan det være med? Mon med Møllerens Datter, Lene Marie? Hende har han nok en Gang haft et godt Øje til." Hans Øjne skinnede af Begjærlighed.

Klokken slog elleve, og i det samme aabnedes den store Dør langsomt. Bedstemoder havde med Bekymring ventet Morten hjem — han plejede ellers altid at sige hende Farvel —; efter at hun havde faaet at vide, at han var kommet, havde hun atter ventet, at han vilde sige hende Godnat; men da han ikke kom, besluttede hun sig endelig til at gaa ned og se efter ham, noget, som paa denne Tid af Aftenen var ukjendt i Mortens Historie.

I et Nu tumlede han op af sin Stol, men var ikke i Stand til at holde sig oprejst.

Bedstemoder troede først ikke sine egne Øjne; men da Situationen var bleven hende klar, gik hun majestætisk hen og ringede paa en stor, gammeldags Klokke, som ikke havde lydt i flere Aar. Da Jomfru Jensen traadte ind, sagde hun til denne:

„Sig til Kusken, at han strax spænder for og kjører ham dér" — hun pegede paa Prokuratoren, som ønskede sig hundrede Mile borte — „ned paa Kroen."

Skjønt Jomfru Jensen studsede, adlød hun efter at have sagt noget om, at Kusken for længe siden var gaaet til Sengs, og at det ikke var første Gang, at man saa Hr. Sandborg med en Rus.

Morten, der var faldet tilbage i Stolen, slog i Bordet og sagde den ene Gang efter den anden,

at det var ham, der var Herre, lovlig Herre til Fjordendal.

Prokuratoren, der flittig havde brugt sin Blyant, gjemte omhyggelig Regnskabet fra Trekortet i sin Lomme. Derpaa vendte han sig til den gamle, som stod stiv og strunk og saa' paa det hele, sagde Farvel, og at han nu gik til Kroen, han behøvede hverken at kjøres eller at følges. Og under en Strøm af just ikke de venligste Hilsener fra Bedstemoder, forlod han Stuen.

Lidt efter traadte Kusken ind. Morten vinkede ad ham, at han skulde tage Kortene og spille videre med Herren til Fjordendal; men den gamle lagde sig endnu en Gang imellem, i det hun befalede Kusken at følge sin Herre til hans Sovekammer og sørge for, at han kom til Sengs.

Efter at have besørget dette sad hun længe i dybe Tanker, tog derefter sit Lys og gik hen over den lange Korridor til Mortens Soveværelse for at forvisse sig om, at han var i Seng.

Da hun havde set ham ligge dér med stive, dumme Øjne, kaldte hun igjen paa Jomfru Jensen og spurgte hende, om saadant var hændet før.

„Ikke siden Jægermesteren døde," svarede denne; „men før den Tid, naar Jægermesteren gik til Sengs Klokken sex eller syv, gik det med Trekort og Toddyer mangen en Gang."

Da Bedstemoder var kommet op i sin Stue, sagde hun:

„Nu skjønner jeg, at han er ingen Mand for hende; nej, det maa være Doktoren. Og saa bliver hun alligevel Husmoder paa Fjordendal."

Der rullede et Par Taarer ned ad de rynkede Kinder, og hun sagde ved sig selv:

„Hvorfor mon en gammel, der intet mere kan udrette, skal faa blive saa længe her nede, Herre Jesus?"

Den Nat brændte Lyset længe, lige til den lyse Morgen; den gamle glemte at slukke det, forinden hun sov ind. Men udenfor var det mørkt og stille, og Bølgerne rørte sig ikke i den store Bugt.

Femtende Kapitel.

Dagen, paa hvilken Harboørerejsen skulde gaa for sig, var oprundet. Det var en graakold Morgen med en bidende Vintervind. Aftalen var, at alle fra Præstegaarden skulde samles paa Fjordendal, hvor fra Rejsen med Sandborg som Direktør skulde udgaa.

Morten havde i de to forløbne Dage været et Bytte for mange, modstridende Følelser. Dagen efter hin sørgelige Aften havde Prokuratoren indfundet sig med en lille Lap Papir, hvorpaa hans Regnskab fra den foregaaende Aften fandtes, en Opsats, i Følge hvilken Hr. Morten havde at betale ham 200 Specier. Derefter havde han været kaldet til Avdiens hos Bedstemoder, en Time, der baade havde ærgret og bedrøvet ham. Hun havde været haard og sagt bitre Ting; da hun havde talt om, at det nok ikke var første

Gang, at sligt var hændet, var han kommet til at se tilbage paa sit svundne Liv, hvor tomt og glædeløst det havde været. Og hvad var han selv blevet til? Et forkrøblet Træ, smøget af Vestenvinden.

Endelig — det nytter ikke at nægte det — vare hans Tanker opfyldte af Bennet, af Kjærlighed til hende. Han havde i sit hele Liv kun haft Lejlighed til at se meget faa unge, dannede Piger, saa selv om Bennet havde været en langt mindre indtagende Person, end hun var, vilde hun, næsten nødvendigvis, ved sin blotte Fremtræden have tændt en Flamme i hans Hjærte.

Saa længe han havde levet, havde han aldrig følt Mage til Salighed som hin første Gang, da hun sammen med de andre var hans Gjæst. Der var vendt op og ned paa alle hans Begreber; Himlen var bleven til Jorden, og Jorden med al dens tomme, kolde, ensformige Liv var flyttet saa langt bort, at han ikke øjnede den — og kun kunde tænke paa den som et fattigt Land, han ikke mere skulde gjense, men omsider for stedse var naaet igjennem.

Enkelte taabelige, indadvendte Mennesker kunne i Timer og Dage saaledes beruse sig i lykkelige Tanker og Drømme, som mange mere reflekterende kunne have godt af i Maaneder og Aar. I alt det aandelige hersker der, saa godt som i det materielle Liv, økonomiske Love; men herom ville de tavse, indadvendte Drømmere intet høre.

Morten Sandborg havde hentet Himlen ned; han berusede sig i dens Salighed, men han havde hverken Kraft eller Evner til at erobre den og holde den fangen.

Bedstemoders Hentydninger havde overskaaret alle Baand, der bandt ham fast til Himlen, og nu saa' han den som et fjærnt Punkt, en Ballon, der med ustandselig Fart, lige for hans Øjne, blev bortført af Vinden, uden at han mægtede at forhindre det.

Et eneste Øjeblik skulde han se Himlen igjen, før den forsvandt for stedse.

Da han klædte sig paa til Harbørerejsen, var det for ham, som om der var gaaet Aar og Dag siden hin glade Stund; den lange, ensomme Jagttur med den uhyggelige Spilleaften, saaledes forekom det ham, skilte ham for bestandig fra Bennet. Og naar han nu tænkte paa sig selv, forfærdedes han over, at han nogen Sinde kunde have løftet sine Øjne saa højt, han, der intet havde lært og kun ved en tilfældig Fødsel var Herre til Fjordendal, et ensomt Sted, langt borte fra den befolkede, levende Verden, hvor hun hørte hjemme.

Han havde nogle af disse bedrøvede Timer, hvori et Menneske kun hos en eneste Ven, der aldrig glipper og alting ser, kan finde Hvile for sin Sjæl. —

Klokken nærmede sig til otte, den Tid, paa hvilken man skulde komme fra Præstegaarden. Han gik urolig op og ned og steg endelig op i det gamle Taarn for at se sin Bedstemoder, og dersom hun var vaagen, sige hende Farvel.

Da han langsomt gik op ad Trinene, der knirkede under hans Fødder, mindedes han, hvorledes han som lille Dreng var vandret denne Vej, hvorledes Bedstemoder hver Nytaarsaften havde maalt hans Højde paa Dørstolpen, og derefter med en lille Pennekniv skaaret et Mærke i Træet, som endnu den Dag i Dag har

alle disse smaa Udskæringer. — I dette Øjeblik kunde han godt lide at mindes dette, noget, som aldrig før var hændet ham.

Han bankede paa Bedstemoders Dør og gik stille ind; Døren til hendes Soveværelse stod aaben, hvor hun laa og tronede i sin Himmelseng med det foldede rige, hvide og røde Kattunsomhæng.

Han troede, hun sov, og vilde gaa igjen; men hun slog Øjnene op og saa' paa ham. Der var noget mildt over hende, og han gik hen til hende, tog hende om Halsen og sagde:

„God Morgen, Bedstemoder! Hvorledes har De det? Jeg vilde hilse paa Dem, før vi tog bort."

„Det lider jeg godt, lille Morten, al den Stund især, at jeg har været noget stræng imod Dig; men Du har nu ingen andre end mig til at tude Sandheden i Dine Øren, og snart er det ogsaa forbi med den gamles Plagerier."

„Gud kan holde sin Haand længe endnu over Bedstemoder," svarede Morten og trykkede hendes rynkede Haand.

„Naar Æblet hænger modent, og Bladene falde af, saa véd enhver, at Vinteren staar for Døren; saaledes er det ogsaa med et Menneske; naar Kræfterne og Evnerne svinde, saa véd man, at nu kommer Døden."

„Der er ingen, der véd, naar den kommer," svarede Morten og rejste sig; „den træffer baade ung og gammel."

„Nok sandt," svarede den gamle; „den unge tænker dog ej derpaa; men den gamle skal ikke glemme det."

Morten hørte en Vogn kjøre op imod Hovedbygningen.

„Nu komme de," sagde han og tog sin Bedstemoders Haand. „Bedstemoder skal ikke tænke ondt om mig; jeg vil se at sørge for, at saadant — som forleden — ikke mere skal ske."

„Det var bravt," svarede den gamle og rakte sin Mund imod ham for at kysse ham, hvad der gik sjælden paa. „Det sømmer sig og kun slet for en Mand at skulle skamme sig over sine Gjerninger. Hovedet højt, lille Morten! Det er bedre at se efter Himlen end Jorden; den ene skal man forlade, men den anden ikke. Vor-Herre være med Dig!"

Saaledes gik han bort; hun saa' ham aldrig mere. —

Da han kom ned, var Selskabet fra Præstegaarden allerede steget af Vognen; det var nemlig Bestemmelsen, at Turen skulde gaa for sig med Hr. Sandborgs Befordring, som ogsaa snart rullede ud over Broen.

Over enkelte af Selskabet hvilede der et kjendeligt Tryk. Bennet havde Aftenen i Forvejen faaet et Brev fra begge sine Forældre, hvori de paa det bestemteste satte sig imod, at hun forblev i Jylland; hendes Fader skrev, at hun i Løbet af en halv Snes Dage skulde bestemme, hvornaar de kunde vente hende, han vilde saa sende én af sine Kontorister for at ledsage hende, i det mindste over Vandet.

Ogsaa Doktoren var en lille Tid noget forstemt, men han var dog alt for meget af en Verdensmand til, at han ikke skulde vinde Herredømme over sig selv, forinden man var kommet ret langt. Grunden til

hans slette Humør var den Maade, paa hvilken Sandborg afslog hans Bud paa Fjordendal; det forekom ham, som om han ikke fandt ham vederhæftig nok, en Tanke, der krænkede den stolte Mand dybt. Et Øjeblik havde han i Sinde at forhøje sit Bud; men den fulde Overbevisning om, at det ikke alene var værd at agte paa, men antageligt, afholdt ham derfra, i det han dog indlod sig i Samtale med Sandborg om flere, denne Sag vedkommende Ting.

Henad Kl. ti var man naaet ud paa Landtungen, der i Begyndelsen er saa smal, at den rejsende paa den ene Side overstænkes af Vesterhavet og paa den anden Side af Nissums Brednings Vande, ja, naar Vestenvinden oprører Nordsøen, overskylles Landtungen helt, i det Bølgerne blande sig fostbroderlig med hinanden.

Paa denne Dag blæste Vinden fra Land. Morten Sandborg spaaede, at dersom det ikke blev Regn, vilde det henad Aften blive Storm, og han mente derfor, at man burde fremskynde Rejsen for Tilbageturens Skyld; Doktoren fandt, at man burde overnatte i Thyborøn, noget Selskabet, især Præsten, der den følgende Dag havde Forretninger, ikke vilde høre Tale om.

Alt som Rejsen gik videre, blev det lille Selskab mere og mere animeret. Sandborg og Doktoren fortalte den ene Historie efter den anden om dette mærkelige Sted, der foruden sin sælsomme, interessante Beliggenhed tillige har mange historiske Minder at fremvise, som endog gaa tilbage til Beretningen om den store, cimbriske Flod, hvorom der endnu den Dag i Dag har holdt sig enkelte Sagn paa Jyllands Vestkyst.

Dertil er det lille Land ligesom en levende Fortælling om alle de Naturrevolutioner, som det har været Gjenstand for fra det berygtede Havs Side, der som en forfærdelig Nabo favner det og river den ene Strimmel Jord efter den anden med sig ud i sit bundløse Dyb.

Bennet blev forunderlig bevæget ved, hvad hun saa' og hørte. Hun betragtede de smaa Huse og undrede sig over, hvor lidt dog et Menneske behøver for at leve sit hele Liv. Denne Tanke havde en særlig Tiltrækning for hende; hun sammenlignede sine Kaar med Beboernes her, overvejede, hvor mange Fornødenheder hun havde, og for første Gang i sit Liv saa' hun dette i et — om man kan sige saa — religiøst Lys; hun tænkte, at hvis hun havde levet i gamle Dage, vilde hun nu være staaet op og gaaet hen for at sælge alt, hvad hun ejede, give det til de fattige og overlade sig til et opofrende, plejende og trøstende Liv. Hurtig som Tankerne vexle, saa' hun sin gamle Drøm: Bjærget med alle dets Herligheder, og undrede sig nu ikke mere over, at hun aldrig havde fundet nogen Glæde i at føle sig i Besiddelse af alle Verdens Herligheder. Hun mindedes sidste Søndag i Kirken, hvor grebet hun var bleven ved sin Svogers Fremstilling af det unge Menneske, der gjerne vilde følge Kristus, men som, da han hørte om, at han skulde opgive alt sit Gods, var bleven bedrøvet og gaaet bort. Vilde hun ogsaa gjøre saaledes, naar det kom til Stykket? Hun vendte sig om for at skjule en Taare, der trængte sig frem igjennem hendes sænkede Øjenlaag.

„Frøkenen synes nok, at det er et meget fattigt og øde Land, jeg viser Dem, og det er det ogsaa," sagde Sandborg, som kjørte selv, med en Stemme, der næsten var inderlig.

„Øde! Aa ja, det er vel nok øde; men jeg kan saa godt lide det," svarede hun.

„Ja, ikke sandt," tilføjede Pastor Knudsen, som om han kjendte hendes Tanker; og i Virkeligheden havde han fra det bageste Sæde, hvorpaa han sad med Doktoren, iagttaget det sørgmodige Udtryk i hendes Ansigt.

Det begyndte nu at regne; men heldigvis klarede det op igjen efter et Kvarters Forløb, og Vejret blev lidt mildere, hvad der meget oplivede det lille Selskab. Fortællingernes Traad blev atter optaget, og ofte holdt man stille for at tage i Øjesyn alle de Punkter, hvor Havet stundom havde skaaret sig igjennem, men som atter vare blevne lukkede. Og under alt dette saa' man Bølgerne taarne sig der ude, som om de vilde sige: „Her ere vi; og før nogen aner det, oprøres vi, rulle ind over Landet og bortskylle Eder."

Sandborg fortalte om sit første Besøg i Agger, hvorledes han mindedes den gamle, forladte Kirke, som nu laa langt ude i Havet; hvorledes han senere med sin Fader var gaaet omkring nede ved Strandbredden under Bakken, hvorpaa Kirken havde staaet, og set Ligkister stikke frem alle Vegne, medens Menneskeben laa spredte rundt om ved Stranden imellem Grus og store Rullestene.

„Det har jeg læst om," sagde Doktoren livlig; „og jeg erindrer selv at have set den gamle Kirke, en

Gang da Frederik den sjette var i Agger, for at tage Faren, der truede den, i Øjesyn."

Henad Middag var man i Thyborøn, som den Gang endnu var landfast med Harboøre*); dér tog man ind i Kroen.

For de tre Damer var denne Rejse og denne „Bedetur" i Kroen ligesom et Eventyr. Varmt eller hyggeligt var der just ikke, da de kom; men da Krofolkene saa', hvilke „fornemme" Gjæster, de havde for sig, gjorde de i største Hast alle de Anstrængelser, de formaaede. Og takket være Sandborgs og Nellys forsynlige Madkurve, samt Bennets Orienterings- og Anretningstalent, blev der stillet et Bord til rette med saa tiltalende et Udseende, at ingen vilde have vraget det.

Samtalen drejede sig om de forunderlige, øde Omgivelser, om Havet og dets rædsomme Vælde, der Dag for Dag sender sine Bølger ind imod den forsvarsløse Kyst, og i Gjennemsnit, mener man, bortskyller 14 à 15 Alen Land om Aaret. Kromanden fortalte om alle de frugtbare Marker og blomstrende Landsbyer, der havde ligget her i gamle Dage, men hvis Plads nu maatte betegnes langt ude i Bølgerne; Turen sagde han, vilde ikke undlade at komme til deres By, ligesom til Nabe, Tofte, Bollum og mange flere, som han nævnede.

Ved ethvert Svar, bifaldende, beklagende, spørgende eller oplysende, kom han stadig med et staaende Udbrud: „Ja—a, taal om'et!"

---

*) Saa vidt vides, var det i 1868, at Thyborøn ved en Stormflod blev skilt fra Harboøre.

„Han er god!“ hviskede Bennet til sin Svoger. „Men hvilket fortræffeligt Ansigt sidder der dog ikke paa ham!“

„Maa jeg underrette Selskabet om,“ sagde Sandborg, „at vor Vært her bærer Redningsmedaillen for sin Ihærdighed ved en Stranding for nogle Aar siden, hvor han med stor Livsfare bjærgede fire Mennesker, derimellem Kaptejnens unge Kone.“

„Maa jeg klinke med Dem!“ sagde Doktoren og skjænkede et Glas Vin, som han bød ham; „der er Gjerninger, for hvilke enhver maa bøje sig, f. Ex. denne.“

Hele Selskabet fulgte hans Exempel, og Bennet stødte sit Glas imod Sandborgs og takkede ham for Oplysningen.

Herved kom der en lille Samtale i Stand imellem de to.

„Sig mig,“ spurgte hun Værten, „er der ingen Klitter her? Dem maatte vi dà se!“

„Ja—a, taal om'et!“ svarede denne; „vi har jo kun et Par tilbage og dem kan man vanskelig komme til for Kvægsandshullerne, hvoraf mange ere blinde.“

„Hvad vil det sige?“ spurgte Damerne i Munden paa hinanden.

De fik en Forklaring om disse yderst farlige Steder, der fremstaa, naar de Huller, som Hav eller Storm danner i Sandfladen, og som strax fyldes af Vand, igjen dækkes til af Sand, og dette ikke faar Tid til at synke til Bunds; det øverste Lag kan se aldeles tørt ud, ganske som den faste Masse; men der gives Exempler paa, at saadanne Huller have været

saa dybe, at Heste og Vogne sporløst ere forsvundne i dem.

„For Himlens Skyld!“ raabte Nelly; „lad os blot blive fra saadanne Opdagelsesrejser! — Det var en gyselig Maade at komme af Dage paa.“

„Jeg har saamænd flere Gange været ved Klitten,“ sagde Sandborg; „saa hvis Frøkenen vil, skal jeg ledsage Dem, paa den Betingelse, at De gaar lige bag efter mig, aldrig ved Siden.“

„Tak!“ svarede Bennet; „jeg skulde være glad ved selv at være sikker, naar De udsætter Dem for slig en Fare? Nej, der er dog Maade med enhver Egenkjærlighed; saa dyb er min Interesse for Klitterne heller ikke, at jeg vil se dem paa saadanne Vilkaar.“

Nu saa' Sandborg atter sin Himmel.

„Der er ingen Fare, naar jeg gaar med Dem,“ svarede han; „jeg skal nok have Øjnene med mig.“

„Øjnene forslaar ikke, min kjære,“ bemærkede Doktoren; „man kan ikke se paa Sandfladen, hvor der findes saadanne Steder.“

„Ja—a, taal om'et!“ supplerede Kromanden; „det kan man aldrig se, for saa hyttede man sig nok.“

„Vor=Herre bevares!“ sagde Præsten; „lad os ikke begive os ud i saadanne Farer; Bennet maa selvfølgeligen ikke gaa.“

„Ja, ja, da!“ svarede denne, „saa faa vi Lov at lade være; Hr. Sandborg, det var kjønt af Dem, at De trods Faren vilde gaa med mig.“

„Fra „Havbanken“,“ ikke sandt, Kromand, kan man se Klitten, og dér er da ingen Fare, véd jeg, vel?“ spurgte Sandborg.

„Det har man justement ikke hørt," svarede Kromanden.

„Lad os lade de Klitter fare," faldt Nelly forskrækket ind.

Man rejste sig fra Bordet; Solen brød netop frem, og man tog Tøjet paa for inden Afrejsen at gaa en lille Tur.

Ledsaget af Kromanden vandrede man hen til „Havbanken", et højt Punkt, hvor fra man saa' ud over den øde Sandflade, der siden Vesterhavet 1825 var brudt igjennem og havde dannet Agger Kanal, var traadt i Stedet for den Række Klitter, som tidligere laa her. Det var et imponerende Skue ud over det mægtige Hav, om hvilket det saa ofte er sagt, at det kjender hverken Ven eller Fjende; enhver stod stille med sine egne Tanker.

„Hvor et Menneske dog er lille og ubetydeligt!" sagde Bennet endelig. „Hvor mange Millioner kunde ikke dette Hav opsluge af os uden et Øjeblik at forandre sine Bølgeslag?"

„Den hele Verdens Befolkning kunde sove paa dets Bund, om saa skulde være," svarede Præsten; „det vilde dog ikke forandre sine Bølgeslag, som Du siger."

„Hvor mange ere ikke allerede gaaede til Hvile derude!" fortsatte Doktoren.

„Ja—a, taal om'et!" sagde Kromanden og tørrede sig hen over Munden med Bagen af Haanden, medens han vendte en Skraa i Munden.

„Frk. Ernst, lad os løbe ned ad Bakken," foreslog Nelly.

„Ikke for hurtig," raadede Doktoren.

„Ikke for langt ud," tilføjede Kromanden. „Sandfladen begynder dér," og han pegede paa noget Sivgræs og Marehalm.

De vare allerede i fuld Fart, tillige med Bennet.

Da de næsten vare nede, fløj Bennets hvide Slør af Hatten; Vinden tog i det og førte det langt forud. Sandborg tog øjeblikkelig Fart ud efter det.

Snart var han over Grænsen med Marehalmen, hvor Sløret et Øjeblik var blevet standset, men strax ført videre af den hvirvlende Vind.

„For Gud i Himlens Skyld!" brølede Kromanden pludselig og løb efter ham, i det han satte sin Haand som en Raaber for Munden og skreg: „Ikke dér, ikke dér! Kvægsandshullerne!"

Hele Selskabet fulgte strax efter ham.

I samme Nu, som Doktoren indhentede Kromanden for at flyve ham forbi, forsvandt Morten Sandborgs Skikkelse.

„Gud naade os! Han er fortabt!" sagde Kromanden med dyb Stemme og standsede.

Forstenede stod de alle.

„Er her aldeles intet at gjøre?" skreg man i Munden paa hinanden, medens Doktoren løb til og løftede Bennet op i sine Arme, der var faldet om, saa hvid som et Lig.

„Herregud!" sagde Kromanden; „hun skulde maaske have haft ham," — han pegede paa Bennet.

„Stænger! Lægter! Reb!" skreg Doktoren, stadig med Bennet i Armene.

Præsten var allerede afsted efter det altsammen.

Han kom snart efter tilbage med nogle Mænd, belæssede med de omtalte Sager; selv var han i Spidsen bærende paa en lang Stang, Ansigtet badet i Taarer.

Bennet begyndte at komme til sig selv. Hun saa' op og hulkede:

„Er han virkelig borte? O, havde det dog været mig!"

Doktoren vuggede hende ømt i sine Arme, lagde hende derpaa ned i Græsset til sin Datters og Nellys Omsorg og ilede bort med de andre.

Alt, hvad menneskelig Omhu og Kjærlighed kunde udtænke, blev anvendt af de forsamlede Mænd for at frelse den unge Ejer af Fjordendal.

En eneste Gang fattede man et Øjebliks Haab; Pastor Knudsen førte op paa sin Stang et Stykke af Bennets Slør. Men da man atter sendte Stangen ned i Dybet, følte man Sandet vakle under Fødderne, og Pastor Knudsen, der ikke vilde opgive sine Forsøg, sank i, og blev kun ved Doktorens Snarraadighed frelst; han var allerede sunket i til over Anklerne, da Doktoren ved et lykkeligt Kast med et Reb, som han slyngede om Livet paa ham, fik ham halet op, under Nellys hjærteskærende Skrig.

Et Øjeblik samlede de sig alle om Præsten, som man lagde ned paa Jorden; men han bønfaldt dem om at fortsætte deres Søgen, og kort efter var han atter selv paa Benene, efter først at have trykket Doktorens Haand.

Det begyndte at mørknes og Mændene indsaa', at deres Gjerning her var endt.

Da de havde samlet deres Redskaber sammen, traadte Pastor Knudsen frem, blottede sit Hoved og bad en Bøn, som ingen af dem, der var til Stede, nogen Sinde vil glemme. Kvinderne, der vare komne til, blandede deres Graad og Hulken med de bevægede Ord; Bølgernes Skvulpen lød som et fjærnt Orgel, og Solen sendte lange, blodrøde Straaler hen over det store Hav, hen over den øde Slette og hen over den dybt bedrøvede, lille Flok.

Pastor Knudsen lyste derefter Fred og Velsignelse over Stedet og begyndte paa Salmen: Udrust Dig, Helt fra Golgatha! som strax istemmedes af Kromanden og de forsamlede Fiskere.

Derpaa gik han rundt til hver enkelt, tog dem i Haanden og takkede dem. Da han kom til Bennet, sank hun næsten sammen af Fortvivlelse.

„Det er, som om det var min Skyld!" hulkede hun; — „det var — mit Slør, — han løb efter —"

„Min stakkels, lille, kjære Bennet! saaledes maa Du ikke tale," trøstede han og vilde føre hende bort.

Men hun rev sig fra ham, kastede sig ned paa Knæ og laa nogle Minutter i en stille Bøn. Ingen nænnede at forstyrre hende; men der var ikke et Øje, som var tørt, uagtet ingen kunde forstaa hendes Sorg, uden højest hendes Svoger.

Han gik hen, fik hende op og gik med hende op til Kroen, ledsaget af de andre.

„Sig mig, Pastor Knudsen?" spurgte Doktoren, da de vare komne ind, i det han tog ham til en Side; „hvad er det for en sælsom Sorg, Deres Svigerinde føler? Jeg spørger Dem ikke herom alene af Nysgjerrighed."

„Min kjære Redningsmand!“ svarede Præsten og trykkede hans Haand; „lad mig allerførst sige Dem Tak! Min Sorg over det skete er saa stor, at jeg — forstaar De nok — har glemt min egen Fare; men hver Ting til sin Tid, det vil jeg mangen Gang senere komme tilbage til, naar denne Smerte er bleven mildnet lidt af Tiden.“

De to Mænd vexlede et varmt Haandslag med Øjnene hæftede paa hinanden.

„Min Svigerindes Sorg,“ vedblev Præsten sagte, „har for saa vidt intet mere med dette Ulykkestilfælde at gjøre end Deres eller min. Men ved flere tilstødende Begivenheder befinder hun sig for Tiden i en vis sjælelig Lidelsestilstand, hvor alt — ja, det véd De som Læge — virker dybere paa hende, end dersom hun var aldeles normal; derfor er ogsaa det, at han løb efter hendes Slør, en speciel Lidelse for hende.“

„Det kan jeg nok forstaa; at han var meget indtaget i hende, var jo let at se,“ svarede Doktoren; „men man kunde jo ikke tænke sig, at denne Følelse blev gjengjældt af hende.“

„Derom hverken var eller kunde der nogen Sinde være Tale,“ svarede Knudsen.

Nelly kom til og trykkede Doktorens Hænder; hun var endnu saa betaget over den Angst, hun havde lidt, at hun ikke kunde tale.

„Nu mørknes det,“ sagde Pastor Knudsen, „vi maa tænke paa Opbrud. Men vor — Kusk —“

Der blev en Pavse, hvori man kun hørte Damernes Graad.

„Jeg kan kjøre," svarede Doktoren; „jeg opgiver at skilles fra Dem her, og tager, hvis De tillader, tilbage med Dem. Jeg vil dog, for en Sikkerheds Skyld, faa én af Beboerne her med mig, indtil vi have passeret Landtungen og ere komne til Landevejen."

Man flokkede sig om Doktoren og sagde ham Tak; det var en Trøst at være sammen oven paa disse sorgfulde Timer.

„Den gamle!" udbrød Bennet pludselig; „hans Bedstemoder! Hvad skal der dog blive af hende?"

„Ja, det er forfærdeligt at skulle meddele hende dette, forfærdeligt at komme tilbage med Heste og Vogn, medens han ligger der nede," svarede Præsten.

„Hvem skal sige hende og dem alle, hvad der er sket?" spurgte Grace, hvem ingen havde lagt Mærke til, skjønt hun dog hele Tiden havde taget sin Del af Omsorgen og Trøsten paa sig.

Man tav og saa' paa Præsten.

„Det bliver vel min Lod," sagde han.

„Maa jeg være med?" spurgte Bennet, „og blive lidt hos hende?"

„Det vil angribe Dig for meget, Bennet," indvendte Nelly; „Du er allerede nu saa overvældet; ikke sandt, Dr. Ernst?"

„Hvis Frk. Dal føler sig kaldet dertil," svarede denne, „saa tror jeg, at hun derigjennem vil føle en Trøst, som vil være velgjørende for hende."

„Det var smukt og rigtig tænkt," svarede Bennet; „altid forstaar De mig saa godt."

Efter en ivrig Raadslagning blev man enig om at kjøre lige til Præstegaarden for at hvile ud og styrke sig i et Par Timer, hvorefter Præsten ved

Daggry i Følge med Doktoren vilde tage til Fjordendal, forinden Folkene vare komne op og til Arbejde, og Rygtet naaet til dem; Bennet skulde da komme lidt senere og blive hos den gamle.

Da Vognen kjørte frem, tog Doktoren Kromanden til Side og bad ham om at sætte et Mærke ved Stedet, hvor den unge Mand var omkommet; han vilde rejse et Kors dér.

„Havet tager det," indvendte Kromanden; „det hviler „knap" (ɔ: næppe), før Thyborøn er skyllet væk."

„Saa lad det staa saa længe, som det kan," svarede Doktoren.

„Det skal a, i Morgen den Dag," lovede Kromanden.

Alle Folk fra Byen stimlede sammen om det lille Selskab for at byde det Farvel.

„Ingen kjender Dagen, før Solen gaar ned," sagde Kromanden, da Vognen kjørte bort, og man vexlede de sidste, tavse Haandtryk.

Sextende Kapitel.

Klokken slog tolv paa det store Taarnur oppe paa Fjordendal. Natten var mørk og kold, Himlen fuld af Stjærner.

„Nu var jeg snart tilfreds, at Hosbond kom hjem," sagde Kusken paa Fjordendal, Mads Jensen,

og strakte sig gabende hen ad en Slagbænk, der stod oppe i Jfr. Jensens Værelse; „denne hersens Nattevaagen er noget Tøjeri for Folk, der skulle tidlig op, men det tænker en anden én, der kan snue til Middag, ikke paa.“

„Thekjedlen snurrer; saa skal jeg saamænd brygge Mads Jensen en Toddy af den ægte Slags,“ bemærkede Jomfruen, der var beskæftiget med at lukke Hælen paa en persikofarvet Hose af overordentlige Dimensioner. „Her bliver vistnok snart et andet Leben, kan Mads tro, især hvis disse herre fine Folk fra Præstegaarden skulle blive ved at have deres Nykind heroppe. Ok Gud! Det er saamænd alt det, at Præstefruen kan faa sin lille, snærpede Mund til at sige Goddag. Man er da kommet af ordentlige Folk og kan paa sin Plads have lige saa meget at sige som en anden, al den Stund man passer det, man skal.“

„Begribeligvis,“ svarede Mads og bed Tænderne sammen om den lille Pibe, han røg af.

Han holdt nok af en saadan lille Pikkenik hos Jomfruen, naar hun var i Humør til at faa sig en Passiar, hvad hun ikke altid var; saa vankede det nemlig altid godt med Spise og Drikke, og som han stadig sagde: „Herregud, vi er s'gu alle Mennesker!“ i det efter hans Mening det at være Menneske var ensbetydende med at ville leve saa godt som muligt.

Jomfru Jensen havde sine Svagheder. En Gang imellem faldt Verden saa tungt paa hendes Sind, at hun kom aldeles i Modstrid med den og alt, hvad den indeholdt; saa gik hun til Sengs og blev liggende en hel Dag. Kokkepigen forsikrede, at hun havde en

Flaske hos sig, og at hun ikke kunde være paa Benene. Det er nu ingen let Sag at bevise enhver Ting, der bliver sagt i denne syndige Verden, og især er det overmaade svært at holde Bagtalelsen borte; kan den ikke vandre ind ad Hoveddøren, sniger den sig om ad Bagdøre eller ind igjennem Sprækker; og er den først sluppet ind, da er den svær at faa ud igjen. Imidlertid, Jfr. Jensens Ildebefindende varede aldrig længere end en Dag; stundom kunde der gaa Aar og Dag imellem hendes Anfald, og en Tid lang efter dem var hun saa levende og saa medgjørlig, at det var en ren Lyst.

Jfr. Jensen havde for ganske nylig haft ét af sine Anfald. Efter den gamle Herres Død var der ét og andet, som kom i en anden Gænge; „og naar man har gaaet som en Teglstenshest i mange Aar" — det var ét af Jfr. Jensens Yndlingsudtryk — „saa holder man ikke af at spændes for en Karret," og lige saa lidt holdt Jfr. Jensen af en Dagsplan, der i mindste Maade afveg fra den tilvante. Disse Forandringer tog hun, der var et dybt Gemyt, sig meget nær og fik et stort Anfald, der varede fra den lyse Morgen til den sene Nat, eller rettere, til den næste Morgen. Men nu var hun normal, Venligheden og Medgjørligheden selv, og Mads Jensen kunde sige, at hun forsødede ham denne Aftens lange Ventetid.

Han havde stor Respekt for hendes Aandsretning, der gav sig til Kjende paa flere Maader, snart med djærve Gloser over Folk, der ikke vare, som hun vilde det, og snart i gode Regnestykker, der gav et klækkeligt Overskud, ikke at tale om hendes mystisk-kristelige Stemninger, der stundom vare baade interessante og belærende, saa at Mads Jensen, naar han optraadte

som Herremandens Kusk ved store Gilder i videre Kredse, ikke forsmaaede at efterligne hende saa vidt og saa godt, som hans Hukommelses- og Efterlignelsestalent tillod ham det.

Denne Aften var der noget erotisk-mystisk over hende; hvor mangen en Thekjedels Snurren har ikke haft en vis Andel i saadanne Følelsers Fremkomst? Hun fortalte, at hun næsten var træt og imellem tænkte at blive „sin egen“, i det hun lod et Vink falde om, at Gartnerens Sted, der nu var ledigt, kunde fordobles i Værd, naar Smedens Englod og Degnens private Toft blev lagt til det, tillige med den Trekant, der stødte op imod den venstre Brakmark af „Gaarden“. Det kunde saa føde en Hest, fire Køer, en halv Snes Faar og et Par Grise. Stuehuset var godt, naar Bilæggerovnen blev flyttet; men de Bønder forstod sig ingen Ting paa. Ovnen var god, hun kjendte den fra „Gaarden“, hvor den havde staaet i det øverste Taarn, dér, hvor det spøgte.

„Tys! tal ikke om saadant ved denne Tid,“ advarede Mads Jensen; han var modig, undtagen over for Spøgelser, dem gik han af Vejen for.

Jfr. Jensen begyndte derpaa at tale om sit Indbo; en saadan Overflod var der, at Mads Jensen slap Piben af Munden; hans Øjne skinnede, og han mente, at det var en god Lod for en Mand at gaa ind til.

„Ja, det kan nok være,“ smilede hun. „Men Gud, de Mandfolk, de ere saa ustadige! Og naar man ikke mere er ganske ung“ — hun var nylig fyldt to og halvtreds — „saa have de saa meget at udsætte paa én —“

Mads Jensen kom i Aande; nu var det Tid for ham at prøve sin Lykke, og han lod ikke Leiligheden gaa forbi.

Klokken slog.

„Dér er Hosbond!“ udbrød han og sprang med stor Overvindelse op fra Slagbænken; „jeg kjender de brunes Stampen, de løfte Forbenene saa højt.“

„Jeg skal holde Toddyen varm, til der bliver spændt fra,“ svarede Jomfruen ømt.

„Jøsses! hvad var det?“ spurgte Mads og fór sammen.

„Det er den tossede Ugle,“ svarede Jfr. Jensen, „der har siddet her i Skorstenen de sidste Nætter og tudet; men det siger intet. Ok, Mads! man maa ikke agte paa Fugleskrig!“

Mads gik.

En halv Snes Minutter efter kom han tilbage, ganske hvid i Ansigtet.

„Det kom mig saa sær, saa sær for,“ begyndte han; „jeg tør dø paa, at det var Hosbonds Heste og Vogn, saa tydelig saa' jeg det, lige til den frahaands*) hvide Blis i Panden. Men det var ikke Hosbond, der kjørte; og i Stedet for at dreje ind over Broen, fløj de forbi, saa Ilden stod af Skoene. Og saa blev det helt borte altsammen. Det var Varsel!“

Mads Jensen sank om paa Slagbænken, og Knæene rystede under ham; Jfr. Jensen blev underlig til Mode.

---

*) ɔ: fjærmer; i Jylland siges: frahaands og tilhaands om Kjøreheftene.

Der fór et Vindstød ned igjennem Skorstenen, Uglen tudede sine ensformige, sørgmodige Skrig, og de store Lænkehunde hylede dertil.

Der sprang en Dør op, og lidt efter famledes der ved Laasen.

„Her sker snart noget," sagde Jfr. Jensen pludselig. „I Morges, da vi gravede Kaal ud af Kaalgaarden, var der en Ligkaal*) imellem."

Der pusledes atter ved Døren.

„Nu ja, den gamle er vel ogsaa snart færdig," vedblev Jfr. Jensen. „Det er saamænd ingen Sorg; Herregud! vi skal jo alle den Vej, og det er da sjældent, at nogen faar Lov at blive saa længe."

Døren blev endelig lukket op, og paa Tærskelen stod den gamle Røgter, der havde været paa Gaarden i fyrretyve Aar. Han var bleg og rystede.

„Saa' ingen det?" spurgte han; „Vognen med Heste og Mennesker fløj her forbi, men Hosbond var ikke derimellem."

„Dér kan man se!" sagde Mads Jensen højtidelig, „det var et Varsel! Hvordan saa' I det, Søren? Jeg troede, I var i Seng for længe siden."

„Det var jeg ogsaa," svarede den gamle Røgter; „men Kvæget var saa uroligt; saa tændte jeg Lygten og stod op for at se til den røde Ko, som havde kælvet; saa hører jeg da en Vogn rumle og kjendte baade Travet og Rummelen, tog Lygten for at hjælpe med at spænde fra, al den Stund jeg var paa Benene. Men der kom nok ingen Hosbond!"

---

*) Saaledes kaldes af Almuen en Grønkaal, paa hvilken alle Bladene ere blevne gule.

„Ja, pas paa! her sker snart noget," gjentog Jomfru Jensen.

„Madammens Lys brænder saa forfærdelig, snart oppe, snart nede, og i Mørkningen gik Smeden vild; han bandede, at Fanden selv stod i det Lys, som det vildledte Folk."

Jomfru Jensen „undte" Søren en Toddy; de tog Plads alle tre og fortalte om, hvad de i deres Dage havde hørt og set, og det var ikke saa lidt endda. De flyttede uvilkaarlig nærmere sammen.

Klokken slog to, der kom ingen Husbond; de bleve enige om at lægge sig med Tøjet paa.

Jomfru Jensen lagde sig paa sin Seng, medens Mads Jensen og Søren gik ind i Rullestuen, hvor der stedse stod opredt en Seng for fremmede Kuske og alle i Klasse med dem.

Hundene halsede og tudede; det var, som om de ogsaa ventede deres Herre hjem.

Hverken inde i Rullestuen eller paa Jomfruens Værelse var der nogen, som fik Blund i sine Øjne.

Vinden begyndte at rejse sig; det ruskede og klaprede i Vinduer og Døre og peb ned igjennem Skorstenen; det var en fæl Nat.

Da Klokken slog fem, bankede det paa Jomfru Jensens Dør, og baade Mads Jensen og Søren traadte ind. De havde faaet nok af Rullestuen; lige med ét havde Rullen givet sig til at gaa, de havde begge tydelig hørt det. Det var akkurat, som om nogen rullede Tøjet om Stokken, lagde dem ind under Rullen; og saa gik det, frem og tilbage; og Rullen, der var af Egetømmer, knagede og bragede, som om den skulde falde sønder og sammen. Søren, der havde kiget ud

imellem Fingrene, saa' ogsaa tydelig, at der var saa mange hvide Stykker Lærred, som de laa ude paa Blegen, saa lange og brede, at virkelige Mennesker ikke kunde haandtere dem.

„Ja, her sker snart noget!" svarede Jomfruen, der havde rejst sig og nu paa Hosesokker søgte efter sine Sko.

Lyset var brændt ned i Stagen, og hun gav Mads Jensen sine Nøgler, at han i Klædeskabet, i Skuffen, kunde tage et nyt Lys og tænde det, ét af dem, hun selv havde støbt.

„Jøsses! sikken en Høvlspaan, der er lavet!" sagde Søren, der tog efter Stagen for at række den til sin overordnede, Kusken.

Alle tre Næser kom i nær Berøring med hverandre for at undersøge dette nye Fænomen.

„Det holder jeg ellers ikke af her inde i min egen Stue," sagde Jfr. Jensen. „Det vender sandt for Herren lige imod min Seng. Lad mig se, Madammen, hun er dér" — hun pegede i modsat Retning —; „for Herregud! hun er jo gammel og nærmest til'et."

„Det er hun," sagde Kusken profetisk.

„Det er ellers Hosbonds „Digretion"; han er paa det Lag dér — hen ad Harboøre til," sagde Søren, der som den ældste anstillede de dybest gaaende Betragtninger.

Lyset flammede op for sidste Gang. Kusken skyndte sig at tænde det nye Lys, at der ikke skulde blive mørkt, og herved ophørte alle Betragtninger over Høvlspaanen.

En Times Tid efter var Selskabet bænket ved et solidt Kaffebord. Der var ingen Mangel paa gode

Sager; men et Fad Sylte var dog det, der gjorde det dybeste Indtryk paa de to mandlige Individer. Og da den blankt polerede Kaffekjedel dampende kom paa Bordet, medens Jfr. Jensen med et Smil oplyste Kusken om, at „den" var hendes egen, svandt mere og mere de mørke Forestillinger og Anelser, hvorunder Natten var hengaaet.

Man var lige bleven færdig med Kaffen, da Kokke- og Stuepigen begyndte at røre sig nede i deres Kammer. Selskabet havde sine Grunde, hvorfor det ikke ønskede at blive gjort til Gjenstand for observerende eller kritiserende Øjekast, og begge Kavalererne begav sig da ud igjennem en lille Lem, der undertiden tjente som et Slags Bagdør for dem, som af én eller anden Grund ønskede at være inkognito.

Jfr. Jensen stænkede Eddike paa det varme Fyrfad, forinden hun kastede Gløderne bort; hendes Skab, der næsten kunde bringe én til at tro, at det var lavet af Gummiclastikum, gjemte i en Haandevending alle synlige Tegn paa, hvad for Glæder Bordet i den aarle Morgen havde frembudt. Derpaa puslede hun sin Seng og gjorde til rette alle Steder i sit Kammer; hun holdt nok af at vise, at alt hos hende var, som det skulde være.

Da hun var færdig, kom Kokkepigen ind. Hun havde talt med én af Malkepigerne, som havde vaaget den halve Nat ved en syg Ko, og af hvem hun havde hørt, at Underforvalteren, da han kom fra Marked, saadan ved det Slag tolv, havde set Vognen fra Gaarden flyve Indkjørsélen forbi med mange Mennesker paa; „men Hosbond var der ikke, og de kjørte, saa Ilden stod af Hestenes Sko; han var bleven saa underlig."

Medens hun talte, styrtede Kusken ind, ganske bleg. „Der er nogen, der siger, at Hosbond er druknet."

„Hvem kommer med saadan Snak?" spurgte Jomfruen aandeløs.

„Smeden kom ud i Borgegaarden og fortalte, at en vejfarende, der skulde ned syd paa, sagde, at han havde hørt, den unge Ejer var omkommet i et Hul."

„Det kan da aldrig være rimeligt," indvendte Kokkepigen; „for saa maatte de andre, der var med, jo være kommet tilbage; for de er vel ikke allesammen druknede."

„Det har Karen nok Ret i," svarede Jomfruen. „Gud, hvor de skulde ha', der føre saadan Løgn omkring!"

Døren gik atter op; flere og flere af Folkene kom til og talte i Munden paa hverandre. Det var, ligesom der var noget i Luften, der gjorde dem urolige. Alle havde de noget at fortælle om den henrundne Nat.

„Hvad samles I for her?" spurgte Forvalteren og stak Hovedet ind ad Døren; han var dog selv kjendelig urolig. „Hver Mand til sit Arbejde. Hvorfor er Davren ikke sat frem som sædvanligt?"

„Jøsses!" sagde Kokkepigen og fór ud.

„Hør nu!" raabte Kusken og lyttede efter en Vogns Rullen. „Kan I høre, at det er Vognen? Dér er Hosbond! Men Vognen kommer fra den anden Side."

„Han er naturligvis først kjørt til Præstegaarden," svarede Jomfruen; „kanske at han har ligget dér i Nat."

De stormede alle ud.

Lidt efter kjørte en Vogn frem; men i Stedet for at kjøre op for Hovedbøren, holdt den nede foran Stenbroen.

Kusken var paa Pletten, i det Vognen holdt. Doktoren gav ham Tømmen, sprang ned og rakte Præsten Haanden.

Det var let at se, at der var noget paa Færde. Folkene, som samledes flere og flere, med Pigerne imellem sig, samt begge Forvalterne, stod tavse og betagede.

„Eders Herre er død," sagde Præsten, ikke i Stand til at holde en Taare tilbage.

Der hørtes et enstemmigt Forfærdelsens Udbrud fra den forsamlede Flok.

Derefter fortalte Præsten, hvorledes det var gaaet til.

Om hundrede Aar vil man her i disse Egne mindes Sagnet om den unge Herre til Fjordendal, der sank i Døden med det hvide Slør.

Syttende Kapitel.

Doktoren og Præsten spaserede rundt paa de ærværdige Volde. Den gamle Bedstemoder stod op Kl. ni; man havde besluttet ikke at forstyrre hende i hendes Morgensøvn.

De to Mænd, som den foregaaende Dag vare blevne Venner for dette Liv, havde meget at tale om.

Doktoren betroede Pastor Knudsen sin Ungdomshistorie, for at han skulde forstaa den Interesse, han nærede for Bennet, og se den i det rette Lys. Til Gjengjæld talte Præsten med ham om hendes Sjælstilstand; især udtalte han sin Ængstelse for den Maade, paa hvilken hun vilde tage denne sidste Sorg, som om hun havde nogen Skyld deri, paa Grund af dette ulykkelige Slør. Han gjemte i sin Brystlomme den Stump deraf, som han havde draget op af Dybet.

Han raadførte sig med Doktoren om, hvad der tjente hende bedst, enten at blive i Jylland om Vinteren eller tage hjem til sine Forældre. Da Doktoren var bleven sat ind i hele Situationen, holdt han ubetinget paa det første; saaledes som hendes sjælelige Tilstand var nu, trængte hun til Ro og Ensomhed, og intet kunde være hende mere gavnligt end det elskværdige Hjem, hvori hun befandt sig. Han tilraadede desuden at give hende Frihed til, saa tit hun ønskede det, at besøge den gamle Kone; hun vilde søge at trøste hende, og derigjennem selv vinde Fred og større Sikkerhed; det var som en Mission, hun paatog sig.

„Jeg formoder," spurgte Pastor Knudsen, „at De nu netop kjøber Fjordendal."

„Det gjør jeg ganske vist," svarede Doktoren; „og i den Anledning er det nødvendigt, at jeg allerede i Dag tager direkte hjem."

„Det vil blive en meget stor Vinding for os, især for mig, at faa Dem knyttet til os," vedblev Pastor Knudsen varmt.

„Vi ere allerede knyttede til hinanden ved stærkere Baand," svarede Doktoren.

„Jeg har ogsaa en anden Plan," vedblev han, „som i Grunden er kommet flyvende over mig i denne Morgen. De har hørt mig tale om Olaf Hansen, der saa længe har været farlig syg. Han er et fortræffeligt Menneske, som jeg gjerne vilde gjøre noget for, saa meget mere, som det paa en Maade er mig, der tager hàm bort fra Fabrikken Sfinx's Bestyrelse."

„Dem?" spurgte Pastor Knudsen.

„Ja," svarede Doktoren, „og det af to Grunde; dog kan jeg i Dag kun omtale den ene, og den er, at jeg finder det af Helbredshensyn betænkeligt for ham, at han atter bliver knyttet til Fabrikken. Jeg mindes, hans Moder flere Gange har sagt, at hans egentlige Hu og Lyst stedse har været til Landvæsenet, og at det altid har været hans Ønskers Maal, naar han en Gang fik tjent sig en Formue, at anbringe den i en Ejendom. Jeg vil nu se at faa ham til Fjordendal, hvor der er meget for en ung, energisk Mand at udrette. Der er f. Ex. den store Sø dér". — Doktoren pegede ud over Egnen —; „den bør jo udtørres og lægges til Engene, som den ødelægger, i Stedet for at den skulde forbedre dem; der er Tørvemoserne, som ligge hen uden at give videre Udbytte, skjønt de burde indbringe i tusindvis; endelig er hele Gaardens Drift i en saadan Stand, at det kun kan undskyldes med, at den har været i Hænderne paa en gammel, svag Mand, der har haft Penge nok, men hverken Vilje eller Lyst til at udrette noget, — om vor stakkels, unge Ven vilde have bragt dette op, skal jeg lade være usagt. — Men fremfor alt skal Fjordendal aldrig være nogen Studegaard; den skal have Mejeri, og derfor maa der først og fremmest tages fat paa Engene.

Ser De, alt dette er mere end nok for et Menneske at ofre al sin Kraft paa; han maa være paa Færde tidlig og silde, være baade dygtig og arbejdsom, og jeg bilder mig ind, at det maa være noget for Olaf Hansen."

„Mig synes dog," svarede Præsten betænkelig, „at der er et stort Spring fra at have været Bestyrer af en Fabrik, til med ét at blive sat i Spidsen for en Landejendom, med saa mange og saa omfattende Hverv; tror De, at han kan være alt dette voxen?"

„Han vilde aldrig modtage det, om han ikke kunde bestride det," svarede Doktoren; „derfor indestaar jeg. Men jeg mener da endelig ogsaa, at han, dersom han gaar ind paa mit Tilbud, i Vinterens Løb skal sætte sig ind i alle Forholdene her ovre, og jeg vil give ham al den Lejlighed, han maatte ønske sig, til at uddanne sig i Landvæsenet. Jeg maa desuden sige Dem, at han allerede har praktisk Erfaring, han har i flere Aar i sin Opvæxt været den egentlige Styrer af Faderens store Præstegaard. Ham er jeg ikke bange for."

„Lysten er jo en mægtig Drivfjeder," bemærkede Præsten; „er han en saa dygtig, ung Mand, som De siger, maa det kunne gaa. Er det Deres Mening, at han skal her over allerede i Vinter?"

„Saa snart hans Helbred tillader det," svarede Doktoren; „jeg tror i øvrigt netop, at den skarpe, jydske Luft vil styrke ham; var han mindre stærk, kunde den slaa ham ihjel. — De skal ikke, Pastor Knudsen, omtale for Frøken Bennet, at Olaf Hansen kommer. Han har, som De véd, været Bestyrer af Fabrikken

Sfinx og i den Tid haft flere ubehagelige Sammenstød med Høst; i hendes nuværende lidende Tilstand kunde det mulig afficere hende."

„Jeg har aldrig hørt Bennet omtale ham førend ved Afrejsen fra Kjøbenhavn, da Uheldet ude paa Fabrikken skete; — ja, hele denne Affære angreb hende heftig, hun betænkte sig endog et Øjeblik paa at tage med os."

„Saa," svarede Doktoren, medens en flygtig Rødme farvede hans Ansigt.

„Jeg maa sige Dem, at jeg et Par Øjeblikke troede, hun angrede sin Beslutning at tage fra Høst," vedblev Knudsen; „der sporedes virkelig en Sorg hos hende over, at det varede saa længe, inden han kom til Stede; vi vare paa Dampskibet, det havde ringet, jeg tror endog anden Gang."

„Og saa?" spurgte Doktoren stærkt interesseret; „og saa?"

„Saa kom Høst endelig og fortalte, hvorledes det var med de syge og saarede, hvoriblandt jo Hr. Hansen var. Her ovre fra har Bennet sendt Penge til den stakkels Kone, der mistede sin Forsørger; hun er meget god," svarede Præsten.

Doktoren saa' paa sit Ur.

„Har hun i øvrigt talt om Høst, eller, synes De, følt nogen Sorg over dette Brud?" spurgte han.

„Aldrig, bogstavelig aldrig. Talt med mig har hun naturligvis, men ikke paa den Maade, De mener," svarede Præsten.

„Høst var jo ingenlunde en Mand for hende," sagde Doktoren og saa' ud over Egnen.

„Ikke som han er nu; men et Menneske kan forandre sig meget, snart i lykkelige, snart i ulykkelige Forhold. Alle saadanne Brud imellem to, der have knyttet sig til hinanden, ere mig imod, det nægter jeg ikke," svarede Præsten.

„Bedst er det, at de undgaas", bemærkede Doktoren. „Men hvad nu specielt Høst angaar, tror jeg, at han har godt af sin Sorg; han er saa forfængelig, og var det naturligvis ogsaa over hende. Hun er meget for god til ham."

Talen faldt atter paa Gaarden.

„Nu kan De tro," sagde Doktoren, „at Brænderiet med alt det Svineri, som det afstedkommer, skal faa Ben at gaa paa. Skade kun, at enkelte Ting ere uoprettelige, som nu f. Ex. den hele Fløj, hvori det findes; den er for molesteret til at kunne blive ordentlig igjen."

Klokken slog ni. Man vendte om og gik hen imod Indkjørselen.

Præsten saa' ud ad Vejen.

„Der kommer Bennet allerede," sagde han. „Vil De ikke gaa hende lidt i Møde og tale hende til Rette, medens jeg nu gaar op paa Gaarden?"

De tog hinanden i Haanden og gik hver til sin Side. —

Bedstemoder sad og spandt. Hun havde allerede én Gang spurgt, om hendes Barnebarn var staaet op; Pigen rystede paa Hovedet og skyndte sig bort.

Nu bankede det paa hendes Dør; hun hørte det ikke paa Grund af Rokkehjulets Snurren, og saaledes gik det et Par Gange til. Da kom der en lille Skjæve

i Hørren; hun standsede sit Hjul og hørte nu, at det bankede.

„Kom ind!“ raabte hun, rejste sig og satte Rokken til Side.

Det maatte være Morten; hun vilde være god imod ham, og høre om, hvorledes han havde moret sig.

„Stakkel!“ mumlede hun; „han bliver aldrig god nok for den smukke Pige. Men Myggene danse alligevel om Lyset, de lære aldrig at indse, at de brænde sig, førend de ligge dér.“

Da hun vendte sig om, stod Præsten for hende. Hun satte sine Briller til rette og saa' vist paa ham; derpaa sagde hun langsomt:

„Deres Ansigt bebuder Sorg; er Morten bleven syg?“

Pastor Knudsen tog begge hendes Hænder og førte hende hen til Stolen.

„Naar man som De er bleven gammel efter et daadrigt Liv, ser man anderledes paa Verden end i de unge Aar,“ sagde han. „Vær nu frimodig, saa skal De høre det altsammen.“

„Er der tilstødt ham en Ulykke?“ spurgte hun, „saa sig det strax. Et Menneske bestemmer ikke selv sin Skæbne, og Morten maa lære at bære sin Lod, ligesom saa mangen anden.“

„Det har han allerede lært,“ svarede Præsten.

„For Guds Skyld! Han er dog ikke død?“

Der blev saa stille. Det var, som om alle de mange Møbler og Sager vare blevne forstenede; og dog løb det rundt altsammen for Pastor Knudsens Øjne.

„Jo, han er død. — Gud styrke Dem!“

„Død!" sagde hun ganske stille; „død! Min Dreng, den eneste, der var tilbage! Underlige, Herre, ere Dine Veje!"

Præsten vilde tale til hende, trøste hende, men hun vinkede med Haanden og udbrød:

„Ikke nu, ikke nu, — alting maa have Tid — ikke nu! — Kom igjen siden!"

Hun rejste sig med Møje og gik ind i sit Sovekammer.

Præsten fulgte hende til Døren; her trykkede hun tavs hans Haand, nikkede til ham, gik ind og lukkede Døren efter sig.

Han turde ikke forlade Stuen. Længe hørte han hende tale med sig selv — maaske bad hun, han vidste det ikke —, medens han taalmodig vandrede op og ned.

Omsider aabnede hun Døren, skred sagte hen til sin Stol foran Kaminen, vinkede ad Præsten og sagde:

„Fortæl mig alt, hvordan det er gaaet til; nu kan jeg høre det."

Præsten fortalte i faa og simple Ord den hele ulykkelige Dags Historie.

Den gamle afbrød ham ikke et Øjeblik. Da han var færdig, sagde hun:

„Nu skjønner jeg, at han har Fred; det havde han maaske aldrig fundet paa Jorden, siden han fik den smukke Pige kjær. Vor-Herre véd nok, hvad han gjør."

„Mener De Bennet?" spurgte Præsten bleg og bestyrtet.

„Det kunde hun jo ikke gjøre for," svarede den gamle godt og kjærlig. „Hver samles til sine; — naar

jeg nu ogsaa gaar bort, saa ere vi alle forenede, og hun og Doktoren faa den gamle Gaard."

Der trillede Taarer ned ad de rynkede Kinder; der var ingen Bitterhed i hendes Ord.

Pastor Knudsen blev aldeles maalløs over, hvad han hørte, og der gik mange, underlige Tanker gjennem hans Sjæl. Han forstod ikke, hvad der var Digt, hvad Sandhed. Han følte sig opløftet af den gamle Kones Resignation og Højhed, men dybt bedrøvet ved de Betragtninger, hun drog over Menneskenes forunderlige Skæbner og Liv her nede

„Maatte det dog altsammen føre til det samme, store Maal," tænkte han og foldede sine Hænder i en stille Bøn.

„Hvis De kan huske, hvad De sagde i Gaar — ved Vesterhavet, vil De saa ikke gjentage det for mig," bad den gamle Kone; „og vil De ikke tage Salmebogen dér paa Chatollet og læse den Salme for mig, der blev sjunget over ham."

Pastor Knudsen efterkom hendes Ønske.

Da han begyndte paa Salmen: Udrust Dig, Helt fra Golgatha! aabnedes Døren sagte, og Bennet traadte ind. Et Øjeblik efter laa hun i den gamles Arme, og de blandede deres Taarer med hinanden; thi nu græd Bedstemoder ud, og det gjorde hende godt.

Præsten tog kort efter Afsked med dem. —

Medens han havde været oppe hos den gamle, var Doktoren gaaet Bennet i Møde.

Da han saa', hvor bedrøvet hun var, bød han hende Armen, og spurgte hende, for at sprede hendes Tanker, om han skulde tage nogen Hilsen eller Bud med til Hovedstaden.

„Ja, i Fald De vil," svarede hun, „beder jeg Dem om at gaa op til mine Forældre, Dr. Ernst, og forestille dem, hvor gjerne jeg vil blive her i Vinter, hvor godt jeg har af det, og hvor dejlig vi her leve sammen med hinanden. Vil De? Men kan det gaa' an at bede Dem derom?"

Hun saa' paa sin ejendommelige, indsmigrende Maade op til ham.

„Det kan saa godt gaa an at bede mig om alt muligt," svarede han venlig, men noget forlegent; „jeg er kun bange for, at dette næsten overstiger mine Kræfter."

„Jeg har den Tro, at intet i Verden overstiger Deres Kræfter," vedblev Bennet; „men en anden Sag er det, om jeg saaledes tør vælte mig ind paa Dem. Det er saa forunderligt, at jeg for nogle Dage siden ikke kjendte Dem; nu synes jeg, at De er ikke alene en nøje Bekjendt, men en gammel Ven, til hvem jeg tør henvende mig som til en Fader."

„De kan ogsaa altid og under alle Omstændigheder stole paa mig, baade som en Fader og som en Ven," svarede Doktoren paa den tiltalende og trofaste Maade, der var ham egen.

„De vil altsaa gjøre, hvad jeg beder Dem om, Dr. Ernst? Aa, Tak, Tak!"

„Jeg skal gjøre, hvad jeg kan," svarede han, „fordi jeg her kan tale efter min Overbevisning, naar jeg siger, at jeg er vis paa, De har bedst af at forblive, hvor De er, i Vinter. Men saa maa De ogsaa til Gjengjæld love mig noget."

„Hvis jeg kan holde det, gjerne," svarede hun.

„De skal love mig — aldeles bestemt — at kæmpe med Dem selv mod alle Griller. Tal ud med Deres fortrinlige Svoger og stol paa hans Raad; han vil altid være Dem en trofast Ven."

„Det er lettere sagt end gjort," svarede Bennet, „at kæmpe med sig selv; jeg tror ikke ret paa, at man kan forandre sin Natur."

„Men det skal De lære at tro paa," svarede Doktoren. „Jeg siger ikke, at man kan skabe sig om og blive en helt anden, men det var ikke godt, om man ikke kunde rette paa, hvad der er kroget. De skal nu f. Ex. lade være med alle Deres Skrupler, baade over Fortiden, og om det, at De tror, at De skulde være anderledes, end De er."

„Hvorledes mener De?" spurgte Bennet.

„Ja, anderledes end De er, — som andre Mennesker," svarede Doktoren. „Det er en meget udbredt Vildfarelse, at man tror sig saa aparte, saa forunderlig; de fleste have noget af denne Indbildning, og dog ligne vi alle hverandre langt mere, end vi ville tro. Nogle enkelte have bedre Evner end andre til at udtrykke deres Tanker og Følelser; andre kjende godt disse Følelser, men ere ikke i Besiddelse af Fremstillingsevnen; mangen Gang er dette den hele, væsentligste Forskjel."

„Paa den Maade bliver alt virkelig meget ensformigt og kjedeligt," svarede Bennet, ikke uden et Anstrøg af Skuffelse.

„Det kan jeg ikke indrømme Dem," svarede han. „Skulde en Vej da absolut blive kjedelig, fordi mange drog den? Erfaringen i Verden viser os det mod-

satte; hvilken Trængsel er der ikke paa de søgte Steder?"

„Det kan jeg ikke forstaa," svarede Bennet. „Hvad vilde det saa være for en Snak, at Mennesker ikke passe sammen? Det maatte de da gjøre alle Tider og allesammen."

„Fordi vi alle i visse givne Tilfælde kunde tænke og føle, om ikke ens, saa noget lignende, skulde vi saa passe sammen?" svarede Doktoren med et Anstrøg af Ironi, der dog ikke var saarende. „Man skal — det gjentager jeg — stedse være varsom med at tro, at man er noget forunderligt, noget enestaaende, noget, der ikke passer sammen med den øvrige Verden; man ender saa virkelig med ingen Steder at kunne passe, ikke i denne og maaske endnu mindre i den anden Verden, hvortil Vejen saa bestemt er givet."

„I Grunden er jeg vred paa Dem, Dr. Ernst," udbrød Bennet og standsede ham; „thi der er noget hos mig, som De saarer med Deres Ord. Paa den anden Side kunde jeg fristes til at sige til Dem: „Vær min Lærer!" Der er noget saa sikkert og saa troværdigt over Dem, at jeg véd, Deres Raad kunde gjøre mig godt."

„Det, jeg saarer," svarede Doktoren fremdeles ironisk med en vis Ubarmhjærtighed, der dog var saa tiltalende, „er jo netop „Deres ualmindelige, rent forunderlige Menneske", ikke sandt? Og det, der tiltrækker Dem, er, at jeg vil have Dem ført ind paa Livet og Sandhedens rette, simple Vej."

„Som om jeg altsaa aldrig havde været dér? Tak!"

„Paa mange, mange Strejftog, men jeg tror ikke, sikkert og fast, med andre Ord, ikke til Stadighed, som hvor man er hjemme," svarede Doktoren.

„Hvor De dog maa synes, at jeg er et ubetydeligt Menneske!" udbrød hun med en sørgmodig Heftighed, der farvede hendes Kinder røde; „men nu er jeg en Gang — hvordan var det, De sagde? — kommet ind under Deres Rækkeevne eller Synskreds, og saa tager De mig med, saa lille jeg er, — om jeg maatte kunne vore noget!"

„Hvor De gjør mig Uret?" svarede han. „Hvem handler bedst mod den saarede Kriger, enten den, der river Saaret op med Sonden, undersøger det, tager Kuglen ud, udvasker og forbinder det; eller den, der nænsomt dækker Saaret til, saa at der kan gaa Betændelse deri, som bringer Døden?"

„Naturligvis den første."

„Nu vel," vedblev han; „at være den første, saa tit og saa godt som muligt, det er det, jeg ønsker at faa ud af mit Liv. De er, som De meget rigtig siger, kommet ind paa, hvad jeg kalder: „min Vej". Jeg kunde smigre Dem og dog ikke træde Sandheden for nær; men jeg skal kun indskrænke mig til at bemærke, at De er for god til, at jeg kunde gaa Dem forbi. Derfor alene er det, at jeg paanøder mig Dem; kan De vredes derover?"

„Vredes?" — Bennets Mund krummede sig imellem Graad og Latter — „Kan De virkelig ikke føle, at jeg siger Dem Tak?"

„Ikke ganske; men jeg tror Dem, naar De siger det," svarede Doktoren. —

„Har De mere, som jeg skal udrette for Dem?" spurgte han noget efter.

„Nej Tak, ikke mere!"

„Véd De," vedblev han, „at jeg tænker meget paa helt at overtage Sfinx, — hvis Fjordendal ikke bliver mig alt for dyr at sætte i den Stand, jeg ønsker."

„Ja, det har jeg hørt noget om af min Svoger," svarede Bennet. „Det bliver en ordentlig Mængde, som De faar at sørge for, Dr. Ernst; det maa være morsomt at kunne gjøre saa meget, og at være saa dygtig, at man kan bestride det altsammen."

Doktoren rødmede let.

„Det sidste kan jeg dog ikke tilegne mig," sagde han; „paa Fabrikken har jeg en udmærket Bestyrer, og til Fjordendal maa jeg finde mig en Inspektør."

„De kjender nok Olaf Hansen, som tidligere bestyrede Sfinx?" spurgte Bennet, „og synes om ham?"

„Udmærket godt," svarede Doktoren.

„Skal han — — skal han igjen engageres til Sfinx?" spurgte hun med Stemmen en Smule lavere, hvad der ikke undgik Doktorens Opmærksomhed.

„Nej, han vilde ikke kunne taale det mere."

„Han vilde ikke kunne taale det mere? — Hvorfor? Vil han da altid blive svag?"

En mørk Skygge gled hen over Doktorens Ansigt, og det varede et Øjeblik, forinden han svarede:

„Jeg haaber det ikke. Fabriklivet tror jeg dog, at han gjør rettest i at sige Farvel; men han har jo Evner og Begavelse nok til at kunne slaa ind paa meget andet."

„Nu maa jeg vist gaa," sagde Bennet pludselig og slap Doktorens Arm; „jeg skal hen til min stakkels gamle. — At tænke sig, han ligger der nede og sover sin evige Søvn! — Kjære Dr. Ernst!" — hun tog hans Haand — „at det skulde være netop mit Slør, han løb efter!"

Doktoren lagde sin Arm kjærtegnende om hendes Skulder og sagde næsten ømt:

„Nu skal De være fornuftig og tænke paa, hvad jeg har sagt. Tal især med Deres Svoger, at han kan give Dem det rette, sande Blik paa Livet, det, som aldrig skuffer og aldrig vildleder nogen! Arbejd paa at komme bort fra Griller og ufrugtbare Sindslidelser, der kun hæmme Dem! Og saa Farvel, jeg ser Dem vel næppe denne Gang mere. Jeg rejser om nogle Timer, men kommer jo snart igjen. Farvel, Farvel!"

De gik hver til sin Side. Bennet var febrilsk og dybt bevæget.

Da Doktoren var kommet lidt bort, blev han staaende i dybe Tanker, som meget optog ham. —

Attende Kapitel.

I det lille Hus paa Nørrebro var der omsider oprundet lyse Dage. Olaf Hansen var nu oppe og saa vel, at han havde faaet Lov til at gaa ud

midt paa Dagen, dersom Vejret holdt sig mildt, uden Frost.

Han var pirrelig over, at han var kommet ud af sin Virksomhed, og længtes meget efter Doktorens Hjemkomst. Anna glædede sig herover og mente, at i dette Tilfælde var det at længes efter Doktoren, ensbetydende med at længes efter Grace.

Fru Hansen havde en Tid lang delt denne Anskuelse, nu var det anderledes. Hun havde faaet en Frygt, som hun ikke kunde blive Herre over, og som pinte hende, fordi den i høj Grad krydsede og ødelagde alle de Planer, hun nogen Sinde havde haft angaaende denne Perle af en Søn.

Hun var, kort og godt, bange for, at den Tanke, der, dels under Feberen, dels nu, da han var bleven rask, beskæftigede ham mere end enhver anden, var Tanken om Bennet, som nu var bleven fri. Det var hende en helt utaalelig Forestilling. Hun var, som saa tit er sagt, en stærk Kone, fast i sine Anskuelser, lidenskabelig i Had og i Kjærlighed.

Bennet havde hun aldrig set, men fattet en underlig Slags Følelse for, som nærmede sig til Had. Dels var Bennet smuk og bekjendt, noget, der aldrig ret kunde tiltale Fru Hansen, som kun havde den eneste Datter, der ingen af Delene var; dernæst havde Bennet, som hun udtrykte sig, koketteret og baaret sig rent rædsomt ad, saaledes at det var en let Sag at forfølge hende. Men nu kom pludselig et nyt Faktum til, en Frygt aldeles utaalelig at bære, at hendes Søn skulde have kastet sine Øjne paa denne Pige, med andre Ord, glemme hele Verden over hende; thi saaledes vilde det gaa, dersom Olaf blev ret forelsket.

Man kunde bære det, dersom den Pige, han blev forelsket i, havde været en anden end en saadan stolt, forkjælet Dukke, der kun kjendte én Lov, nemlig sit eget Behag.

Fru Hansen gjemte sin Frygt i den inderste Krog af sin Sjæl; hun var for klog til ikke at vide, at jo mere der blev pustet til en lønlig Ild, desto stærkere blev Flammen. Hverken hendes Datter eller Søn anede hendes hemmelige Uro; hun havde ikke røbet den for nogen af dem.

Vejret var taaget og mildt; Klokken var noget over to, men det var saa mørkt, at man inden Døre næsten intet kunde se. Fru Hansen sad alene hjemme; hendes Søn var gaaet lidt ud, ledsaget af Anna.

Det bankede paa Døren; hun lukkede op. Det var Grace, som Aftenen i Forvejen var kommet tilbage fra Jylland tillige med sin Fader.

Da Grace havde faaet Tøjet af, begyndte hun at fortælle om den forfærdelige Ulykke paa Fjordendal. Aldrig saa snart var hun færdig, før Fruen udbrød:

„Det er dog ogsaa gruelig, hvad den Pige har paa sin Samvittighed!"

„Hvad mener De?" spurgte Grace; „er det Bennet? Det var hun sandelig lige saa uskyldig i som baade De og jeg, kjære Fru Hansen."

„Sagde De ikke, maa jeg spørge, at De troede, han var forelsket i hende? Og føjede De ikke til, at Frk. Dal var rent fortvivlet og vilde i Vinter blive i Jylland for at trøste den gamle, som hun formodentlig i sit Hjærte kun gjør Nar af?" spurgte Fru Hansen med rystende Stemme.

Grace blev saa overvældet af disse overordentlige Antagelser, at hun næsten ikke vidste, hvor hun først skulde tage fat; hun sagde derfor ganske sagtmodig:

„De kan ikke forestille Dem, som hun er en smuk Pige; det siger Pappa ogsaa."

„Dér ser De, De kan ikke engang forsvare hende," svarede Fruen ganske giftig; „ellers behøvede De ikke nu at skyde Dem ind under hendes Ydre."

„Hvor kan De dog misforstaa mig saaledes? Hvad skal jeg sige, som De kan tro? Hun er saa god og elskværdig; vent, til Pappa kommer og henter mig, saa skal De høre."

„Kjære!" svarede Fruen, „jeg ikke alene tror, men jeg véd, at Deres Fader, at enhver Mand vil forsvare hende. Der gives Kvinder, som kun falde i andre Kvinders Smag, andre, som falde i begge Kjøns Smag; endelig enkelte, som Mænd altid synes om . . ."

„Bennet hører til de midterste," afbrød Grace; „thi alle Mennesker synes om hende, og man kan umulig andet."

Fru Hansen gjorde en utaalmodig Bevægelse.

„Hvorledes skal hun holde ud at blive der ovre i et saadant Øde," spurgte hun igjen ivrig.

„Hun bliver dér i Følge sit eget, inderlige Ønske," svarede Grace; „i det mindste have hendes Forældre meget derimod."

„Det kan jeg nok forstaa; de ere vist lige saa verdslige som hun selv. Men bliver hun dér virkelig?" spurgte Fru Hansen meget interesseret.

„Ja, hun bliver der virkelig, hvis hun faar Lov," forsikrede Grace, „i det mindste i Vinter, maaske længere."

Fru Hansen følte sig lettet ved at høre dette.

Noget efter kom Olaf og Anna tilbage, og der blev en varm Modtagelsesscene mellem dem alle tre.

Grace fortalte atter sin Historie fra Fjordendal. Denne Gang tav Fru Hansen ganske stille; men da Olaf udbrød:

„Den stakkels Frk. Dal! Hun tænker dog vel ikke paa, at det ved et Tilfælde var hendes Slør, han løb i Døden efter," — vendte Fru Hansen sig om, for at ingen skulde se, hvad hun tænkte derved.

„Hun var forfærdelig bedrøvet ligesom vi alle," forklarede Grace, „men jeg tror nok, hun tog sig det nær, at det netop var hendes Slør."

„Det kan jeg nok forstaa," svarede Olaf tankefuld; „skjønt det er jo aldeles urimeligt af hende at sørge derover."

„Det sagde vi ogsaa allesammen," vedblev Grace, „og baade Pappa og Pastor Knudsen gjorde alt for at trøste hende."

„Blev hun saa trøstet?" spurgte Fru Hansen og vendte sig pludselig om; hun kunde ikke beherske sig længere.

„Moder!" udbrød Olaf i en meget misbilligende Tone.

Fru Hansen forsvandt. Anna og Olaf saa' til hinanden; de vidste saa godt, at deres Moder var gaaet ind for at græde over, „at hun var en foragtet Skabning, som ingen brød sig om, at hendes egne Børn, som hun udelukkende havde opofret sig for,

vare de første til at vende hende Ryggen", o. s. v., o. s. v. Havde Grace ikke været til Stede, vilde de strax have faaet det altsammen; nu blev det kun opsat til en belejlig Stund for at komme med endnu mere Fynd og Klem.

En lille Tid efter kom Doktoren. Han saa' mørk og alvorlig ud; men talte med sædvanlig Venlighed.

Grace og Anna forlod Stuen, fordi Doktoren ønskede, dels at undersøge Olafs Bryst, dels at tale med ham.

Efter at have undersøgt Brystet med megen Omhu, begyndte Doktoren:

„Ja, ser De, med Fabriklivet ønsker jeg, at De skal sige Stop. Efter en saa alvorlig Gigtfeber, som De har haft, kommer der undertiden svære Lungeaffektioner, i Fald man ikke vogter sig; De er saa sund og rask, som man i dette Øjeblik kan forlange; men jeg finder det, som sagt, raadeligst, at De opgiver Deres tidligere Virksomhed."

„Det er en let Sag at sige," svarede Olaf, „men ikke saa let at følge. Det eneste, som jeg foruden dette har Lyst til, lader sig næppe praktisere, nemlig Landvæsenet; jeg har ikke Kapital nok til at kjøbe en nogenlunde stor Ejendom, og jeg vil selvfølgelig ikke begive mig ud i en tjenende Forvalterstilling."

„Hvis De nu," spurgte Doktoren, „ved ét eller andet lykkeligt Tilfælde kunde blive Inspektør over en meget stor Herregaard, hvor der var fri Bolig, med en Gage, aldeles foreløbig af et tusend Daler, dertil overordentlig meget at bestille, store Foretagender at

gjennemføre, naturligvis med visse Procent, hvad vilde De saa svare?"

„Saa vilde jeg svare, at Lykken lyslevende var vandret ind i Armene paa mig," svarede Olaf og rødmede med den stærke Farve, der er ejendommelig for Feberrekonvalescenter.

„Det glæder mig, at jeg kan blæse Lykken ind i Armene paa Dem, thi dette Tilbud gjør jeg Dem i dette Øjeblik. Jeg har budt paa Fjordendal, og saa snart Salget er i Orden, kan De tiltræde Deres Plads, jeg tænker mig, fra Nytaar af." svarede Doktoren med Øjne, der straalede af Glæde.

Olaf Hansen sprang op og greb Doktorens Haand.

„Det er en Lykke at kjende en Mand som Dem. Men i det, De her tilbyder mig, er der dog vel et saadant Arbejde, at jeg kan være bekjendt at tage imod det?"

„Være bekjendt at tage imod det?" spurgte Doktoren; „hvad mener De med det?"

„Dermed mener jeg," svarede Olaf, „at min Stolthed er at kunne ligne Dem. Tror De ikke, at jeg har hørt, hvorledes De har forøget Deres Formue ved at være paa Færde tidlig og sildig — og dog altid haft Tid for alle Mennesker! Nu vel! Jeg maa ogsaa have saadant Arbejde, at jeg hver eneste Dag kan sige mig selv, at jeg har fortjent min Løn."

„Vær De kun rolig!" sagde Doktoren og slog ham paa Skulderen; „der er snarere for meget end for lidt, selv for den dygtigste Mand at faa Tag i. Gaarden er fuldstændig forsømt, baade i Driften, i Bygningerne og i Økonomien; den skal forandres i alle Henseender; der skal drænes, der skal udtørres,

bygges, opdyrkes og omkalfatres fra den ene Ende til den anden. Er De saa med?

„Med Liv og Lyst," svarede Olaf og trykkede Doktorens Haand.

Derefter blev der endnu en Gang talt om den ulykkelige, unge Mands Død, og Olaf udbrød atter:

„Den stakkels Frk. Dal! Hun er vel meget bedrøvet?"

„Det kunde hun jo ikke gjøre ved," svarede Doktoren og vendte sig om uden at sige mere.

Olaf kaldte paa sin Moder, der kom ind og saa' en Del forgrædt ud. Doktorens Nærværelse lagde dog en Dæmper paa hende.

Han udtalte sin Glæde til hende over, at Sønnen var kommet sig saa godt, men lagde til, at han endnu burde være meget forsigtig med at gaa ud. Olaf stormede strax ud med alt, hvad Doktoren havde sagt til ham.

Til hans største Forbavselse og Sorg blev hun ikke nær saa overrasket og glad, som han havde ventet, og som der var den største Grund til. Vel gik hun hen og takkede Doktoren, men paa en saadan Maade, at endog en mindre fin Mand ikke vilde undlade at føle sig fornærmet. At Doktoren tænkte noget lignende, kunde Olaf ikke lade være at tro, om det end ikke var muligt at mærke noget paa ham.

„Det er vel først til Sommeren?" spurgte Fruen efter en lille Pavse.

„Til Nytaar," svarede Olaf kort.

„Til Nytaar! Og paa Jyllands Vestkyst! Ovenpaa en Gigtfeber!" udbrød hun forfærdet.

„Det er ikke min Hensigt for nogen hverken personlig eller upersonlig Fordels Skyld at glemme Hensynet til en Patient, allermindst naar han tillige er mig kjær," svarede Doktoren med den Tone, ingen vovede at sige imod, ikke engang Fru Hansen ved denne Lejlighed.

Olaf saa' aldeles ulykkelig ud. Men Doktoren var ikke den, der nogen Sinde med Vilje svigtede nogen; han gik hen, tog Olafs Haand og sagde:

„De skal nu snart høre nærmere fra mig." — „Bryd Dem blot ikke om noget," tilføjede han sagte; „jeg misforstaar Dem ingenlunde."

„Dr. Ernst!" Det var alt, hvad Olaf kunde sige.

Derpaa sagde Doktoren Farvel til Fruen og bemærkede ganske let:

„Deres Søn rejser over i Selskab med mig selv; jeg skal, haaber jeg, passe godt paa ham."

Aldrig saa snart var Døren lukket efter Doktoren og Grace, forinden Fru Hansen udbrød:

„Og det tror Du, jeg er glad ved? At Du kommer til Siberien! Saaledes betragter jeg virkelig det nordvestlige Jylland! Især nu, da Du er svag! Du dør! Kan han, denne Doktor, med sin sælsomme Magt, sine Masser af Penge ikke engagere andre end min Søn, min eneste, eneste Søn for en saadan Plads? Saa lad ham igjen gjøre Dig til Bestyrer af Sfinx, det var Du dog før hos denne Høst, som jeg nu kan se, var et godt Menneske, der tog Hensyn, som denne Amerikaner ikke tager! Men jeg kan regne det ud paa mine Fingre! Fabrikken bar Du paa Dine Skuldre, lige til Du sank sammen i Feber — aa, det er forfærdeligt! Nu kan Fabrikken undvære Dig, men

Gaarden derimod ikke. Ja, hvad gjør saa det, at Du er svag, at Du dør? Du kan maaske blive færdig med Gaarden ligesom med Fabrikken, og han faar alt det ud af alting, som han ønsker . . ."

„Moder!" Olaf sprang op, han var bleg og skjælvede; „enten taler Du paa en anden Maade, eller Du mister mig for stedse, hører Du, for stedse!"

„Det manglede kun," svarede hun, holdt begge Hænder op for Ansigtet og græd.

Anna følte sig ogsaa oprørt baade paa Doktorens og Olafs Vegne; hun gik hen og hviskede til sin Broder:

„Gaa bort og lad mig tale Moder til Rette; jeg er vant dertil."

Hun skød ham sagtelig ud gjennem Døren og lukkede den efter ham.

Nittende Kapitel.

„Her er denne hersens Hertug, Herren nok véd, ham, Doktoren; jeg har ført ham ind i Herrens Arbejdsværelse," sagde Mikkelsen til Hr. Høst nogle Timer efter, at Besøget hos Fru Hansen havde fundet Sted.

„Ah!" svarede Høst, der mod Sædvane var noget mindre soigneret, end han plejede at være, og havde et Præg af Alvor, der var meget velgjørende.

„Nu skulde Herren sandelig tale rent ud med ham og se at faa alting klaret; det var meget bedre at komme ordentlig ud af det end saadan gaa og pine sig," sagde den skikkelige Mikkelsen, i det Høst rejste sig fra en Del Papirer og Tal, han sad bøjet over.

Høst befandt sig kort efter Ansigt til Ansigt med Doktoren, der var alvorligere end sædvanlig.

„Kassebeholdningen," begyndte Doktoren mørk, „stemmer ikke, der er en Underballance paa omtrent 5000 Daler; hvorledes hænger det sammen? Bøgerne ere rigtige fra Forretningsførerens Haand."

„Jeg tilstaar, at jeg har — foreløbig — uden at raadføre mig med Dem, disponeret over disse Penge, men ganske foreløbig," svarede Høst, ikke ulig en vaad Hund, der venter at faa Prygl af sin Herre.

„Det er noget frit, maa jeg sige," svarede Doktoren; „i Fremtiden vil jeg dog frabede mig den Slags Overraskelser."

Høst forsikrede, at det ikke mere skulde ske; han havde haft nogle presserende Renter at betale for „La superba", og havde derfor grebet til dette Middel, men haabet at kunne dække det, forinden Doktoren bemærkede det. Han gjorde endnu en Gang en dyb Undskyldning og vilde gaa over til at tale om noget andet.

„Jeg maa bede Dem om endnu en Gang at skjænke mig Deres Opmærksomhed," vedblev Doktoren. „Der findes i Regnskabet en Post opført, som jeg er vis paa, at jeg aldrig har kunnet overse, nemlig et Udlæg til „La superba". At den er sat ind uagtet

vor Overenskomst er mig et underligt Stykke, som trænger til en aldeles fyldestgjørende Forklaring."

Høst vred sig næsten under Doktorens faste Blik.

„De maa inden i Morgen Middag give mig tilfredsstillende Svar herpaa; ellers forbeholder jeg mig at tage Revanche," vedblev Doktoren, og hermed forlod han den bestyrtede Høst.

Doktoren gav sin Kusk Grosserer Dals Adresse; han traf denne alene.

„Undskyld mig, Hr. Grosserer," begyndte han, „at jeg søger Dem en Gang igjen paa denne Tid, i Stedet for om Formiddagen i Forretningslivets autoriserede Timer. Men jeg kommer med Hilsener fra Deres Døtre og Svigersøn og haaber af denne Grund at være saa velkommen, at De tilgiver mig."

„De er mig velkommen, meget velkommen, paa enhver Tid og ethvert Sted, i et hvilketsomhelst Ærende," svarede Grossereren fedt, i det han slog ud med Armene og meget smilende bød sin fine Gjæst en Stol.

„Ja, naar De ellers ser mig gjerne, saa maa dette Ærende da gaa ind under det rent overordentlige, — man vil jo helst bringe saa meget som muligt ud af Tingene," svarede Doktoren og satte sig.

„Gudbevares!" Grossereren gjorde nogle Skrabud af den mest overordentlige Beskaffenhed, som kostede ham stor Anstrængelse og et Øjeblik truede med at berøve ham Ligevægten.

„De kan ikke tro," begyndte Doktoren, „som Deres Datter og Svigersøn have det hyggelig i mit gamle Barndomshjem! Præstegaarden er en gammel, lav Kasse med smaa Vindueskarme og skjæve Gulve"

— Grosſereren gjorde en Grimace, ſom om han tænkte: „Velbekomme for hvem der har Lyſt!“ — „ikke ſaa væſentlig forandret fra min Faders Tid, paa det nær, at der er flyttet nogle Skillerum; men Gud bevare mig, hvor der er hyggeligt nu i denne gamle Rede! Jeg forſikrer Dem, at jeg har nydt Livet dér; og derſom Præſtegaarden var til Salgs, maatte Deres Svigerſøn — hvilken prægtig Mand han dog er! — fortrække, jeg kjøbte den ſtrax.“

„Maa jeg byde Dem en Cigar, en Havanneſer?“ ſpurgte Grosſereren.

„Tak! Derſom De gjør Selſkab.“

De tændte Cigarerne.

„Jeg er meget forſtemt over,“ bemærkede Grosſereren, „at vi, at jeg ikke kunde finde paa at bede Dem om, at min Datter, Bennet, maatte rejſe hjem i Selſkab med Dem.“

„Ah! Det vilde have været min Datter og mig en Glæde,“ ſvarede Doktoren. „Men . . .“

„De har en Datter!“ afbrød Grosſereren.

„Ja, paa nitten Aar; hun var med i Jylland.“

„Meget behageligt, meget behageligt!“ Grosſereren ſtraalede og rømmede ſig den ene Gang efter den anden; det var, ligeſom han fik ſin overſtrømmende Glæde forkert i Halſen.

„Jeg har en Bøn, en meget inderlig, at gjøre Dem,“ ſagde Doktoren pludſelig i en helt anden Tone; „jeg vil bede Dem meget om ikke at give mig Afſlag.“

„Det anſer jeg for umuligt,“ forſikrede Grosſereren.

„Ja, jeg maa først en lille Smule dokumentere mig, for at De ikke skal finde min Bøn besynderlig, eftersom den strejfer ind paa Familierettens Omraade, som Juristerne vilde sige," svarede Doktoren.

„Han har en Datter," tænkte Grossereren; — „saa har han ogsaa en Kone, ergo — en Frier kan han ikke være. Familieretten, Familieretten? — Min Kone? Hun er min Kone. — Hvad kan det dog være?"

Han rystede af Forventning (en kvindelig Pen vogte sig vel for at skrive: Nysgjerrighed!).

„Sagen drejer sig om Frk. Bennet," vedblev Doktoren. „Hun har valgt mig i et specielt Tilfælde til sin Ambassadør, en Ærespost, som jeg ikke kunde afslaa; — altsaa, Frk. Bennet, der ikke var ganske vel, da hun kom til Jylland . . ."

„Det tænkte jeg jo nok; men nu skal hun hjem strax," faldt Grossereren ind.

„Befinder sig nu saa vel der ovre," fortsatte Doktoren, „at jeg i min Egenskab af Læge bestemt maa støtte hendes Andragende om at faa Lov at blive, hvor hun er, i Vinter."

„Aldrig," svarede Grossereren og fór op.

Doktoren kunde ikke tale om hendes Lyst til at trøste den gamle Kone; det havde Pastor Knudsen udtrykkelig sagt ham, hendes Forældre ikke vilde kunne forstaa. Han turde endnu langt mindre berøre hendes Sjæleliv i nogensomhelst kristelig Retning; det vilde de le af og forpurre for enhver Pris, fordi det forekom dem baade usandt og skabagtigt. Han maatte altsaa fremføre andre Grunde, først nu hendes legemlige Befindende.

Da det imidlertid ikke slog an, fordi Grosséreren mente, at Bennet var et kjærnesundt Pigebarn, som jo desuden, om det virkelig behøvedes, hjemme kunde faa Lægetilsyn hver Dag, — talte Doktoren om, at baade Pastor Knudsen og hans Kone kunde trænge til Bennets oplivende Skikkelse i Hjemmet, inden de endnu ret havde slaaet Rod i den øde Egn.

Herpaa forsikrede Grosséreren, at ingen mere end han og hans Kone trængte til Bennet i deres eget Hjem.

Doktoren kom med et Fremtidsbillede om, hvor langt bedre det var nu at savne hende en lille Tid; saa vilde hun, naar denne var gaaet, vende mere straalende og frisk tilbage end nogen Sinde.

Forgjæves, Grosséreren erklærede rent ud, at hans Kone syntes, det var saa trist ved ethvert Selskab og Bal, de holdt, ikke at have en eneste ung selv at møde med.

Doktoren opgav dog ikke Haabet. Han gav sig til at fortælle om Fjordendal og den unge Ejers Død; da han kom dertil, at Sandborg løb afsted efter Bennets Slør, blev Grosséreren pludselig opmærksom og udbrød:

„Ja, det er Pokkers med Bennet! Hende løbe de nu alle efter, det siger ogsaa min Kone.“

Doktoren blev saa underlig kold og svarede:

„Proprietær Sandborg vilde have løbet, om det havde været én af de andre Damer, der havde tabt sit Slør, ja, selv om én af os Herrer havde tabt, en Hat f. Ex.“

Grosséreren sagde nogle beklagende Ord, men endte med, at det maatte være et grueligt Land,

dette Vestjylland, hvad han da ogsaa havde foreholdt sin Svigersøn.

Hertil bemærkede Doktoren tørt, at han syntes saa godt om det, at han vilde kjøbe Fjordendal.

Nu var Grossereren atter med og spurgte ud i det uendelige om, hvad der da egentlig fandtes deroppe, hvorledes Gaarden var o. s. v. Og da han hørte den Sum, der var budt, samt om alle de Foretagender, Doktoren vilde have for, blev han opmærksom paa enhver Enkelthed.

„Ja saa! Ja saa!" sagde han den ene Gang efter den anden; „en Mand som De, der har set saa meget af Jorden — det er en ganske anden Sag! Uagtet der naturligvis er en Del Liebhaveri med i Spillet."

Det bankede let paa Døren, og i samme Nu traadte Fruen ind. Da hun saa' en fremmed Herre, hilste hun flygtig og vilde trække sig tilbage, men Grossereren, der ikke et Øjeblik tænkte paa Fortidens gamle Historie, kaldte ivrig paa hende, og førend der fra nogen Side kunde være Tale om Tilbagetog, præsenterede han:

„Min Kone! Dr. Ernst fra Amerika!"

Aar vare henrundne, siden de mødtes sidst. Men i dette Minut var det, som om de skiltes ad i Gaar; Tankerne gjorde et eneste Spring hen over den svundne Tid.

Doktoren fløj op, lagde sin Cigar, bukkede og blev staaende.

Fruen stod et Øjeblik maalløs og syntes, at hun var ved at falde om. Men den Tanke, at hun nu igjen saa' ham, blæste Liv i hende, og hun følte en

underlig, sitrende Glæde, der ligesom løftede hende. Aarene gjøre rig, og Aarene gjøre fattig; hun var ikke bleven rigere i Aarenes Løb, derfor kom dette Øjeblik over hende med en sælsom, jublende Glæde.

Uden at betænke sig længere, gik hun hen over Gulvet og tog hans Haand.

Hvor forskjellig kan dog ikke et Haandtryk være!

Den Maade, paa hvilken han nu omsluttede hendes Haand, varmt og trofast, var ligesom en Hilsen fra gamle Dage. Hun kjendte Haandtrykket, og hun kjendte ham; thi hvad findes der vel i Verden, som formaar aldeles at udslette Mindet om den første Ungdomskjærlighed? Den kan syltes ned, begraves; men ved én eller anden ydre Grund — enten det nu, som her, er Personen selv, eller ét og andet levende Minde om ham — opstaar den fra de døde; thi alt, hvad der omgiver den, er som en Havbund, der har en magnetisk, dragende Kraft.

„Jeg kommer som et Sendebud fra Fruens Døtre og Svigersøn, som jeg har besøgt," begyndte Dr. Ernst, som først fattede sig, i det han bød hende sin Stol.

„Ja, tænk Dig!" udbrød Grossereren, som ikke havde set noget mærkeligt ved dette første Møde, men fundet, at det løb saa udmærket af; „den Pokkers Bennet har valgt Doktoren her til sin Talsmand; jeg nægter ikke, at det er et godt Paafund, det er svært at sige Nej."

„Hvorom drejer da Talen sig, siden der ikke kan siges Ja?" spurgte Fru Dal i en sagtere Tone, end hun plejede at bruge. Hun følte sig til Mode som i en dejlig Drøm og var bange for at bort=

skræmme den; hun, der havde drømt saa lidt i sine Dage.

„Talen drejer sig om Frk. Bennet, som beder om at faa Lov at blive i Jylland i Vinter; og — kan det nytte — da har hun min bestemte Erklæring qua Læge paa, at dette Ophold vil i mange Henseender være hende gavnligt," svarede Doktoren varmt.

„Er hun da ikke vel?" spurgte Fru Dal hurtig; „derom har hun intet skrevet."

„Ikke ganske," svarede Doktoren. „Endnu er det ikke legemligt, men kan gaa over dertil; hun er febrilsk og noget lidende paa Sindet, og derfor er intet hende i Øjeblikket mere gavnligt end Opholdet dér, hvor hun er; det maa jeg bestemt erklære."

„Jeg er nu ogsaa bange for, maa jeg sige Dem," sagde Grossereren med en pludselig Fortrolighed, „at Bennet ikke har videre godt af at være i Knudsens Hus; han er, som alle Præster, noget exalteret og vil indvirke aandelig paa Folk."

Doktoren havde Møje med at undertrykke et Smil, saa ufrivillig komisk var Dal under denne Meddelelse.

„Ja—a, det er jo i Grunden det, de skulle," svarede han; „De husker nok, at efter min Mening er Knudsen en saa prægtig Mand, at jeg ikke ønskede ham anderledes; og hvis De bryder Dem om min Dom, maa jeg gjentage, at Deres Datter kun kan have Glæde og Udbytte af et Ophold i hans Hus."

„Vi bør dog betænke os en Smule, bedste Dal, efter denne Erklæring," sagde Fruen pludselig.

„Vinteren staar for Døren," bemærkede Grossereren; „der er ingen Tid til at betænke sig."

„Man gjør ofte ret i at sove paa en Beslutning," svarede Doktoren og rejste sig. „Jeg beder især Fruen om at understøtte min Bøn, thi en saadan er det."

Hermed tog han Afsked.

Da han var borte, var Grossereren rent ude af sig selv i Lovprisninger over Doktoren, en saadan Mand!

Fru Dal tænkte tilbage paa, da han for tredive Aar siden var den unge Student, som hun elskede og maatte skilles fra, fordi han intet var eller nogen Sinde kunde blive, som vilde være hende værdigt!

Denne Tanke snoede sin usynlige Traad igjennem disse svundne Aar og voxede i denne Time til et forunderligt Bjærg, der ligesom lagde sig paa hendes Bryst.

„Synes Du, synes Du virkelig, Malvina," begyndte Grossereren, „at vi skulle gaa ind paa at undvære Bennet en hel Vinter?"

„Saa kunne vi maaske hente hende, naar det bliver Foraar," svarede Fruen.

„Du samtykker! Nu ja! — Sikken en Karl den Doktor! Næsten Ejer af Sfinx, snart af „La superba" og af Fjordendal, et Herresæde!"

„Ja, han er bleven en stor Mand," svarede Fruen.

Tonen lød saa underlig vemodig; den kaldte Erindringen om det „gamle" frem hos Dal.

„Det tænkte man rigtignok ikke paa en Gang," svarede han uden i mindste Maade at ville saare; han var saa inderlig velvillig og beskyttende.

„Nej, det tænkte man ikke paa," gjentog Fruen og gik bort.

Grossereren løb lidt op og ned og smaasnakkede med sig selv; men han fik sig meget snart beroliget. Han nænnede aldrig at være for haard imod sit eget Jeg, og derfor gik han ikke videre dybt ind paa nogen Ting, der kom i Berøring med hans Person.

Tyvende Kapitel.

Den næste Dags Formiddag, henad elleve, traadte en Pige ind til Grace, der havde sin egen lille Dagligstue foran sit Sovekammer, i hvilken hun gjerne opholdt sig indtil Frokost.

„Der er en Herre, som beder om at maatte tale alene med Frøkenen."

„Med mig?" udbrød Grace dybt forbavset; men i samme Øjeblik tænkte hun: „Kan det være Hansen? Jeg kjender jo ingen andre, som kunde bede om at tale med mig."

„Nævnede den Herre ikke sit Navn eller gav et Kort?" spurgte hun med glad Forventning.

„Jo, et Kort, som jeg dog kun skulde aflevere, hvis Frøkenen spurgte om hans Navn."

Grace saa' sig i Spejlet og overbeviste sig om, at hendes Morgendragt var ulastelig, hendes Haar i Orden o. s. v.

„Giv mig Kortet!"

„Frøkenen vil altsaa have det?" spurgte Pigen, der aabenbart var vel instrueret.

„Er det ikke uværdigt at være saa nysgjerrig?" tænkte Grace.

„Nej, lad saa være!" svarede hun. „Du er da vis paa, at det er en virkelig Herre, en fin Mand? Er han ung?"

„Begge Dele," sagde Pigen.

„Saa før ham ind," svarede Grace og tog Plads med Hjærtet opfyldt af lyse Drømme. „Jeg har set saa ofte til ham," tænkte hun; „nu kommer han og hilser paa mig, udtrykkelig paa mig."

Lidt efter aabnedes Døren, og Høst traadte bukkende ind.

„Jeg kjender Dem ikke," sagde Grace forbavset.

Høst rakte hende sit Kort.

„Ah, Hr. Høst, Faders Kompagnon! Det er jo mærkeligt i Grunden, at jeg ikke kjender Dem; men de to Gange, De har villet hilse paa mig, har jeg netop været fraværende," vedblev hun lidt forvirret. „Tag Plads, Hr. Høst!"

„Tilgiv, at jeg kommer paa en saadan Tid og hilser paa Dem! og tilgiv at jeg udtrykkelig søger Dem! Men jeg har saa meget, saa uendelig meget at bede Dem om," begyndte Høst, og der hvilede et Udtryk af Bedrøvelse over ham, som rørte Grace.

„Noget at bede mig om! — Gaa til min Fader, jeg kjender ingen, der er saa god som han," svarede Grace.

„Frk. Ernst! Det er netop hos Deres Fader, at De skal hjælpe mig. Der er en Underballance i mit Regnskab, som jeg i Øjeblikket ikke ser mig i Stand

til at klare. Bed ham om at have Taalmodighed med mig; et Aar, et halvt Aar er maaske nok."

„Gaa til ham selv, Hr. Høst; han kan ikke lide, at jeg blander mig i saadanne Sager. Pappa er saa god; men han er ogsaa stræng. Jeg mener, at naar De fremstiller alt for ham — men fremfor alting sandt, endelig sandt! hører De —, saa hjælper han Dem snarere, end om jeg bad for Dem," sagde Grace venlig.

„De, hans eneste Datter! Det er umuligt! Mig kan han ikke lide!" bad Høst.

„Jeg har aldrig hørt Pappa sige noget ondt om Dem," svarede Grace. „Men jeg forsikrer Dem, at naar det drejer sig om Forretninger, saa maa man til ham selv; han lider ikke, at uvedkommende blande sig det mindste deri."

„Vil De da tilgive mig, at jeg har trængt mig ind hos Dem?" spurgte Høst, „tilgive mig min Bøn?"

„Saa inderlig gjerne!" svarede Grace; „og tro ogsaa mig, naar jeg siger Dem, at jeg gjerne talte for Dem, hvis det hjalp. Men gaa nu ned til Pappa, De vil træffe ham alene; og tal til ham den rene Sandhed, — selv om den er slem. — De skal ikke nævne, at De har opsøgt mig, det vil han ikke synes om".

Høst tog Afsked efter varmt at have takket Grace.

Med et tungt Hjærte traadte han ind i Doktorens Arbejdsværelse.

„Tag Plads!" sagde Doktoren koldt og drejede sin Stol om.

„Jeg bønfalder Dem om at have Medlidenhed med mig," begyndte Høst; „den Post til „La superba"

— imellem Udgifterne — har jeg . . .", han saa' bønfaldende til Doktoren, men mødte kun et Par store, rolige, ventende Øjne.

„Jeg har," fortsatte han da med Fortvivlelsens Energi, „skudt den ind; men jeg sværger Dem til, at jeg senere vilde sige alt, naar jeg var bleven i Stand til at dække den."

„Véd De, at det er Bedrageri?" spurgte Doktoren, stedse med disse rolige, gjennemtrængende Øjne fæstede paa ham.

„Enten De tror mig eller ikke, saa forsikrer jeg Dem, at det er første Gang, jeg i mit Liv har forsøgt paa sligt. Hav Medlidenhed med mig og hjælp mig over denne Ulykke!"

„De har flere Gange været upaalidelig i Deres Beretninger, naar Deres egen Fordel var med i Spillet," sagde Doktoren. „Skal jeg komme Deres Hukommelse til Hjælp, saa behøver jeg blot at bede Grosserer Dal om at være Tredjemand."

„De kan aldeles ødelægge mig, det véd jeg," svarede Høst. „I dette Øjeblik tænker jeg dog mindre paa mig selv eller min egen Fordel, end jeg nogen Tid har gjort det, og . . ."

„Hvem véd?" faldt Doktoren strængt ind. „Man kan undertiden forfølge sin egen Fordel — naar éns Anseelse har lidt et Knæk — ved at male sig selv med stærkere Farver, end man fortjener baade til den ene og den anden Side; undertiden kan det være ønskeligt at skaffe sig et forlorent Skjær af Renhed, undertiden det modsatte."

Høst følte Taarer i sine Øjne; det var første Gang i sit Liv, at han havde hørt saadanne Ord,

og første Gang, at han havde følt en Sønderknuselse, der kom denne nær.

„Naár éns Anseelse har lidt et Knæk!“ tænkte han. Og han saa' med Sjælens Øjne en Karikatur af sig selv, saa forfærdelig, at han kunde have kastet sig i Støvet for den fremmede Mand og raabt: „Naade! Naade! Giv mig mit eget „Jeg“, mig selv tilbage!“

Doktoren saa' hans dybe Smerte, men sagde ikke et Ord til Lindring.

Da rejste Høst sig pludselig og sagde:

„Saa tag Sfinx — min halve Part! — Hvor behæftet den end er med Gjæld, saa er den dog mere værd end, hvad jeg skylder bort.“

„Agter De at byde mig en Gave?“ spurgte Doktoren; „eller mener De, at De har kjøbt min Tavshed hermed?“

„Naade!“ bad Høst; „lad mig drage bort med Fred, saa kan jeg, alene, som jeg er, begynde for fra. Men red mit Navn fra Vanære!“

„Det vil jeg betænke mig paa,“ svarede Doktoren.

„Men ikke for længe, hører De, ikke for længe!“

„Senest om tre Dage skal De have mit bestemte Svar. Farvel!“

Doktoren vendte ham Ryggen, og Høst gled ud af Døren som en Skygge.

Da han var borte, rejste Doktoren sig og gik op og ned ad Gulvet i dybe Tanker med Hænderne paa Ryggen. Derpaa satte han sig ved sit Arbejdsbord og skrev to Breve.

Han var saa fordybet heri, at han ikke hørte,

hvorledes Grace først bankede og derefter sagte spurgte: „Pappa, maa jeg komme ind?"

Hun listede sig da ind uden Tilladelse og lagde sin Arm om Halsen paa ham:

„Søde Pappa!"

„Nu kommer jeg strax," svarede han.

„Hvad skriver Du? — Til Onkel Dobby! — Og til Hr. Høst!"

„Lad være, Grace," svarede Doktoren; „nu kommer jeg."

„Søde Pappa!"

„Naa, hvad er det?"

„Søde Pappa! — Er han ikke noget — noget ulykkelig?" spurgte hun og holdt Brevet til Høst op i sin Haand.

„Hvad i al Verden kjender Du til det, Grace? Hvordan falder du derpaa?" spurgte Doktoren.

Grace rødmede dybt. „Jeg har hørt det, Pappa!"

„Af hvem? Hvor?"

Grace tænkte først paa at sige, at hun havde hørt det ude hos Hansens, af Frygt for at skade den stakkels Høst's Sag ved at omtale hans Morgenbesøg; men denne Frygt kvaltes af en anden, der var endnu tungere at bære, at Olaf Hansen mulig skulde komme til at gribe hende i en Usandhed.

„Søde Pappa!" — Hun tog ham om Halsen og med Hovedet gjemt paa hans Skulder, fortalte hun ham det hele.

„Det behager mig overmaade lidt," svarede Doktoren strængt; „for det første, at Du har tilladt Dig at modtage en fremmed, ung Mand, alene, paa den Tid i Dine egne Værelser; for det andet er det en

saadan Mangel paa Takt hos Høst, at han herved er sunket saa dybt i min Agtelse, at jeg ikke engang nu ønsker at gjøre noget for ham."

„Havde Du da haft i Sinde at gjøre noget?" spurgte Grace grædende.

„Ja!"

„Pappa! Dersom Du da paa Grund heraf ikke vil gjøre dét for ham, som Du havde tænkt, gjør Du mig saa ulykkelig, at jeg taber min Frimodighed lige over for Dig. — Det var — saa bedre, — at — jeg — havde tiet rent stille —"

Grace var aldeles borte i det.

„Det var ret, lille Grace! — Naa saa det havde været bedre! — Ja, lad mig saa se, Du gjør det næste Gang."

„Pappa! Pappa!"

„Har Du tidligere set Hr. Høst, siden han kunde fatte en saa smuk Plan?"

„Aldrig! — Jeg kjendte — ham — jo ikke, jeg — vidste — ikke, — hvem han var."

„Det er godt, Grace! Nu kan Du gaa, jeg kommer strax."

Grace gik nølende bort.

Doktoren fuldendte sit Brev, der lød:

„Hr. Høst!

„Her har De mit Svar. Jeg overtager Fa-
„brikken efter den nøjagtigste Vurdering. Desuden
„har jeg et Raad at give Dem, som De kan følge
„eller lade være, som De behager. Følger De det
„og agter vel paa, hvad jeg har at sige Dem, da
„kan De, hvis De vil, se en lys og sikret Fremtid

„i Møde; følger De det ikke, da have vi intet „mere med hinanden at gjøre, og De maa selv, „som enhver Mand, svare for Deres Handle-„maade.

„Mit Tilbud er dette: Indlagt sender jeg „Dem et Brev til Firmaet Dobby & Søn i Chi-„kago, som har Forbindelser i tre Verdensdele; „Chefen er min Svoger. Det er mig bekjendt, at „De er dygtig i Engelsk og kan, naar De selv „kun vil det, udfolde en hel Del Aktivitet. De „vil paa min Anbefaling øjeblikkelig faa en Plads „hos ham, hvori De ikke alene maa bruge alle „Deres Evner, men endog komme til at anspænde „Dem til det yderste. Gaar De ind paa denne „Plan, da maa De inden to Dage være borte og „gaa lige til London.

„Jeg maa bede Dem om Deres skriftlige Svar „herpaa. Reiser De, da ønsker jeg Dem megen „Lykke. Louis Ernst."

Da Doktoren havde forseglet Brevet, trykkede han paa en Klokke over sit Skrivebord.

„Dette Brev skal besørges strax efter sin Adresse!" befalede han og gik derpaa ind til Frokostbordet, ved hvilket den stakkels Grace præsiderede med forgrædte Øjne.

Et og tyvende Kapitel.

Olaf Hansen gik nu ud hver Dag, og det var, som om Sundheden med hver Time vendte tilbage til ham.

Trods dette hvilede der en Sky over det lille Hus. Fru Hansen kunde ikke forvinde, at hun skulde miste sin Skat, især at han skulde over til denne skarpe, ødelæggende Vestenvind. Det var den stadige Vise; men bag ved dette laa det andet, hvorom hun ikke talte: Bennet. Fru Hansen havde været saa glad over, at hun blev i Jylland; nu ønskede hun intet hellere, end at Bennet var vendt tilbage til sit glade Selskabsliv. Der kunde jo ikke tænkes noget farligere for Olaf end at komme over i en ubekjendt, øde Egn og støde sammen med hende, der maatte lyse som en Sol i Jydernes Land, hvis hun i Hovedstaden havde været en Stjærne. Kort sagt: Fru Hansen var fortvivlet og udbrød som hin Romer: Nu kjender jeg Karthagos Skæbne!

Hun følte, hvor meget hun fordærvede sin Indflydelse paa Sønnen ved at stille sig, som hun gjorde, over for det Tilbud, Doktoren havde gjort ham; men hun havde aldrig lært Resignation, aldrig indset, at den Kjærlighed, der er saa herskesyg, at den tror at kunne være som et beskyttende Forsyn, der formaar at gribe ind i andres Skæbner, og ikke har lært at hengive sig, saa at den kan tro paa en langt visere Førelse end den, Mennesker raade over, — at den Kjærlighed aldrig er naaet til det store: at bære alt,

tro alt, haabe alt, udholde alt, ikke søge sit eget. Hun blev endog bitter imod Sønnen, græd og talte om, hvor hun havde lidt, vaaget og stridt igjennem den tunge Sygdom.

Olaf var en god Søn; han hørte taalmodig derpaa og søgte at faa hende bragt til den rigtige Erkjendelse, men følte samtidig hermed, hvorledes han mere sluttede sig ind i sig selv og havde sin Glæde og sin bedste Rigdom i sine egne Tankers skjulte Drømme. Og jo mere Modstand hans forandrede Livsplan fandt i Hjemmet, desto mere tiltalende blev den ham; det var, som om der først nu var kommet den rigtige Vind i Sejlene paa hans Livsbaad. Han vidste, hvad han gjorde; han kjendte Dr. Ernst fra Amerika som en rig og udmærket paalidelig Mand, der aldrig tog fat paa noget, som han ikke gjennemførte til den største Fuldkommenhed. Som en temmelig ung Mand var Dr. Ernst bleven gift med Miss Dobby, én af de rigeste Piger i Chikago, med hvem han havde levet lykkelig i et Aar til hendes Død. Familien havde været haardt imod dette Parti; men ved den Maade, paa hvilken han arbejdede sig frem til at opnaa et stort Navn paa Grund af sin Dygtighed som Læge, vandt han den snart for sig, saa at den, da han besluttede sig til at bryde op for at gaa hjem til Danmark, gjorde alt for at holde ham tilbage og knytte ham til sig for bestandig.

Olaf Hansen havde ikke før troet paa, at Doktoren kunde slaa sig til Ro her hjemme; men efter sin Samtale med ham om Fjordendal, tvivlede han ikke længere derom. Han følte sig stolt og glad over at blive knyttet til ham og saa' Fremtiden i Møde med

en Glæde, som han selv forbavsedes over. Saa underligt, som det kan synes, var det ikke desto mindre sandt, at han følte en Slags Beroligelse ved den Sky, som Hjemmet bragte over ham og hans Foretagende; thi vilde det ellers ikke blive for lyst altsammen? Guderne give ingen Ting helt, en Malurtdraabe skal blandes i Glædens Vin; Draaben var der, og derfor troede han fuldt ud paa sin Lykke.

Et andet Gode medførte denne Misstemning i det lille Hus ogsaa, den nemlig, at han og Søsteren knyttede sig nærmere til hinanden, hvad der for Anna havde stor og glædelig Betydning.

Olaf sad fordybet i Kort over Fjordendal og omliggende Jorder, da man meldte ham, at Hr. Høst vilde hilse paa ham.

Før Olaf fik Tid til at komme sig af sin Forbavselse, stod han for ham.

Olaf havde som de fleste dygtige Mennesker et overskuende Øje, som i et Blik optager et Indtryk, der stundom kan være noget forhastet, men aldrig er uden Betydning. Han saa' strax, at Høst var anderledes, end han plejede at være, at der var kommet et Præg af Alvor over ham, som endog havde strakt sig til hans Ydre. Han satte det i Forbindelse med Bennet og følte alt sit gamle Nag til Høst forsvinde.

„Jeg ønsker Dem til Lykke i Anledning af Deres Helbredelse," begyndte Høst og tog Olaf i Haanden paa en meget ligefrem Maade. „Jeg vil bede Dem om, at alt, hvad der har været af mindre godt imellem os, maa fra Deres Side være glemt, i det jeg erkjender, at mit Forhold til Dem ikke altid var saaledes, som det skulde være."

„Det er gjemt, og fra i Dag af, lover jeg Dem, skal det være glemt og magtesløst," svarede Olaf. „Det var kjønt af Dem at komme ud til mig og foraarsage mig den Glæde, saa meget mere, som jeg bestemt kan sige, at mig vilde det ikke være faldet ind."

„Det er jo ogsaa mig, der har forløbet mig, ikke Dem," svarede Høst godmodig.

„Saa har jeg haft mine Fejl igjen," indvendte Olaf, der ikke vilde give ham noget efter; „kort for Hovedet, kold og utilgængelig."

De vexlede atter et Haandslag.

„Jeg har en speciel Anledning til at søge Dem," begyndte Høst; „det vil sige, det er én, jeg giver mig selv, eftersom den angaar mig alene."

„Det skal ikke forstyrre min Glæde," svarede Olaf og bød ham en Stol.

„Sig mig," spurgte Høst, og han havde et bedrøvet Udtryk; „er Dr. Ernst ikke fuldt ud en ædel, en — god Mand?"

„Han er den bedste og, som De siger, den ædleste Mand, jeg har kjendt," svarede Olaf. „I Begyndelsen jeg saa' ham, forekom han mig kold og fornem, hvad der jo ikke var saa underligt i de Forhold, under hvilke han lever; han er en meget rig Mand og en meget anset Mand. Nu véd jeg med Bestemthed, at han hverken er kold eller fornem, men tvertimod godgjørende og ædel. Hans formentlige Kulde og Fornemhed kommer af — det er mine Tanker —, at han er saa behersket; han taler aldrig om sine Følelser eller gjør noget Væsen af nogen Ting, kommer i Grunden aldrig ud over en vis Forretningstørhed og — om jeg saa maa sige — Akkuratesse."

„Akkuratesse! hvorledes mener De?" spurgte Høst med bankende Hjærte; han havde sine Grunde til at ønske dette nærmere forklaret.

„Jeg mener," svarede Olaf, „at man maa passe sine Ting, naar man har med ham at gjøre; Upaalidelighed er vist det, han mindst af alt kan se igjennem Fingre med. Men De maa jo for øvrigt kjende ham bedre end jeg."

Høst's Stilling var ikke misundelsesværdig; han havde aldrig før lidt noget i Livet; han var, lige til Bennet hævede sin Forlovelse med ham, kommet let over alt.

„Jeg skal sige Dem," begyndte Høst, — „men det bliver mellem os, ikke sandt?"

„Det forstaar sig," forsikrede Olaf. „Er der maaske noget, jeg kan oplyse Dem om? Jeg skal ikke holde mig tilbage."

„Jeg har aldeles forkludret min Stilling ved Fabrikken," svarede Høst; „hvis jeg kunde begynde forfra, skulde det blive anderledes. — Men nu er Status den, at Dr. Ernst foreslaar mig at tage over til et Firma i Chikago, Dobby og Søn . . ."

„Et berømt Hus af et Omfang, som vi Evropæere ikke forstaa," faldt Olaf ind; „Chefen er Doktorens Svoger."

„Ja, det skrev han," svarede Høst; „han tilbyder mig dér en ansvarsfuld og en „stræng" Post; — jeg kan altsaa paa hans Ord tage derimod, mener De, ganske stole derpaa?"

„Aldeles!" svarede Olaf, som selvfølgelig kunde tænke sig, at Doktoren maatte have en særlig Grund til denne Fjærnelse.

„Det var det, jeg vilde have Deres Ord paa; thi De har jo været dér?" spurgte Høst.

„Ja, næsten et Aar. Tag imod hans Tilbud, Hr. Høst," svarede Olaf inderlig.

„De trænger," vedblev han, „til rigtig at arbejde Dem op; — jeg vil ikke fornærme Dem, jeg føler mig, uden Hensyn til hvad der kan ligge imellem Dem og Doktoren, i dette Øjeblik som Deres Ven. Tro ham fuldt ud, det kan De! I Øjeblikket forekommer det mig, at det kun kan være Dem gavnligt at komme bort her hjemme fra. Tag imod det! Og anspænd alle Deres Evner! Jeg kan love Dem, at hvis De opfylder, hvad De har lovet, skal De ikke komme til at fortryde det, naar De har med Dr. Ernst at gjøre."

„Tak!" svarede Høst hjærtelig; „jeg siger Dem tillige Farvel, jeg skal rejse om to Dage."

Olaf bød ham en Cigar.

„Saa ser De mig enten aldrig mere, Hr. Hansen," vedblev Høst, „eller som et andet Menneske. Farvel! Og endnu en Gang min inderlige Tak!"

„Jeg haaber, at vi ses som Venner en Gang igjen," svarede Olaf. „Og kan jeg tjene Dem i noget her hjemme, saa skriv til mig; vi faa paa en Maade den samme Chef." Og han fortalte Høst om sin forandrede Livsplan.

Høst forlod det lille Hus med et langt lettere Hjærte, end han var kommet med.

Paa Vejen til „La superba" mødte han Frk. Ernst. Han kastede Cigaren og hilste ærbødig paa hende.

Hun standsede ham og spurgte venlig:

„Hvordan gaar det dog? Pappa blev saa vred og vilde intet høre, og jeg har været saa bedrøvet over at tænke, at jeg maaske kun fordærvede Deres Sag."

„Tilgiv mig, at jeg har voldet Dem den mindste Sorg," svarede han og tilføjede med en vis Frejdighed: „Det vil nok gaa godt; Deres Fader sender mig til Chikago om to Dage."

„Saa bliver det vist godt," svarede Grace livlig; „der er saa rart der ovre; og tro dog endelig, at Pappa er god, om han ogsaa er noget — streng."

Høst greb hendes lille, behandskede Haand og kyssede den.

„Vil De saa en enkelt Gang mindes mig, fordi De har været saa god imod mig?" spurgte han.

Grace smilede og rødmede, som enhver ung Pige vilde have gjort, der modtager en saadan Hylding af en ung, smuk Mand.

„Jeg skal ofte spørge Pappa om Dem. Lykkelig Rejse! Hils alle mine Slægtninge og sig dem, at Danmark er et dejligt, lille Land!"

Hun var bevæget, da hun rakte ham sin Haand.

„Nu tror jeg, at det vil gaa mig godt, siden jeg mødte Dem," svarede han, i det han med blottet Hoved lod hende passere forbi.

De tænkte begge, da de hver gik til sin Side, at de havde en lille Hemmelighed indbyrdes, og Grace fortalte, underligt nok, hverken Anna eller sin Pappa, at hun havde mødt Høst.

Da Høst var kommet hjem, satte han sig strax ved sit Skrivebord og skrev:

„Højstærede Dr. Ernst!

„Jeg formaar ikke nu at takke Dem; jeg „tager uden Betænkning imod Deres Tilbud og „gaar om to Dage til Chikago. Løfter vil jeg ikke „bringe Dem, jeg kan kun sige Dem, at aldrig „har nogen betraadt en ny Vej med bedre For- „sætter end jeg; ét lover jeg: enten ser De mig „som et andet Menneske eller aldrig mere. Hele „min Status lægger jeg med Tryghed i Deres „Haand, aldeles vis paa, at ingen kan have en „bedre og mere samvittighedsfuld Vogter over sit „Gods, end jeg.

„Vil De tillade mig at sige Dem Farvel?

„Med den højeste Grad af Højagtelse

L. Høst."

Inden Aften fik han følgende Svar:

„Hr. Høst!

„De kan hæve paa Sfinx's Kontor 2000 Daler „til Rejseudgifter. Jeg tror, at De har valgt det „rette, i det mindste staar Vejen til Fremgang „aaben.

„Jeg har nu kun at ønske Dem en lykkelig „Overrejse! Min Tid er saa optaget i disse „Dage, at jeg maa renuncere paa Deres person- „lige Visit.

Louis Ernst."

Høst var saa ung, saa blød endnu i Sindet, at han bøjede sig over dette Forretningsbrev for at skjule en Taare.

„Han vil altsaa ikke se mig! Jeg maa ikke sige ham Farvel! Han vil ikke engang modtage min Tak."

Samme Dag skete der det mærkelige i Mikkelsens Liv, at hans Herre tilbød ham at gaa over Atlanterhavet med sig.

Mikkelsen var imidlertid ikke født Jyde, dersom han ikke inden Sengetid havde faaet hele Historien fra først til sidst, endog med den „indskudte" Post om „La superba", som ellers ingen uden Doktoren og Høst til fulde kjendte. Og rigtig Jyde havde han ikke været, om han ikke først maatte have sovet paa det Tilbud, hans Herre gjorde ham. Men da det var sket, erklærede han, i samme Tone, som om Talen var om at gaa over Knippelsbro, at han troede jo nok, at det var bedst, han tog med Herren for at passe paa og efterse hans Tøj; naar han blot ikke skulde dø paa Rejsen, for det var fæl mange Tider at flyde paa Vandet i, og han holdt nok af, naar han endelig skulde herfra, at komme til at dø i sin Seng og saa blive ordentlig jordet.

Hermed var Alliancen mellem Herre og Tjener sluttet. Mikkelsen arbejdede nu i to Dage som en Dampmaskine, NB uden Støj, og efter at han havde faaet sine rørlige Ejendele, som han ingenlunde vilde betro Havet, forsvarlig indpebrede, kamfererede, indpakkede, assurerede og hensatte i en aflukket Kjælder paa „La superba" — Nøglen overrakte han personlig Doktoren efter i to Timer at have ventet paa ham i hans Bolig —; saa befandt han sig endelig paa Rejsen til Chikago tillige med sin Herre.

To og tyvende Kapitel.

Det nye Aar var oprundet.

I Fjord Præstegaard havde man haft den dejligste Jul, en Jul, som Bennet ikke havde tænkt sig Muligheden af med Hensyn til Hygge, Fred og Glæde.

Selv havde hun som sædvanligt, uden at vide det, bidraget sin store Del til, at Tiden var gaaet saa let og indholdsrig.

Hun havde med sin Søster haft Juletræ for Sognenes Børn, og desuden alene pyntet et lille Juletræ til sin gamle Veninde, som hun i Skumringen Juleaften uventet traadte ind til hende med. Det var en Overraskelse, som bragte den gamle til at græde som et Barn; hun havde aldrig set et Juletræ før, hun kjendte kun et Julebord, og det var mange Aar siden, de havde haft et saadant paa Fjordendal.

Dr. Ernst havde kjøbt Fjordendal. Man ventede, at han én af Dagene vilde komme for at tage det hele i Besiddelse; man ventede ogsaa en Inspektør som rimeligvis kom før Doktoren. Denne sidste havde overdraget Frk. Bennet Juleaften at bringe den gamle Bedstemoder hans Hilsen og Anmodning om at forblive, hvor hun var, under hvilke Betingelser hun ønskede, lige til sin Død.

Det var med stor Glæde, at den gamle tog imod dette Tilbud, og hun udbad sig da, at hun maatte faa Lov til at blive, hvor hun var, uden nogensomhelst Forandring af Sted eller Sædvaner.

„Jeg skjønner," sagde hun og bøjede Hovedet, medens et Par Taarer randt ned ad hendes Kinder, „at denne Doktor er en god Mand; ellers undte jeg ham heller ikke, at han skulde have Dem til Kone."

Bennet blev rød og — hun vidste ikke, hvoraf det kom — næsten smertelig berørt; hun fralagde sig det selvfølgeligen paa det bestemteste.

„Ja, ja!" svarede den gamle, „det kjender jeg nok. Unge Piger ere som Fugle; lette at skræmme, men faa de først en Rede, saa blive de trofaste dér."

„Bedstemoder maa love mig," bad Bennet, „aldrig at sige det mere; ellers kan jeg ikke mere komme her med Glæde. Det sker aldrig, Doktoren er som en Fader for mig."

„Doktoren er en statelig Mand," svarede Bedstemoder, „som har bevaret sig vel, og det er stundom bedre end Ungdom."

„Jeg forsikrer, Bedstemoder, det bliver aldrig saa; tal derfor ikke mere saaledes," gjentog Bennet.

„Jeg skal nok tie stille, lige saa længe som De vil, gode Barn; men saa maa De heller ikke glemme den gamle."

„Nej, aldrig, aldrig!" svarede Bennet.

Talen faldt paa Morten, som ikke mere skulde se dem, eller de ham. Da tog Bedstemoder i et sælsomt Anfald af Rørelse Bennets Hoved mellem begge sine Hænder, kyssede hende paa Panden og udbrød:

„Ja, han er, hvad saa vi tro, alligevel godt bevaret hos den Herre, mod hvis Vilje ikke en Spurv falder til Jorden, og han er nu skaanet for mangen en Sorg, som han maaske kun daarlig kunde have baaret. Havde han levet, var han bleven ulykkelig;

jeg saa' nok, at Mortens Hjærte gik med hans Øjne, men jeg skjønnede ogsaa, at han var ikke den rette Mand for Dem."

Den stakkels Bennet! Hun fik nok at høre paa denne Juleaften.

Men nu var det nye Aar oprundet med Fred og med Glæde. Bennet følte, at hun voxede en stille Vært i den gamle Præstegaard, som gjorde hende godt. „Altid fremad til Liv og Haab!" det var Svogerens Valgsprog, og hele Livet i Præstegaarden havde et velgjørende Præg heraf; mere og mere fik han hendes Øjne op for, at en Kristens Liv ikke maa være en ufrugtbar Higen og Uro, men Fred og Hengivelse. Alle hendes Drømme og Længsler havde vel ofte en mørk Karakter, naar hendes Tanker dvælede ved Fortiden eller ved den tunge Rejse til Harboøre; men med Kampen mod sit store Hang til at vise sig anderledes, end hun var, dermed gik det fremad, og herved kom der naturligvis noget langt mere sandt og ædrueligt over hende end før. Nu gik det som oftest kun med Spøg fra hendes Svogers og Søsters Side, naar de ved én eller anden Lejlighed fandt sig opfordrede til at gjøre hende opmærksom paa, at hun faldt tilbage i det gamle; der var kun yderst sjælden Grund til at tage alvorligere fat, saa utrættelig som hun selv arbejdede opad og passede paa sig selv. Denne „Skyggeside i Bennets Karakter", som Knudsen kaldte den, var hende aabenbart ikke medfødt, saa forholdsvis let som den lod sig udrydde, og han for sit Vedkommende var overbevist om, at den var kommet frem ved hendes Opdragelse, der, efter hans Begreber, havde været saare mangelfuld.

Da Pastor Knudsen Nytaarsmorgen tog sin Altarbog, laa der oven paa den en lille Seddel, hvori der stod:

„Jeg véd nok, at det gaar kun langsomt med „mig; men Øjnene har jeg faaet op, og derfor „takker jeg Dig. Jeg kommer i Sneglens Tempo; „men fremad kommer jeg! Det var blot det, jeg „vilde sige. Bennet."

Samme Dag kom der mange Breve til Præstegaarden, derimellem to fra Doktoren, ét til Pastor Knudsen og ét til Bennet.

I det sidste stod der blandt andet:

„Maaske kan det være Dem kjært at høre, at „jeg nu ganske har overtaget Sfinx og „La superba"; Hr. Høst er taget til et stort Handelshus „i Chikago, hvor han enten vil svinge sig i Vejret „eller gaa til Grunde. Alt hvad uden for staaende „kunne gjøre for at opnaa det første Resultat, er „gjort, saa det er mit Haab, at det vil gaa ham „vel. Her hjemme vare hans Forhold trange og besværlige, og vilde have hindret ham i at blive til „noget; men jeg tror, at det vil gaa ham godt, „hvor han nu er, da han har mange gode Sider."

Der faldt en Sten fra Bennets Hjærte, da hun læste dette; hun havde tit tænkt paa Høst, men aldrig selv kunnet bringe ham paa Bane, og ingen af de andre havde talt til hende om ham. Og Doktoren! Han var ganske vist en god og en mægtig Mand, det lod til, han kunde finde Raad for alt; hun tvivlede

ikke et Øjeblik om, at den, der havde hjulpet Høst til rette, var ham selv.

„Nu tynger mig kun — skjønt jeg ikke tør tale derom — dette Slør! Ak, at han dog skulde løbe lige i Døden efter det!"

Bennet græd saa mangen en Gang herover; og uagtet hun atter og atter maatte frikjende sig selv for enhversomhelst Skyld, vendte hendes Tanker dog bestandig tilbage hertil; hun holdt Hænderne for Øjnene og saa' det rædselsfulde Øjeblik, da han i bogstavelig Forstand blev opslugt af Jorden.

En Gang var hun kommet grædende ind til sin Søster og havde sagt: „Du véd ikke, hvor dette Syn forfølger mig; hvad skal jeg gjøre?"

Præsten talte senere med hende herom og forestillede hende, at ingen havde nogensomhelst Skyld i denne Ulykke; han led selv derved, men man maatte ikke glemme, at det var Guds Vilje, som var sket; alle de, som havde været til Stede, maatte bede for ham og bevare ham i kjærlig Erindring, være glade over, at de vare noget for den ensomme gamle, hvis Resignation og sande Kristendom holdt hende saa forunderlig oppe, og hvile ud i Bevidstheden om, at de oplivede hendes sidste Dage. —

Man skrev den sjette Januar; Vejret var smukt og klart.

Lidt over Middag rullede en Postvogn ind i Gaarden, og ud af den steg Dr. Ernst og Olaf Hansen.

Det svimlede for Bennet, da hun kom ned fra sit lille Værelse, der vendte ud imod Haven, og uden at ane det, stod foran de to fremmede.

Doktoren gik hende varmt og venlig i Møde og spurgte, om hun saa ikke fortrød, at hun var bleven i Ensomheden i Vinter.

Bennet udtalte sin Glæde og sin Tak til ham, fordi han havde bidraget til dette heldige Resultat.

„Maa jeg præsentere Dem, Frk. Dal," vedblev Doktoren, „den nye Inspektør paa Fjordendal, Hr. Kandidat Olaf Hansen."

Olaf gik hende straalende i Møde.

„Jeg har den Ære at kjende Frk. Dal og er dobbelt glad ved at træffe Dem her i denne mig saa ubekjendte Egn," begyndte han.

„Det kan jeg godt forstaa," svarede Doktoren, „og være meget enig i." — Han gjorde en hurtig Bevægelse om fra Lyset.

„De faar nok meget at tage Vare paa," sagde Bennet noget efter til Olaf. „Men De kan tro, at her er rart at være, ja, saa aldeles forunderlig rart."

„Hvorfor „forunderlig"?" spurgte Olaf. „Er man lykkelig, saa er Stedet næsten ligegyldigt, forudsat da, at man har Betingelserne for at kunne leve sorgfrit."

„Ja, det véd jeg dog ikke, svarede Bennet; „ethvert Sted vilde ikke behage mig, og saa som dette."

„Jeg mener virkelig ogsaa, at selv om man er lykkelig, er man det mere et Sted, hvor man synes om at være, end et andet Sted, hvor det modsatte er Tilfældet," svarede Hansen indrømmende; „og jeg betragter det som et godt Omen, at De giver Stedet her Deres Anbefaling."

„Se blot Fjordendal!" faldt Nelly ind; „De kan tro, at det er en mærkelig, gammel Gaard. Hvis jeg

var Doktoren, vilde jeg bo øverst i Taarnet og føle mig stolt og hævet ved at se ud over mine Enemærker."

„Jeg maa bemærke," svarede Doktoren, som i sin Samtale med Præsten op og ned ad Gulvet havde Ørene med sig, „at man fra Taarnet væsentlig ser ud over Vandet."

„Nu ja," svarede Nelly, „saa kan De da have Bevidstheden derom, og det er jo ogsaa nok."

„Især," tilføjede Bennet, „da Udsigten der fra, naar Solen staar op, er noget af det smukkeste, man kan tænke sig."

„Næst efter Nedgangene; dem holder jeg dog mere af," sagde Præsten.

Der faldt en Del spøgende Bemærkninger om, at det maaske var af visse Grunde, at enkelte i Selskabet kjendte mere til Nedgangene end til Opgangene.

„Nu skal jeg snart anstille Sammenligninger derom," sagde Hansen.

„Foreløbig helst om Nedgangene," bemærkede Doktoren; „De véd, at De hos mig maa hente Deres Rekonvalescensrecepter, og de lyde i Øjeblikket ikke paa „Opgange"."

„Kaliffens Ord er Visdom!" svarede Olaf spøgende, i det han bøjede sig dybt.

Aftenen gik snart med alvorlig Samtale, snart med Spøg; begge de fremmede Herrer modtog den gjæstfri Vært og Værtindes Indbydelse om at blive denne Nat i Præstegaarden.

Da det var Sengetid, og man skiltes, fulgte Doktoren Præsten ind i hans Studereværelse, hvor

de hver stoppede sig en Pibe og begyndte en fortrolig Samtale.

Pastor Knudsen følte sig trykket over, hvad den gamle Kone paa Fjordendal havde sagt ham om Bennet og Doktoren; han vilde saa gjerne tale med Doktoren herom, hvis han kunde faa en blot nogenlunde bekvem Anledning.

Samtalen faldt strax og meget naturlig paa Olaf Hansen, som Pastor Knudsen og hans Kone saa' for første Gang.

„Jeg maa give Dem Ret i, at det er en ypperlig ung Mand," sagde Pastor Knudsen, „efter hvad jeg har set; han ser støt ud og gjør et paa én Gang dygtigt og paalideligt Indtryk; dertil er han saa fordringsløs."

„Ja, han er en solid Fyr," svarede Doktoren. „Jeg er kun bange, at han skal tage alt for voldsomt fat; han er meget stolt og vil anspænde sig til det yderste for, som han udtrykker sig, at fortjene sin Plads; men han er jo endnu Rekonvalescent. I Grunden saa' jeg gjerne, at han rejste i Vinter; men Ulykken er, at han helst skulde en Tur til Skotland, og saa kan han, for Klimaets Skyld, lige saa godt være her."

„Kan De da ikke beskæftige ham andre Steder i Vinter og saa lade ham rejse til Foraaret?" spurgte Præsten.

„Ikke godt," svarede Dr. Ernst; „jeg maatte da have en anden engageret hertil, og Hansen vilde meget nødig have det saaledes; det er naturligvis ogsaa langt behageligere for ham at være den begyndende. Jeg føler mig dog trykket over, at hans Moder, der

sikkert er en meget brav, men just ikke nogen videre venlig Kone, næsten bebrejdede mig, at jeg tog hendes Søn fra hende nu, og til et saadant Klima som Vestjyllands."

„Det synes mig dog," bemærkede Præsten, „at de Vilkaar, som De byder ham, nok kunde være Tak værd."

„Det er ikke det, jeg bryder mig om," svarede Doktoren, „skjønt jeg med en vis Sorg har opdaget, at det dog berørte mig lidt ubehagelig, at Fru Hansen var alt andet end taknemlig; jeg ser nemlig ikke, hvad Grund der er til at takke mig, naar jeg har meget mere, end jeg behøver. — Men De indser nok, at hvis det allermindste tilstødte ham, saa vilde det være en slem Historie. Jeg vil derfor bede Dem om at bevise mig den Vennetjeneste at holde et lille Øje med ham, saa længe Vintermaanederne vare, og strax underrette mig, i Fald De finder, at hans Helbred lider."

„Det skal jeg med Fornøjelse," svarede Præsten; „vi kunde jo f. Ex. have bestemte Aftener, hvori vi saa' ham."

„Og De kunde ofte lægge Deres Vej om ad Fjordendal," bemærkede Doktoren; „det er jo kun en Spaseretur."

„Det kan kun blive til gjensidig Glæde," svarede Præsten og tilføjede smilende: „Jeg tænker vel ikke, at Bennet atter her skal komme i Vejen?"

„Ja," sagde Doktoren og gav sig ivrig i Færd med sit Pibehoved; „siden De bringer det selv paa Bane, maa jeg sige Dem, — vi ere jo Venner —, at

enten er han den rette, eller ogsaa forsøger jeg min Lykke."

„Nu forstaar jeg Dem ikke mere," svarede Pastor Knudsen, i det han sprang op og lagde sin Haand paa Doktorens Skulder. „Hvorfor i Verden fører De ham da her over? Og hvad bevæger Dem saa til ikke at tale strax og først til hende?"

„Mange Grunde," svarede Doktoren; — „en Præst, der tillige er éns Ven, er jo dobbelt pligtig til at være tavs, ikke sandt?"

„Det forstaar sig, derom tvivler De vel ikke?"

„Nej! — Men ser De," vedblev Doktoren, i det han sad og trillede Piberøret mellem sine Hænder og saa' ned i Gulvet, „for det første véd jeg temmelig sikkert, at han elsker hende, allerede fra den Tid af, da hun var forlovet med Høst; for det andet er jeg ikke overbevist om, at hun ikke besvarer denne Følelse. Gjør hun det, kunde jeg da skille dem ad? Og gjør hun det ikke — ja det vil nu vise sig."

„Saa vidt jeg véd, er Olaf Hansen hende næsten ubekjendt," svarede Præsten, „og hun har aldrig . . ."

„Husker De," faldt Doktoren ind, „da hun rejste her over, og nær ikke vilde have været med? Kan De et Øjeblik for Alvor tro, at det var Høst, hun længtes efter? Nej, hun var bekymret over, at der skulde være tilstødt Hansen en Ulykke. Hvis hun ikke havde været det, hvorfor spurgte hun da ikke ligefrem Høst om det?"

„De véd jo, hendes Dobbelthed," svarede Knudsen ivrig.

Doktoren rystede paa Hovedet.

„I denne Sag er jeg den klarest seende af os to. Desuden har hun spurgt mig flere Gange om Hansen med en Stemme, der altid har været lidt forskjellig fra den, hvori hun ellers taler."

„De kan ikke forestille Dem, hvor dette optager mig," sagde Knudsen.

„Jeg har endnu mere at sige Dem," vedblev Doktoren; „thi det hele slynger sig i en Ring. Ser De, jeg har gjort Olaf Hansens Bekjendtskab i Chikago, hvor over han var fulgt med Brødrene Wulf, fordi de gjerne vilde knytte denne dygtige, unge Mand til sig; men hans Hu stod til at vende tilbage til Danmark. I sin Egenskab af Landsmand blev han en næsten daglig Gjæst i mit Hus, talte Dansk med Grace, red ud med hende o. s. v. Hun holder ganske sikkert af ham, og det er en Grund mere for mig til ikke at knytte Hansen igjen til Sfinx."

„Det er unægtelig noget indviklet," svarede Knudsen, medens de lange Furer i hans Ansigt bleve dybere.

„Ja, ikke sandt?" sagde Doktoren og saa' op med de store Øjne stift hæftede paa Præsten.

„Jeg kommer imidlertid tilbage til det første, som optager mig saa højligen," vedblev Knudsen. „De maa vide, at her paa Egnen har man flere Gange udpeget Dem som den Mand, Bennet skulde have. Bedstemoder var den første, der i sit mærkelige, halvt profetiske Sprog talte om det som en Kjendsgjerning, og jeg tilstaar ganske oprigtig, at jeg ikke kunde tænke mig Bennet mere vel hjemme nogetsteds end hos Dem; mig forekommer det, som om De er den eneste,

jeg har set, der vilde kunne forstaa hende og — magte hende."

„Maaske, og maaske ikke," svarede Doktoren tankefuldt. „En Vanskelighed vilde den store Forskjel være, der finder Sted imellem os af Aar; det er ikke min Anskuelse, at Mænd bevare deres Ungdom længere end Kvinder, som man almindelig antager. En anden Vanskelighed for en Forbindelse mellem Bennet og mig vilde dernæst ogsaa min Ungdoms Historie være."

„De tænker paa min Svigermoder?" spurgte Præsten.

„Ja, netop," svarede Doktoren; „jeg vil rent ud sige Dem, at jeg følte det, da jeg stod Ansigt til Ansigt med hende. Og dog . . ."

„Og dog?" spurgte Knudsen ivrig, som om han var bange for at tabe et Ord.

„Og dog er der — jeg nægter det ikke — for mig noget betagende ved Bennet," fortsatte Dr. Ernst; „det ligger netop i det, man bebrejder hende, denne vidunderlige Evne, hun trods sin Ungdom har til at kunne gaa ind paa alt og give sig af med alle, paa den intelligenteste og naturligste Maade. Jeg forsikrer Dem, jeg har hørt Bennet sige Ting, som ikke en eneste anden ung Pige kunde have gjort hende efter uden enten at blive affekteret, uskjøn eller latterlig; men hun kommer fint og let fra alting. Det er umuligt at kjede sig i hendes Selskab; hun er saa morsom, saa opfindsom, saa — forskjellig; men altid venlig og for saa vidt tillige ens."

„De skal ikke sætte Dem hen i en Krog og lade en anden nappe hende bort lige for Næsen af Dem,"

svarede Pastor Knudsen og slog Doktoren opmuntrende paa Skulderen. „Her kjender jeg Dem ikke ret."

„Det kan jeg ikke begribe," svarede Doktoren. „Tvivler De, efter hvad der er passeret, om, at Bennet nu tager nogen, som hun ikke elsker? Jeg tror, at hun elsker Hansen. Tager jeg fejl, træder jeg — som De siger — ud af min Krog; har jeg derimod Ret, gaar jeg rimeligvis tilbage til Chikago i nogle Aar, maaske for bestandigt."

„Det vil jeg ikke haabe; hvilket Tab for os alle," svarede Knudsen. „De maa i det mindste blive her hjemme, i hvad der saa sker."

Doktoren rystede paa Hovedet.

Efter et Øjebliks Tavshed rejste han sig og sagde:

„En af mine første Bedrifter skal være en Tur til Harboøre; jeg har et Kors med mig, som jeg vil rejse i Nærheden af det Sted, hvor Sandborg døde. Vil De med?"

„Ja Tak! Det vil jeg meget gjerne; Bennet vil formodentlig ogsaa tage med," svarede Præsten.

„Det har jeg selv tænkt. Hvis De da f. Ex. i Overmorgen vil være paa Fjordendal Kl. ti, tage vi strax afsted der fra, dersom det er Dem belejligt," spurgte Doktoren.

„Ja, i Overmorgen kan jeg netop saa godt," svarede Præsten. „Jeg tager den Stump Slør med, som De maaske erindrer, og begraver det under Korset; det er meget bedre end at føje Bennet i hendes Plageri om at faa det."

„Ja, meget bedre," svarede Doktoren; „hvad skulde hun med det til uden at fange Griller

over! Og dem har hun mer end nok af i Forvejen."

„Ja, mer end nok; og vi kjende dog kun en liden Part af dem," svarede Præsten.

Herefter skiltes de.

Den følgende Dag tog Doktoren over til Fjordendal og indsatte Olaf Hansen som Inspektør paa sin store Ejendom.

Tre og tyvende Kapitel.

I Overensstemmelse med Aftalen tog Doktoren, Præsten og Bennet den næste Dag sammen til Harboøre.

Det var en klar og dejlig Vinterdag; det havde „rimet" om Natten, og en let „Ravsel", som man i Jylland kalder Taagen, laa svævende imellem Himmel og Jord. Solen brød frem og kastede lange, regnbuefarvede Straaler igjennem Taagen ud paa det blanke Isspejl, der havde stivnet de kolde, urolige Bølger.

Der var noget uendelig vemodigt over det hele.

„Sidder De nu godt? Det er koldt, skjønt det kun fryser et Par Grader," spurgte Olaf Hansen, da han med stor Omhyggelighed havde pakket Doktorens plettede Tigerskind ned omkring Bennets smaa Fødder.

„Jeg skal nok indestaa for, at Frøkenen ikke kommer til at fryse," svarede Doktoren, der sad over

for hende, i det han kastede endnu et Tæppe hen paa hende og herved gjorde Ende paa det takkende Smil, hvormed Bennet belønnede den unge Mand.

„Ere De færdige? — Kjør saa!“ befalede han, og Vognen rullede hurtig ud ad Borggaarden.

Olaf blev staaende og saa' efter dem. I det Vognen svingede ud over Vindebroen, faldt Doktorens Skikkelse ham i Øjnene, og han saa' med en særegen Tydelighed, at Doktoren var en ualmindelig smuk Mand. Hvorfor skulde netop Frk. Dal være hans vis—à—vis? Hun kunde da lige saa lidt være blind som enhver anden. I visse Situationer i Livet spiller et smukt Ydre en næsten uforholdsmæssig Rolle; saaledes tænkte i det mindste Olaf Hansen, i det han begav sig ind.

Men han var en alt for frejdig og sund Natur til, at han skulde lade sig henrive eller sætte i ondt Humør af flygtige Indtryk eller Tilfældigheder; han mente, at han kunde have lige saa lys en Udsigt som enhver anden til at vinde hende, og det vilde han have tænkt, hvilken Kvinde han end havde fattet Kjærlighed til.

Han var nu bleven sig aldeles bevidst, at han elskede Bennet. Det, at hun havde været forlovet før, og at han vidste, han vilde faa en haard Kamp med sin Moder, dersom det kom til en Forbindelse mellem ham og Bennet, alt det havde han overvundet; hun var det Maal, han havde sat sig af Fremtids Fryd og Lykke, og for at naa det agtede han ikke at vige tilbage for nogen.

Imidlertid rullede Vognen med de tre hen ad Vejen til Harboøre. Doktoren beherskede i Begyndelsen

Samtalen; men skjønt han var interessant og meget elskværdig, kunde han dog ikke forhindre Bennet i hvert Øjeblik at falde ind med én eller anden Afbrydelse om, „da de sidst vare her“, o. s. v. Heraf blev Følgen den, at Samtalen, trods alle Forsøg paa at give den en anden Retning, blev en tro Gjengivelse af den første, ulykkelige Rejse til Harboøre.

Solen spredte Taagerne og kastede lange Straaler hen over Vesterhavets blinkende Vande, der brusede og højnede sig, da det nylig havde været Storm. Da de kom i Nærheden af deres Bestemmelsessted, saa' de Toppen af en Tremaster, der var drevet ind mod Land. Skibet var fra Malaga, og Kroen var fuld af den forkomne Besætning, der var bleven reddet paa Kaptejnen og en Skibsdreng nær.

Det var næsten alle mørke, blege, fortvivlede Ansigter, som Kulden gjorde endnu blegere og sørgmodigere. Bennet tømte strax sin Pung i Haanden paa én, som forekom hende mere lidende end de øvrige; og hun hvilede ikke, før hun havde sat en Subskription i Gang hos Doktoren og sin Svoger. Allergladest følte de forliste sig over, at Doktoren kunde tale med dem, og da han tillige ordinerede flere Ting for de mest medtagne, følte de sig oplivede. Kromanden, der havde gjenkjendt Selskabet fra Fjordendal, fortalte om alle de forgjæves Forsøg, han og hans Naboer havde gjort for at forstaa de fremmede.

Da det hvide Marmorkors, som var fastgjort i en Kampesten, var blevet udpakket, faldt Sømændene paa Knæ omkring det og holdt Bøn, hvorefter de korsede sig, forinden de stod op. Hele denne Scene gjorde et dybt Indtryk paa de forsamlede.

„Hvorfor ere vi ikke saaledes?" spurgte Bennet; „vi ere saa bange for at lade nogen ane, hvad vi tro og tænke."

„De skulde da sidst tale derom," svarede Doktoren; „De, som gjør alt andet end at lægge Deres Indre frem."

„Maaske dog langt mere, end nogen tror," sagde Bennet ubehagelig berørt.

„De tager da ikke min Bemærkning ilde op, haaber jeg?" spurgte Doktoren.

„Jeg havde mindre ventet den af Dem end af en hvilkensomhelst anden," svarede Bennet.

Nu var det Doktorens Tur at blive afficeret; han vedblev:

„Hvorfor dog?"

„Hvorfor?" — hendes Mund trak sig ned i det spottende Smil, som nu var en Sjældenhed hos hende — „Hvorfor? Fordi jeg har talt mere uforbeholdent til Dem end til nogen anden, naar jeg undtager min Svoger; De vidste altsaa, at det var en Egenskab, som jeg gjør alt for at bekæmpe."

„Ja, men jeg er da i min gode Ret, naar jeg nævner den," svarede han; „det vil sige, De mener maaske, at det var ikke fint nok, ikke ædelmodigt?"

„Maaske!"

„Ikke dette uvisse, som indeholdes i et „maaske"., svarede Doktoren, „sig rent ud: ja, saaledes var det; — saa skal jeg være forsigtigere en anden Gang."

„Forsigtigere!" gjentog Bennet lidt pirrelig; „hvad De tænker, maa De helst sige, fremfor at tie stille dermed."

„Hvis De vil gjøre Gjengjæld," svarede Doktoren i sin sædvanlige Tone. „Lad os saa oprette den Kontrakt, at Sandheden skal raade imellem os."

„Ja, Sandheden, kun Sandheden," svarede Bennet.

„Jeg skal vel vogte mig for at kaste en Fakkel ind," sagde Præsten smilende; han havde gaaet op og ned ad Gulvet og hørt den hele Samtale. „Gid De altid — begge — maa vide, hvad der er Sandhed."

„Dér har vi nu Præsten," lo Doktoren; — „vi Lægfolk have vore egne, faste Begreber herom, ikke sandt, Frk. Bennet?"

„Ja vist!" svarede Bennet.

Der blev Uro i Kroen, en Sammenstimlen af mange Folk; nogle Sømænd kom bærende med Liget af den druknede Kaptejn. Det var en slank, ung Mand, og det var gribende at se de fremmede Søfolk én efter én gaa hen og trykke hans blege, kolde Haand.

Doktoren spurgte Præsten, om de ikke skulde foreslaa at jorde Kaptejnen under Korset lige ved Havet.

Fiskerne stødte til hverandre og hviskede om, at „han" (Kaptejnen) var da et kristent Menneske, som man ikke kunde smide ned i uindviet Jord, akkurat som en Hund eller et andet Dyr. Men Kromanden tyssede paa dem og sagde, at han, de kaldte Doktoren, var en forfærdelig stor Mand, der nylig havde kjøbt Fjordendal, og at den unge Pige, der var med, skulde giftes med ham i Stedet for den anden, der

faldt i Hullet; en saadan Mand skulde man ikke sige imod, det var helt godt at staa sig vel med ham.

Bennet, der var overordentlig lydhør og meget fortrolig med det jydske Sprog, hørte det hele og fik atter et Anfald af Pirrelighed. Hun skottede hen til Doktoren for at overbevise sig om, at han intet havde hørt, og blev beroliget ved at se ham i en stille Samtale med Præsten.

Det gik hende nu, som det samme Dag var gaaet Olaf Hansen, hun saa' pludselig Doktoren i et nyt Lys. Hun vidste, at han var en smuk Mand, men det var ikke før faldet hende ind, at han var en saa ungdommelig Skikkelse, at denne Tale, som nu igjen mødte hende, om, at hun blev stillet sammen med ham, kunde i Folks Øjne have noget helt sandsynligt ved sig.

Der foregik i Anledning heraf en Omvæltning hos hende. Hun besluttede at være forsigtig med sine Udtalelser til ham. Rejse bort fra dette øde Vestjylland, der var blevet hende saa kjært, nyttede ikke, eftersom hun i Hovedstaden ofte maatte støde sammen med ham; han kom nu i hendes Hjem som en feteret Gjæst, efter de Breve at dømme, hun havde faaet fra sin Fader, der skrev om ham med Begejstring. Ogsaa her ovre vilde hun stedse træffe ham, eftersom han nu rimeligvis tit vilde opholde sig paa sit Herresæde. Endelig var han en udmærket Mand, der kun havde vist sig som hendes sande Ven; naar hun trak sig tilbage, maatte han da ikke tro, at hun var uberegnelig og lunefuld, som Ordet gik?

Det var en meget vanskelig Stilling. Hun glemte helt, hvorfor de vare komne her til, medens hun ivrig

spaserede om i den lille, tilfrosne Krohave, „Kalgaard", som man siger i Jylland, og bemærkede ikke, at alle Mændene drog afsted med Hakker og Spader for at ramme Korset ned. Ovre i et Udhus stod et Par Snedkere og tømrede Brædder sammen til en Kiste, medens Krokonen og et Par andre Kvinder gav sig til at vaske og pusle den fremmede Kaptejn til hans sidste Rejse. Doktoren havde givet efter for den almindelige Stemning, og det var blevet bestemt, at han den følgende Dag skulde jordes paa den lille Kirkegaard, fulgt af det reddede Mandskab og saa mange af det spredte Sogns Beboere, som vilde. Doktoren havde paataget sig alle Udgifterne ved denne Lejlighed.

Solen begyndte at dale, forinden Bennet opdagede, at der var stille trindt omkring. Da saa' hun henne ved Laagen den venlige Krokone staa og se efter sig med Haanden skyggende for Solen.

„Jeg har tit set efter Frøkenen," raabte hun; „men Herren" — det maatte være Doktoren, ellers havde hun sagt: e Præjst — „sagde, at jeg ikke skulde forstyrre Dem, saa længe De havde Lyst til at spasere."

„Hvor ere de alle?" spurgte Bennet og saa' sig forundret omkring.

I næste Øjeblik blev hendes Spørgsmaal overflødigt, thi Doktorens høje Skikkelse viste sig bag ved Krokonen.

„Hvorledes har De det?" spurgte han og gik hende i Møde. „Jeg kommer for at ledsage Dem ned til Stranden; nu er Mindesmærket rejst."

„Allerede! Hvorfor var jeg ikke med?" spurgte Bennet med en misfornøjet Betoning.

„Hvorfor skulde De have været med?" svarede han. „De gik saa rart her; der nede blæser det, og det var uhyggeligt at staa og se paa alle de forgjæves Forsøg, vi maatte gjøre, forinden vi fik en nogenlunde paalidelig Grund.

„Staar Korset da ikke paa Stedet," spurgte Bennet, „hvor — hvor — han ligger?"

„Nej! Dér var det en Umulighed at sætte det. Det staar paa Skrænten noget borte fra Kroen, og dog er jeg forvisset om, at om tyve, maaske om ti Aar, vil det ligge ude i Havet," svarede Doktoren og bød hende Armen.

Bennet tog imod den; hun glemte i Øjeblikket alle sine Betænkeligheder, baade paa Grund af Situationen, og endnu mere paa Grund af den Tryghed, hun følte i hans Selskab.

„Det er dog kjedeligt, at Korset ikke kan staa paa selve Stedet, men saa langt borte," vedblev hun.

„Dér kan De se," svarede Doktoren og pegede ud for sig; de vare kun nogle hundrede Alen der fra.

Da de kom der hen, blottede alle de forsamlede Mænd deres Hoveder, medens Kvinderne hilsede med disse smaa, alvorlige, næsten umærkelige Nik, der ere ejendommelige for dette Kjøn i disse Egne. Det var tydeligt, at alle betragtede Doktoren som Manden for det hele.

Ligesom sidst traadte Præsten frem og holdt en kort og fortræffelig Bøn, hvori han indesluttede den

druknede Kaptejn og hele det forliste Mandskab, der knælende og i stor Bevægelse var til Stede.

„Det er en farlig god Mand, naar han kommer paa „e Stoel“*),“ sagde Kromanden beundrende til sine Landsmænd.

Derefter tog man det anselige Kors i Öjesyn; paa det stod Morten Sandborgs Fødeaar og hans Dødsdag og underneden: „Lad Bjærgene vige! Lad Højene rokkes! Min Kjærlighed viger ej fra Dig.“ Esaias Kap. 54, 10 V.

Doktoren traadte frem, tog sin Hat af og overgav Mindesmærket til Sognets Omhu, dog med Tilføjelse af, at Kromanden hvert Nytaar paa Fjordendal kunde hæve en lille Sum til dets Vedligeholdelse. Naar Vinteren var forbi, vilde der komme et Jærnrækværk, som kunde omslutte det og, haabede han, skjærme det, indtil Havet opslugte det.

„Han taler endnu bedre end som „e Præjst“,“ sagde Tilhørerne hviskende til hverandre.

„Ja, det er en Stadsmand,“ svarede andre.

„Taal om'et,“ supplerede Kromanden.

Doktoren gav, efter at have spurgt Præsten, sin Kusk, som ikke var nogen anden end Mads Jensen, Befaling til at spænde for. Forsamlingen spredtes, og vore tre Venner bleve alene.

„Nu har jeg begravet Dit Slør — det lille Stykke — her under Stenen, Bennet,“ sagde Pastor Knudsen og gik hen til hende. Hun stod ved Korset, hvilende paa den ene Albu, og læste Indskriften; Solen skinnede hen over hendes Skikkelse og gav

*) Paa Prædikestolen.

hende et Spil af Farver i det smukke, udtryksfulde Ansigt.

Doktoren optog hendes Billede med fotografisk Nøjagtighed i sin Erindring; saaledes glemte han hende aldrig.

Fire og tyvende Kapitel.

Det led ud af Foraaret. Viben var kommet og hoppede omkring paa sine lange, tynde Ben; Foraarsvinden fór susende hen over Jorden og tørrede i Forening med Solen alle de mange fugtige Steder fra den regnfulde, sølede Vinter.

I Præstegaardens Have begyndte de smaa Krokus at liste ud af deres tynde Svøb og rulle sig op i Middagssolens Straaler, og ude paa Markerne krøb de hvide Bellis op imellem spidse Græsstraa.

Nelly og Bennet gik hjem fra Fjordendal og stod hvert Øjeblik stille for at plukke alt, hvad de kunde faa fat paa.

De vare ivrig beskæftigede med at tale om deres Besøg. Fru Hansen og Datter vare arriverede til Gaarden og bleve hos Sønnen i Sommer. Bennet havde i Dag tillige med Nelly set dem for første Gang og var forbavset over den Maade, paa hvilken hun var bleven behandlet af Fru Hansen.

„Sig mig dog en eneste menneskelig Grund til at opføre sig saaledes?" spurgte hun.

„Ja, hun frygter vel sagtens, at Sønnen holder for meget af Dig; men jeg begriber alligevel ikke, hvad Mening der skal være i at opføre sig saaledes," svarede Nelly.

„Hvad var det nu egentlig, hun sagde?" spurgte Bennet rødmende.

„Det er ikke værd at tænke mere paa hende, den tossede Madam," svarede Nelly; „hun maa ikke være rigtig klog."

„Jo sig mig, hvordan var det nu?" vedblev Bennet.

„Hun sagde, da Sønnen præsenterede os," svarede Nelly: „„Dem har jeg hørt overdreven megen Tale om, den Gang De var forlovet med Hr. Høst; det er jo ikke saa længe siden!"" — Det var rigtignok plumpt, og hun fortjente da ogsaa sin Søns Tilrettevisning."

„Han kunde dog ikke redde Situationen, fordi det var sandt, hun sagde," svarede Bennet med Taarer i Øjnene.

„Jeg synes dog, det var ganske ordentligt; „„De maa ikke blive vred, Frk. Dal! Moder har særegne Begreber om Dekorum."" Den Sag er vist ogsaa alt andet end uddebatteret imellem de to, saa' jeg ret paa Fru Hansen," svarede Nelly.

„Det vil jeg ikke haabe," bemærkede Bennet. „Det mærkelige i Sagen er, at jeg trods dette, alligevel godt kan lide Fru Hansen; hun ser dygtig og energisk ud."

„Ha, ha!" lo Nelly; „ja Energi mangler hun sikkert ikke; hun ser saa tapper ud, at man vist med Lethed kan komme i Haandgemæng med hende. Datteren er grim; Sønnen maa ligne Faderen."

„Nelly, nu er Du slem!"

„Hør, véd Du hvad," svarede Nelly, „at være slem mod en Nagekniv som Fru Hansen, det gjør jeg mig virkelig ingen Samvittighed af. Lad hende komme en Gang til og fornærme Dig, saa skal Du se, hvor hun skal faa. Hvad tror Du, at Doktoren — Din Ven og Ridder — vilde have sagt til en saadan Tiltale?"

„Doktoren er ikke mere min end enhver Dames Ridder," svarede Bennet heftig; „min Sag er desuden en slet Sag at forsvare."

„Maaske for den, der ikke kjender Dig; men for dem, der kjende Dig, er det noget ganske andet."

„Tro dog endelig ikke, at Du og alle mine kjæreste Venner og Slægtninge ere de mest paalidelige Dommere over mig," svarede Bennet som før. „Du kan tro: har jeg ikke lært andet her ovre i Jylland, saa har jeg dog lært Selvkritik hos Eder, og derfor vil jeg takke Jer, saa længe jeg lever. Al Din Mands Møje har dog ikke ganske været spildt paa mig; det er min Stolthed, at jeg kan sige: I skulle faa at se!"

„Der er ingen af os, der tvivler om Dig, Bennet," forsikrede Nelly. „Tro mig, jeg, ja vi ere saa inderlig bedrøvede over, at vi skulle miste Dig; nu bliver her saa kjønt; men jeg tør ikke mere pine Moder."

„Nej, nu maa jeg tage lidt hjem," svarede Bennet. „Jeg blev her saa gjerne, maa Du tro, i Sommer, til Vinter, ja altid, og jeg gruer sandelig meget for

det tomme Liv hjemme; Du véd selv, at Fader og Moder ikke ville kunne forstaa en Smule af alt dèt dybere, der nu er blevet mig saa kjært."

„Det forstaar jeg nok," svarede Nelly. „Jeg kunde dog alligevel godt lide at komme lidt hjem."

„Ja, et lille Besøg; tro mig, Nelly, det er noget andet. Naa — jeg vil ogsaa tilstaa Dig, at disse tidligere Forbindelser pine mig nu mer end nogen Sinde; havde jeg den Gang været, som jeg nu er, havde de været umulige."

„Dem tænker ingen mere paa — uden Fru Hansen maaske," svarede Nelly trøstende.

Bennet blev meget rød og vendte sig om.

Da de kom til Præstegaarden, gik Bennet op paa sit Værelse. Hun tog sit Tøj af, satte sig og tog en Mappe frem; inden i den laa en lille, sirlig Bog med beskrevne Blade.

Hun bladede omkring i den og læste:

„Dagene flyve som Timer, og det er, som om Timerne løftede mig op i bestandig lysere og højere Sfærer, hvor Sjælen føler sig fri og let. Før levede jeg i en Taagernes Verden, hvor det først og fremmest gjaldt om at slaa Tiden ihjel med lutter afvexlende Fornøjelser, — og Timerne forekom mig den Gang at være som „lange" Dage. Her begynder jeg ligesom at gjøre Bekjendtskab med mig selv, lærer at indse, at jeg er noget mere end et Legetøj, der sættes i Gang til egen og til andres Glæde."

Hun bladede videre:

„Denne Doktor er en forunderlig Mand. Han er ligesom en Konge eller som Zanoni, som jeg har læst om hos Bulwer. Evig, mærkværdig ung, troldoms-

agtig næsten. Han kan alt, udretter alt, ligesom et Slags jordisk Forsyn. Jeg ønsker ofte, at jeg maatte faa ham at se i én eller anden Situation, hvori han ikke var fuldkommen; endnu er det ikke lykkedes. Selv hans kæmpemæssige Stolthed, der hos mangen en anden vilde være modbydelig, klæder ham, ja den passer til ham ligesom hans græske Kappe med de syv Kvaster, han slynger om sig, naar det er Graavejr eller koldt. Jeg kjender ikke én, der kunde bære den paa samme Maade. Han har en sælsom Magt over mig, en Slags faderlig Myndighed, som jeg befinder mig vel ved at søge hen til og rette mig efter."

Hun bladede om:

„Stundom, i enkelte exalterede Øjeblikke forekommer det mig, at jeg her i dette jævne, rolige Liv taber noget af alt det, man før beundrende kaldte min Genialitet. Hvis jeg blot kunde kaste alt dette Drømmevæsen langt bag ved mig, saa blev jeg, hvad min Svoger siger, rigtig sand; det er dog det, som jeg helst af alt vil være."

„Hvilken fortræffelig Udsigt har Hr. Hansen ikke lavet oppe paa Fjordendal ved at udhugge Poppeltræerne og gjennemskære Sandbakken bag ved de gamle Volde. Jeg sad i Formiddags og saa' paa Solens Spil hen over de blinkende Bølger i Bugten. Dér er meget hyggeligt nu."

„Hvilken Friskhed og Frejdighed giver ikke Arbejde, og hvor meget dog et enkelt Menneske kan

udrette! Hver Gang man kommer til Fjordendal, har Hr. Hansen indrettet eller arrangeret noget nyt. Udfører han Doktorens Ordrer, eller er det hans egen Smag?"

„Det er ham selv, der handler. Hvor glædede det mig at høre min Svoger sige det. Han vil overraske Doktoren. Mon denne kan overraskes?"

„Bedstemoder, det gode, gamle Menneske, lever op endnu en Gang og glæder sig over alt det nye, smukke, som hun ser. Især glæder hun sig over Hr. Hansens Sang, naar jeg spiller. Han synger ogsaa meget smukt. Min Svoger siger, at han arbejder som en Dampmaskine; maaske laaner Doktoren ham nogle af sine Trolddomsgaver."

„Nu slog Bedstemoder atter paa den Stræng med Doktoren. Den piner mig mere end nogen Sinde og mere, end noget, jeg mindes, har gjort det. Jeg beslutter, at jeg ikke mere vil lide ham; men naar han saa virkelig kommer, glemmer jeg det over hans faderlige Myndighed. Det gjør jo for Resten intet, da han, der er Hovedpersonen, aldrig gjør sig den mindste Tanke derom, det kan jeg føle med Vished."

„Hvor Hr. Hansen dog er elskværdig! Snart stikker han selve Doktoren ud hos Bedstemoder, og hvem man taler med, saa hører man kun af dem en

eneste Dom om ham. Min Svoger og Nelly synes bestandig bedre og bedre om ham, og hvor kan man andet?"

„Min Svoger tror, at Hr. Hansen er syg, og taler om at ville skrive til Doktoren. Hvis han blev syg! — Han arbejder sikkert for meget."

„Nu skal jeg snart tilbage til mit Hjem, bort fra dette øde, dejlige Land med sine brusende Vande og det buldrende Hav, med sine store, nøgne Marker, sine Sagn, sine hvirvlende, friske Storme, sine Viber, Lærker, Maager og sit fagre Solskin med alle disse vidunderlige Op- og Nedgange! Bort fra dette friske, ædruelige Land, hvor min Sjæl er bleven gjenfødt!"

„I Formiddags plantede jeg smaa, vilde Margariter ind i Haven, og Hr. Hansen, som hjalp mig med at finde dem, lovede om et Par Maaneder at plante Forglemmigej ved Siden af. Hvornaar skal jeg saa komme og se dem?"

„Jeg samler af de Blomster smaa
Paa Markens vide Slette;
De stolte Haveblomster saa'
Jeg kun for at forgætte.
Før var jeg glad ved Bækkens Vand,
Hvor sagte Bølger rinde;
Nu maa jeg til den aabne Strand
Med friske Vestenvinde!

„Saa venlig staar Kjærminden bly
Blandt Blomsterne i Enge,
Hvor Duggens Perler finde Ly
Saa glimrende og længe.
Men Engens blaa Kjærminde ser
Til Lærken gjennem Taaren,
Som om den ønsked' intet mer
End blive did op baaren.

„Jeg ønsker ofte saa med den
— Vel ogsaa med en Taare —:
O, hele Verdens Frelserven,
Tag mod mig da saa saare!
Men rens mig først i Troens Bad,
At ogsaa jeg maa stige,
At ogsaa jeg maa juble glad
Op mod Dit lyse Rige!"

„Nu kommer Hr. Hansens Moder og Søster og skulle bo paa Fjordendal i Sommer — den hele, lange Sommer! — de lykkelige Mennesker! Lidt efter kommer Doktoren med sin Datter, og saa igjen lidt efter Mama, maaske ogsaa Papa, for at hente mig — hjem."

„Hjem, det skulde kun være dér, hvor man virkelig var hjemme, hvad vil det ellers sige?

Kun her er jeg rigtig hjemme."

Det bankede paa Bennets Dør. Hun lukkede i Hast Mappen og raabte frejdig: Kom ind!

Det var hendes Svoger.

„Generer jeg Dig ikke?" spurgte han.

„Ikke det mindste, det gjør Du aldrig!"

„Jeg vilde se, hvorledes Du har det, Bennet," vedblev han; „Nelly fortalte mig om Situationen paa Fjordendal. Den skal Du naturligvis ikke tage Dig nær; paa den anden Side véd Du, jeg ofte har sagt Dig, at Du maa være forberedt paa mange Gange at faa lignende Ting at høre. Og jo mere forandret Folk finder Dig, desto mere triumferende vil man fremdrage det; saaledes er Verden."

„Jeg er aldeles ikke vred paa Fru Hansen," forsikrede Bennet; „jeg er kun bedrøvet over, at hun havde Ret i, hvad hun sagde, og derfor er jo Skylden ene min. — Før var jeg oftest ret vel tilfreds med mig selv og væltede Hovedskylden over paa den anden Part; men nu kunde jeg gjerne banke mig selv," og hun trommede meget hurtig op og ned ad Bordet med de smaa, knyttede Hænder.

Pastor Knudsen kunde næppe undertrykke et Smil, hun saa' saa barnlig ud under denne Manøvre.

„Hovedsagen, kjære Bennet," sagde han, „er den, at Du har faaet et andet Syn paa Livet, et saa dybt, at jeg ingen Bekymringer nærer for Dig, endog i Dit Hjem, naar Du kommer tilbage der til; nu er jeg vis paa, at Du aldrig mere i Fremtiden vil lade Dig nøje med et Liv paa Overfladen, vel?"

„Nej, Du kan tro mig," svarede Bennet; „men paa den anden Side er det saa tomt, næsten smertelig tomt, at tænke paa Livet der hjemme. Gid jeg kunde blive her!"

„Du kan, haaber jeg, snart komme igjen; men under alle Omstændigheder véd ingen af os, hvad Du

maaske kan faa virket hjemme," sagde Pastor Knudsen; „jeg har den Tro, at Du vil være en god Apostel."

„Hos enhver anden end Papa og Mama," svarede Bennet; „de ønske ikke mere af Livet, end de have, bryde sig ikke om mere. — Nej, det er umuligt!"

„Der er intet, som er umuligt," svarede Præsten. „Jeg troede sandelig heller ikke, da Du drog over med os, at Du havde udholdt at være her, endsige, fundet Livet saa rart, som Du gjør; jeg har ingen store Illusioner angaaende mine Evner til i det dagslige Liv at udfolde Elskværdighed eller være videre underholdende; dertil er jeg baade for tung og for stille. Men derfor skjønner jeg dobbelt paa al den den Ynde og Glæde, Du har spredt over vort kjære, lille Hjem; og derfor er jeg taknemmelig over, hvis det er lykkedes mig at have været med til at kunne give Dig et klarere Syn paa, at Livets rette, sande Glæde ikke skal søges udad til, men komme inderst inde fra og have sin Rod i Hjærtet, hvorfra Livet udgaar. Du véd jo," tilføjede han spøgende, „at jeg altid maa prædike, og Du har været en elskværdig Tilhører, lille Bennet!"

„Da har Du saamænd ogsaa været en rar og elskværdig Prædikemester, Svoger," svarede Bennet i samme Tone. „Tak nu ogsaa for dette lille Besøg! Det ligner baade Dig og Nelly; men jeg er ikke bedrøvet, nej, aldeles ikke, forsikrer jeg. Og i Morgen besøger jeg Bedstemoder igjen."

„Ja, jeg gaar da med," sagde Præsten.

„For at beskytte mig? Det behøves ikke."

„Nej, for at hilse paa de fremmede. Jeg ønsker desuden at vide, naar Dr. Ernst kommer; jeg længes

efter ham, og det gjøre vi alle, tænker jeg," bemærkede Præsten.

„Jeg ikke," svarede Bennet leende.

„Det mener Du vist ikke;"

„Jo, jeg forsikrer Dig, jeg mener det," svarede hun. „Han er alt for god; — han gjør alting selv, men jeg tror ogsaa, han véd det."

„Det er virkelig aldrig faldet mig ind," sagde Præsten.

„For mig maa han saamænd være lige saa stor, det skal være. Mig betragter han jo altid som et Barn, han er halv Formynder for, og det har jeg vel godt af," svarede Bennet med sin naturlige Malice.

„Du maa ikke sige noget om ham, det kan jeg ikke taale," sagde Pastor Knudsen med alle sine mørke Rynker i Kinderne.

„Bevares, nej! — Vær for Resten glad, om nogen siger noget; jeg synes virkelig, at naar Talen er om Doktoren, saa er alt i Lovsang, og det siger man, skal ikke være sundt for et Menneske!"

„Bennet! Bennet!" svarede Præsten og truede med Fingeren, i det han gik bort.

Fem og tyvende Kapitel.

Det var store Bededag.

Doktoren gjorde sit første Selskab paa Fjordendal, som begyndte med en elegant Middag. Der var samlet

alt, hvad Egnen kunde præstere i tre à fire Miles Omkreds.

Husets Herre førte selv Bedstemoder til Bords, der var klædt omtrent som til hin Frokost, da Bennet første Gang var paa Fjordendal; det havde holdt haardt at faa hende med, men hun havde ikke kunnet modstaa Bennets Overtalelser og sin egen Lyst til at se noget saa „fint" som det, der i Dag foregik paa Fjordendal.

Derefter kom Pastor Knudsen med Fru Hansen, Herredets Provst med Nelly, Olaf Hansen med Bennet og saa fremdeles.

Ved Bordet var der tre Par Øjne, som særlig vaagede over enhver af Olafs og Bennets Bevægelser. Det første Par lyste med en uhyggelig Glans og bar intet Fromhedens Præg; det var Fru Hansens. Det andet Par affspejlede alle Skinsygens Smerter; det var Graces. Det tredje Par forenede i sig Nysgjerrighedens, Skuffelsens og Beundringens Følelser; det var Anna Hansens. Hun slugte Bennet med Øjnene; hun følte sig skuffet over, at Olaf ikke havde valgt Grace til Borddame, men kunde ikke lade være at beundre Bennet, der denne Middag i en blegrød Silkekjole med hvide Kniplinger og en Bunke hvide Roser i sit blanke, sorte Haar var aldeles yndig og uden at gjøre det mindste herfor, samlede alle Blikke paa sig.

Man var den Gang endnu ikke begyndt at „drikke Glas" med hinanden, man udbragte Skaaler og gjorde derved Gjæstebud adskillig livligere end en hel Del Aar senere, da et Selskab ofte er som en Sammenkomst mellem Mumier, der kun have bevaret Kjæbemusklernes

Aktivitet og Øjnenes Evne til at kunne maale hinanden under Arbejdet, allerhøjst over Glassets Rand.

Doktoren rejste sig først og bød alle sine Gjæster, de nære og de fjærne, Velkommen, i det han udtalte det inderlige Ønske, at de maatte befinde sig saa vel, at de i Fremtiden erindrede, hvor Fjordendal laa, etc.

Derpaa bad han Gjæsterne tømme et Glas for Bedstemoder, der havde hædret ham med at blive boende paa Fjordendal til alle Tider, og som nu ved sin Nærværelse udmærkede Selskabet og ham.

Bedstemoder rejste sig gravitetisk og udbrød:

„Gud lade Velsignelse være over Fjordendal nu og altid! Jeg skjønner, at den er kommen i gode Hænder; thi saa vel Doktoren som den unge Inspektør ere brave Mænd, det har jeg set for længe siden!"

Bedstemoders Toast modtoges med Begejstring.

„Hvis De vil klinke med mig herpaa, forlanger jeg ikke mere," hviskede Olaf til sin lyserøde Dame.

Hun stødte rødmende sit Glas mod hans.

„Som Herren er, saa følger ham hans Svende!" sagde Bedstemoder; „men man klinker først med Herren, Frk. Bennet."

„Hvis man ikke er for langt borte," svarede denne leende og ilede fra sin Plads hen imod Doktoren. „Herren er ikke saa ærekjær, Bedstemoder," sagde hun skjælmsk og klinkede med Doktoren.

„Der skal være Orden i alting, min gode!" vedblev Bedstemoder.

„Ja, men nu bliver der alligevel ingen Orden, eftersom jeg kommer sidst til Bedstemoder," svarede Bennet uforfærdet og stødte sit Glas mod hendes.

„Det var ret!" „Bravo!" Bennet var alt for indtagende til, at hun ikke skulde blive applauderet for meget mindre.

„Gud, hvor hun er koket! Ja, hun kan!" udbrød Fru Hansen halv højt.

„De tager fejl," svarede Præsten tørt; „hun er netop aldeles sig selv; jeg kjender min Svigerinde langt bedre end De. Man bør aldrig dømme overilet!"

Der udspandt sig en sagte, ivrig Samtale imellem de to.

Olaf Hansen havde hørt Begyndelsen og rødmede af Harme, men da Bennet atter sad hos ham, havde han kun Øje og Øre for hende.

Den ene Tale afløste den anden, og Selskabet var meget animeret paa det ovenfor omtalte Trekløver nær. Hertil maa dog udtrykkelig anføres, at den stakkels Grace kæmpede tappert med sig selv; men hendes Sorg var saa stor, at den ikke saa let lod sig overvinde. End videre skal bemærkes, at Anna blev mere og mere blød og deltagende for sin Broder, jo mere hun saa' paa den blegrøde Skikkelse, der havde samme søde Smil og vidunderlige Øjne, enten hun saa' til højre eller venstre, enten hun talte med gamle Koner eller unge Mænd.

Da Stegen kom ind, slog Doktoren paa sit Glas:

„Jeg har den Ære her ved Bordet tillige at huse en ung Dame, der som en mild og venlig Fe den hele, lange Vinter har oplivet disse øde Egne; baade for dem, der have været saa lykkelige at tilbringe disse Maaneder med hende, og for dem, der som urolige Trækfugle ere fløjne hid og did, har hun været til Glæde og stor Adspredelse. Desværre vil Vaaren

snart tage hende bort fra os, fordi Feen ogsaa har Pligter i andre Egne, der have hende kjær; men ikke ville vi glemme at takke hende for den Tid, hun slog sig ned imellem os, og bede hende om snart at flyve tilbage til Jylland. Frk. Bennet Dal!"

Det slog an.

„Doktoren maa se at lænke Feen fast til Fjordendal," udbrød Bedstemoder. „Vi kunne ikke undvære Dem, min gode!"

Hans Højærværdighed, Provsten, føjede hertil nogle meget høje Ord om, at Feen var lig en Digters Drøm, kunde lære at takle Vestenvinden, etc. etc.

„I mit Liv gaar Solen ned, naar De rejser!" hviskede Olaf, da han klinkede med hende.

„Gud være lovet, at hun rejser!" tænkte Fru Hansen. „Naar hun først er væk, den Pyntedukke!" — den stakkels Grace var meget, meget mere pyntet — „og Olaf bliver alene med os og Grace, kommer han nok til sig selv. Gid hun blot snart var borte!"

„Hun er yndig, det er baade vist og sandt!" tænkte Anna og rakte sit Glas ud for at klinke med Bennet. Men Bennet saa' det ikke, og Fru Hansens Øjne skræmmede Anna fra at gjøre endnu et Forsøg.

„Jeg skal til Doktorens smukke Skaal tillade mig at føje et Supplement," sagde Hansen og rejste sig, „og det er, at intetsteds mere end paa Fjordendal ville vi savne Frøken Dal, jeg ikke mindst, som ved alle de Forsøg, der ere gjorte for at forskjønne Gaarden til Doktorens Ankomst, stadig har haft min fortrinligste Smagsdommer i Frk. Dal. De ser, at det er nød-

vendigt, at De snarest muligt kommer tilbage til Jylland."

Man klinkede atter paa det livligste. Grace kunde næsten ikke holde paa sit Glas. Fru Hansens dybe Rødme satte sig fast ude i hendes Næsespids, hvor den brændte som en Gløb.

Nelly, der var godt orienteret i alt dette, takket være mange fortrolige Samtaler med sin Ægtehalvdel, saa' alle disse Tegn; men hun bemærkede nu, at Doktoren rødmede let over det sidste Tillæg.

Fandt han det for varmt, eller syntes han netop godt om, at Bennet havde været Smagsdommer? Det var meget vanskeligt at vide.

Majsolen var sunket ned mod Horisonten, da man rejste sig fra Bordet, hvor Kaffen var bleven serveret. Man spredte sig rundt omkring i de gamle Sale, der under Doktorens Regimente vare blevne ligesom omskabte. Hvis Morten Sandborg pludselig var staaet op fra de døde, da havde han ikke gjenkjendt sin Fædreneborg, med mindre han var kommet op i Bedstemoders Taarn, thi her var alt aldeles uforandret.

Og dog var det, som var sket, intet imod, hvad der skulde foretages. Under det smukke Vindue, der vendte ud mod Vandet, skulde der bygges en Altan; der fra skulde en Vindeltrappe føre ned til Haven, som aldeles var lagt om og kun bestod af Buskketter, Græsplæner og Blomsterpartier. De gamle Grave skulde udgraves og fyldes med Vand, Voldene planeres og beplantes. Midt i Borggaarden skulde der være et Springvand, og den høje Stentrappe restavreres og overbygges med en Veranda i Spidsbuestil, svarende til Taarnene.

Forandringerne havde endnu nærmest og mest paafaldende strakt sig til det indre, hvor elegante Møbler vare opstillede i Stedet for de gamle ormstukne Kanapeer og invalide Stole; nu var her kommet kostbare Gardiner, Kobberstik, Flygel o. s. v.

Ingen var mere forbavset over Virkningerne af alt dette end gamle Bedstemoder, som saa' paa det med et Barns Forundring; hun tænkte flere Gange:

„Hvad vilde Du have sagt til det, lille Morten? Nej, saaledes kunde Du ikke have forstaaet at stadse op, al den Stund Du dog havde Penge nok dertil. Men man skal lære alting; Penge alene ere ikke nok, ikke engang til at skaffe en Mand en god Smag."

Efter Bordet gik Doktoren en lille Tur rundt paa Voldene med Bedstemoder, der skulde høre om, hvorledes alt i Fremtiden vilde blive.

„En af Dagene skal De komme op til mig," sagde hun pludselig til ham, da de nærmede sig det øvrige Selskab, der i det milde Vejr var tyet ud i Haven; „jeg skal have mit Testamente helt skrevet om og forandret nu, og man skal ikke opsætte sin Gjerning, til Solen gaar ned den allersidste Gang."

„Naar De vil, skal jeg være til Tjeneste," svarede han; „f. Ex. i Morgen, hvis De synes?"

„Ja, og midt paa Dagen; ellers ser jeg ikke at læse Skrift mere. Jeg skal betro Dem, at hun dér" — hun pegede paa Bennet, der kom dem i Møde med en hel Svite efter sig — „skal have Halvdelen af min Formue; for hun har forsødet mine sidste Dage. Men ingen Ting skal hun vide derom, før jeg er død; for hun er stolt og vil helst føle sig fri."

„Det var smukt af Dem, Bedstemoder," svarede Doktoren, „og især, at De ikke vil sige hende det; jeg tror næsten, at det vilde bedrøve hende."

„Jeg haaber nu, at det altsammen bliver paa Fjordendal, det maa Doktoren sørge for „selv"," svarede Bedstemoder med Hentydning. „Men nu maa jeg ind, min gode! for nu er jeg træt; gamle Folk kan ikke holde ud med unge. Bennet kan følge mig op."

Doktoren tilbød sig; han ymtede noget om, at det var Synd at kalde hende bort, men Bedstemoder var af en anden Mening.

„Lad mig kun faa hendes Arm," sagde hun; „Lyset kan godt undvære Jorden lidt, men Jorden kan ikke undvære Lyset."

„Nu har Bedstemoder fortjent hende," svarede Doktoren oprømt og raabte: „Frøken Bennet! Frøken Bennet!"

„Jeg foreslaar en ung Pige at forlove sig et Par Gange og kokettere godt; saa kommer hun ret i Vælten," sagde Fru Hansen, saa Grace og mange andre hørte det. „Se nu ogsaa Doktoren!"

Bennet, der intet anede, kom ilende til. Bedstemoder rakte Armen ud imod hende og sagde:

„Kom nu, min gode, og følg Deres gamle Barn op; hun skal tidlig i Seng ligesom Hønsene og de smaa."

„Saa hjærtensgjerne!" svarede Bennet straalende, bød hende Armen og tridsede af med hende.

„Hun er storartet! hun er henrivende!" sagde Olaf til Doktoren, som stod og saa' efter dem og ikke havde bemærket ham.

„Hvem mener De, den gamle eller den unge?" spurgte han.

„For den Sags Skyld dem begge to," svarede Olaf; „men mit Udbrud gjaldt jo rigtignok Frk. Dal."

„Ah! Ja, man kan ikke nægte, at det er et baade aparte og elskværdigt Par," svarede Doktoren i en let Tone.

Olaf Hansen, som ellers ikke hørte til de talende eller meget meddelsomme, følte i dette Øjeblik et saadant Overmaal af Livsglæde, at han til Doktoren, hvem han syntes, han skyldte alt, endog den Lykke, at han var ført sammen med Bennet, gav sig til at tale om hende paa en Maade, der ikke længere kunde misforstaas.

„Kjender De Frk. Dal saa aldeles nøje?" spurgte Doktoren endelig, noget mørk; „hun har jo nemlig det, unge Piger helst ikke skulde have, — en Fortid."

„Hvad mener De dermed?" spurgte Olaf, som falden ned fra Skyerne; „jeg troede, jeg tænkte, at De var en virkelig Ven af Frk. Dal?"

„Saa tænkte De ikke fejl," svarede Doktoren fort; „jeg er til enhver Tid hendes Ridder, i den Grad, at jeg kan bortse fra alt i hendes Liv uden Undtagelse. Men jeg fristes til at spørge Dem, om De formaar det, da jeg mere end én Gang har hørt meget ublide Hentydninger af Deres Moder, som jeg ikke mere vil kunne lade passere."

Det var første Gang i sit Liv, at Olaf Hansen følte sig lænkebundet, materielt og aandelig, og han vred sig næsten derunder. Alt andet fra tidligere Dage havde han kunnet sønderrive og magte, men her formaaede han intet; Lykken, Lyset, Livet og

Fremtiden vare her forenede, og hans Hjærte knyttet saa fast til det altsammen, at ethvert Ryk smertede ham.

Og Doktoren, som han saa' op til som til et mer end almindeligt udmærket og ædelt Menneske, hvorledes var det, han talte? „Bennet med en Fortid! — Hendes Ridder uden Undtagelse!" Men det værste af alt var dog Slutningen: „Meget ublide Hentydninger, som jeg ikke mere vil kunne lade passere." Ikke mere, ikke mere, hvad vilde det sige? Det var til at blive forrykt over. „Ikke mere!" Havde Doktoren kastet sine Øjne paa Bennet? Den eneste Pige, som han nogen Sinde havde elsket! Maatte han træde tilbage for Doktoren? Paa alle mulige andre Omraader maaske, kun ikke paa dette, der ske saa, hvad der ske vilde!

Saaledes fløj det i et Par Sekunder gjennem Olafs Tanker. Doktoren, der var et halvt Hoved højere, stod og saa' ned paa ham med et mørkt Udtryk over sin ellers saa rolige Pande, medens hans Bryst arbejdede op og ned under det fine, glatte Linned.

„Min Moder," begyndte Olaf endelig med en lav Stemme, „har undertiden den Fejl at sige uoverlagte Ord; men i min Nærværelse skal hun aldrig mere i Fremtiden komme til at krænke Frk. Dal."

Doktoren bukkede, vendte sig koldt og gik.

Olaf stod og saa' efter ham; Skinsygens Brand var tændt i hans Sjæl, og han maatte opbyde alle sine gode Følelser, for ikke at gjøre Doktoren, sin foresatte, Uret og støde ham fra sig.

Medens han stod som lænket til Stedet, kom Bennet flagrende som en Sommerfugl. Doktoren gik hende i Møde, bød hende Armen og talte ivrig med hende; han bøjede sig ned til hende, som om han ikke ret hørte, hvad hun sagde, og hun lænede sig tryg og fortrolig til ham. Hvem ser alt, baade det, som er, og det, som „synes“ at være, saaledes som en skinsyg Elsker?

I Virkeligheden var alt dette meget uskyldigt. Bennet fortalte om sin gamle, om, at hun vilde have hjulpet hende til Hvile; men det var der ikke Tale om, at hun maatte. Hun fik kun Lov til at ombytte hendes højhælede, snævre Sko med et Par mageligere, hvorefter hun allernaadigst blev afskediget med den Tilladelse, at hun inden Kl. ti kunde komme op og sige hende Godnat.

„Det er drøjt for Grace, stakkels Pige!“ lød Fru Hansens Stemme tæt ved Olafs Øre, „at skulle se paa alt dette Kurmageri!“ Og hun pegede med Lommetørklædet ned efter Doktoren og Bennet.

Olaf blev næsten rasende.

„Et maa jeg bede Dig om, Moder,“ sagde han med dirrende Stemme, „og det er, at Du lader Frk. Dal i Ro; jeg taaler ikke, at nogen i min Nærværelse fornærmer hende, allermindst Du.“

„Nu har jeg hørt det med!“ udbrød Fru Hansen ude af sig selv; „den kokette — Tøs!“ Hun kunde ikke fremføre et Ord mere.

Olaf var aldeles bleg og forlod sin Moder uden at svare. Han ilede Grace forbi uden at tiltale hende, skjønt han berørte hendes Kjole. Hun saa'

forbavset og bedrøvet efter ham, men i det samme stak Anna sin Arm ind i hendes og sagde:

„Du havde Ret, søde Grace, da Du skrev, at Bennet var saa yndig, at man maatte synes om hende, enten man vilde eller ej. Jeg har stor Lyst til at tale med hende; men hun er altid saa omringet og belejret."

„Det maa Du nok sige!" svarede Grace bittert; „om det saa er Pappa, har han ingen Tid for hende. Hun er alligevel — koket."

Anna, der nylig i en Krog havde faaet en drøj Tilrettevisning af sin Moder, fordi hun understod sig til at se til Bennet, vilde klinke med hende, etc., havde derved faaet mere Blod paa Tanden. Det begyndte altsammen at gaa op for hende; nu indsaa' hun, hvorfor Olafs Forhold til Grace altid holdt sig paa det samme Punkt; nu begreb hun sin Moders mærkelige Had til Bennet, længe før hun havde set hende, eftersom Bennet jo for hende stod som en Hindring mellem Olaf og Grace; men allerdybest følte hun, at den stakkels Olaf i alt dette stod ganske alene og efter al Sandsynlighed havde lidt meget. Det eneste, hun ikke syntes om, var, at det saa' ud, som om Doktoren var saa fortrolig imod Bennet; hvorfor tog hun derimod? Saadan en rig Pige som hun behøvede da ikke at blive imponeret af hans mange Penge; og saadan en Verdensdame som hun kjendte formodentlig mange Mænd, der vare lige saa fine som Doktoren. Hun selv havde nu aldrig sværmet for ham, hun syntes, han var saa stolt og saa kold. Hun følte kun Taknemmelighed imod ham for alt, hvad han havde gjort for Olaf; men hvis han nu tog

Bennet bort, saa kunde alle hans Velgjerninger kun lidt forslaa; det vilde Olaf aldrig forvinde. Hvem der nu blot turde tale til Bennet og raade hende til at være paa sin Post over for denne mægtige Doktor, der kunde magte alt, saaledes som han vilde det.

Opfyldt af disse Tanker havde hun opsøgt Grace; hun troede, at hun sammen med hende maaske kunde komme Bennet nærmere, maaske komme i Samtale med hende, maaske . . . Men nu var dette Haab ude, saaledes som Grace stillede sig. Imidlertid var Anna ikke længere i Tvivl om, at selv om de alle vilde drage hende bort fra Bennet, vilde hun ikke lade sig lede heri, førend hun selv havde set og dømt om, hvorledes det hang sammen.

„Jeg synes ikke, at Frk. Dal er koket," svarede hun heltemodig; „naar man er saa bemærket som hun, maa det være vanskeligt at undgaa Misforstaaelser. Se nu f. Ex. hendes Elskværdighed lige over for den gamle, rare Kone; det er da kun hendes Godhed, der kan være Grunden hertil."

„Jeg hørte, Din Moder sagde, at hun naturligvis fandt det interessant at blive beundret herfor, og at — at . . ."

„At . . .?" spurgte Anna, „hvad mere?"

„Naa ja, at hun maaske vilde arve den gamle, som skal være umaadelig rig, siden Sønnen døde," svarede Grace, i det hun virkelig skammede sig over sine Ord.

„Det er oprørende! ækelt!" udbrød Anna harmfuldt; „jeg tør med hele min Person staa inde for, at Frk. Dal, hvad man saa kan sige om hendes Koketteri

— og Koketteri kan undskyldes, naar man er saa indtagende som hun —, aldrig nogen Tid vilde kunne tænke eller handle lavt; saa kan man ikke være saa stolt og fri som hun."

Anna slap uvilkaarlig Graces Arm; denne tabte i dette Øjeblik en Ven, som Bennet vandt.

„Søde Anna!" begyndte Grace forskrækket, „lov mig dog, at Du vil tilgive, at jeg talte herom; det var jo hverken mine Ord eller mine Tanker, som jeg udtalte."

„For Øjeblikket kan det virkelig ikke trøste mig, at disse Ord og disse Tanker ere komne fra min Moder," svarede Anna; „en saa himmelraabende Uretfærdighed! Jeg kunde have Lyst til at gaa lige hen til Bennet og sige hende det. Bliver hun paa den ene Side beundret og elsket, saa maa man paa den anden Side tilstaa, at alt dette bliver godt betalt af Misundelsen, Bagtalelsen og Uretfærdigheden."

Det var aldrig før hændet Anna, at hun var traadt saaledes op imod nogensomhelst; men hun havde til Huse i sit Indre en stor Del af sin Faders ædle Aand og Tænkemaade. Hidtil havde hun, undtagen i sit Forhold over for sin Moder, kun formaaet at brænde inde dermed, skjønt det mangen Gang havde kogt og gjæret i hende; endelig havde det sprængt sin Lænke.

„Du vil aldeles ikke høre mig?" spurgte Grace sønderknust; „jeg føler mig saa ulykkelig, saa ulykkelig, naar ogsaa Du forlader mig."

„Jeg har oprigtig ondt af Dig," svarede Anna, „og skal aldrig glemme, hvad jeg skylder Dig; men fordi man er ulykkelig, skal man ikke gjøre andre

Uret, og her er der flere, som ere ulykkelige, Grace, end Du."

Grace kunde ikke tilbageholde sine Taarer, og da Doktoren og Bennet tillige med flere andre kom hen imod dem, skyndte hun sig ind; hun vilde have haft Anna med sig, noget denne bestemt afslog.

Grace ilede altsaa ind, og Anna stod forlegen og pillede paa en Busk med nys udsprungne Blade, da den store Klynge nærmede sig. Pludselig gled en lyserød Silkearm ind i hendes, og en venlig Stemme sagde: .

„Gaa lidt med mig, Frk. Hansen, jeg har noget at bede Dem om."

Anna følte noget, næsten som Taager, for sine Øjne, og hun stammede:

„Bede om . . . og mig? Det kan jeg ikke forstaa."

„Da er det virkelig ikke saa lidt endda," svarede Bennet. „De véd nok, at jeg rejser snart her fra; om et Par Dage komme Papa og Mama for at hente mig, og de blive kun i fire Dage; men De bliver her jo i Sommer, ikke sandt?"

„Jo, det er i det mindste Bestemmelsen nu," svarede Anna.

„Jeg vil da bede Dem om at tage Dem venlig af min gamle, lidt sære, men saa rare Veninde; vil De?" spurgte Bennet.

„Saa gjerne, hvis jeg blot kan; men hun er saa underlig at tale med," svarede Anna.

„Det skal De ikke bryde Dem om," svarede Bennet; „De skal blot snakke med hende, spøge lidt med hende, kjæle lidt for hende, en Gang imellem

overtale hende til at gaa en ganske lille Tur, synge lidt for hende — hvis De kan —, og fremfor alt, høre paa hende, ikke afbryde hende eller smile ad hende. Hun er paa sin Vis aldeles mærkværdig. De vil selv, ja, jeg kan ikke tænke mig andet, have Fornøjelse af at tale med hende. Og De kan tro, at hun kan fortælle mange interessante Ting om gamle Dage; kan det ikke more Dem? Hun er saa god, forsikrer jeg Dem, jeg holder nu af hende."

Bennet talte meget indtrængende, men hun havde ikke behøvet at anvende Halvdelen af alle disse Ord; Anna var saa glad over dette Hverv, at hun hellere end gjerne vilde paatage sig det.

„Jeg gjør det med Glæde," forsikrede hun, „og jeg takker Dem, at De har gjort mig den Fornøjelse at tænke paa mig."

„Jeg skal sige Dem," svarede Bennet, „Bedstemoder, som vi jo kalde hende, kan saa daarlig forstaa Frk. Grace, fordi hun taler med Akcent, saa det kan slet ikke nytte at sige noget til hende herom; hun er desuden lidt tilbøjelig til at le ad hende, aldeles ikke, fordi hun mener noget ondt dermed — det tør jeg sige, vilde aldrig falde Frk. Ernst ind —, men kun fordi hun synes, det er saa pudsigt, som Bedstemoder taler, og mange, specielt gamle Folk, ere saa ømfindtlige for det mest uskyldige Smil, der kommer i Utide."

„Kan hun slet ikke lide Frk. Ernst?" spurgte Anna; „maaske kan hun saa heller ej lide mig."

„Bedstemoder har aldrig sagt til mig, at hun ikke syntes om Frk. Ernst," svarede Bennet; „hun véd jo desuden, at vi ere gode Venner. Men jeg er vis

paa, at De vil falde i Bedstemoders Smag; i ethvert Tilfælde beder jeg nu Dem om at overtage min Mission hos hende, naar jeg er rejst. Maa jeg saa sige det til hende?"

„Saa gjerne, ja, saa gjerne! Jeg er rigtignok kun en daarlig Stedfortræder for Dem; men jeg skal gjøre mig al den Umage for at adsprede hende, som jeg kan," svarede Anna hjærtelig.

„Tak skal De have! Kom over og besøg mig, før jeg rejser," vedblev Bennet; „baade min Søster og Svoger ere rare, kan De tro."

„Det tvivler jeg ikke om, jeg véd det fra Olaf," svarede Anna varmt.

I det samme lød Fru Hansens skingrende Stemme: Anna! Denne vilde skynde sig der hen, men Bennet holdt igjen og sagde:

„Bi lidt, lad mig følge med!"

Ved en Omdrejning stod de pludselig Ansigt til Ansigt med Fru Hansen.

„Du er en smuk Veninde mod Grace," begyndte hun heftig til Anna, „at Du kan forlade hende for at flyve om med fremmede; hun er ikke vel og opholder sig paa sit Værelse."

„Har man da ikke underrettet hendes Fader derom?" spurgte Bennet deltagende.

„Nej!" svarede Fru Hansen tørt og maalte Bennet.

„Jeg har talt med Grace," bemærkede Anna koldt.

„Maaske Du nu heller ikke bryder Dig mere om Grace?" spurgte Fruen med et aldeles ubeskriveligt Udtryk af Haan hen imod Bennet.

Af Hensyn til Bennet slap Anna hendes Arm og gik med sin Moder, i det hun med et bedrøvet Blik sagde saa venlig, som hun formaaede:

„Tak, Frk. Dal!"

„Hvad takker Du for?" spurgte Moderen, i det de begge ilede bort.

Denne Opførsel af Fru Hansen var næsten mere, end Bennet kunde bære; hun tænkte paa at opsøge sin Svoger for at blive lidt styrket ved at tale med ham, men i det samme hørte hun Doktoren kalde paa Grace, lige tæt ved sig.

„Om Forladelse, hvis jeg forskrækker Dem med mine Raab! Har De ikke set min Datter? Jeg vilde have de vestindiske Syltetøjer serverede," sagde Doktoren og traadte nærmere.

„Frk. Grace gik for nylig op paa sit Værelse," svarede Bennet; „jeg hørte Fru Hansen sige, at hun ikke var vel."

„Saa? Da er det kun meget kort siden, jeg talte med hende, og da fejlede hun intet. Men De — hvad er der i Vejen med Dem, kjære Bennet?"

Bennet, der jo var en Mester i at beherske sig, var ikke langt fra at give sig til at græde over den venlige Tiltale, som var det, hun i Øjeblikket mest af alt trængte til.

„Det er kun noget højst forbigaaende," forsikrede hun og vendte sig bort, for at han ikke skulde se hendes Bevægelse. „Det er allerede forbi, men De maa ikke tale om det til nogen."

„Betro Dem til mig, Bennet; paa Jorden har De ingen trofastere Ven end mig," sagde Doktoren og greb hendes Haand med Inderlighed.

Den ubønhørlige Skæbne førte i det samme Olaf Hansen tæt forbi. Han kom saa frejdig og glad for at opsøge Bennet; endelig, forekom det ham, havde han faaet det rette Mod til at kunne tale til hende.

Da han saa' Doktorens varme Bevægelse og hendes Haand i hans, blegnede han og gjorde kort omkring, uden at de andre opdagede ham; nu var han endelig bleven klog paa, at der var noget i, hvad Rygtet alle Vegne hviskede om.

Sex og tyvende Kapitel.

Den følgende Dag hvilede der et Tryk af Forstemthed over Fjordendal, som ikke er til at beskrive.

Olaf Hansen var næsten usynlig, og da han ved Middagsmaaltidet endelig viste sig, akkurat saa længe som Høfligheden fordrede det, lukkede han næsten ikke Munden op og saa' bleg og træt ud. Fru Hansens Humør stod paa Nulpunktet. Grace var meget lidende. De to eneste, der talte, vare Doktoren og Anna, og da der ikke fandt nogen videre Sympathi Sted imellem dem, var Samtalen derefter. Bedstemoder, der kun stundom var til Stede ved Middagsbordet, havde denne Gang undskyldt sig.

„Véd Doktoren, om Grosserer Dals kommer i Morgen eller i Overmorgen?“ spurgte Anna, da Desserten blev bragt ind.

„De komme i Morgen Eftermiddag," svarede Doktoren. „Jeg tager om lidt over til Præstegaarden paa en Visit; ønsker Fru Hansen og Frøkenen ikke at følge med?"

„Nej, tusend Tak for mit og min Datters Vedkommende!" svarede Fruen.

„Hvis Moder tillader," begyndte Anna med et Mod, der var beundringsværdigt, „vilde jeg gjerne med, da der er noget, som jeg vilde tale med Frk. Dal om; jeg har desuden lovet hende at komme."

I det samme rakte hun en Kageskaal til sin Broder og hviskede: „Hjælp mig, Olaf!" Han saa' helt overrasket op.

„Ja, men jeg tillader det ingenlunde," svarede Fru Hansen, der ikke troede sine egne Øren; „Du skal ikke, uden jeg er med, og jeg „vil" nemlig ikke."

„Da haaber jeg dog virkelig," faldt Doktoren ind, „at Fruen ikke vil berøve mig Fornøjelsen af Deres Datters Selskab, især i Betragtning af, at Grace, der er lidt Patient, skal have denne lille Kjøretur og vil nyde den dobbelt i sin Venindes Selskab."

Fru Hansen, som i disse Dage levede i en uafbrudt Krig med sit varme Blod, mærkede atter, hvorledes det fløj op i hendes Kinder og ligesom i Gaar satte sig fast i hendes Næsespids. Hun ytrede med den største Selvbeherskelse, hvortil især et flammende Blik fra hendes Søn gjorde sit:

„Hvis Doktoren ligefrem forlanger det — ellers ikke!"

„Gudbevares! Forlange! Det kunde aldrig falde mig ind; jeg ønsker det," svarede Doktoren, der sandelig

ogsaa maatte gjøre Vold paa sig for ikke at lade sig mærke med noget.

„Jeg har nydt saa megen Venlighed og Gjæstfrihed i Pastor Knudsens Hus," faldt Olaf uventet ind, „at jeg beder min Søster om at tage med og hilse paa dem, i alt Fald af Hensyn til mig."

„Denne Opfordring gjælder dog vel nærmest mig?" spurgte Fruen skarpt.

„Nej!" svarede Hansen rolig; „men derom kunne vi tale senere. Hvilken Vogn behager Doktoren, og naar?"

„Jagtvognen, Kl. sex; jeg kjører selv."

Man stod fra Bordet. Anna hviskede til Olaf:

„Maa jeg følge med Dig op paa Dit Værelse?"

„Jeg vil saa bede Damerne om at være færdige til sex," sagde Doktoren og gik ind i sit Arbejdsværelse.

Grace ilede efter ham; Fru Hansen fór hen imod sin Datter for at spørge hende, om hun var bleven fuldstændig forrykt.

„Nu tager Anna med til Præstegaarden," sagde Olaf, „og jeg forbeholder mig at have en Samtale ene med Moder, naar de ere tagne bort. Kom!" sagde han til sin Søster og gik med hende.

Fru Hansen blev saaledes alene tilbage; hun brast ud i en hysterisk Graad over Børns Utaknemlighed og — forsvandt.

„Olaf, søde Olaf!" sagde Anna, da de vare komne op paa hans Værelse, „gjør ikke Bennet Uret! Jeg er vis paa, at hun er god og ædel, hvad saa end Moder og nogensomhelst anden kan sige; Du skal ikke bryde Dig derom!"

„Hvad mener Du, Anna? Hvad er det for en Snak, Du kommer med?“ spurgte Olaf mørk og afvisende; „Du er helt exalteret, og jeg forstaar Dig ikke.“

„Du forstaar mig alt for godt, Olaf!“ vedblev hun; „nu har jeg endelig set, at det er Bennet, Du holder af, og ikke Grace, som baade Moder og jeg før troede.“

„Jeg forsikrer Dig, Anna, at det er mig aldeles utaaleligt at høre om alt dette,“ svarede Olaf, „en saadan Spioneren! Jeg forstaar ikke, hvad der kan bevæge Dig til en saadan Opførsel.“

„Opførsel, Olaf?“ spurgte Anna. „Det kan ikke nytte, det er næsten ikke til at holde ud, saaledes som her er, i Stedet for at det kunde være et Himmerige her paa denne dejlige Gaard. Moder er det rent umuligt at gjøre til Pas, og hun var, især i Gaar, ja, jeg tilstaar det rent ud, uartig imod Bennet; Gud véd, hvad hun tænkte? Jeg forsikrer Dig, at hun saa' ud, som om hun kunde have grædt.“

„Hvad var det da?“ spurgte Olaf ivrig; „fortæl det, Anna!“

„Ja, men Olaf; saa maa Du ogsaa tilstaa, at det interesserer Dig.“

„Nu vel, ja! ja! Fortæl blot!“

Og Anna fortalte, hvad der i Gaar var forefaldet imellem hende og Bennet.

Olaf fattede nyt Haab.

„Det var dog mærkeligt, at hun bad Dig om at se til den gamle! Det er næsten rørende, som de to have det sammen. Doktoren har for Resten tilbragt hele Formiddagen oppe hos Bedstemoder.“

„Tror Du vel, Olaf," spurgte Anna, „at Bennet er venlig imod den gamle, fordi hun vil arve hende?"

„Derom er der ikke Tale," svarede Olaf foragtelig; „jeg véd, at Frk. Dal er et af de mest uegennyttige Mennesker, der kan være til. Men det skulde aldeles ikke undre mig, om den gamle tænkte paa sligt; hun har jo nok og burde tænke derpaa; skjønt Frk. Dal naturligvis ikke behøver det, ønsker det vistnok heller ikke, jeg allermindst ...."

„Naa, Olaf! hvad mener Du med det?" afbrød Anna.

„Jeg mener, Anna, at imellem hende og mig er Afstanden i Forvejen stor nok; flere Penge vilde gjøre den endnu større."

„Kjære Olaf! Nu er Du god, at Du taler saaledes," sagde Anna og lagde Armene om hans Hals; „Du kan tro, at jeg skal hjælpe Dig alt, hvad jeg kan, med at udspionere. Der er kun ét, naar jeg var ganske klar derpaa, var det ingen Sag."

„Og hvad er det, Anna? Er det Doktoren?" spurgte Olaf bekymret.

„Ja netop!" svarede Anna og fortalte, hvad hun havde tænkt sig derom. Olaf saa' i det samme Optrinet fra i Gaar for sig, og paa forelskedes Vis tabte han i et Øjeblik alt det Haab, som han for lidt siden havde fattet.

„Naturligvis ender det saaledes," sagde han, „maa ende saaledes! Jeg Dumrian! at jeg ikke kunde begribe det, forinden jeg lod mig binde her med saa stærke Baand, at jeg ikke kan løses. Jeg er jo allerede midt i de store Arbejder, dem kan jeg ikke løbe fra; Søen have vi begyndt at udtørre; Brænderibestyreren

er bleven furet; vi vente i næste Uge Arbejdsfolk, som skulle restavrere hele den Fløj, hvori Brænderiet var. Selv om der ikke var Tale om de største pekuniære Ofre, om min hele fremtidige Livsvirksomhed, saa forbød min Ære og min Anseelse mig at forlade alt dette; jeg maa blive paa min Post; det er det eneste, som i dette Øjeblik er mig aldeles klart."

„Jeg forsikrer Dig, Olaf," trøstede Anna, „at jeg har været saa optaget af Grace; men siden jeg kom her over og saa' Bennet, er det blevet anderledes; saa opdagede jeg snart, at det var hende, Du havde kjær. Og man maa for mig sige om Bennet, hvad man vil, jeg er nu overbevist om, hun holder af Dig; den kolde — men Gud bevares! — „ædle" Doktor kan gjøre, hvad han vil, han faar hende ikke."

„Hvor Du kan tale!" svarede Olaf, som imod sin Vilje følte sig noget trøstet over Søsterens Indlæg; „Du kjender ikke Doktoren som jeg; han er en Mand, der ikke slipper det Maal, han har sat sig. Desuden, han kan jo omgive hende med alt, hvad det er muligt for Guld at skaffe sig i denne Verden; dertil er han en fin, dannet Mand, smuk endnu, næsten ungdommelig; jeg kan ikke tænke mig, at nogen, der kjender ham som hun, kan give ham et Afslag. Jeg har endogsaa ladet mig fortælle — jeg véd ikke, hvor —, at han har elsket Moderen, Fru Dal, da de vare unge; saa kunde Datteren jo nu, synes mig, være som en Forsoning."

„Det sidste oprører mig! Hvad er det, og hvem har dog kunnet sige det? Saa vilde jeg da paa ingen Maade have ham, hvis jeg var Bennet," forsikrede Anna.

„Ja, hvorfor ikke det?" spurgte Olaf.

„Hvorfor?“ svarede Anna ærgerlig; „en Mand tror ogsaa, at han kan faa Alverden, naar han behager! Jeg forsikrer Dig, at jeg ikke paa nogen Maade vilde gifte mig med en Mand, som havde elsket min Moder; jeg kan ikke lide Tanken derom. Bevares! hvor Bennet vil bringe mig til Begejstring, om hun giver Doktoren en uhyre Kurv.“

„I Grunden er det i højeste Grad uværdigt for mig at høre Dig kopiere Moder i Din Dom om denne Mand,“ svarede Olaf. „I behøve ganske vist ikke at gaa og takke ham for, hvad han gjør for mig; paa den anden Side er det en oprørende Maade, I betragter ham paa, især nu, da I ere hans Gjæster; under alle Omstændigheder kunde I — hvis I vil emancipere Eder saaledes fra mig og min Livsstilling, at den ligger ligesom uden for Eders Interesse og Taknemmelighed — forskaane mig for at høre saadan en Tale om den Mand, som jeg — der ske saa, hvad der vil — skylder mest i Verden.“

„Bedste Olaf!“ svarede Anna, „har jeg en eneste Gang undladt, baade i Ord og Gjerning lige over for Doktoren, at bevidne ham min Tak? Og har nogen stridt mere med Moder end jeg i denne Sag? Mine Ytringer til Dig ere i strængeste Forstand private og gjælde kun Doktorens Person, som jeg altid har fundet baade stolt og kold; det bør ikke kunne fornærme Dig?“

„Du burde tie med Din Oprigtighed i dette Stykke over for mig, Anna, da Du dog maa kunne sige Dig selv, at jeg her er den urette at vælge for dette Thema. Ellers kan Du være forvisset om, lille Søster, at jeg ser og paaskjønner al Din Kjærlighed imod

mig; ja, uden den udholdt jeg maaske ikke denne Sorg," sagde Olaf og tog hende om Livet.

„Jeg skal ikke svigte Dig, kan Du tro," svarede hun efter at have bekæmpet et lille Anfald af Bevægelse over hans Tiltale.

„Det er da godt, at jeg nu faar saa meget at bestille fra i Overmorgen af, at jeg næsten ikke vil have Tid til at spise; i ethvert Fald kan jeg da ingenlunde møde hver Dag til Maaltiderne," svarede Olaf.

„Dit Helbred, kjære Olaf, det maa dog ikke glemmes," indvendte Anna.

„Mit Helbred er en Kæmpes," svarede han; „jeg kan mærke, at denne skarpe Søluft og denne Vestenvind styrker mig; jeg føler mig i legemlig Henseende som gjenfødt. Ellers kunde jeg heller ikke bestride alt det, der ligger for, baade nu og i en lang, lang Fremtid. — Men skynd Du Dig at blive færdig; jeg bestiller Vognen."

Medens han sagde dette, blev der banket paa Døren, og Doktoren traadte ind.

„Om Forladelse, Frøken! Men jeg vilde blot spørge Dem, om De ikke nok tager med, uagtet Grace, der virkelig ikke er aldeles vel, bliver hjemme?" spurgte Doktoren.

„Tak! Hvis Doktoren da virkelig ikke foretrækker at kjøre alene, vil jeg gjerne med," svarede Anna venlig.

„Det var rart!" svarede Doktoren. „Lad mig saa faa Landaueren, Hansen, at Deres Søster ikke skal sidde alene, det er saa uselskabeligt."

„De kjører altsaa ikke selv?" spurgte Hansen.

„Nej!" svarede Doktoren. „Apropos, Hansen! Véd De ikke, hvad det bliver til med det Sted af Smedens, som Jfr. Jensen vilde kjøbe, med en Toft og en Kakkelovn, og jeg véd ikke alt?"

„Jo," svarede Hansen, „jeg tror næsten, at hun opgiver det, fordi Mads Jensen ikke synes om at holde op at tjene endnu."

„Hvad behager?" spurgte Doktoren.

„De to ere nok ikke hinanden uvedkommende fra Sandborgs Tid," forklarede Hansen smilende.

„Nu har jeg aldrig kjendt Mage! Mads Jensen er jo en helt strunk Fyr; Jomfruen kunde vi vel egentlig nok undvære, ikke sandt?"

„Jo, meget godt; men Doktoren vil jo ikke afskedige de gamle Folk; ellers burde man virkelig ikke holde paa hende. Jeg har netop tænkt paa, at jeg vilde foreslaa Dem at tilbyde hende Huset et halv hundrede Daler billigere; dem spare vi snart i Husholdningen," bemærkede Hansen.

„Gjør det da paa mine Vegne," svarede Dr. Ernst; „men Kusken?"

„Ham kunne vi godt være tjente med at beholde, og han bliver ogsaa nok, nu han slipper for Tørvekjørsel med sine Heste," fortsatte Hansen.

Doktoren lo. „Hvordan gaar det til? Han har altsaa Ambition."

„Jeg behøver ham hver Dag nede ved Søen, naar der ikke er speciel Brug for ham," svarede Olaf.

Anna forsvandt med et Smil for at klæde sig paa til Kjøreturen.

Doktoren sagde nogle opmuntrende og venlige Ord til Hansen angaaende den fortrinlige Maade,

hvorpaa de store Foretagender vare indledede. Havde det været før i Gaar, vilde Hansen have været henrykt; nu kunde han kun glæde sig paa en meget blandet Maade, som Doktoren enten ikke kunde eller ikke vilde se.

Imidlertid fik Anna at mærke hos sin Moder, hvad det var, hun havde indladt sig paa; Fru Hansen blev ved denne Lejlighed assisteret af Grace, der ligesom spillede den forurettede, fordi Anna tillod sig at tage bort. Anna lod sig imidlertid ikke rokke; hun havde en Skat i sin gode Bevidsthed og var bleven styrket ved sin Samtale med Broderen, den mest fortrolige, hun nogen Tid havde haft med ham; desuden havde hun fattet de bedste Forsætter om at ville være venlig imod Doktoren, „den store, store Mand“, som hun betegnede ham i sine Tanker. Da hun sad ved Siden af ham i Landaueren, medens hun for sidste Gang inden Afrejsen trykkede Olafs Haand, følte hun sig ganske let om Hjærtet.

Doktoren var Elskværdigheden i egen Person, saa den korte Kjøretur var saa behagelig, at hun kom aldeles oplivet til Præstegaarden, hvor de blev modtagne af Nelly, der mere og mere blev en venlig og hyggelig lille Præstekone, som kun havde sin største Nød med at underholde de kjære Bønderkoner og Piger, naar de kom til Præstegaarden og forærede hende Høns, Gæs, Ænder og hvad der ellers kunde træffe sig; saa længe Bennet var dér, var det ingen Sag, men ...

Præsten og Bennet bleve ogsaa meget oplivede ved Besøget.

„Jeg kan meddele Dem, Frøken Bennet," sagde Doktoren, saa snart han fik Lejlighed dertil, „at jeg denne Formiddag har haft Breve fra Amerika, hvori Problemet Høst er bragt paa Bane; min Svoger finder, at han skikker sig saa vel, at han ikke kan forstaa, om der nogen Sinde skulde have været Grund til at tvivle om ham. Han omtaler med megen Humor en Tjener, som Høst har med sig, der er noget saa overordentlig attraaværdigt, at han skriver, han vilde gjerne have ti saadanne til sit Brug, hvis Danmark skulde have Prædikat paa at levere dem."

„Jeg kjender ham," svarede Bennet livlig, „det er naturligvis Mikkelsen; han kunde ikke lide mig, og det kunde jeg godt lide ham for, eftersom han ingen Grund havde til at lide mig."

„Hvilken Tale!" lo Doktoren; „det var ene „Liden"."

„Ja, og „Ikke-liden"!" supplerede Bennet.

Hun var mere fornøjet, end Doktoren før havde set hende. Han tænkte over Fru Hansens og Sønnens Forstemthed i Gaar, til Dels ogsaa i Dag, og begyndte at forudsætte den Mulighed, at han kunde have taget fejl angaaende Bennets Følelser for Hansen. Denne Tanke betog ham nogle Øjeblikke, saa at han ikke mærkede, at Bennet forsvandt tillige med Anna, som hun vilde vise sit Værelse.

Da de unge Piger vare komne her op, bleve de snart bekjendte med hinanden; de havde gjensidig en Fornemmelse af, at de syntes om hinanden og havde gode Berøringspunkter. Det varede heller ikke længe, før Olaf kom paa Bane, og Bennet hørte med dyb Interesse om alle de Foretagender, han nu skulde tage fat paa.

„At tænke sig, at jeg nu skal hjem til det kjedelige Kjøbenhavn, nu, da de alle ere her ovre, og vi kunde have faaet saadan en dejlig Sommer!" klagede Bennet.

„De maa se at komme snart igjen; De skal saa faa at se, som Fjordendal bliver forandret! Olaf siger, at han ikke faar Tid til at spise ved Bordet den hele Sommer, undtagen om Søndagen," sladrede Anna.

„Ti stille!" svarede Bennet; „jeg kan ikke lide at høre om det altsammen! For Resten havde han vist bedst af at skaane sig lidt; mon Doktoren véd det?"

„Doktoren!" svarede Anna med et lille Anstrøg af Ærgrelse; „hvad tror De, at Olaf bryder sig om Doktoren, naar der er noget, som han for Alvor vil?"

Bennet rødmede; hun kunde godt lide, at han var saa selvstændig.

„Ja, men naar Talen er om hans Helbred," stammede hun.

„Olaf fortalte mig i Dag, at han aldrig havde været saa rask og følt sig saa kraftig som i denne skarpe, jydske Luft med alt sit Arbejde," forsikrede Anna triumferende.

Hendes Ord overbeviste Bennet endnu mere end før om, at det for hende var forfærdeligt at komme bort fra denne „skarpe, jydske Luft", som ogsaa var hende saa gavnlig.

„Det maa være en stolt Følelse at være en Mand, der kan tage et saadant Læs paa sine Skuldre," sagde hun.

„Ja, ikke sandt?" svarede Anna leende.

„Jeg vilde dog ikke bytte, det vil sige, jeg hører ikke til de unge Piger, der saa ofte ønske, at de havde været en Mand," sagde Bennet.

„Synes De ikke?" svarede Anna med et let Suk. „Det er vistnok, fordi De er saa — smuk — og saa feteret, at De ikke ønsker det; jeg har i det mindste ofte tænkt, hvor lykkeligt det maatte være, om jeg havde været en Mand; saa var man dog ganske anderledes fri og selvstændig det hele Liv igjennem."

„I en vis Forstand ganske vist; men det er dog saa yndigt og saa rigt at være en Kvinde, hvis man var lykkelig og kunde forstaa at udfylde sin Stilling i alle de forskjellige Forhold. Ja, jeg vilde ikke bytte, selv om jeg aldrig bliver lykkelig; virker man end mere i det skjulte, saa kan man dog godt — i alle Forhold — gjøre sin Gjerning saa rig, at den kan bringe lidt Velsignelse," svarede Bennet.

Anna blev forbavset over den yndefulde Beskedenhed, hvormed Bennet fremsatte dette; hun havde aldrig tænkt sig, at Bennet var saaledes, som hun nu saa' hende med sine egne Øjne.

„Jeg er glad over, at jeg har set Dem og lært Dem at kjende," sagde hun og rejste sig. Det laa ikke for hende at kunne udtale alt det, hun følte.

„I lige Maade," svarede Bennet og lagde sin Arm om hendes Skulder. „Skriv til mig en Gang og fortæl mig lidt om alt, vil De?"

„Med Fornøjelse! Jeg maa desuden aflægge en lille Rapport om min Mission hos den gamle."

„Det var ret! Men nu maa vi ned til de andre."

Man samledes ved Thebordet, hvor der herskede den hjærteligste Stemning, og hvor Beklagelserne over at skulle miste deres fælles Yndling vare enstemmige.

„Vi maa alligevel være glade over at se Papa og Mama," sagde Nelly; „det er mer, end jeg havde troet, at Mama vilde tage her til."

„Siberien!" supplerede hendes Mand.

„Siberien!" lo de alle.

„Hjælp mig, Dr. Ernst, at komme snart igjen! De var saa dygtig sidst," sagde Bennet muntert.

„Det er en besværlig Stilling at være Ejer til Fjordendal, ikke sandt?" lo Præsten og slog ham paa Skulderen; „man skal hjælpe alle Vegne."

„Doktoren har én Gang erklæret, — ja jeg gjentager Deres Ord — at jeg var kommet ind paa Deres Vej, og at — skal jeg fortsætte?" spurgte Bennet skjælmsk.

„Og," supplerede Doktoren, „at det var min Opgave — den, jeg havde sat mig — at hjælpe saa meget og saa langt, som jeg formaaede."

„Ja, netop!"

„Var der ingen Betingelser?" spurgte Præsten.

„Ubetinget!" svarede Bennet og truede med Fingeren.

„Jeg opstillede i alt Fald ingen," indrømmede Doktoren.

„De har altsaa tabt, og jeg har vundet," sagde Bennet.

„Tabt! tabt! Jeg har jo netop vundet, naar De giver mig Ret til at virke for Dem," svarede Doktoren.

Bennet rødmede; hun vidste ikke selv, men der var noget i disse Ord og denne Tone, som var hende

imod. Med al sin Snarraadighed vendte hun sig hurtig til Anna og sagde:

„Frk. Hansen! Det Raad giver jeg Dem, at De skal se — hvad jeg for Resten ikke tvivler om, De allerede er — at blive Doktorens Ven; han er den mest virksomme og uegennyttige Ven, De kan faa."

„Se, det var nu Deres Ord og ikke mine," svarede Doktoren med noget af det foregaaende i sin Stemme.

„Er det ogsaa ubetinget?" spurgte Nelly.

„Aldeles ubetinget i min Praxis," svarede Bennet fast.

„Ja—a," sagde Doktoren og saa' ned i sin Kop, „det Skudsmaal er dog alt for smukt til, at jeg tør sanktionere det; De bør dog advares, Frk. Hansen! En Praxis er nu ikke saa let at erhverve; heri bør man dog tro mig."

„Har De set min dejlige, lille Rose, der springer ud til Festen i Morgen, naar Papa og Mama komme?" spurgte Bennet og fløj op med den Bevægelighed, der var hende aldeles ejendommelig.

„For at tale om noget andet," svarede Doktoren lidt drillende og rejste sig; „nej!"

Kort efter tog han og Anna tilbage til Fjordendal.

Syv og tyvende Kapitel.

„Det maa jeg rigtignok sige, Dal, naar vi næste Gang besøge Jylland, da vil jeg sandelig blive dér noget

længere," sagde Fru Dal til sin Mand, da de vare komne hjem fra Deres Jyllandsrejse.

„Vil Mama saa tro mig en anden Gang, naar jeg beskriver noget?" spurgte Bennet, der nu atter var kommet tilbage til sit Hjem med Hjærtet opfyldt af Sorg og Længsel over alt det, hun havde forladt, men ogsaa ganske anderledes rustet end før til at tage imod det meget tomme, der mødte hende.

„Sikken en Karl den Doktor er!" udbrød Dal og fór op og ned ad Gulvet, ganske som da Doktoren sidste Gang besøgte ham; „halvanden Million, om det forslaar!"

„Præstegaarden var saa hyggelig, saa det var en Lyst," tilføjede Fruen, „skjønt det ikke er til at begribe, at den kan være det med de Døre, Vinduer, Lofte og Gulve, som der er; og det var virkelig rart at se Nelly saa fornøjet og saa hjemme. Det Besøg har gjort mig rigtig godt, Dal!"

„Ja, det har saamænd ogsaa frisket mig," forsikrede den lille Mand glædestraalende. „Jeg vil jo rigtignok sige, at disse hersens Bordbønner f. Ex., kunde jeg ikke med; ved Bordet sætter jeg mere Pris paa naturlig end paa aandelig Føde; hvad i al Verden skal man ellers med Kirker til? Men afset fra saadan lidt Overspændthed — det er dog mærkeligt med de Præster, den kan de nu ikke lade fare! —, var Knudsen saamænd en fix og fornuftig Mand, mere endog, end jeg havde tænkt."

„Han er baade en god og en rigtig rar Mand. Jeg maa der over en Gang igjen og saa blive lidt længere, Dal!" vedblev Fruen.

„Ja, ja, det kan vi nok. Jeg gad ogsaa se Fjordendal, naar den bliver færdig! Jeg kan ikke glemme den Doktor!" fortsatte Dal, som hvordan man vendte og drejede Samtalen om Jylland, stedse endte med begejstrede Udbrud over Doktoren, hans Penge, Fjordendal o. s. v.

„Det er ogsaa en vakker ung Mand, Inspektøren," bemærkede Fru Dal; „men en gruelig én, hans Moder!"

„Aa, et Monstrum!" forsikrede Dal. „Jeg tror, at hun var jaloux paa os, og jeg drillede hende forfærdelig."

„Jeg synes netop, Du var saa opmærksom mod hende," indvendte Fruen.

„Malvina!" svarede han og rystede nedladende paa Hovedet, „forstaar Du ikke, at min, om jeg saa maa sige, „Finhed" imod hende var saa beregnet?"

„Paa hvad, Papa?" spurgte Bennet med et Smil.

„Jeg vilde vise hende min store Overlegenhed over for hendes dumme Snæverhed," forklarede han selvbehagelig.

„Ah!"

„Ja, jeg tør sige, at det vistnok er den probateste Kur over for — — saadanne — — saadanne —," vedblev den lille Mand, medens han tog sine store Skridt op og ned ad Gulvet. „Hvad behager?"

„Det er nok muligt!" svarede Fruen. „Jeg undrer mig over, at en saa elskværdig, ung Mand kan have en saadan Moder, det kan jeg ikke nægte; Datteren er ogsaa en meget lidelig, ung Pige."

„Hun er jo ikke smuk, men hun er virkelig vakker," erklærede Dal beskyttende. „Men Herre Gud! sikken et gammelt Billede, Fru Sandborg! Hvorfor ugle

nogle Mennesker sig saaledes ud, at de, om jeg saa maa sige, se ud, som om de bestandig skulde paa Maskerade?"

„Sig ikke noget om Bedstemoder, Papa, det kan jeg ikke taale," faldt Bennet heftig ind.

„Jeg siger jo ikke andet, end hvad der er stræng Sandhed, Bennet," svarede Grossereren; „fordi man er gammel, behøver man da ikke at se ud og tale som et Gespenst, véd jeg."

„Papa!"

„Nu, ja, for mig kan hun godt have Lov at være den, hun er; vi to kunne godt leve paa Jorden uden at fornærme hinanden," svarede Dal.

„Lagde Du Mærke til, hvorledes Doktoren behandlede hende?" spurgte Bennet; „ham beundrer Du saa meget."

„Han holder nu af Antikviteter, det er en helt anden Sag," svarede Dal med uforstyrret Selvbehagelighed. „Desuden er hun jo et Inventarium til Gaarden."

„Et meget frivilligt Inventarium, eftersom hun er meget rig," bemærkede Bennet, der af Erfaring vidste, at det var en stor Anbefaling i hendes Faders Øjne.

„Ja, det hørte jeg; maaske Doktoren skal arve hende? Mere skal altid have mere; men jeg under ham det," svarede Grossereren beskyttende.

Saaledes gik det bestandig i den første Tid efter Rejsen, som havde opfrisket Ægteparret over al Forventning.

Bennet levede især i sine Minder og syntes, hun mindre end nogen Sinde kunde passe ind i Livet

hjemme, om hun end fik mange Ting forandrede og forbedrede. Hun havde en særegen Sorg i Tanken om, hvor mærkværdig kold Olaf Hansen havde været imod hende i de sidste Dage; selv da han ved Afrejsen pakkede Tæppet om hende i Vognen, under hvilken Ceremoni hun i et kort Minut havde spejlet sig i hans Øjne ligesom uden for „La superba", havde han intet venligt Ord haft at sige hende til Afsked. Nu begreb hun, at det var hele hendes Fortid, han lige saa lidt som Moderen kunde forsone sig med, en Tanke, der gjorde hende mere og mere ulykkelig.

En Maanedstid efter Hjemkomsten saa' hun saa bleg ud og var bleven saa stille, at hendes Moder blev alvorlig bekymret.

„Hvad er der i Vejen med Dig, lille Bennet?" spurgte hun den ene Gang efter den anden, men fik altid det klassiske Svar:

„Ingen Ting! Der er ikke noget i Vejen!"

Endelig en Dag i Mørkningen tog hendes Moder Mod til sig og sagde til hende:

„Baade Din Fader og jeg have fra mange Kanter hørt, at Dr. Ernst" — det sad næsten fast i Halsen paa hende — „optraadte som — Din Frier; er der noget herom?"

„Nej!"

„Jeg véd nu fra Din Fader, at han har været ventet her til Skinx i et Par Uger, og at man er forbavset over, at han ikke kommer. Knudsen skrev jo, at han var rask; jeg tænkte mig da, at der kunde være noget om alt det, man siger, og besluttede mig til at spørge Dig selv; thi at han kjendelig udmærkede Dig, det er jo uden for enhver Tvivl."

„Det har jeg selv mærket fra første Færd, Mama," svarede Bennet, „og undret mig over; men jeg kan forsikre Dig, at jeg er forvisset om, han aldrig kunde falde paa at tænke paa mig paa den Maade; han er ogsaa meget ældre end jeg."

„Kjærligheden spørger aldrig om Alderen," indvendte Fru Dal; „og han er jo en smuk og kraftig Mand, som en ung Pige godt kunde synes om. Kunde Du da virkelig ikke tænke herpaa?"

„Aldrig, Mama!" svarede Bennet; „jeg holder af ham, som om han var min Fader, men ikke paa nogen anden Maade. Du kan tro, at jeg har betalt mine dyre Lærepenge og gjerne vilde give Aar af mit Liv for at udslette min Fortid. To Gange har Dr. Ernst — det er naturligvis kun en dum Ide af mig, men jeg synes, at han to Gange har talt til mig i en Tone, som ikke var den sædvanlige, og jeg har, navnlig sidste Gang, maattet opbyde hele min Vilje for blot at kunne lide ham; ja, endnu i dette Øjeblik, Mama, føler jeg mig saa ubehagelig berørt, at jeg ikke kan sige Dig det, naar jeg i Erindringen gjenkalder mig hans Stemme og hans Blik, da han sagde — jeg husker det saa tydelig —: „Jeg har jo netop vundet, naar De giver mig Ret til at virke for Dem"."

„Han er jo et Parti, som der næsten ikke findes Mage til," svarede Fruen sagte; „og han er tillige en udmærket Mand. Bennet, jeg vilde ønske, at Du kunde synes om ham — endnu af én Grund til."

„Det kan jeg ikke, Mama, men sig mig Grunden; vi to have saa sjælden talt ud for hinanden."

Bennet lagde sin bløde Kind kjærtegnende ind til sin Moders.

„Kan Du huske det Optrin her i Huset Dagen efter Din Søsters Bryllup?" spurgte Fru Dal; „kan Du især huske hvad Din Fader sagde?"

„Ja, jeg tror nok, at jeg husker det," svarede Bennet eftertænksomt.

„Nu vel! Denne store Mand, der var kommet tilbage, det var . . .'

„Dr. Ernst!" faldt Bennet bestyrtet ind. „Han har altsaa elsket Dig, Mama, og nu — skulde jeg . . . Nej, Mama! Var det ikke umuligt af andre Grunde, vilde det for mig være det af denne."

„Det kan jeg ikke ret forstaa," svarede Fruen blidt.

„Alt sligt er maaske noget individuelt," svarede Bennet og rejste sig stolt; „men det sværger jeg Dig til, Mama, at var han end én Gang til saa rig, og tyve Gange til saa elskværdig, og hundrede Gange til saa god — og han er baade rig, elskværdig og virkelig god —, saa vilde han ikke formaa at vinde mig paa den Maade, at jeg vilde tilhøre ham. Gid jeg altid i mit hele Liv saa klart maa vide, hvad jeg vil, som her!"

„For mig kunde det være en næsten forsonende Tanke," svarede Fru Dal.

„Nej, Mama! stakkels lille Mama!" og hun kastede sig om sin Moders Hals. „Om Du til evig Tid har gjemt ham i Dit Hjertes Erindring, det kan jeg forstaa, det vilde jeg have gjort i Dit Sted; men at jeg skulde komme imellem Eder! Nej, Mama! Tusende Gange Nej! Hvor kan Du tage saaledes fejl?"

Der blev nogle Minutters Tavshed.

„Fortæl mig nu det hele, siden jeg véd saa meget," sagde Bennet ømt og lagde sin Moders Hoved ind til sig.

Fru Dal fortalte i simple, sande Ord sin hele Ungdomshistorie.

Da hun var færdig, sagde Bennet:

„Mama! Naar Du nu ser Doktoren, bør Du advare ham imod at forstyrre hans og mit gode Forhold; — gaar han her over Rubikon, da vil jeg aldrig mere kunne lide at se ham, hører Du, Mama?"

Fra denne Time skete der en Omvæltning i Fru Dals Liv. Hendes Hjærtes Døre, der siden Nellys Bryllup vare komne paa Klem, bleve helt oplukkede for Kjærlighedens varme Aande, og Bennet, der følte denne store Forandring, gjorde sit til at lyse op der inde, ved at vejlede og støtte hende, og blev derved ogsaa selv mere fornøjet end før. Det hele Hus kom paa en helt anden Fod end tidligere; der blev mere Ro, og der blev større Glæde, og den ene heldige Forandring listede ind over Tærskelen efter den anden, takket være den snilde Bennet! Grossereren, der kunde føle det uden at forklare, hvori det egentlig laa, var saa fornuftig, at han indsaa', at det naturligvis var, fordi de havde faaet deres Datter hjem igjen, at alt var blevet saa hyggeligt og rart.

Otte og tyvende Kapitel.

Det var en varm Midsommerdag. Grossereren var i Byen ved sine Forretninger, der havde gjort det nødvendigt for ham at ty til sin Kones smukke Tilbud; nu gik det atter bedre, men til Bennets store Glæde levede man langt mere stille i Sommer ude paa Belvedere end nogen Sinde før. Bennet strøg, hvad Damerne kalde: deres fine Tøj, og Fruen sad i Lysthuset i den store Have, som gik ned til Sundet

Hun sad fordybet i en Bog og hørte ingen Fodtrin, før Dr. Ernst næsten stod foran hende; han havde talt med en Pige, som sagde, at Frøkenen var „ikke til Stede", men Fruen var i Haven.

Det var den første tête—à—tête, Fru Dal havde haft med Doktoren, siden Ungdommens Dage. Hun mente, at de skulde gaa op; men han foretrak at blive.

Da alt Stoffet ovre fra Jylland, om Knudsens, Fjordendal o. s. v. var opbrugt, kom Turen til Sfinx og „La superba", og Doktoren fortalte, at Efterretningerne fra Chikago om Høst altid vare fordelagtige, en Beretning, som Fru Dal kunde supplere med at fortælle om et meget morsomt Brev, som Høst's Tjener havde skrevet til deres Stuepige, halvt paa Engelsk, saa at Bennet til syvende og sidst maatte oversætte det.

Herved faldt Talen paa Bennet.

„Kan De ikke forstaa," begyndte Doktoren, „at jeg lige fra Begyndelsen maatte omfatte hende med

en særlig Interesse? Tilfældet kom her saa forunderlig til, i det det ligesom kastede mig ind i hele hendes Fortrolighed, især ved Sandborgs sørgelige Død; stedse saa' jeg noget paa én Gang saa modent og saa barnligt, som ikke kunde andet end baade tiltrække og betage mig. Jeg betragtede dog bestandig mit Forhold til hende som en Faders; men ved flere Lejligheder, hvor jeg saa', at Rygtet og Forholdene tog noget ublidt paa hende paa Grund af hendes tidligere Liv, følte jeg, at hun led derved, og at min faderlige Rolle ikke vilde kunne forslaa til at skjærme hende; jeg blev klar over, at jeg nærede helt andre Følelser for hende, som jeg imidlertid ikke vilde lade faa Udtryk, forinden jeg havde talt med Dem i en saadan stille Time som denne."

Han holdt bevæget inde.

„Rygtet," begyndte Fru Dal med kjendelig Anstrængelse, „nævnede dette fra flere Sider, saa at jeg talte til min Datter derom, da vi vare komne tilbage fra Jylland . . ."

„Naa, og hun?" spurgte Doktoren.

„Afslog det bestemt. — Kjære Dr. Ernst!" hun tog hans Haand, „for hele mit Livs og min Fortids Skyld takker jeg Dem for Deres Kjærlighed imod min Datter, og allermest for denne Time, at De kommer til mig selv og taler med mig, saa at jeg ikke skal have den Smerte endnu en Gang at skilles fra Dem."

Han trykkede et Kys paa hendes Haand.

„Jeg véd ikke," vedblev hun, „hvorledes Deres Liv har været; for fremmede ser det jo ud, som om det har været lyst og rigt, og jeg haaber, at De ikke

har sørget saa dybt som jeg over, at vi skiltes; men jeg er glad og taknemmelig over, at jeg har set Dem, saaledes som De er, og jeg beder Dem om, at De ikke vil tage Deres Kjærlighed og Interesse bort fra Bennet, som, efter sine Ord til mig, holder af Dem som af en Fader."

„Nej! hverken fra Dem eller fra hende," svarede Doktoren, i det han stod op og trykkede hende til sit Hjærte.

„Kan De begribe," vedblev han bevæget, „at alt, hvad jeg har tilbage, kunde jeg nu have givet til hende?"

„Jeg kan forstaa det paa samme Maade som De," svarede Fru Dal, „men jeg føler, at imellem Dem og mig er dette kun et Baand mere."

„Jeg tager bort i nogle Aar," sagde Doktoren og rejste sig, „jeg maa bort efter alt dette "

„Igjen?" spurgte Fru Dal smertelig.

„Livet varer jo ikke bestandig; vi ses endnu en Gang, stol derpaa," svarede han.

„Sig kun, at jeg har været her; jeg kommer siden — i Eftermiddag — og hilser officielt paa Dem og Deres Familie," vedblev han, i det han vendte et Øjeblik om.

Han gik ud gjennem Haven med faste, mandige Trin, ud over Vejen ind i Skoven. Fru Dal lagde Hovedet i begge sine Hænder og græd, som et Menneske kun græder faa Gange i sit Liv. —

Grossereren var kommet hjem og sad nu efter Middagsmaaltidet paa Verandaen og nød sin Kaffe sammen med den første Side af Dagbladet, den uden-

landske Politik, som dog stundom faldt ham noget tung. Fruen sad tilbage i Skyggen; Bennet, der var meget sød i en hvid Mols Kjole, flagrede frem og tilbage. Hun havde for længst bemærket, at hendes Moder havde grædt, men hun var ikke af dem, der busede ud med alt, hvad hun saa'; hun holdt nok af at anstille sine egne Betragtninger og ikke falde med Døren ind i Huset.

„Dér have vi den kjære Doktor!" udbrød Dal og fór op, just som en smuk Ekvipage holdt uden for Stakittet.

„Velkommen, kjære Dr. Ernst!" udbrød Bennet og løb ham i Møde med udstrakt Haand; „De ser lidt bleg ud."

„Saa? Det mener jeg netop, De gjør," svarede Doktoren i det han traadte nærmere; „Fru Dal, jeg kan se paa Deres Datter, at hun ikke har levet i den jydske Luft i Sommer."

Utallige vare Bennets Spørgsmaal, men Svar fik hun dog paa dem alle.

„Jeg har et lille Brev til Dem fra Anna Hansen," sagde Doktoren; „hun opmuntrer Deres gamle alt, hvad hun kan, og er en rigtig god Pige; men Savnet af Dem falder meget tungt paa os alle. Jeg skulde spørge Dem, om De vilde rejse en lille Tur der over med mig, saa kunde De om en Maanedstid blive fulgt hjem af Olaf Hansen, der skal gjøre en Del Indkjøb?"

„Søde Mama og Papa!" udbrød Bennet bedende og løb ned i Haven med sit Brev. Dette lød:

„Kjære Frk. Bennet!

„Jeg kan ikke begribe, at jeg ikke før har „skrevet til Dem; men Grunden er virkelig den, „at det næsten ikke har været muligt for mig at „slippe ubemærket dertil. Grace, der ikke er rask, „gaar altid og hænger over mig, og Moder skæn= „der, naar jeg gaar fra hende, uden for at be= „sørge min Opvartning hos den gamle. Olaf ser „jeg næsten aldrig, han udfører, endog efter Dok= „torens Sigende, Underværker, og De kan tro, at „Gaarden bliver ordentlig forskjønnet; men det „vrimler ogsaa med Arbejdsfolk af alle Slags, „paa alle Kanter, uden inde i de daglige Værelser. „Naar Deres Søster og Svoger ere her, eller jeg „er i Præstegaarden, er det rene Festdage for mig, „det er nogle prægtige Mennesker, og Deres Søster „tager tit et lille Stød af for mig; hun er saa „uforfærdet, og kan magte alle besværlige For= „hold, næsten ligesom De, kjære Frk. Dal. Vi „savne Dem alle saa gruelig; jeg ved ikke, hvem „der gjør det mest, enten de, der tale derom, eller „de, der slet intet sige. Der er nemlig Exempler „paa begge Dele, men man kan ikke sætte alting „paa Papiret. Et har jeg lært, og det er at „skjønne paa Doktoren. Han er den eneste, som „altid er ens, altid god og altid venlig, og det „har meget at sige i dette Hus, kan De tro! Om „det saa er Bedstemoder, saa er hun imellem — „naar hun savner Dem for meget — lidt urime= „lig, men hun er saa gammel, at hende kan man „sagtens tilgive. Kom snart over hos os! Kan

„Doktoren ikke formaa det, opgiver jeg Haabet, i
„det mindste for i Aar.

Deres hengivne
Anna Hansen."

Bennet læste Brevet et Par Gange igjennem, og hun læste mellem Linierne, men turde dog ikke ret tro derpaa; alligevel var det, som om der laa noget i Luften, der frydede hende.

Hun kom næsten dansende ind.

Doktoren saa' hende allerede, da hun var langt borte, igjennem et Vindue i Verandaen; han følte et smerteligt Sting i Brystet, thi han forstod hendes Glæde; den maatte have haft sin Grund i Brevet, som han havde bragt. Han mærkede, at han havde en Kamp tilbage at stride med sig selv, og den af ham til Fru Dal udtalte Beslutning slog han fast. Han vilde rejse bort med sin Datter, i det mindste i nogle Aar; thi han følte det grant, at han i den sidste Tid kun havde været alt for opfyldt af Tanken om sig selv og sin egen Lykke, og alt for lidt af de andres; og paa denne Grundvold var der intet nu at opbygge.

„Nej! ingen give Guderne alt!" lød det i hans Sjæl, „det vidste allerede de gamle. Og dog, hvad ere mine Rigdomme og alle denne Jords Goder imod det at være lykkelig og at leve sammen med den, man elsker. Med alt mit Held har jeg dog aldrig, aldrig følt det; mit korte, etaarige Ægteskab var en Idyl, der begyndte og endte som en Drøm uden at formaa at bringe mig andet end forbigaaende Glæder og Savn. Min Lykke, den højeste paa Jorden, hed Bennet."

„Bør vi lade hende rejse med Dem?" hviskede Fru Dal til Doktoren, medens Grossereren gik ned imod sin Datter for at tale lidt med hende om den eventuelle Rejse.

„Ja!" svarede han; „vær De vis paa, at jeg skal føre hende trygt i Havn, nu véd jeg, hvor den er. Og nu siger jeg Dem Farvel! — om det bliver langt eller kort, det staar til Gud! — Der er endnu ét, som jeg skal have lært fuldt ud, jeg ser det saa tydelig, jeg skal have lært at opgive mine egne Krav; thi som Pastor Knudsen altid siger: „Kjærligheden søger ikke sit eget." Naar jeg har lært det, ser De mig, eller jeg kommer aldrig tilbage. Farvel!"

De trykkede hinandens Hænder og vexlede et Blik, rigere end alle Ord.

„Fra mine Tanker kan De aldrig skilles," sagde Fru Dal med bævende Stemme.

Ni og tyvende Kapitel.

Fire Dage herefter, lige ved Middagstid, rullede en Postvogn ind paa Fjordendal. Olaf Hansen traadte ud for at modtage de fremmede; det var Doktoren og Bennet, som kom et Par Dage, førend man havde ventet den første.

Olaf blev baade rød og hvid, som man siger; hvad havde dette at betyde?

„Hjælper De ikke Frøkenen ned, Menneske?“ spurgte Doktoren, som mod Sædvane blev siddende rolig; Vognen var en aaben, høj Fjedervogn. Olaf tog hende, da hun traadte ud paa Trinet, i sine Arme og løftede hende ned. Bag efter kom Doktoren, langsommere og mere bleg, end han plejede, forekom det den forbavsede Olaf.

Nogle Øjeblikke herefter laa Bennet i sin gamle Venindes Arme, der nær havde faaet sine Karrethjul knuste og fik en hel „Klavse“ Garn bragt i Ulave, hvilken sidste Forstyrrelse hun var hele fire Dage om at faa oprettet, og nær aldrig var bleven færdig med, forsikrede hun.

„Nu skjønner jeg ret, hvor kjær Du er mig,“ sagde hun, da hun endelig kom til Orde, „for saa glad er jeg aldrig før bleven over at se nogen. Hvad der kommer fra Hjærtet, gaar til Hjærtet, Du er en god én!“

Da Middagsklokken lød, kom Bennet ned til Bordet med sin gamle under Armen, som til hendes Ære havde iført sig sine fineste Sko og Livbaand med Spænde.

Bennet saa' ét glædestraalende Ansigt, og det var Annas; derimod var der noget meget trykket baade over Fru Hansen og Grace.

Da den første Ret blev taget ud, sagde Doktoren:

„Hansen, De maa i Eftermiddag kjøre Frk. Bennet over til Præstegaarden; jeg selv har ikke Tid, jeg har en Del at tale med min Datter om, da vi rejse langt tidligere end efter min første Bestemmelse.“

Der var noget næsten højtideligt over Doktoren, saa at endog Fru Hansen holdt inde med sin Forbitrelse over dette Arrangement.

„Hvilken Tid skal jeg møde?“ spurgte Olaf overrasket.

„Det maa Frk. Bennet afgjøre,“ svarede Doktoren mildt.

„Hun kan ikke afgjøre saadant; det beror paa, naar Tiden er belejlig for Husets Herre og for Hr. Hansen,“ sagde Bennet.

„Den er altid belejlig for Dem, det véd De godt,“ svarede Doktoren.

Selv den gamle mærkede, at der var noget aparte paa Færde; hun saa' forundret fra den ene til den anden; men den eneste, der kjendte Situationen i alle Krinkelkroge, var Doktoren, og han var paafaldende stille.

Da de stod fra Bordet, bad Doktoren Fru Hansen om en Samtale. Da de begge havde taget Plads inde i hans Studereværelse, begyndte han:

„Jeg tror, Fru Hansen, at det er Dem bekjendt, at Deres Søn elsker Frk. Bennet; men hvad jeg ikke tror, er Dem bekjendt, er, at hun i enhver Henseende fuldstændig er ham værd, og under alle Omstændigheder er hun til det yderste protegeret af mig samt af den gamle Fru Sandborg, foruden sine naturlige Værger. Jeg rejser om et Par Uger med min Datter til Amerika for længere Tid. Deres Søn vil i Løbet af nogle Aar — dette er en Hemmelighed — blive Ejer af Fjordendal under Forudsætning af, at han bliver gift med Bennet Dal.“

„Er det sat ham som Betingelse?" spurgte Fru Hansen skarpt.

„Ingenlunde," svarede Doktoren; „han véd eller aner intet om, hvad jeg her har sagt Dem; jeg fristes til at sige, at han i Øjeblikket tror alt andet mere muligt end dette. Jeg vilde kun betegne for Dem, at ihvor kjær Deres Søn end er mig — og jeg tror, jeg har vist, at han er mig kjær —, saa er Bennet mig dog ganske som en Datter, hvorfor han ogsaa kun under den Forudsætning, at han bliver hendes Mand, kan gjøre sig Haab om en saa glimrende Stilling i Fremtiden. Jeg har nu kun tilbage at bede Dem erindre, at enhver Venlighed, De viser Bennet, er som vist imod mig, men ogsaa, at enhver Tilsidesættelse rammer mig, og jeg er ikke let at bides med."

Det var maaske første Gang i sit Liv, i alt Fald siden Ungdommens Dage, at Fru Hansen følte sig fuldstændig overrumplet eller snarere overvundet. Hun brast i Graad, greb Doktorens Haand og kyssede den:

„De er en ædel Mand! Undskyld mig, men jeg troede, at De selv skulde have haft hende, jeg syntes, at De passede saa godt sammen; saa havde Olaf maaske faaet Grace."

Doktoren blev meget bleg og trak Munden smertelig sammen, men han svarede:

„Lad mig nu se, at De bliver en god og kjærlig Moder for de unge!"

„Hvis jeg ellers duer til nogen Ting mere," hulkede hun. „jeg er saa uværdig."

Han klappede hende paa Skulderen og sagde, næsten forlegent:

„Vi have allesammen saa godt af at føle os rigtig ydmyge! — Ja, nu maa De undskylde mig."

Da hun var borte, lagde han Hovedet ned paa Bordet og bedækkede sit Ansigt med begge Hænder.

Saaledes sad han længe. Endelig rejste han sig og gik med lange Trin op og ned ad Gulvet.

„Aldrig bliver man færdig med at lære og med at lide! Kunde jeg blot lære for Alvor at se bort fra min egen Sorg, min egen Glæde! Vi ere dog kun her for at opdrages, for at stige, ikke for at voxe nedad. Hvor kan det dog være, at det er saa vanskeligt? Men det maa læres, det skal læres! Før kommer jeg i det mindste ingen Vegne med det eneste store. Derfor endnu en Gang ud og bort fra alt det, der binder, piner og hæmmer mig! Nu har jeg opgjort et Regnskab, der har trykket mig; jeg har tilbage at bringe mig selv til Ro! Afsted!"

Han ringede paa en lille Bordklokke.

„Bed min Datter om at komme ind til mig strax," sagde han til den indtrædende Tjener.

Et Par Øjeblikke efter kom Grace.

„Min søde Pappa!" Hun tog ham om Halsen.

„Ja," svarede han spøgefuldt, „nu skulle vi se, hvor sød Pappa er. Om en halv Snes Dage rejser jeg til Chikago; vil Du, at jeg skal rejse alene, Grace?"

„Hvor længe bliver Pappa borte?" spurgte hun.

„Allermindst et Par Aar."

„Et Par Aar!" udbrød hun forfærdet; „nej, Pappa dog! Men hvorfor?"

„Forretninger, kjære Barn! Du véd jo meget godt, at jeg sagde, da vi rejste til Danmark, at jeg

maaske tog tilbage til Amerika igjen; nu vel! maaske kommer jeg endnu en Gang og lægger mine Ben i mit kjære gamle Fædreland, men jeg tager ikke her til, uden at jeg først har opgjort alt i Chikago, og det vil ikke kunne ske i kortere Tid end nogle Aar. Hvad mener Du saa, Grace?"

„Jeg mener, at det er tungt at skulle skilles fra Danmark," svarede Grace.

„Kom nu, Grace, og sæt Dig paa mine Knæ, som da Du var en lille Pige," sagde Doktoren ømt og rakte Armene ud imod hende. „Se saa, lille Grace, nu sidder Du godt, ikke sandt?"

Hun lagde Armene om hans Hals og sit Hoved paa hans Skulder.

„Ser Du, min lille Grace, Pappa har ogsaa Øjnene med sig, og nu er han vis paa, at Du har bedst af at gaa over Havet med mig; saa komme vi maaske igjen, maaske ikke, men lad os sætte, at vi komme tilbage om nogle Aar, tage ind paa Fjordendal, hvor den Fløj, der ombygges, altid skal staa rede til at modtage mig; men oppe i Hovedbygningen bor Olaf Hansen, som er bleven gift med én, som hedder — Bennet."

„Oh, Pappa!" Grace brast i Graad.

Der blev et Par Minutters Tavshed.

„Tro mig," vedblev han, „naar Du imidlertid har været nogle Aar hos Pappa ovre i Chikago, hvor Du har saa mange Venner og saa megen Slægt, vil Du kunne blive glad ved en Gang igjen at komme til Fjordendal, og se, at Glæden og Lykken har Bolig dér, hvor Pappa, paa en Maade, fik Velsignelse

til at lægge Grundstenen. Hvad har Pappa stedse prædiket, Grace?"

„At Kjærligheden ikke søger sit eget," hulkede den stakkels Grace.

„Tal altid til Pappa, at vi kunne se, om det var muligt at lære det, og vær nu en sød og en god, lille Pige, Grace!"

Hun græd endnu en Stund med Ansigtet gjemt paa hans Skulder; men hun følte sig styrket og trøstet, og hun syntes at en Sten var væltet fra hendes Bryst, og det var den, at hendes Fader ikke — som Fru Hansen havde ment — kunde elske Bennet; det var mer end nok, at den anden gjorde det.

Nu vilde hun leve for Pappa, tænkte hun.

„Ja Pappa, saa rejse vi, og naar?" spurgte hun og saa' op.

„Meget snart. Her fra tage vi om én eller to Dage over til „La superba" og rejse, saa snart jeg kan blive færdig med Forretningerne," svarede han. „Men endnu ét skal Du love Pappa, og det er at være sød og venlig imod Bennet og betragte hende som en Søster. Hun har ogsaa lidt meget, som jeg altsammen skal fortælle Dig; hendes Hjem er for en stor Del Skyld i, at hendes første Ungdomsliv er gaaet, som det er, og Du kan tro, at det piner hende mangen Gang at tænke derpaa. Nu ligger Havet ogsaa snart imellem Eder, og der er kun én, som véd, om I nogen Sinde mere mødes."

„Min søde, søde Pappa! Der er ingen paa Jorden, der er som Du! Ja, jeg skal gjøre alt, hvad Du vil," udbrød Grace og kjærtegnede ham.

„Saa er det godt altsammen, og bedre og bedre skal det fremdeles blive! Gaa saa ind, Grace og vask Dine Øjne!"

Tredivte Kapitel.

Doktoren havde foreslaaet Hansen at tage hans Gig, saa kunde en Karl fra Gaarden senere kjøre over med Frk. Dals Tøj.

Henad Aften holdt Giggen for Døren med Olaf Hansen som Kusk.

Da man tog Afsked med Bennet, skete det mærkelige, at Grace tog hende kjærlig om Halsen og hviskede:

„Nu skilles vi jo snart, men jeg har lovet Pappa, at vi to skulle være som Søstre for hinanden!"

Bennets Øjne bleve fulde af Taarer, og med al sin varme Natur, gav hun hende, hvad hun kaldte en lille „Knusetur", det vil sige, en saa tæt Omfavnelse, at Grace tog efter Vejret.

Men Vidunderne vare ikke dermed forbi. Til allersidst kom Fru Hansen, der var bleven saa mærkelig blid, ligeledes og omfavnede Bennet, som rødmede og ikke vidste, hvad hun skulde tænke.

Og helt fortumlede var baade hun og hendes Kusk endnu, da de rullede ud ad Landevejen.

Endelig besindede han sig og spurgte:

„Ønsker De at kjøre ad Landevejen eller ad Gjenvejen?"

„Naturligvis ad Gjenvejen," svarede Bennet, „Landevejen er saa kjedelig."

„Men den anden er saa forfærdelig kort," bemærkede Olaf, „og jeg vilde dog saa gjerne mer end fordoble Vejen."

„Ja, saa kjøre vi den Vej, De vil," svarede hun.

„Maa vi? Ja, saa véd jeg nok en tredje Vej," sagde han.

Og det var en lang Vej, som der hørte Kunst til at udfinde, eftersom den slog en Cirkel om Bestemmelsesstedet.

Det blev i det hele en meget uregelmæssig Kjøretur. Snart kjørte han, snart hun; til sidst besørgede Hesten alene saa godt som hele Tjenesten, thi han havde kun én Haand at styre Tømmerne med, den anden fandt han det nødvendigt at anbringe om Livet paa Bennet, fordi han fik en uimodstaaelig Trang til at spejle sig i hendes klare Øjne. Og saa hviskede han en hel Del til hende; som om Hesten ellers vilde høre det! Og hun svarede noget, som bragte ham paa Højdepunktet af Lyksalighed.

„Vi ere vist de to lykkeligste Mennesker, der findes paa Jorden," sagde han, da de omsider arriverede til Præstegaardens Port.

„Det tror jeg med, Olaf, kjære Olaf!"

Efterskrift af Dr. Ernst.

(Femten Aar efter, 187—).

Den gamle Herregaard ved Vigen.

Fjordendal er ikke mere til at kjende fra, hvad den var, da jeg kjøbte den. Min Barndoms Drøm er realiseret, om end paa en lidt anden Maade, end jeg tænkte. Alt hvad der var mørkt og fængselsagtigt, har maattet vige Pladsen for Nutidens Komfort og — om man kan sige saa —: blødere Omrids og Former. Fjordendal er et interessant Herresæde, som forener i sig ny og gamle Minder.

Da jeg sidste Gang forlod den gamle Borg, hvilede den i et Kaos, og i det fjærne Vesten sammenlignede jeg den med mit indre Liv. Vi ere begge naaede til et Resultat og passe, for saa vidt, atter for hinanden; den anvendte Møje har frembragt en Harmoni hos begge.

Jeg befinder mig — for at bruge en Vending af S. Kierkegaard, som særlig tiltaler mig — i „en stille Aften, hvor Livet ligger bagved mig, en Betragtningens Himmelfart“; det oplevede drager mig forbi, jeg ser, hvad jeg har tabt og — vundet.

En Gang ventede jeg at faa andet ud af Livet, men jeg maa nu erkjende, at hvad jeg fik, var det største; thi jeg har kæmpet mig til Ro, den Overbevisningens Ro, som man kan opnaa, naar man har sejret i en virkelig Strid, hvor alt det sjælelige stod opløst i Tvivl og mørke Betragtninger, medens stærke Lidenskaber droges med det ideale om Herredømmet.

Et lidet Stykke af Tidens Kamp, som den enkelte kan stride med sig selv!

Jeg har ikke skubbet Arbejdet af mig; endnu mindre tyede jeg til én eller anden Afkrog, givende det Udseendet af, at jeg var havnet i Armene paa ét eller andet Problem af mer eller mindre menneskelig Kløgt eller Opfindelse.

Jeg fandt min Tilflugt og min Hvile i det højeste, i Hengivelsen og i Troen paa, at det sande Haab, den viseste Styrelse og den højeste Kjærlighed kun har sit Sted og sit Hjem foroven. Mit Udbytte er, at jeg kan føle mig i en stille Aftenstund, hvor mit Liv, gjennem mine alvorlige Betragtninger, ligesom er blevet færdigt, Striden bleven til Fred.

Naar jeg tænker paa de Indtryk, jeg fik i mange Lande ved Hundreder af Dødssenge, hvor jeg saa ofte søgte at komme til et Resultat om, hvad der giver et Menneske den bedste Henfart, da maa jeg atter sige: Det er en Lykke at kunne føle, at man har kæmpet sig til Ro.

Mere tror jeg ikke et Menneske kan vinde.

Paa „La superba“, i min Datters og Svigersøn, Høst's Hjem, har jeg tilbragt en lille Tid, omringet af legende Børn. De ere lykkelige og glade med hinanden; han er bleven et virksomt Menneske, der selv bestyrer sin Fabrik, og har en genial Hjælper i sin forrige Tjener, Mikkelsen, der er Regnskabsfører og er bleven gift med Grosserer Dals fixe Stuepige.

Min Ungdoms første Kjærlighed, Fru Dal, er slumret ind for fjorten Aar siden, ligesom min kjære Ven, Pastor Knudsen, for fem Aar siden. Grosserer Dal er svagelig, og Nelly bor med sine to søde Børn hos ham; hun bærer sin Sorg paa en god Maade, hun har lært meget, medens hun var min Vens Hustru.

Hansen udfolder en storartet Dygtighed og Virksomhed, og Bennet er den dejligste lille Borgfrue, nogen kan se. Lidt svag er hun, og hendes Liv vil rimeligvis blive større af Indhold end af Længde; men hun har ogsaa en mer end almindelig Lykke at bære paa. Hun har tre lystige Børn, der gjøre godt i disse store Sale, og for hvem hun er den forstandigste og kjærligste Moder, ypperlig støttet af sin fortrinlige Mand.

Bedstemoder sov ind i hendes Arme for omtrent ti Aar siden, efter i et Par Aar at have frydet sig over Bennets førstefødte Søn, som er opkaldt efter mig. Hendes sidste Ord til Bennet vare:

„Sørg nu for, min gode, at her bliver levet saaledes, at Vejen kan føre hjem, til det samme Maal."

Hun havde testamenteret Bennet sin halve Formue; hvad der manglede i at supplere Kjøbesummen for Fjordendal, var min Brudegave til hende.

Fru Hansen, der er bleven mere spag med Alderen, bor nu i Bedstemoders Taarn, hvor fra Lyset brænder i de mørke Nætter. Anna er Bennets højre Haand og søger at skaane hende alt, hvad hun kan.

Grace og Bennet betragte hinanden som Søstre, og alt er udjævnet mellem de to Slægter.

Naar jeg nu besøger Fjordendal, er jeg altsaa Bennets Gjæst.

Bølgerne falde og stige der ude paa Landtungen ved Harboøre. Morten Sandborgs Kors er forsvundet i Havet; men Sagnet dør ikke.